

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

65. aastakäik

17. oktoober 2022

Sisukord

IV Teave

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

Euroopa Komisjon

2022/C 399/01	Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale – Euroopa Liidu majandusaasta aruanne 2021	1
2022/C 399/02	Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne . . .	240

IV

(Teave)

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

EUROOPA KOMISJON

KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE JA KONTROLLIKOJALE

Euroopa Liidu majandusaasta aruanne 2021

(2022/C 399/01)

SISUKORD

	<i>Lehekiülg</i>
EESSÕNA	2
EELARVEAASTA TÄHTSAMAD FINANTSSÜNDMUSED	3
RAAMATUPIDAMISE KONSOLIDEERITUD AASTAARUANDELE LISATUD DEKLARATSIOON	31
RAAMATUPIDAMISE KONSOLIDEERITUD AASTAARUANDED JA NENDE LISAD	32
BILANSS	33
TULEMIARUANNE	34
RAHAVOOGUDE ARUANNE	35
NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE	37
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	38
EELARVE TÄITMISE ARUANDED JA NENDE LISAD	146
SÕNASTIK	232
LÜHENDITE LOETELU	236

EESSÕNA

2021. aastal võitles Euroopa jätkuva pandeemia vastu. COVID-19ga kaasnevate probleemide ohjeldamisel ning selle majandusliku ja sotsiaalse mõju leevendamisel oli kesksel kohal solidaarsus. Euroopa eelarvest võeti kasutusele kõik kättesaadavad vahendid kodanike, ettevõtjate ja liikmesriikide toetamiseks, valmistades samal ajal ette tulevikukindlat Euroopat, mis oleks keskkonnasäästlikum, digitaalsem ja vastupidavam.

Euroopa Liit käivitas sihtotstarbelise **taasterahastu „NextGenerationEU“**, et toetada Euroopa taastumist ning tulla toime praeguste ja tulevaste probleemidega. Alates 2021. aasta juunist on finantsturgudel kaasatud erakordselt palju vahendeid, seega osutus ELi eelarve järjekordselt liidu kasutuses olevaks oluliseks vahendiks, mille abil lahendada kriisiolukordi ja pakkuda inimestele selget lisaväärtust.

Peale selle jätkati liikmesriikide abistamist nii inimeste töökohtade säilitamisel kui ka pandeemiast mõjutatud töökohtade toetamisel programmist TERA (**tööhõive toetamise erakorraline rahastu**).

Lisaks kriisiga toimetulekule kiirete reageerimismeetmete ning poliitilise ja finantsolukorra pideva kohandamise teel täitis Euroopa Liit lubaduse ja **viis ellu oma poliitikaeesmärgid**. Selleks kasutas ta parimal võimalikul viisil 2021. aasta eelarvet – 2021. aasta on praeguse mitmeaastase finantsraamistiku esimene aasta, mil eelarve rakendamisel võeti kulukohustusi kokku 268,3 miljardi euro ulatuses.

Mul on heameel esitleda Euroopa Liidu 2021. majandusaasta aruannet. See annab täieliku ülevaate ELi rahandusest ja ELi eelarve täitmisest möödunud aastal, hõlmates ka teavet liidu tingimuslike kohustiste, finantskohustuste ja muude kohustuste kohta. Euroopa Liidu konsolideeritud majandusaasta aruanne on **komisjoni integreeritud finants- ja vastutusuaruannete paketi** osa ning moodustab olulise osa meie põhjalikult välja töötatud fiskaalläbipaistvuse ja -aruandluse süsteemist.

Euroopa Komisjoni eelarve ja personali eest vastutav volinik

Johannes HAHN

EELARVEAASTA TÄHTSAMAD FINANTSSÜNDMUSED

Kooskõlas rahvusvaheliste avaliku sektori raamatupidamisstandardite nõukogu (IPSASB) soovituslikus suumises nr 2 „Finantsaruandeid käsitlev arutelu ja analüüs“ sisalduvate põhimõtetega koostatud käesoleva tähtsaimate finantssündmuste jao eesmärk on aidata lugejal mõista, kuidas ELi tegevus ning finants- ja investeerimistoimingud kajastuvad ELi raamatupidamise konsolideeritud aastaaruande eri elementides. Käesolevas jaos esitatud teave ei ole auditeeritud.

Tuleb märkida, et arvude miljonitesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnedes järgnevates tabelites esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa erineda tabelis esitatud kogusummast.

SISUKORD

	Lehekülg
1. AASTA PÕHINÄITAJAD JA TÄHTSAIMAD SÜNDMUSED	4
2. MITMEEAASTANE FINANTSRAAMISTIK 2021–2027 JA TAASTERAHASTU „NextGenerationEU“	6
2.1. Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 ja taasterahastu „NextGenerationEU“ – põhinäitajad	6
2.2. Taasterahastu „NextGenerationEU“ – ülevaade	7
2.3. Taasterahastu „NextGenerationEU“ finantsolukord 31. detsembri 2021. aasta seisuga	8
3. ÜLEVAADE EELARVE TÄITMISEST	13
3.1. Tulud	13
3.2. Kulud	15
4. RAHASTAMISVAHENDID JA EELARVELISED TAGATISED	16
4.1. ELi eelarvest rahastatavad rahastamisvahendid	16
4.2. Eelarvelised tagatised: tagatistfondides hoitavad finantsvarad	17
4.3. Laenutegevus finantsabi programmide jaoks	17
4.4. Eelarvelised tingimuslikud kohustised finantsabi programmide puhul	21
5. RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE ANALÜÜS	21
5.1. TULUD	21
5.2. KULUD	23
5.3. VARAD	23
5.4. KOHUSTISED	26
6. ELi POLIITIKA- JA FINANTSRAAMISTIK, VALITSEMINE JA VASTUTUS	27
6.1. POLIITIKA- JA FINANTSRAAMISTIK	27
6.2. VALITSEMINE JA ARUANDEKOHUSTUS	29

1. AASTA PÕHINÄITAJAD JA TÄHTSAIMAD SÜNDMUSED

Raamatupidamise konsolideeritud aastaaruanne

Eli raamatupidamise konsolideeritud aastaaruanne hõlmab enam kui 50 üksust (nende hulgas Euroopa Parlamenti, nõukogu, komisjoni ja Eli asutusi) ning selle koostamisel lähtutakse kõrgeimatest olemasolevatest standarditest – rahvusvahelistest avaliku sektori raamatupidamise standarditest (IPSAS).

Aasta 2021, ELi mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 esimene aasta, oli mitmes mõttes erakordne. Nagu nähtub allpool toodud bilansist ja raamatupidamise aastaaruande analüüsis (punkt 5) üksikasjalikumalt esitatud andmetest, mõjutasid ELi 2021. aasta raamatupidamise konsolideeritud aastaaruannet eelkõige taasterahastu „NextGenerationEU“ edukas käivitamine 2021. aastal (liikmesriikidele maksti välja 71,6 miljardit eurot) ning täiendavad laenuvõtmis- ja andmistehingud TERA raames (50 miljardit eurot).

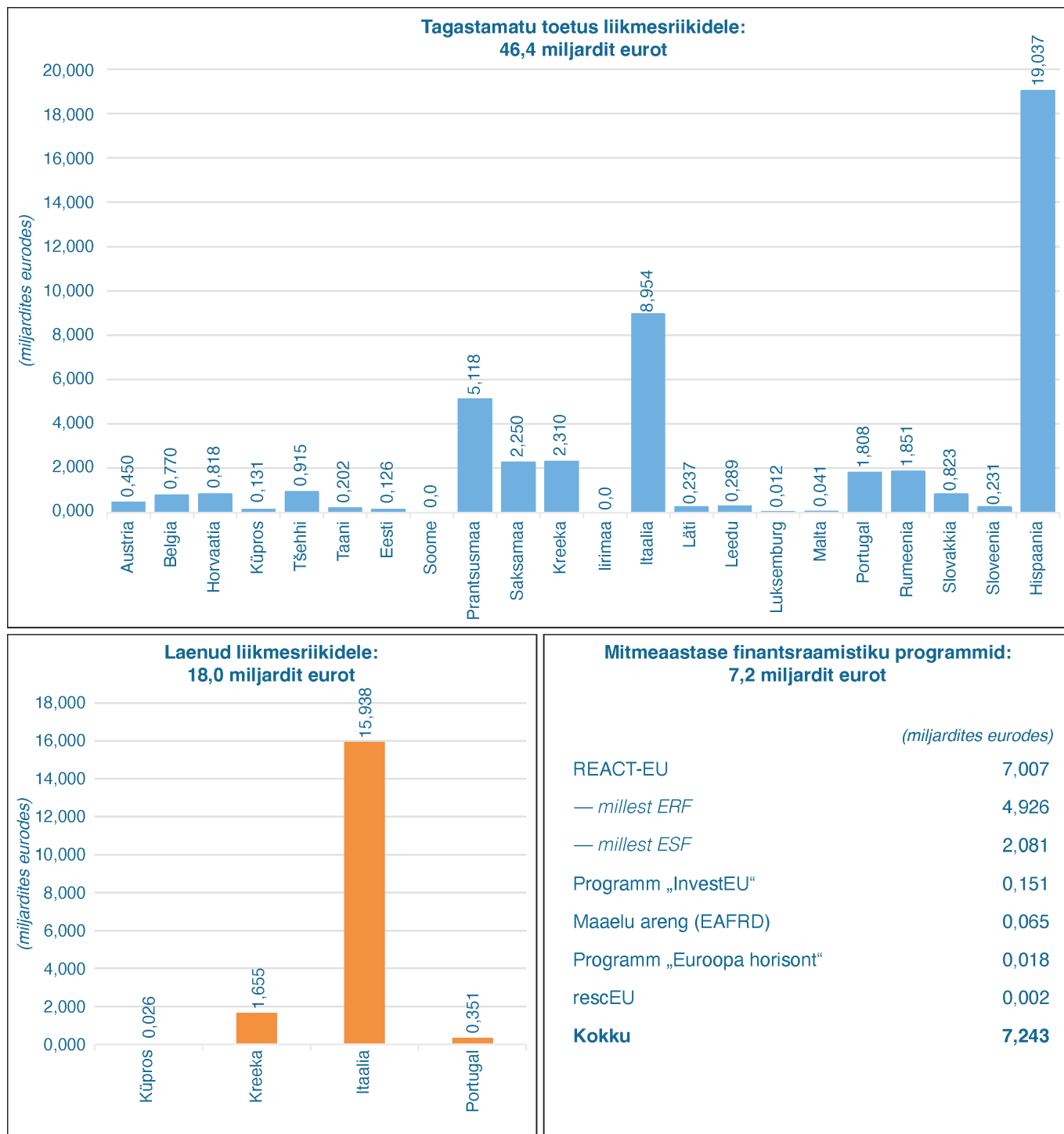
(miljardites eurodes)

	2021	2020
VARAD		
Finantsvarad	188,6	113,1
Eelmaksed	93,4	62,7
Nõuded	72,4	74,5
Raha ja raha ekvivalendid	44,9	16,7
Materiaalne põhivara ja muud varad	14,7	13,0
Kokku	414,1	280,0
KOHUSTISED		
Töösuhte lõppemise järgsed hüvitised	122,5	116,0
Finantskohustised	246,1	95,0
Võlgnevused	46,4	32,4
Kumuleerunud kulud	78,1	64,6
Muud kohustised	3,3	5,4
Kokku	496,4	313,5
NETOVARA		
Reservid	1,3	5,1
Liikmesriikidelt sissenõutavad summad	(83,6)	(38,5)
Kokku	(82,3)	(33,4)

⇒ Vt „Raamatupidamise aastaaruande analüüs“, punkt 5.

Taasterahastu „NextGenerationEU“ edukas käivitamine

Taasterahastu „NextGenerationEU“ raames tehtud väljamaksed – 71,6 miljardit eurot – jagunevad järgmiselt.

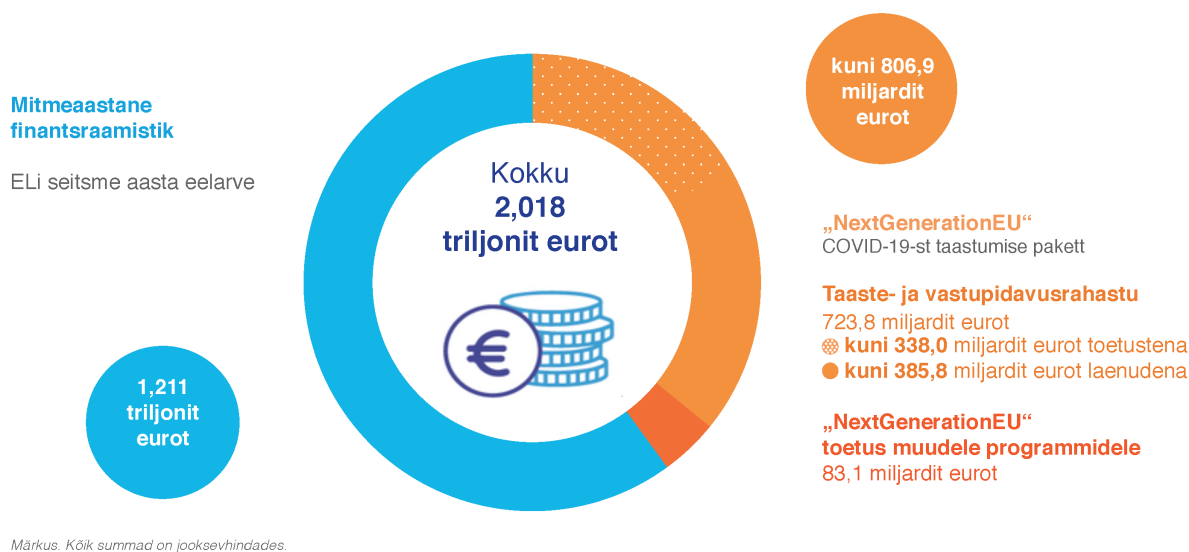
⇒ Vt „Taasterahastu „NextGenerationEU“ finantsolukord 31. detsembri 2021. aasta seisuga“, punkt 2.3.

2. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK 2021–2027 JA TAASTERAHASTU „NextGenerationEU“

2.1. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK 2021–2027 JA TAASTERAHASTU „NextGenerationEU“ – PÕHINÄITAJAD

Eli 2021.–2027. aasta pikaajaline eelarve koos taasterahastuga „NextGenerationEU“ (NGEU) on jooksevhindades kokku 2,018 triljonit eurot (2018. aasta hindades 1,8 triljonit eurot). See enneolematu rahaline vastus kriisile aitab kõrvaldada koroonaviiruse pandeemia põhjustatud majanduslikku ja sotsiaalset kahju ning toetada liikumist keskkonnahoidlikuma, digitaalsema ja kestlikuma Euroopa suunas.

Pakett koosneb pikaajalisest eelarvest ehk mitmeaastasest finantsraamistikust 2021–2027, mille maht on jooksevhindades 1,211 triljonit eurot (2018. aasta hindades 1,074 triljonit eurot), koos ajutise taasterahastuga „NextGenerationEU“, mille maht on jooksevhindades kuni 806,9 miljardit eurot (2018. aasta hindades 750 miljardit eurot).

Tegemist on põhilikult nüüdisajastatud eelarvega:

- üle 50 % järgmise pikaajalise eelarve ja taasterahastu „NextGenerationEU“ kogusummast kasutatakse Euroopa Liidu moderniseerimise toetamiseks teadusuuringute ja innovatsiooni, õiglase kliima- ja digipöörde, valmisoleku ning taaste- ja vastupidavusmeetmete kaudu;
- 30 % Eli arvest kulutatakse kliimamuutustega võitlemisele; see on suurim osa seni suurimast Eli eelarvest, mis sellele valdkonnale eraldatakse;
- 20 % taaste- ja vastupidavusrahastu vahenditest, mis moodustavad 90 % taasterahastust „NextGenerationEU“, investeeritakse digipöördesse;
- 2026. ja 2027. aastal toetatakse 10 %ga pikaajalise eelarve iga-aastastest kulutustest elurikkuse vähenemise peatamist ja tagasipööramist ning
- esmakordselt kulutatakse suurim osa pikaajalisest eelarvest – 32 % – uutele tõhustatud prioriteetidele.

Mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 aluseks olevad poliitilised prioriteedid

Komisjoni poliitilised prioriteedid on määratletud komisjoni presidendi suunistes. President von der Leyeni juhtimisel keskendub 1. detsembril 2019 ametisse asunud komisjon järgmisele kuuetele üldeesmärgile.

KUUS ÜLDEESMÄRKI

Euroopa roheline kokkulepe

- Saada esimeseks kliimaneutraalseks maailmajaoks

Digiajastule vastav Euroopa

- Võimestada inimesi uue põlvkonna tehnoloogiaga

Inimeste hüvanguks toimiv majandus

- Töötada sotsiaalse õigluse ja heaolu nimel

Euroopa maailmapositsiooni tugevdamine

- Euroopa peaks püüdlema enama poole, tugevdades meid ainulaadselt iseloomustavat vastutustundlikku üleilmset juhtrolli

Euroopaliku eluviisi edendamine

- Ehitada üles võrdsusel põhinev liit, kus meil kõigil on võimalustele ühesugune juurdepääs

Uus hoog Euroopa demokraatiale

- Toetada, kaitsta ja tugevdada oma demokraatiat

2.2. TAASTERAHASTU „NextGenerationEU“ – ÜLEVAADE

806,9 miljardi euro suuruse eelarvega taasterahastu „NextGenerationEU“ eesmärk on toetada koroonaviiruse pandeemia põhjustatud vahetu majandusliku ja sotsiaalse kahju kõrvaldamist, aidates seeläbi üles ehitada COVID-19-järgse Euroopa, mis on keskkonnasäästlikum, digitaalsem, vastupidavam ja paremini valmis praeguste ja tulevaste probleemidega toimetulekuks.

Osa vahenditest – kuni 338,0 miljardit eurot – antakse tagastamatu toetusena. Ülejäänud osa – kuni 385,8 miljardit eurot – kasutab liit üksikutele liikmesriikidele laenude andmiseks. Asjaomased liikmesriigid hakkavad neid laene tagasi maksma alles pärast käesoleva mitmeaastase finantsraamistiku lõppu ja tagasimaksmise periood kestab pikka aega – näiteks praeguste laenude tähtaeg on alles 2051. aastal (vt punkt 2.3.3).

Lisaks tugevdatakse taasterahastuga „NextGenerationEU“ mitut olemasolevat ELi programmi ja poliitikavaldkonda, näiteks järgmisi:

- ühtekuuluvuspoliitika REACT-EU (ühtekuuluvust ja Euroopa territooriume toetav taasteabi) alusel, et aidata esimestel taastumisaastatel tulla toime COVID-19 majandustagajärgedega;
- õiglase ülemineku fond, et tagada kliimaneutraalsusele ülemineku toimimine kõikide jaoks;
- Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond, et toetada täiendavalt põllumajandustootjaid;
- programm „InvestEU“, et toetada investeerimist ettevõtetesse;
- programm „Euroopa horisont“, et tagada ELi suutlikkus rahastada teadusuuringute veelgi kõrgemat kvaliteeti, ja
- rescEU, et tagada ELi elanikkonnakaitse mehhanismi suutlikkus reageerida ulatuslikele hädaolukordadele.

Taaste- ja vastupidavusrahastu

723,8 miljardit eurot

● kuni 338,0 miljardit eurot toetusena

● kuni 385,8 miljardit eurot laenudena

ENERGIA TOOTMINE

Puhas tehnoloogia ja taastuvad energiaallikad

RENOVEERIMINE

Hoonete energiatõhusus

LAADIMINE JA TANKIMINE

Säästev transport ja laadimisjaamad

ÜHENDAMINE

Kiirete lairibateenuste kasutuselevõtmine

MODERNISEERIMINE

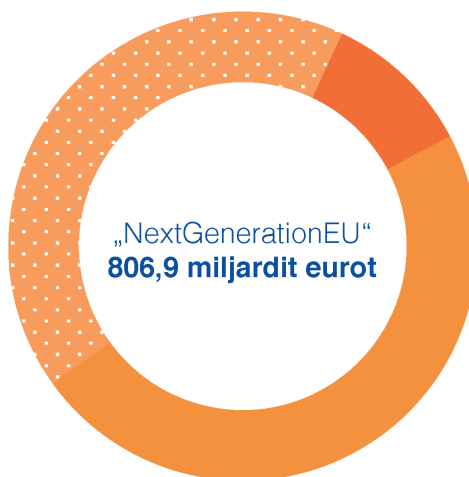
Avalike haldusasutuste digiüleminek

LAIENDAMINE

Andmepilved ja kestiikud protsessoriid

ÜMBERÕPE JA OSKUSTE**TÄIENDAMINE**

Haridus ja koolitus digioskuste toetamiseks

„NextGenerationEU“
toetus muudele
programmidele
83,1 miljardit eurot

REACT-EU (ERF/ESF)
50,6

ÕIGLASE ÜLEMINEKU
FOND
10,9

MAAELU ARENG (EAFRD)
8,1

PROGRAMM „InvestEU“
6,1

PROGRAMM „EUROOPA
HORISONT“
5,4

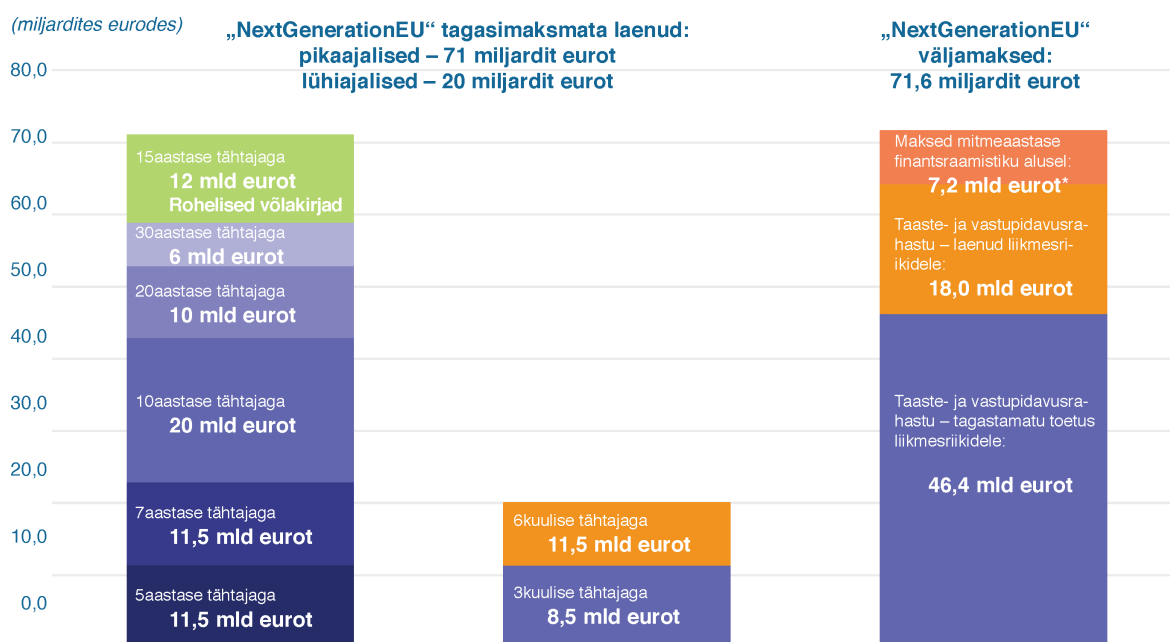
rescEU
2,0

2.3. TAASTERAHASTU „NextGenerationEU“ FINANTSOLUKORD 31. detsembri 2021. AASTA SEISUGA

2.3.1. Ülevaade

Alates taasterahastu „NextGenerationEU“ rahastamistoimingute käivitamisest 15. juunil 2021 kuni 2021. aasta lõpuni on komisjon kaasanud 71,0 miljardi euro ulatuses pikaajalisi rahalisi vahendeid, peamiselt sündikaattingute kaudu võlakirjade emiteerimise teel. Peale selle on komisjonil 2021. aasta detsembri seisuga 20 miljardi euro ulatuses tasumata lühiajalisi ELi võlakirju. Kuni 2021. aasta lõpuni on komisjon rahalise toetusena välja maksnud kokku 71,6 miljardit eurot. Enamik sellest summast – 64,3 miljardit eurot – maksti välja 20 liikmesriigile taaste- ja vastupidavusrahastu raames (sellest summast 46,4 miljardit eurot tagastamatu toetusena ja 18,0 miljardit eurot laenudena). Veel 7,2 miljardit eurot maksti välja mitmeaastase finantsraamistiku maksetena olemasolevate programmide alusel. Ülejäänud likviidseid vahendeid – 19,4 miljardit eurot – hoitakse kuni mitmeaastase finantsraamistiku programmide jaoks eelarvesse väljamaksmiseni taasterahastu „NextGenerationEU“ pangakontol Euroopa Keskpangas ja komisjoni keskkassas.

Taasterahastu „NextGenerationEU“ – tagasimaksmata laenud ja väljamaksed 31. detsembri 2021. aasta seisuga

* Veel 1,4 miljardi euro ulatuses rahalisi vahendeid hoiti kuni mitmeaastase finantsraamistiku programmide jaoks eelarvesse väljamaksmiseni komisjoni kesk-kassas.

2.3.2. Võetud laenud

Taasterahastu „NextGenerationEU“ rahastamisvajaduste täitmiseks emiteerib komisjon rahvusvahelistel kapitaliturgudel väärtpapereid. Mitmekesisest rahastamisstrateegiast lähtudes kasutab komisjon eri rahastamisvahendeid ja -tehnikaid ning lisaks suhtleb avatult ja läbipaistvalt turuosalistega.

2021. aastal lubati komisjonil iga-aastase laenuotsusega ⁽¹⁾ emiteerida pikaajalisi võlakirju maksimaalselt 125 miljardi euro väärtuses ja kehtestati lühiajaliste võlakirjade puhul maksimaalseks tasumata summaks 60 miljardit eurot.

Pikaajaline rahastamine – sündikaattehingud ja ELi võlakirjade enampakkumine

31. detsembri 2021. aasta seisuga oli komisjon sündikaattehingute (sealhulgas ühe kaheosalise tehingu) kaudu läbiviidud viie võlakirjaemissiooni teel laenanud 66,0 miljardit eurot ning ELi võlakirjade enampakkumiste teel 5,0 miljardit eurot.

(miljardites eurodes)

Pikaajalise rahastamise tehingud (sh jätkuemissioonid)	Tähtaeg	Emiteeritud/kaasatud	Aasta lõpu seisuga kokku tagasi makstud	Aasta lõpu seisuga maksmisele kuuluv
NGEU#1	4.7.2031	20,0	0,0	20,0
NGEU#2a (sh jätkuemissioonid)	6.7.2026	11,5	0,0	11,5
NGEU#2b	6.7.2051	6,0	0,0	6,0
NGEU#3	4.7.2041	10,0	0,0	10,0
NGEU#4 (sh jätkuemissioonid)	4.10.2028	11,5	0,0	11,5
NGEU rohelised võlakirjad #1	4.2.2037	12,0	0,0	12,0
Kokku		71,0	0,0	71,0

⁽¹⁾ Komisjoni rakendusotsus C(2021) 3991 final.

Esimese sündikaattinguga 2021. aasta juunis kaasati 20,0 miljardit eurot. Tegemist oli seni suurima institutsioonipoolse võlakirjaemissiooniga Euroopas, seni suurima institutsioonipoolse ühe väärtpaperistamise seeriaga tehinguga ning seni suurima summaga, mille EL on ühe tehinguga kaasanud.

2021. aasta oktoobris emiteeris komisjon taasterahastu „NextGenerationEU“ esimese rohelise võlakirja, kaasates 12,0 miljardit eurot, mida kasutatakse üksnes keskkonnahoidlikeks ja kestlikeks investeeringuteks kogu ELis. Selle emissiooniga, mille näol oli tegemist läbi aegade suurima roheliste võlakirjade emissiooniga maailmas, tehti nähtavamaks roheliste võlakirjadega rahastatav keskkonnahoidlik poliitika, mida toetavad Euroopa roheline kokkulepe ja rohepööre. Roheliste võlakirjade emiteerimisel tuleb esitada teavet rohelistest võlakirjadest saadud tulu täpse kasutamise kohta ja nende kaudu rahastatavate investeeringute mõju kohta.

Lühiajaline rahastamine – lühiajaliste ELi võlakirjade enampakkumine

31. detsembri 2021. aasta seisuga oli lühiajaliste ELi võlakirjade enampakkumise teel kaasatud ja kolme- või kuuekuulise tähtpäevaga lühiajaliste rahaliste vahendite maksmisele kuuluv summa 20,0 miljardit eurot.

<i>(miljardites eurodes)</i>	
Lühiajaliste ELi võlakirjade enampakkumine	Aasta lõpu seisuga maksmisele kuuluv
Kolmekuulise tähtpäevaga	8,5
Kuuekuulise tähtpäevaga	11,5
Kokku	20,0

Kuigi taasterahastu „NextGenerationEU“ emissiooniprogramm põhineb vähemalt algetappides jätkuvalt peamiselt sündikaattingutel, parandab suutlikkus enampakkumise teel kiiresti ja odavalt rahalisi vahendeid kaasata oluliselt komisjoni võimekust täita taasterahastuga „NextGenerationEU“ seotud maksevajadusi liidu eelarve ja/või toetust saavate liikmesriikide jaoks kõige soodsamatel tingimustel.

Lisaks kaasati rahaturul tehtud tehingute teel 16 miljardi euro väärtuses lühiajalisi rahalisi vahendeid; kogu see summa maksti aasta lõpuks tagasi.

2.3.3. Väljamaksed

2021. aasta lõpuks oli komisjon saanud taaste- ja vastupidavuskavad 26 liikmesriigilt, millest 22 nõukogu positiivselt hindas ja järgnevalt heaks kiitis (Belgia, Horvaatia, Küpros, Tšehhi, Taani, Saksamaa, Kreeka, Hispaania, Portugal, Prantsusmaa, Iirimaa, Itaalia, Läti, Luksemburg, Austria, Slovakkia, Leedu, Malta, Sloveenia, Rumeenia, Eesti ja Soome). Neli muud liikmesriiki (Bulgaaria, Ungari, Poola ja Rootsi) esitasid kavad, mida aasta lõpu seisuga alles hinnati. Ühe kava (Madalmaade oma) esitamine oli veel pooleli. 22 kinnitatud kava alusel anti rahalist toetust kokku 291,2 miljardit eurot tagastamatu toetusena (milles aasta lõpuks allkirjastatud rahastamislepingutega oli kaetud 195,4 miljardit eurot) ja 153,9 miljardit eurot finantslaenu antava toetusena (millest aasta lõpuks allkirjastatud laenulepingutega oli kaetud 153,2 miljardit eurot).

Tagastamatu toetus

2021. aastal maksis komisjon tagastamatu toetusena välja kokku 46,4 miljardit eurot 20 liikmesriigile nendest 22 liikmesriigist, kes olid taaste- ja vastupidavuskavad esitanud ja kelle kavad olid heaks kiidetud. Sellest summast 36,4 miljardit eurot maksti eelmaksetena. Pärast seda, kui Hispaania täitis vahe-eesmärgid, maksti enne aasta lõppu välja veel 10 miljardit eurot, millest 1,5 miljardi euro ulatuses tasaarvestati algseid eelmakseid. Aasta lõpu seisuga ei olnud välja makstud veel 0,3 miljardi euro ulatuses eelmakseid seoses tagastamatu toetusega Soomele. Iirimaa puhul oli heaks kiidetud 1,0 miljardit eurot tagastamatut toetust, kuid aasta lõpuks ei olnud rahastamislepingut sõlmitud.

<i>(miljardites eurodes)</i>				
Liikmesriik	Maksimaalne tagastamatu toetus ⁽¹⁾	Kokku allkirjastatud 31. detsembri 2021. aasta seisuga	Eelarvelised kuluhüstused 2021. aastal	Kokku välja makstud 31. detsembri 2021. aasta seisuga
Austria	3,5	2,2	1,1	0,4
Belgia	5,9	3,6	1,8	0,8

(miljardites eurodes)

Liikmesriik	Maksimaalne tagastamatu toetus ⁽¹⁾	Kokku allkirjastatud 31. detsembri 2021. aasta seisuga	Eelarvelised kulukohustused 2021. aastal	Kokku välja makstud 31. detsembri 2021. aasta seisuga
Horvaatia	6,3	4,6	2,3	0,8
Küpros	1,0	0,8	0,4	0,1
Tšehhi	7,0	3,5	1,8	0,9
Taani	1,6	1,3	0,6	0,2
Eesti	1,0	0,8	0,4	0,1
Soome	2,1	— ⁽²⁾	0,8	— ⁽²⁾
Prantsusmaa	39,4	24,3	12,0	5,1
Saksamaa	25,6	16,3	8,1	2,3
Kreeka	17,8	13,5	6,7	2,3
Iirimaa	1,0	— ⁽³⁾	0,5	—
Itaalia	68,9	47,9	23,7	9,0
Läti	1,8	1,6	0,8	0,2
Leedu	2,2	2,1	1,0	0,3
Luksemburg	0,1	0,1	0,0	0,0
Malta	0,3	0,2	0,1	0,0
Portugal	13,9	9,8	4,8	1,8
Rumeenia	14,2	10,2	5,1	1,9
Slovakkia	6,3	4,6	2,3	0,8
Sloveenia	1,8	1,3	0,6	0,2
Hispaania	69,5	46,6	23,1	19,0
Heaks kiidetud	291,2	195,4	98,0	46,4
Bulgaaria	6,3	—	—	—
Ungari	7,2	—	—	—
Madalmaad	6,0	—	—	—
Poola	23,9	—	—	—
Rootsi	3,3	—	—	—
Veel heaks kiitmata	46,6	—	—	—
Kokku	338,0	195,4	98,0	46,4

⁽¹⁾ Liikmesriigid, kelle kavad on heaks kiidetud: igale heakskiidetud taaste- ja vastupidavuskavale eraldatud rahalised vahendid. Liikmesriigid, kelle kavad ei ole heaks kiidetud: taaste- ja vastupidavusrahastu määruse kohane maksimaalne eraldi toetustena. Nagu on ette nähtud määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikega 2, kuuluvad need summad ajakohastamisele, mis on kavas läbi viia 30. juunil 2022.

⁽²⁾ Soome: allkirjastatud ja välja makstud ainult 2022. aastal (0,3 miljardit eurot).

⁽³⁾ Iirimaa: käesoleva aruande allkirjastamise kuupäeva seisuga allkirjastamata. Iirimaa ei ole taotlenud tagastamatu toetuse eelmakseid.

Antud laenud

2021. aastal maksis komisjon eelmaksetena neljale liikmesriigile (Küpros, Kreeka, Itaalia ja Portugal) välja kokku 18,0 miljardit eurot, mis vastab 13 % nende vastavatest laenueraldistest. Aasta lõpu seisuga ei olnud välja makstud veel 1,9 miljardi euro ulatuses eelmakseid seoses finantslaenuna antava toetusega Rumeeniale. Sloveenia puhul oli heaks kiidetud 0,7 miljardit eurot finantslaenuna antavat toetust, kuid aasta lõpuks ei olnud laenulepingut sõlmitud.

(miljardites eurodes)

Liikmesriik	Maksimaalne finantslaenuna antav toetus	Kokku allkirjastatud 31. detsembri 2021. aasta seisuga	Kokku välja makstud 31. detsembri 2021. aasta seisuga	Kokku tagasi makstud 31. detsembri 2021. aasta seisuga	Kokku maksmisele kuuluv 31. detsembri 2021. aasta seisuga
Küpros	0,2	0,2	0,0	—	0,0
Kreeka	12,7	12,7	1,7	—	1,7
Itaalia	122,6	122,6	15,9	—	15,9
Portugal	2,7	2,7	0,4	—	0,4
Rumeenia	14,9	14,9	— ⁽¹⁾	—	—
Sloveenia	0,7	— ⁽¹⁾	—	—	—
Heaks kiidetud	153,9	153,2	18,0	—	18,0
Reserv	231,9	—	—	—	—
Kokku	385,8	153,2	18,0	—	18,0

⁽¹⁾ Rumeenia: välja makstud ainult 2022. aastal (1,9 miljardit eurot).

⁽¹⁾ Sloveenia: allkirjastatud ainult 2022. aastal. Sloveenia ei ole taotlenud laenu eelmakseid.

Laenulepingute kohaselt maksavad liikmesriigid alates kümne aasta möödumisest väljamaksmise kuupäevast igal aastal tagasi 5 % väljamakstud summadest. Seega hakkavad Portugal, Kreeka, Itaalia ja Küpros laene tagasi maksta 2032. aastal ja laenude tähtpäev on 2051. aasta. Aasta lõpu seisuga maksmisele kuuluvate nominaalsummade tagasimaksmise ajakava on järgmine.

(miljonites eurodes)

Liikmesriik	Tagasimaksmise periood	Iga-aastane tagasimakse	Kokku tagasimakse
Küpros	2032–2051	1	26
Kreeka	2032–2051	83	1 655
Itaalia	2032–2051	797	15 938
Portugal	2032–2051	18	351
Kokku		899	17 970

Taasterahastu „NextGenerationEU“ toetus muudele ELi eelarvest rahastatavatele programmidele

2021. aasta lõpu seisuga oli komisjon maksnud välja kokku 7,2 miljardit eurot maksetena muudele mitmeaastase finantsraamistikuga hõlmatud programmidele, peamiselt seoses REACT-EUga, millest rahastatakse Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) ja Euroopa Sotsiaalfondi (ESF).

(miljardites eurodes)

Mitmeaastase finantsraamistiku programm	Kokku heaks kiidetud mitmeaastasest finantsraamistikust antav toetus	Eelarvelised kulukohustused 2021. aastal	Kokku välja makstud 31. detsembri 2021. aasta seisuga
REACT-EU	50,6	39,5	7,0
— millest ERF	31,5	24,0	4,9
— millest ESF	19,2	15,4	2,1
Õiglase ülemineku fond	10,9	0,0	0,0
Maaelu areng (EAFRD)	8,1	2,4	0,1
Programm „InvestEU“	6,1	1,7	0,2
Programm „Euroopa horisont“	5,4	1,8	0,0
rescEU	2,1	0,1	0,0
Kokku	83,1	45,5	7,2

2.3.4. Likviidsus

Taasterahastu „NextGenerationEU“ raames antavate laenude puhul ei järgita ranget samade tingimuste põhimõtet kui muude finantsabi vahendite puhul. Selle asemel on taasterahastu „NextGenerationEU“ jaoks välja töötatud mitmekesise ja ühisrahastamise strateegia, milleks on olnud vaja rakendada tõhusat likviidsusjuhtimist. Taasterahastu „NextGenerationEU“ likviidsuse juhtimise eesmärk on tagada, et taasterahastu pangakontol hoitakse piisavalt vahendeid kõikide eelseisvate väljamaksevajaduste täitmiseks ja kindlaksmääratud ohutusvaru säilitamiseks, vältides samal ajal ülemääraseid saldosid. Likviidsusjuhtimiseks on komisjon välja töötanud IT-vahendi, mis võimaldab taasterahastu „NextGenerationEU“ kontot igapäevaselt jälgida. 2021. aasta lõpu seisuga moodustasid taasterahastu „NextGenerationEU“ eelarvevälisel kontol hoitavad vahendid kokku 18,0 miljardit eurot. Peale selle hoiti 1,4 miljardi euro ulatuses rahalisi vahendeid kuni mitmeaastase finantsraamistiku programmide eelarvesse väljamaksmiseni komisjoni keskkassas.

3. ÜLEVAADE EELARVE TÄITMISEST

3.1. TULUD

Algses vastuvõetud ELi eelarves, mille Euroopa Parlamendi president allkirjastas 18. detsembril 2020, oli 2021. aasta maksete assigneeringute kogusumma 166 060 miljonit eurot ja omavahenditest rahastatav kogusumma 156 867 miljonit eurot. Algses eelarves esitatud tulude ja kulude prognoose korrigeeritakse üldiselt eelarveaasta jooksul paranduseelarvetega. Kogurahvatulul põhinevate omavahendite kohandused tagavad, et eelarve tulud on eelarve kuludega täpselt vastavuses. Nendega tagatakse eelarve tasakaalu põhimõtte järgimine ning eelarve tulude ja kulude (maksete assigneeringute) tasakaal.

2021. aasta jooksul võeti vastu kuus paranduseelarvet. Neid arvestades moodustas 2021. aasta lõplik kinnitatud tulu 168 011 miljonit eurot, millest omavahenditest rahastatakse kokku 156 993 miljonit eurot. 2021. aastal püsisid liikmesriikide osamaksed stabiilsed. Maksete assigneeringute kasvu (1 950 miljonit eurot) rahastati peamiselt eelmise aasta ülejäägist.

Tulu laekub kuuest allikast (jaotisest).

Jaotis 1. Omavahendid

Traditsioonilisi omavahendeid (158 632 miljonit eurot) koguti eelarves esitatud summadest (156 993 miljonit eurot) 1,0 % võrra rohkem. See oli peamiselt tingitud asjaolust, et aasta viimasel kahel kuul kogutud summad olid eeldatust suuremad.

Ka liikmesriikide lõplikud käibemaksupõhiste ning kogurahvatulul ja plastpakendijäätmetel põhinevate omavahendite maksed olid lõpliku eelarveprognoosiga üsna täpselt vastavuses. Prognoositud summade ja tegelikult makstud summade erinevus tulenes erinevusest eelarve eesmärkidel kasutatud euro vahetuskursi ja sel hetkel kehtinud vahetuskursi vahel, mil euroalasse mittekuuluvad liikmesriigid oma maksed tegelikult tegid.

Jaotis 2. Ülejäägid, saldod ja kohandused

Eelmise eelarveaasta ülejääk oli 1 769 miljonit eurot. See summa kanti paranduseelarvega 2021. aasta eelarvesse ja liikmesriikide omavahendite osamaksu vähendati vastavalt sellele.

Käibemaksu ja kogurahvatulu saldod käsitlevad eeskirjad on sätestatud omavahendite kättesaadavaks tegemise määru (nõukogu määrus (EL, Euratom) nr 609/2014) (?) artiklis 10b. Nende eeskirjade kohaselt arvutatakse saldo kogusumma, et mõju ELi eelarvele oleks null (nn tasaarvestussüsteem), ja menetlus ei hõlma eelarve parandust. Seepärast taotleb komisjon netosummade tasumist otse liikmesriikidelt.

Jaotis 3. Haldustulu

See jaotis hõlmab töötajate töötasult saadavaid makse ja tasusid, mis moodustasid 2 230 miljonit eurot.

Jaotis 4. Finantstulu, viivised ja trahvid

Jaotises 4 osutab eelarves esitatud summa (515 miljonit eurot) ja eelarve täitumise (1 633 miljonit eurot) vahe peamiselt konkurentsivaldkonna trahvidele.

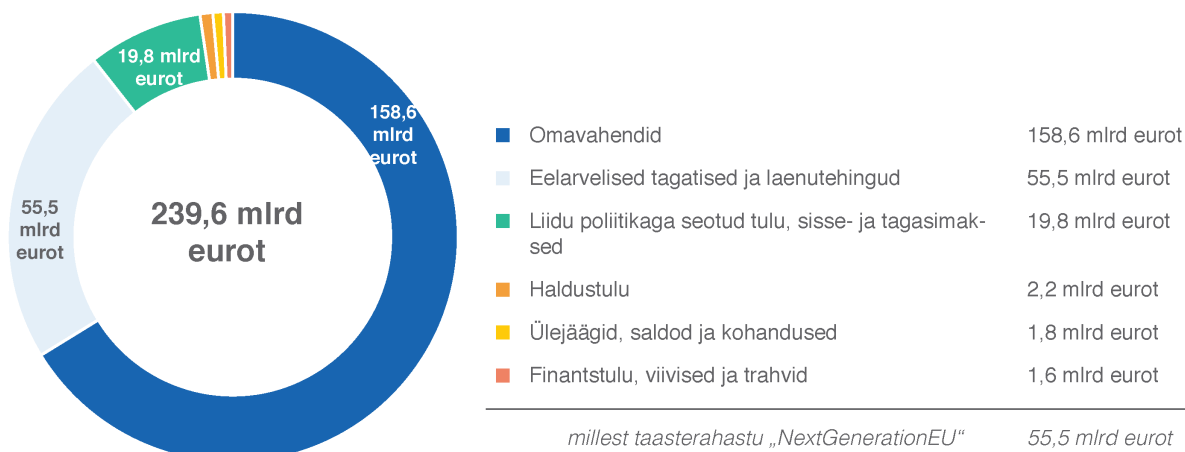
Jaotis 5. Eelarvelised tagatised ja laenutehingud

See jaotis on taasterahastu „NextGenerationEU“ käivitamisega oluliselt kasvanud. Sellesse jaotisse kuuluvate taasterahastu „NextGenerationEU“ vahendite näol on tegemist sihtotstarbelise tuluga. Jaotis 5 hõlmab tagatiste ja intresside ning antud laenude tagasimaksmisega seotud tulu. Samuti suunatakse selle kaudu vahendeid (taasterahastust „NextGenerationEU“ taaste- ja vastupidavusraha raames antavaks tagastamatuks toetuseks ning mitmeaastase finantsraamistiku programmide tõhustamiseks) sihtotstarbelisest tulust, mida liikmesriigid Euroopa Liidu taasterahastust saavad. Põhjalik ülevaade taasterahastust „NextGenerationEU“ on esitatud jaos „Eelarveaasta tähtsamad finantsündmused“ (punktid 2.2 ja 2.3).

Jaotis 6. Liidu poliitikaga seotud tulu, osamaksud ja tagasimaksud

See jaotis on peamiselt seotud tuluga struktuuri- ja põllumajandusfondidega (Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid, EAGF ja EAFRD) seoses tehtavatest finantskorrektsioonidest. Samuti on see seotud kolmandate riikide osalemisega teadusprogrammides, põllumajandusfondide raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise menetlusega ning muude osamaksud ja tagasimaksetega ELi programmidesse/meetmetesse. Oluline osa sellest kogusummast koosneb sihtotstarbelisest tulust, mis toob kaasa täiendavate assigneeringute lisamise kulupoolele.

2021. aasta eelarve tulu oli kokku 239 596 miljonit eurot

(?) Nõukogu 26. mai 2014. aasta määrus (EL, Euratom) nr 609/2014 meetodite ja menetluse kohta, millega tehakse kättesaadavaks traditsioonilised, käibemaksupõhised ja kogurahvatulul põhinevad omavahendid, ning muude sularahavajaduste rahuldamiseks vajalike meetmete kohta (ELT L 168, 7.6.2014, lk 39).

3.2. KULUD

3.2.1. Eelarve täitmine

2021. aastal, uue mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 esimesel aastal vastu võetud lõplik eelarve oli 166,8 miljardit eurot kulukohustuste assigneeringuid ja 168,0 miljardit eurot maksete assigneeringuid. Taasterahastuga „NextGenerationEU“ tugevdati olulisemaid programme täiendavalt 421,1 miljardi euro ulatuses kulukohustuste assigneeringutega ja 55,5 miljardi euro ulatuses maksete assigneeringutega, mis kanti ELi eelarvesse sihtotstarbelise välistuluna ⁽³⁾.

2021. aasta eelarve täitmist mõjutasid oluliselt viivitused uute õiguslike aluste ja struktuurifonde käsitlevate uute eeskirjade vastuvõtmisel. Enamik struktuurifondide 2021. aasta kulukohustuste assigneeringutest (netoväärtusega 49 miljardit eurot) planeeriti kooskõlas mitmeaastase finantsraamistiku määruse artikliga 7 ümber aastatele 2022–2025. Finantsmäärusega ja/või uute õiguslike alustega lubatud juhtudel kanti kasutamata assigneeringud – 4,1 miljardit eurot kulukohustuste assigneeringuid ja 4,2 miljardit eurot maksete assigneeringuid – üle 2022. aastasse. 2021. aastal kasutati võimalust kanda vastuvõetud kasutamata eelarveassigneeringud üle järgmisse aastasse naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ puhul ⁽⁴⁾, ⁽⁵⁾. Sarnaseid sätteid kohaldatakse ja kasutati Brexitiga kohanemise reservi ning solidaarsus- ja hädaabireservi puhul.

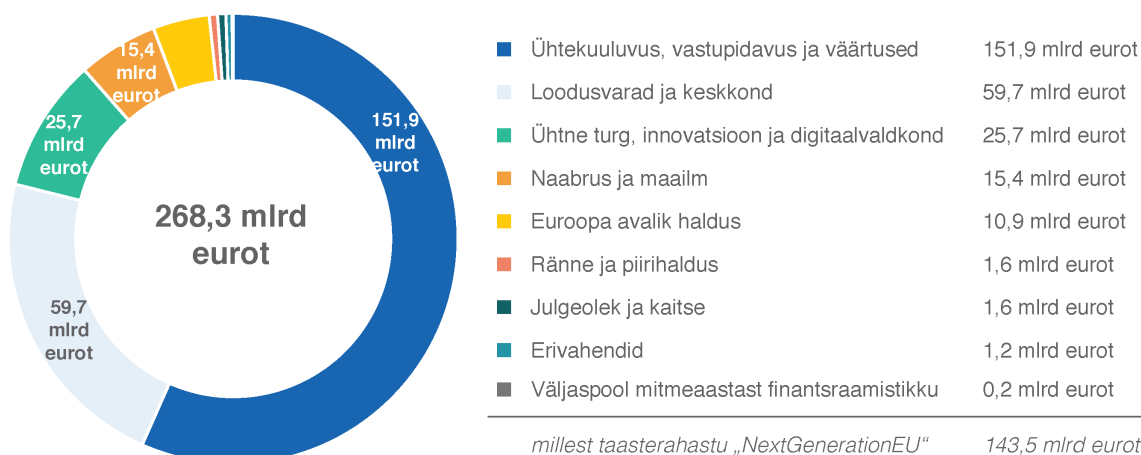
Kulukohustuste assigneeringuid rakendati 2021. aastal kokku summas 268,3 miljardit eurot järgmiselt:

- 113,4 miljardit eurot lõplikult vastuvõetud eelarvest;
- 0,6 miljardit eurot 2020. aastast ülekantud assigneeringutest;
- 154,3 miljardit eurot sihtotstarbelisest tulust tulenevatest assigneeringutest,
 - millest 143,5 miljardit eurot taasterahastust „NextGenerationEU“.

2021. aastal tehti makseid kokku 228,0 miljardi euro ulatuses:

- 163,6 miljardit eurot lõplikult vastuvõetud eelarvest;
- 1,8 miljardit eurot 2020. aastast ülekantud assigneeringutest;
- 62,6 miljardit eurot sihtotstarbelisest tulust tulenevatest assigneeringutest,
 - millest 53,6 miljardit eurot taasterahastust „NextGenerationEU“.

2021. aasta kulukohustuste assigneeringute rakendamine ELi poliitikaeesmärkide kaupa kokku

⁽³⁾ Põhjalik ülevaade taasterahastust „NextGenerationEU“ on esitatud jaos „Eelarveaasta tähtsamad finantsündmused“ (punktid 2.2 ja 2.3).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/947, millega luuakse naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“, muudetakse otsust nr 466/2014/EL ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2017/1601 ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009 (ELT L 209, 14.6.2021, lk 1).

⁽⁵⁾ Kasutamata kulukohustuste assigneeringute ja maksete assigneeringute automaatset ülekandmist käsitlevat sätet kohaldatakse ka muude jaotisega 6 hõlmatud programmide – tuumaohutuse rahvusvahelise koostöö Euroopa instrumendi, ülemeremaade ja -territooriumide ning ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA III) – suhtes, viidates nende vastavates õiguslikes alustes naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ käsitlevatele sätetele.

2021. aastal kasutati igat liiki assigneeringuid (eelarve, ülekanded eelmisest aastast ja sihtotstarbeline tulu) kulukohustuste puhul 44 % ja maksete puhul 92 % ulatuses. Rakendamise määrad (v.a sihtotstarbeline tulu) 2021. aastal näitavad, et rakendamine oli kulukohustuste assigneeringute puhul 68 % ja maksete assigneeringute puhul 97 %. Oluline osa 2021. aastal tehtud makseid oli seotud mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 lõpetamisega.

Võttes lisaks arvesse ülekandmisi ja jagatud eelarve täitmise hõlmatud kulukohustusi, mis kooskõlas mitmeaastase finantsraamistiku määruse artikliga 7 ümber planeeriti, oleks heakskiidetud eelarve täitmine nii kulukohustuste assigneeringute kui ka maksete assigneeringute puhul olnud ligikaudu 100 %.

Taasterahastu „NextGenerationEU“ assigneeringuid kasutati kõikide ELi eelarvesse kantud kulukohustuste assigneeringute puhul 34 % ja kõikide maksete assigneeringute puhul 97 % ulatuses. Taasterahastu „NextGenerationEU“ raames võetud kohustuste summa moodustas 2021. aastal 87 % kulukohustusteks heakskiidetud summast,⁽⁶⁾ mis oli 164,6 miljardit eurot.

3.2.2. Täitmata kulukohustused

Täitmata kulukohustused (mida tavaliselt nimetatakse RAL – *Reste à liquider*) on summad, mille suhtes on kohustus võetud, kuid mida ei ole veel välja makstud, ja need moodustasid 2021. aasta lõpus 341,6 miljardit eurot. 2020. aastaga võrreldes täitmata kulukohustused suurenesid (38,4 miljardi euro võrra), kuid see kasv oli algselt prognoositust väiksem, sest enamik jagatud eelarve täitmise hõlmatud programmidega seotud ja 2021. aastaks kavandatud kulukohustusi (netoväärtusega 49 miljardit eurot) lükati kooskõlas mitmeaastase finantsraamistiku määruse artikliga 7 edasi 2022. aastasse ja järgnevasse aastatesse. Jagatud eelarve täitmise rakendamise ümberplaneerimine panustab täitmata kulukohustuste täiendavasse kasvu tulevastel aastatel.

Täitmata kulukohustuste 2021. aastal toimunud kasvu peamine põhjus oli taasterahastu „NextGenerationEU“ (tagastamatu toetusena antava osa) rakendamise alustamine, mis panustas täitmata kulukohustuste kogusummasse 2021. aasta lõpu seisuga 89,9 miljardit eurot (26 %). Taasterahastu „NextGenerationEU“ sihtotstarbelise tulu tagajärjel suurenevad täitmata kulukohustused tulevastel aastatel, sest kooskõlas Euroopa Liidu taasterahastu määruse (?) artikli 3 lõigetega 4 ja 9 võetakse kulukohustused 31. detsembriks 2023 ja neid täidetakse maksetega kuni 31. detsembrini 2026.

3.2.3. Eelarve täitmise tulemus

Eelarve täitmise tulemus (ülejäak) kasvas 1,8 miljardilt eurolt 2020. aastal 3,2 miljardi euroni 2021. aastal, sest tollimaksudest ja trahvidest laekus eeldatust suurem tulu.

4. RAHASTAMISVAHENDID JA EELARVELISED TAGATISED

4.1. ELI EELARVEST RAHASTATAVAD RAHASTAMISVAHENDID

ELi eelarvest rahastatavad rahastamisvahendid on tagatisinstrumendid, omakapaliinstrumendid ja laenuinstrumendid. Mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 alusel suureneb eelduste kohaselt eelarveliste tagatiste kasutamine võrreldes ELi eelarvest täielikult rahastatud või sellest eraldatud rahastamisvahendite kasutamisega. Eelkõige antakse programmi „InvestEU“ alusel EIP grupele ja teistele finantseerimisasutustele 26,2 miljardi euro ulatuses ELi tagatise, et toetada rahastamise ja investeringute kaudu liidu eri poliitikaeesmärke. Sellise lähenemisviisi põhimõtte seisneb selles, et kui tavapärase eelarve täitmise puhul antakse toetusi ja subsidiume, siis kõnealusel juhul on rahalisel toetusel võimendav mõju, mille tõttu saab lõplik makse saaja rohkem kui ühe euro iga ELi eelarvest rahastamisvahendite kaudu kulutatud euro kohta.

Eelarve sellise täitmise puhul on vahendid kas juba volitatud üksuste hallatavatele usalduskontodele jagatud ja jäävad kättesaadavaks (raha ja raha ekvivalentide, võlaväärtpaberite või investeringutena rahaturufondidesse või ühistesse varaportfellidesse) tagatiste tulevaste sissenõudmiste puhuks või on investeeritud omakapitali. Otsese ja kaudse eelarve täitmise raames ELi eelarvest rahastatavate rahastamisvahendite olulisus ja maht on viimastel aastatel suurenenud.

⁽⁶⁾ Taasterahastu „NextGenerationEU“ puhul 2021. aastal heakskiidetud summa on seotud taaste- ja vastupidavusraha ning ühitekuuluvust ja Euroopa territooriume toetava taasteabi (REACT-EU) raames liikmesriikidele tagastamatu toetuse vormis antava toetusega ning lisavahenditega muudele Euroopa programmidele või fondidele (maaelu areng, InvestEU fond, õiglase ülemineku fond, programm „Euroopa horisont“ ja rescEU). Euroopa Liidu taasterahastu määrusega on ette nähtud õiguslikud tähtajad õiguslike kohustuste täitmiseks, samal ajal kui programmitöö raames toimuv jaotus määratakse kindlaks iga-aastaste kulukohustuste kavandatud ajakavas, mida on eraldi nimetatud asjaomaste programmide eri õiguslikes alustes.

⁽⁷⁾ Nõukogu 14. detsembril 2020. aasta määrus (EL) 2020/2094, millega luuakse Euroopa Liidu taasterahastu COVID-19 kriisi järgse taastamise toetuseks (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 23).

4.2. EELARVELISED TAGATISED: TAGATISFONDIDES HOITAVAD FINANTSVARAD

Eelarve sellise täitmise puhul annab EL vastaspooltele tagatise, mille rahastamiseks on tehtud vaid osalised eraldised komisjoni loodud tagatisfondide kaudu, mis tekitab ELi eelarvele seega tingimuslikke kohustusi, kui eraldised ei ole nõuete täitmiseks piisavad. EL on andnud tagatise seoses väljaspool ELi antud laenude (nn EIP välislaenude andmise volitus) ning EFSI tagatisega hõlmatud võla- ja omakapitalitoimingutega EIP grupile, samuti seoses EFSI ning naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi välistegevuse tagatisega hõlmatud tegevusega EIP grupile ja teistele finantseerimisasutustele.

Alates 2021. aastast hoitakse tagatisfondide kaudu tehtavaid eraldisi ühises eraldisfondis. Ühine eraldisfond loodi finantsmäärusega,⁽⁸⁾ et hoida alates mitmeaastasest finantsraamistikust 2021–2027 rahastamisvahenditest, eelarvelistest tagatistest ja finantsabiks antavatest laenudest tulenevate finantskohustiste katmiseks ette nähtud eraldisi. Samuti hõlmab see teatavaid selliseid eraldisi katvaid varasid, millega kaetakse varasematest mitmeaastastest finantsraamistikust tulenevaid finantskohustisi.

Ühine eraldisfond loodi ja see toimib ühtse portfelliga, mis praegu ühendab eraldisi ELi erinevate eelarveliste tagatiste ja finantsabi programmide jaoks. Ühise eraldisfondi vahendid on jagatud osadeks, et jälgida mitmesuguste fondi rahastamises osalevate vahenditega (eelarvelised tagatised ja finantsabi programmid) seotud summasid.

Pärast mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 jõustumist kanti EFSI tagatisfondi netovara 1. jaanuaril 2021 üle ühisesse eraldisfondi. EFSI tagatisfondi ja välistegevuse tagatisfondi netovara kanti ühisesse eraldisfondi üle 2021. aasta jooksul.

31. detsembri 2021. aasta seisuga hoidis komisjon finantsvarasid ühises eraldisfondis selle järgmiste osade jaoks:

- välistegevuse tagatisfond – 2,7 miljardit eurot,
- EFSI tagatisfond – 8,5 miljardit eurot,
- EFSI tagatisfond – 0,8 miljardit eurot ja
- InvestEU tagatisfond – 0,3 miljardit eurot.

Peale selle hoitakse komisjoni keskkassas 92 miljonit eurot likviidsuspuhvrina koheselt sissenõutavate tagatiste katmiseks.

4.3. LAENUTEGEVUS FINANTSABI PROGRAMMIDE JAOKS

ELi laenuvõtmis- ja -andmistehingud finantsabi andmiseks on eelarvevälised tehingud. Kaasatud vahendid laenatakse üldiselt (välja arvatud taasterahastu „NextGenerationEU“ puhul) abi saavale riigile edasi võetud laenuga samadel tingimustel, s.o sama kupongimäära ja lõpptähtajaga ning samas summas. Kuigi antud ja võetud laenude puhul järgitakse samade tingimuste metoodikat, on rahastamisinstrumendist tuleneva laenu teenindamine siiski ELi juriidiline kohustus, mis tagab kõigi maksete täieliku ja tähtaegse tasumise. Komisjon on kehtestanud korra, millega tagatakse laenu tagasimaksmine ka laenu tagasimaksetähtaja ületamise puhul.

Komisjon annab liikmesriikidele ja kolmandatele riikidele Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse alusel rahalist toetust. Rahalist toetust antakse kahepoolsete laenudena, mida rahastatakse kapitaliturgudel ja tagatakse ELi eelarvega. 2021. aastal haldas komisjon ELi nimel viit peamist programmi, mille alusel ta võib laene anda:

- maksebilansi toetamise mehhanism;
- Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi (EFSM) raames antav toetus;
- makromajanduslik finantsabi;

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1) artikkel 212.

- TERA raames antav toetus ja
- taasterahastu „NextGenerationEU“ (lisateavet taasterahastu „NextGenerationEU“ kohta on esitatud punktis 2).

31. detsembri 2021. aasta seisuga oli finantsabiks antud laenude (v.a taasterahastu „NextGenerationEU“) (vt punkt 2) nimiväärtus järgmine.

	<i>(miljardites eurodes)</i>			
	Kokku välja antud	Aasta lõpu seisuga kokku välja makstud	Aasta lõpu seisuga kokku tagasi makstud	Aasta lõpu seisuga maksmisele kuuluv
TERA				
Belgia	8,2	8,2	—	8,2
Bulgaaria	0,5	0,5	—	0,5
Horvaatia	1,0	1,0	—	1,0
Küpros	0,6	0,6	—	0,6
Tšehhi	2,0	2,0	—	2,0
Eesti	0,2	0,2	—	0,2
Kreeka	5,3	5,3	—	5,3
Ungari	0,5	0,5	—	0,5
Iirimaa	2,5	2,5	—	2,5
Itaalia	27,4	27,4	—	27,4
Läti	0,3	0,3	—	0,3
Leedu	1,0	1,0	—	1,0
Malta	0,4	0,4	—	0,4
Poola	11,2	8,2	—	8,2
Portugal	5,9	5,4	—	5,4
Rumeenia	4,1	3,0	—	3,0
Slovakkia	0,6	0,6	—	0,6
Sloveenia	1,1	1,1	—	1,1
Hispaania	21,3	21,3	—	21,3
	94,3	89,6	—	89,6
EFSM				
Iirimaa	22,5	22,5	—	22,5
Portugal	24,3	24,3	—	24,3
	46,8	46,8	—	46,8
Makromajanduslik finantsabi				
Ukraina	5,0	5,0	(0,6)	4,4
Tuneesia	1,4	1,1	—	1,1
Jordaania	1,1	0,9	—	0,9

(miljardites eurodes)

	Kokku välja antud	Aasta lõpu seisuga kokku välja makstud	Aasta lõpu seisuga kokku tagasi makstud	Aasta lõpu seisuga maksmisele kuuluv
Muu	1,5	1,2	(0,2)	1,0
	9,0	8,2	(0,8)	7,4
Maksebilansi toetamise mehhanism				
Läti	2,9	2,9	(2,7)	0,2
	2,9	2,9	(2,7)	0,2
Kokku	153,0	147,5	(3,5)	144,0

Aasta lõpu seisuga maksmisele kuuluvate summade tagasimaksmise ajakava on järgmine.

(miljardites eurodes)

	TERA	EFSM	Makromajanduslik finantsabi	Maksebilansi toetamise mehhanism	KOKKU
2022	—	2,7	—	—	2,7
2023	—	3,5	0,1	—	3,6
2024	—	2,6	0,6	—	3,2
2025	8,0	2,4	—	0,2	10,6
2026	8,0	4,0	0,1	—	12,1
2027	—	3,0	0,2	—	3,2
2028	10,0	2,3	0,2	—	12,5
2029	8,1	1,4	0,9	—	10,4
2030	10,0	—	0,1	—	10,1
2031	—	7,3	1,2	—	8,5
2032	—	3,0	0,1	—	3,1
2033	—	2,1	0,5	—	2,6
2034	—	—	0,1	—	0,1
2035	8,5	2,0	2,0	—	12,5
2036	9,0	5,7	1,3	—	16,0
2037	—	—	—	—	—
2038	—	1,8	—	—	1,8
2039	—	—	—	—	—
2040	7,0	—	—	—	7,0
2041	—	—	—	—	—
2042	—	3,0	—	—	3,0
2043	—	—	—	—	—
2044	—	—	—	—	—
2045	—	—	—	—	—

(miljardites eurodes)

	TERA	EFSM	Makromajanduslik finantsabi	Maksebilansi toetamise mehhanism	KOKKU
2046	5,0				5,0
2047	6,0				6,0
2048					—
2049					—
2050	10,0		—		10,0
2051	—				—
Kokku	89,6	46,8	7,4	0,2	144,0

TERA

TERA loodi 2020. aastal eesmärgiga anda finantsabi liikmesriikidele, kelle majandust on nende territooriumil esinenud COVID-19 pandeemia tõsiselt häirinud või ähvardab tõsiselt häirida. See vahend täiendab mõjutatud liikmesriikide võetud riiklikke meetmeid. Finantsabi maksimaalne summa kõikide liikmesriikide jaoks ei ületa 100 miljardit eurot.

2021. aasta lõpu seisuga olid liikmesriigid sõlminud laenuandmise lepinguid 94,3 miljardi euro ulatuses, millest oli aasta lõpuks välja makstud 89,6 miljardit eurot. 2021. aastal välja makstud uute laenude summa oli 50,1 miljardit eurot. Laenude lõpptähtajad on 5, 10, 15, 20 või 30 aastat.

EFSM

Euroopa finantsstabiilsusmehhanism (EFSM) loodi rahalise abi andmiseks kõigile liikmesriikidele, kes on majandusraskustes või kellel on tõsine oht sattuda suurtesse majandusraskustesse, mida põhjustavad temast olenematud erandlikud asjaolud. EFSMist anti rahalist abi Iirimaa ja Portugalile aastatel 2011–2014 tingimusel, et need riigid viivad läbi reforme. See programm on aegunud ja täiendavaid laene ei saa enam võtta, kuid programm jääb alles selliste eriuülesannete jaoks, nagu Iirimaa ja Portugalile antud laenude tähtaegade pikendamine ja üleminekulaenude andmine. 2021. aastal pikendati 9,8 miljardi euro väärtuses laene, mille tähtaeg oli aasta jooksul, 2036. aastani (3 miljardit eurot Iirimaa ja 1,8 miljardit eurot Portugali puhul) ja 2031. aastani (5 miljardit eurot Portugali puhul).

Portugalile antavat summat vähendati 26 miljardilt eurolt 24,3 miljardile eurole, sest 1,7 miljardi euro suuruse summa kasutamise tähtaeg möödus ja edasisi väljamakseid ei olnud võimalik teha. 2021. aasta detsembris taotles Portugal pikendust 2022. aasta aprillis maksmisele kuuluvast kokku 2,7 miljardi euro suurusest laenust 2,2 miljardi euro maksmiseks. 2022. aasta veebruaris võttis komisjon 2,2 miljardit eurot laenu, et pikendada laenu, mille maksetähtaega on pikendatud 4,5 aasta võrra.

Makromajanduslik finantsabi

Makromajandusliku finantsabi programmi näol on tegemist rahalise abiga, mida EL annab ELi-välisele partnerriikidele, kellel on maksebilansi kriis (sealhulgas Ukrainale, kelle laenujääk on 4,4 miljardit eurot). Seda antakse keskmise ja pika tähtajaga laenude või toetustena või nende kombinatsioonina ning seda saavad ainult need riigid, kes saavad toetust Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) programmilt.

2020. aastal võttis komisjon vastu ettepaneku kümnele laienemisprotsessis osalevale ja Euroopa naabruses asuvale partnerile suunatud 3 miljardi euro suuruse makromajandusliku finantsabi paketi kohta, et aidata neil piirata koroonaviiruse pandeemia põhjustatud majandusprobleeme. Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid otsuse vastu 25. mail 2020. Nimetatud otsuse alusel maksis komisjon 2021. aastal üheksale makromajandusliku finantsabi saajale välja kümme uut laenu, mille nimiväärtus oli kokku 1,7 miljardit eurot. Uute laenude tähtpäev jääb vahemikku 10–15 aastat.

Maksebilansi toetamise mehhanism

Maksebilansi toetamise mehhanism on abiprogramm euroala välisele riikidele, kellel on raskusi maksebilansiga või oht sattuda sellistesse raskustesse. Maksebilansi toetamise mehhanism annab abi keskmise pikkusega laenudena, mille saamise tingimuseks on laenu võtmise põhjuseks olevate majandusprobleemide lahendamisele suunatud poliitika rakendamine. Tavaliselt annab EL abi maksebilansi toetamiseks koostöös IMFi ja muude rahvusvaheliste institutsioonide või riikidega.

Lätile maksebilansi toetamise raames antavat summat vähendati 3,1 miljardilt eurolt 2,9 miljardile eurole, sest 0,2 miljardi euro suuruse summa kasutamise tähtaeg möödus ja edasisi väljamakseid ei olnud võimalik teha. 2021. aasta ei toimunud uusi toiminguid ega laenude tagasimaksmisi.

4.4. EELARVELISED TINGIMUSLIKUD KOHUSTISED FINANTSABI PROGRAMMIDE PUHUL

ELi võetud laenud on tema otsesed ja tingimusteta kohustused, mille tagavad ELi liikmesriigid (eelarvelised tingimuslikud kohustised). ELi mittekuuluvatele riikidele laenude andmiseks võetud laenud on kaetud välistegevuse tagatisfondist. Kui abi saaval liikmesriigil peaks tekkima makseviivitus, siis võetakse võla teenindamiseks vajalikud vahendid võimaluse korral komisjoni kättesaadavast rahaliste vahendite jäägist. Kui see ei ole asjaomasel ajal võimalik, hangib komisjon vajalikud vahendid liikmesriikidelt. ELi liikmesriikidel on ELi omavahendeid käsitlevate õigusaktide (nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 artikkel 14) kohaselt juriidiline kohustus teha ELi kohustuste täitmiseks kättesaadavaks piisavad vahendid. Seega on investorid avatud üksnes ELi krediidiriskile, mitte aga rahastatud laenude saaja krediidiriskile. Antud laenude katmine samadel tingimustel võetud laenudega tagab, et ELi eelarvele ei avaldu intressi- ega valuutarisk.

Liikmesriikidele TERA alusel antud laenud põhinevad liikmesriikide vabatahtlikel tagatistel, mis moodustavad finantsabi maksimaalsest summast 25 %. Iga liikmesriigi osamaks tagatise kogusummasse vastab tema suhtelisele osale Euroopa Liidu kogurahvatulust, mis põhineb ELi 2020. aasta eelarvel.

Iga riigi programmi puhul otsustavad Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon laenu kogusumma, tasumisele kuuluvate osamaksete arvu ja laenupaketi maksimaalse (keskmise) lõpptähtaja. Seejärel lepivad komisjon ja asjaomane liikmesriik kokku laenu/rahastamise parameetrid, eelkõige osamaksete tagasimaksetähtaja. Lisaks sellele olenevad ELi/IMFi ühise finantsabi andmise puhul kõik osamaksed, v.a esimene osamakse, poliitiliste tingimuste täitmisest, mis on veel üks rahastamistehingute ajastamist mõjutav tegur. See tähendab, et emissioonide ajastamine ja lõpptähtjad olenevad sellega seonduvast ELi laenuandmise tegevusest. Rahastatavad summad on nomineeritud ainult eurodes ja lõpptähtaeg jääb vahemikku 3–30 aastat.

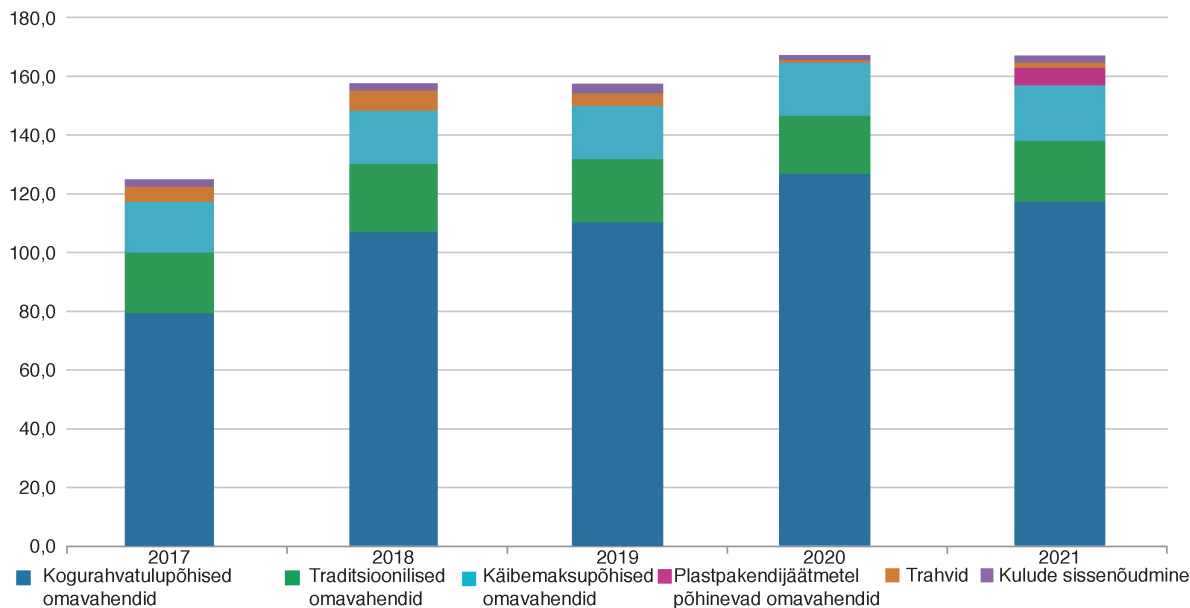
5. RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE ANALÜÜS

5.1. TULUD

ELi konsolideeritud tulud sisaldavad kaubanduslike ja mittekaubanduslike tehingutega seotud summasid, millest viimased on ülekaalus. Peamiste mittekaubanduslike tulukategooriate (mis koosnevad kogurahvatulul põhinevatest omavahenditest, traditsioonilistest omavahenditest, käibemaksupõhistest omavahenditest, uutest plastpakendijäätmetel põhinevatest omavahenditest, trahvidest ja sissenõutud kuludest) viieaastane suundumus on järgmine.

Peamiste mittekaubanduslike tehingute tulude muutumine viie aasta jooksul ⁽¹⁾

(miljardites eurodes)

⁽¹⁾ 2020. ja 2021. aasta andmed ei hõlma mittekaubanduslikku tulu, mis on saadud seoses Ühendkuningriigi EList väljaastumisega.

Eelarve tulud peaksid võrduma eelarve kuludega (või neid ületama). Eespool esitatud tulusuundumuse peamine kujundaja on igal aastal tehtavad maksed.

Konsolideeritud tulud – peamised suundumused 2021. aastal

2021. aastal olid konsolideeritud tulud, mis hõlmavad kõiki tulukategooriaid, 178,9 miljardit eurot, võrreldes 224,0 miljardi euroga aasta varem. 45,1 miljardi euro ehk 20,1 % suuruse vähenemise peamine põhjus on Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumise mõju vähenemine; selle mõju tulemusel kasvasid 2020. aasta tulud 47,5 miljardit eurot, kuid 2021. aasta tulud ainult 1,1 miljardit eurot. Kui seda konkreetset tulu mitte arvestada, siis on 2021. aasta konsolideeritud tulu 177,8 miljardit eurot, mis on võrreldav eelneva aasta korrigeeritud konsolideeritud tuluga (176,5 miljardit eurot).

Mis puudutab ülejäänud tulukategooriaid, siis olid peamised muutused uute plastpakendijäätmetel põhinevate omavahendite kehtestamine, trahvidest saadud tulude kasv ja kogurahvatulust saadud tulu vähenemine.

— 2021. aastal uue omavahendite nõukogu otsuse (EL, Euratom) 2020/2053 ⁽⁹⁾ jõustumisega kehtestatud uutest plastpakendijäätmetel põhinevatest omavahenditest saadud tulu oli 5,8 miljardit eurot. Liikmesriigis tekkinud, kuid ringlusse võtmata plastpakendijäätmete massi suhtes kohaldatakse ühtset sissenõudmismäära 0,80 eurot kilogrammi kohta. Asjaomasel aastal ringlusse võtmata plastpakendijäätmete mass arvutatakse liikmesriigis kõnealusel aastal tekkinud plastpakendijäätmete massi ja kõnealusel aastal ringlusse võetud plastpakendijäätmete massi vahena. Bulgaarial, Tšehhil, Eestil, Kreekal, Hispaanial, Horvaatial, Itaalia, Küprosel, Lätil, Leedul, Ungaril, Maltal, Poolal, Portugalil, Rumeenial, Sloveenial ja Slovakkial on õigus oma vastava plastpakendijäätmetel põhinevate omavahenditega seotud osamakse iga-aastasele kindlasummalisele vähendusele.

— Trahvidest saadud tulud suurenesid 0,5 miljardilt eurolt 2020. aastal 2,0 miljardi euron 2021. aastal. 1,5 miljardi euro suurune kasv oli tingitud nii 2021. aastal määratud trahvide suuremast arvust kui ka nende suurematest summadest. Peamised 2021. aastal määratud trahvid olid BMW-le ja Volkswageni kontsernile (Wolkswagen, Audi ja Porche) lämmastikoksiidi puhastamise valdkonnas tehnilise arengu alase konkurentsivastase koostöö eest määratud 875 miljoni euro suurune trahv ning äriühingutele Nomura, UBS ja UniCredit kauplejate rühma Euroopa riigivõlakirjade esmas- ja järelturul kartellis osalemise eest määratud 371 miljoni euro suurune trahv.

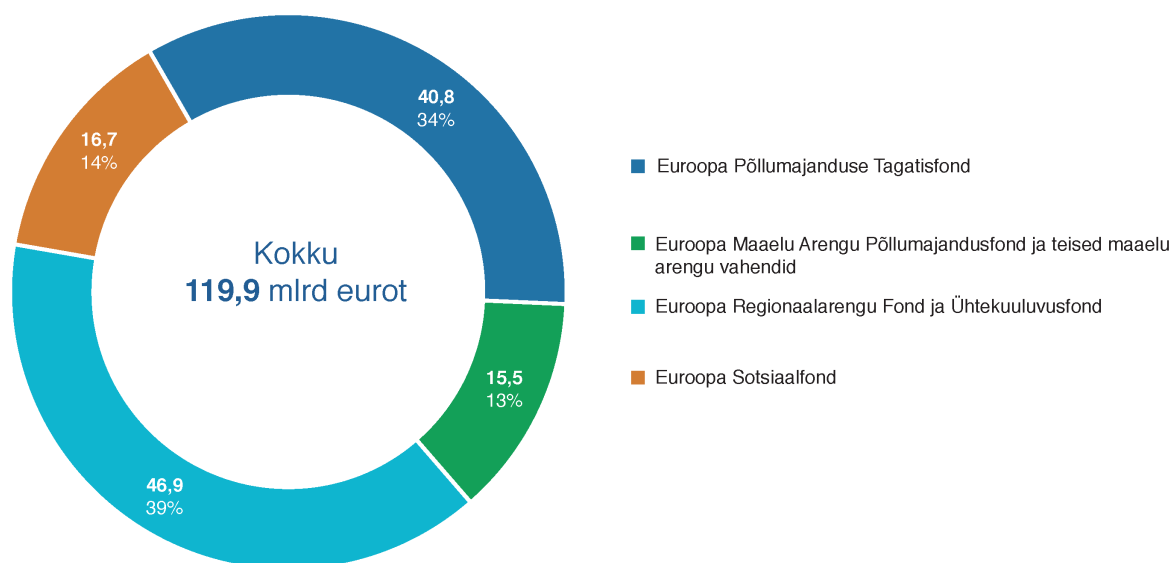
⁽⁹⁾ Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsus (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/335/EL, Euratom (ELT L 424, 15.12.2020, lk 1).

- Tulu kogurahvatulust, mis on ELi tegevustulude peamine osa, vähenes 125,4 miljardilt eurolt 2020. aastal 116,0 miljardile eurole 2021. aastal. 9,4 miljardi euro ehk 7,5 % suurune vähenemine oli seotud kasvuga muudes tulukategooriates (ja uutest plastpakendijäätmetel põhinevatest omavahenditest saadud tuluga), sest kogurahvatulust saadud tulust rahastatakse eelarve seda osa, mis ei ole hõlmatud muude tuluallikatega.

5.2. KULUD

Raamatupidamise konsolideeritud aastaaruandes kajastatud kulude peamine komponent on jagatud eelarve täitmise raames kantud kulud, mis hõlmavad järgmisi fonde: i) Euroopa Põllumajanduse Tagatisfond (EAGF), ii) Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD) ja teised maaelu arengu vahendid, iii) Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF) ja Ühtekuuluvusfond (ÜF) ning iv) Euroopa Sotsiaalfond (ESF). Need vahendid moodustasid 2021. aastal kantud kogukuludest (221,0 miljardit eurot) 119,9 miljardit eurot ehk 54,3 % (2020. aastal 109,7 miljardit eurot ehk 65,9 % kogukuludest). Allpool on esitatud jagatud eelarve täitmise raames kantud kulude jaotus ja nende suhtelised osakaalud.

2021. eelarveaastal jagatud eelarve täitmise raames kantud peamised kulud

Jagatud eelarve täitmise raames kantud kulude suurenemine on peamiselt tingitud ERFi ja Ühtekuuluvusfondi (5,8 miljardit eurot) ja ESFIGa (3,0 miljardit eurot) seotud suurematest kuludest. See kajastab nii ulatuslikumat rakendamist mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 programmitöö perioodi lõpus kui ka kaasrahastamise määra ajutist tõusu pärast CRUI+ meetmete rakendamist. EAFRD ja muude maaelu arengu rahastamisvahenditega ning EAGFIGa seotud kulud kasvasid vastavalt 1,0 miljardit eurot ja 0,3 miljardit eurot.

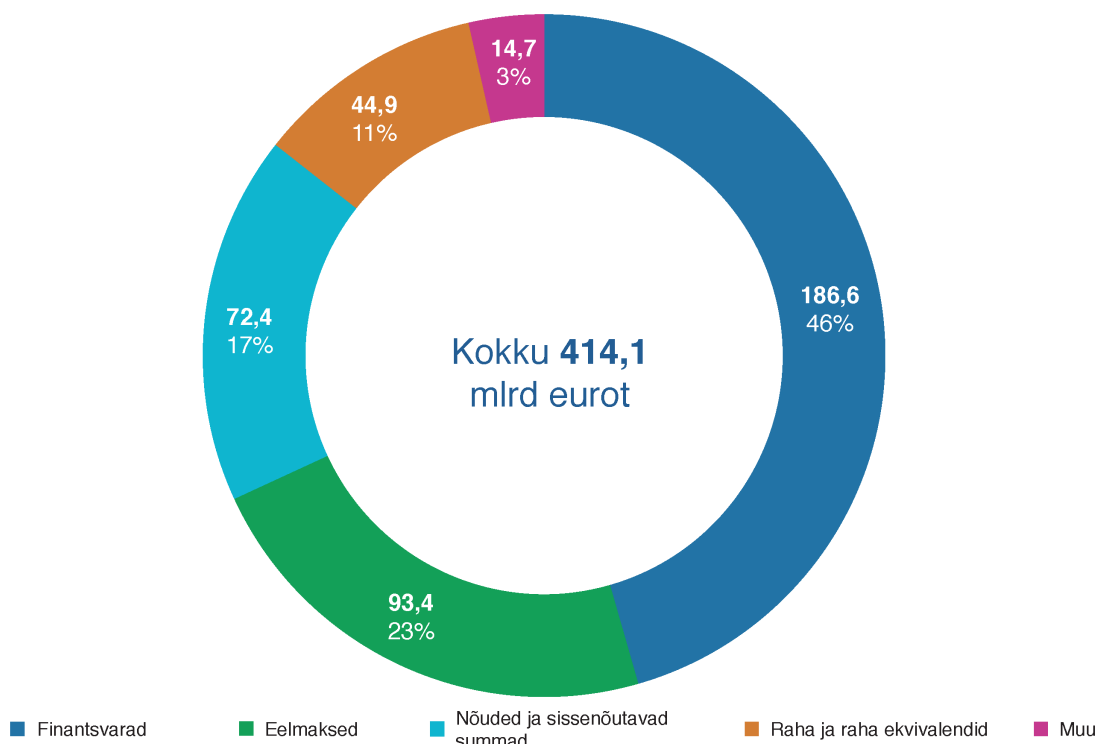
Pärast taasterahastu „NextGenerationEU“ edukat käivitamist (vt punkt 2) kasvasid otsese eelarve täitmise raames, see tähendab komisjoni, rakendusametite ja usaldusfondide poolse eelarve täitmise raames kantud kulud 22,1 miljardilt eurolt 2020. aastal 63,0 miljardi euron 2021. aastal. 40,9 miljardi euro suurune kasv on peamiselt tingitud taasterahastu „NextGenerationEU“ raames taaste- ja vastupidavusrahastust antud tagastamatust toetusest (42,9 miljardit eurot). Otsese eelarve täitmise raames seoses COVID-19 vastase vaktsineerimisega kantud kulud vähenesid 1,6 miljardilt eurolt 2020. aastal 0,7 miljardile eurole 2021. aastal.

Kaudse eelarve täitmise raames tehtud kulutused kajastavad eelarve täitmist ELi asutuste, ELi ametite, kolmandate riikide, rahvusvaheliste organisatsioonide ja muude üksuste poolt. 2021. aastal moodustasid kaudse eelarve täitmise raames tehtud kulutused 10,9 miljardit eurot, mis on sarnane eelneva aasta näitajale (11,0 miljardit eurot).

5.3. VARAD

31. detsembri 2021. aasta seisuga moodustasid varad kokku 414,1 miljardit eurot (2020. aastal 280,0 miljardit eurot); see märkimisväärne kasv tuleneb täiendavast laenuandmisest TERA raames ning uue taasterahastu „NextGenerationEU“ alusel antud laenudest ja tehtud ettemaksetest. Kõige olulisemad kirjed olid finantsvarad (välja arvatud raha ja raha ekvivalendid) (188,6 miljardit eurot), eelmaksed (93,4 miljardit eurot), nõuded ja sissenõutavad summad (72,4 miljardit eurot) ning raha ja raha ekvivalendid (44,9 miljardit eurot). Muud varad, mis moodustasid 14,7 miljardit eurot, hõlmasid peamiselt materiaalsel põhivara ja immateriaalsel vara.

Vara koosseis 31. detsembri 2021. aasta seisuga

Koguvara märkimisväärne kasv 134,0 miljardit eurot ehk 47,9 % võrreldes aasta varasemaga oli tingitud peamiselt järgmiste asjaolude mõjust.

- Tagasimaksmata laenud suurenesid 93,3 miljardilt eurot 2020. aastal 163,6 miljardi euroni 2021. aastal. 70,3 miljardi euro ehk 75,3 % suurune kasv kajastab peamiselt täiendavate laenude andmist finantsabiks TERA raames (50,1 miljardit eurot) ja laenude andmist uuest taaste- ja vastupidavusrahastust (18,0 miljardit eurot).
- Eelmaksed kokku suurenesid 62,7 miljardilt eurot 2020. aastal 93,4 miljardi euroni 2021. aastal. 30,7 miljardi euro ehk 49,0 % suurune kasv kajastab taaste- ja vastupidavusrahastust antud tagastamatut toetust (30,8 miljardit eurot).
- Raha ja raha ekvivalendid suurenesid 16,7 miljardilt eurot 2020. aastal 44,9 miljardi euroni 2021. aastal. 28,2 miljardi euro suurune kasv on peamiselt tingitud taasterahastuga „NextGenerationEU“ seotud likviidsusest (taasterahastu kontol hoitavad 18,0 miljardit eurot ning 1,4 miljardi euro ulatuses vahendeid, mida hoitakse kuni mitmeaastase finantsraamistiku programmide eelarvesse väljamaksmiseni komisjoni keskkassas). Ülejäänud suurenenine tulenes rakendamata maksete assigneeringute suuremast summast 2021. aastal, trahvide lõplikuks muutumisest aasta lõpus ja täiendavatest traditsioonilistest omavahenditest, mis sisse nõuti, kuid mida aasta lõpu seisuga eelarves veel ei kajastatud.

Ühendkuningriigi väljaastumine EList

31. jaanuaril 2020 astus Ühendkuningriik Euroopa Liidust välja. Riigi lahkumise tingimused on määratletud Ühendkuningriigi EList ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingus, mida nimetatakse ka väljaastumislepinguks. Selle kokkuleppe raames nõustus Ühendkuningriik täitma kõik oma rahalised kohustused, mille ta oli ELi liikmesriigina võtnud. Leping jõustus 31. jaanuaril 2020. Ühendkuningriik jätkab ELi eelarvesse panustamist ja saab jätkuvalt kasu 2021. aastale eelnevatest ELi programmidest, nagu ta oleks liikmesriik. Ühtlasi saab Ühendkuningriik tagasi teatavad kindlaksmääratud summad, mille ta on ELi eelarvesse maksnud, või ELi eelarvesse laekunud summad, mis on seotud tema liikmesuse perioodiga. EL teatab kaks korda aastas Ühendkuningriigile summad, mis maksmisele kuuluvad, ja Ühendkuningriik maksab neid kuupõhiselt. Aruandlust ajakohastatakse igal aastal tegelike andmete põhjal.

Väljaastumislepingust tulenevate kohustustega kaasnevad ELi jaoks kohustised ja nõuded, mis tuleb välja arvutada ja mida tuleb ELi majandusaasta aruandes kajastada ning mis hõlmavad eelkõige järgmisi valdkondi:

- omavahendid (artikkel 136);

- täitmata kulukohustused (artikkel 140);
- konkurentsitrahvid (artikkel 141);
- liidu kohustised (artikkel 142);
- tingimuslikud finantskohustised ja rahastamisvahendid (artiklid 143 ja 144);
- Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse netovara (artikkel 145);
- ELi investeeringud Euroopa Investeerimisfondis (EIF) (artikkel 146);
- kohtuasjadega seotud tingimuslikud kohustused (artikkel 147).

(miljonites eurodes)

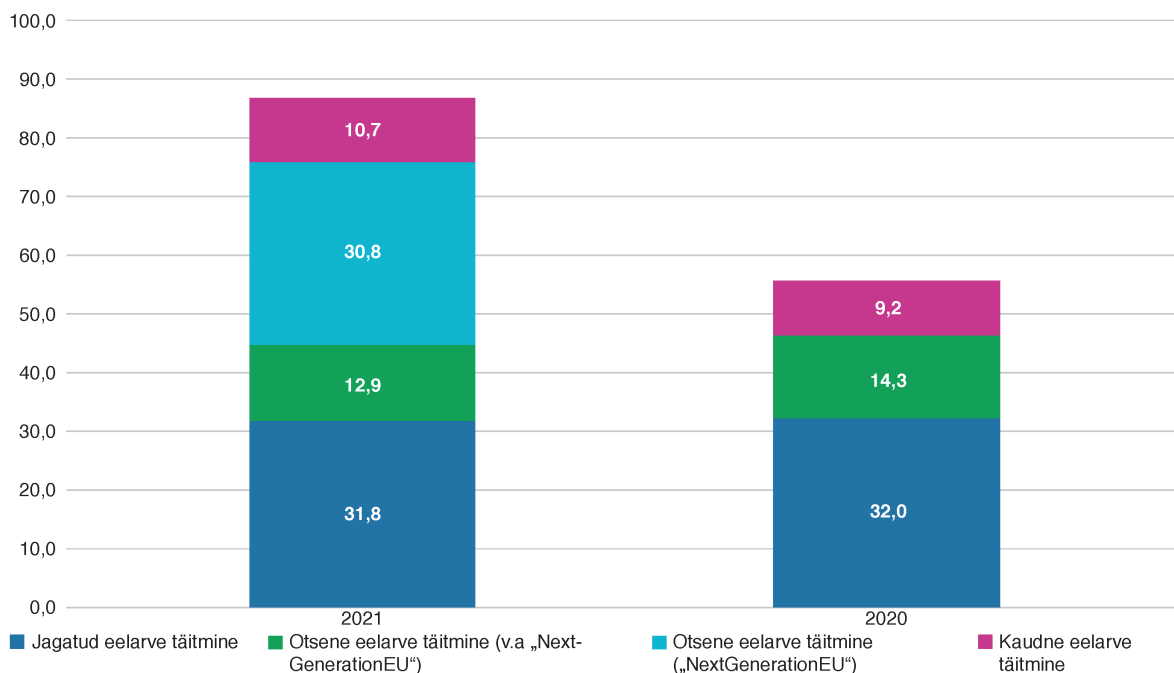
	Artikkel 140	Artikkel 142	Muu	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Ühendkuningriigi makstavad summad	28 620	14 751	610	43 982	49 579
Ühendkuningriigile makstavad summad	—	—	(2 229)	(2 229)	(2 122)
Kokku	28 620	14 751	(1 618)	41 753	47 456
Pikaajalised	17 064	14 486	(711)	30 839	40 629
Lühiajalised	11 556	265	(908)	10 913	6 827

Eelmaksed

2021. aastal moodustasid eelmaksed (võtmata arvesse muid liikmesriikidele tehtavaid ettemakseid ning osamakseid Békou ja Aafrika usaldusfondidesse) 86,2 miljardit eurot (2020. aastal 55,5 miljardit eurot), mis on peaaegu täielikult seotud komisjoni tegevusega. 30,7 miljardi euro suurune ehk 55,3% kasv on peaaegu täielikult seotud taaste- ja vastupidavusrahastust antud tagastamatu toetusega, mille tagajärjel suurenesid eelmaksed seoses otsese eelarve täitmisega 14,3 miljardilt eurolt 2020. aastal 43,7 miljardi euron 2021. aastal.

Komisjoni eelmaksed iga eelarve täitmise viisi puhul

(miljardites eurodes)

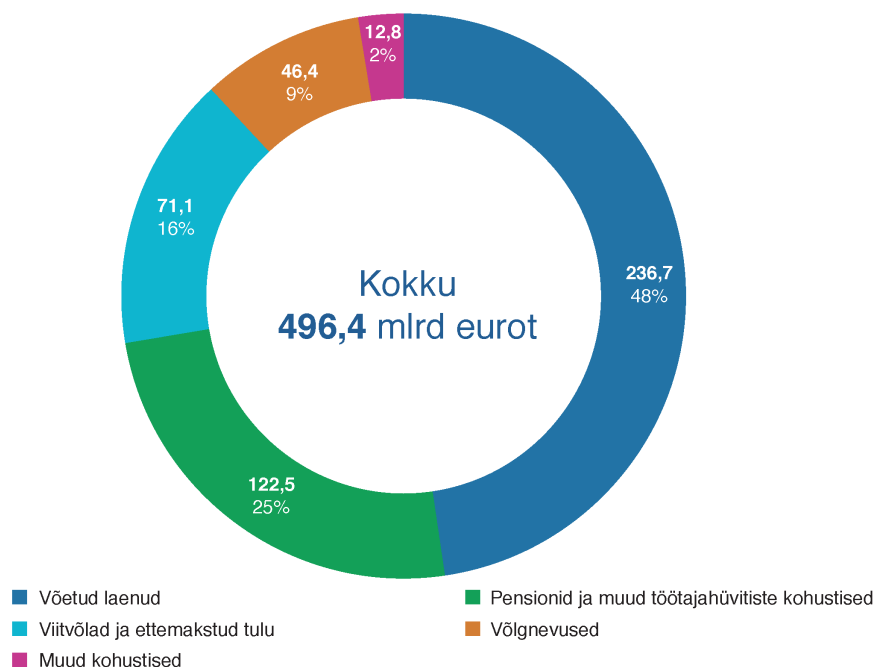

Mitmeaastase finantsraamistiku programmide alusel tehtavate eelmaksete määr oleneb oluliselt mitmeaastase finantsraamistiku asjaomasest etapist – näiteks mitmeaastase finantsraamistiku perioodi alguses tehakse tavaliselt liikmesriikidele suuri ettemakseid ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas ning need summad jäävad liikmesriikidele kättesaadavaks kuni programmide lõpetamiseni. Välja makstakse ka iga-aastased eelmaksed, mis tuleb aasta jooksul ära kasutada või mis vastasel korral raamatupidamisarvestuse tsükli iga-aastase sulgemise osana järgmisel aastal sisse nõutakse. Komisjon teeb kõik endast oleneva, et eelmaksed püsiks sobival tasemel. Oluline on leida tasakaal projektide piisava rahastamise tagamise ja kulude õigeaegse kajastamise vahel.

5.4. KOHUSTISED

31. detsembri 2021. aasta seisuga moodustasid kohustised kokku 496,4 miljardit eurot (2020. aastal 313,5 miljardit eurot); suur kasv on tingitud 2021. aastal TERA ja taasterahastu „NextGenerationEU“ raames võetud laenudest. Kõige olulisemad kirjed olid taasterahastu „NextGenerationEU“ ja finantsabi jaoks võetud laenu (236,7 miljardit eurot), pensionikohustused ja muud töösuhtejärgsete hüvitisega seotud kohustised (122,5 miljardit eurot), viitvõlad ja ettemakstud tulu (78,1 miljardit eurot) ja võlgnevused kolmandatele isikutele (46,4 miljardit eurot).

Kohustiste koosseis 31. detsembri 2021. aasta seisuga

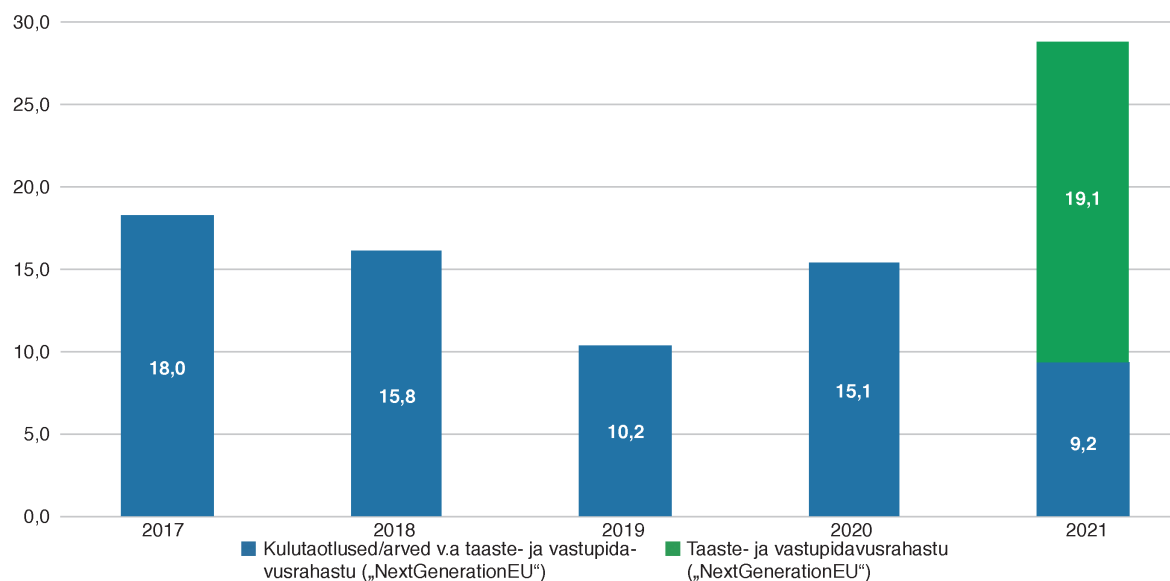

Märkimisväärne kasv 82,9 miljardit eurot ehk 58,3 % võrreldes aasta varasemaga oli tingitud peamiselt järgmiste asjaolude mõjust.

- Võetud laenu suurenesid 93,2 miljardilt eurolt 2020. aastal 236,7 miljardi euroni 2021. aastal. 143,5 miljardi euro suurune kasv on peamiselt seotud taaste- ja vastupidavusrahastuga (91,0 miljardit eurot) ja täiendavate laenude võtmisega TERA raames (50,1 miljardit eurot).
- Viitvõlad ja ettemakstud tulu kasvasid 64,6 miljardilt eurolt 2020. aastal 78,1 miljardi euroni 2021. aastal. 13,5 miljardi euro ehk 20,9% suurune kasv on peamiselt seotud uue taaste- ja vastupidavusrahastuga (8,2 miljardit eurot) ning mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 rakendamisega ERFi ja Ühtekuuluvusfondi alusel (1,9 miljardit eurot).
- Võlgnevused suurenesid 32,4 miljardilt eurolt 2020. aastal 46,4 miljardi euroni 2021. aastal. 14,0 miljardi euro ehk 43,2% suurune kasv on peamiselt tingitud taaste- ja vastupidavusrahastust (19,1 miljardit eurot) ning maksmisele kuuluvate summade vähenemisest ühtekuuluvuse valdkonnas, kus enne aasta lõppu laekunud kulutaotluste summa oli väiksem kui aasta varem (5,3 miljardit eurot).

Laekunud ja bilansis võlgnevustena kajastatud kulutaotlused ja arved kokku

(miljardites eurodes)

Netovara

31. detsembri 2021. aasta seisuga ületasid kohustised varasid 82,3 miljardi euro võrra (2020. aastal 33,4 miljardi euro võrra). Märkimisväärne kasv (48,9 miljardit eurot) tuleneb peamiselt 2021. aastal taasterahastu „NextGenerationEU“ raames seoses tagastamatu toetusega võetud laenudest, mille tulemusel suurenesid otsese eelarve täitmisega hõlmatud kulud 42,9 miljardit eurot. See, et kohustised ületavad varasid, ei tähenda, et ELi institutsioonid ja asutused on rahalises raskustes. Pigem kajastab see seda, et teatavaid kohustisi rahastatakse tulevaste eelarvete kaudu. Tekkepõhise raamatupidamisarvestuse põhimõtte kohaselt kajastatakse aruandeaastal paljusid kulusid, mis tegelikult võidakse tasuda alles järgnevatel aastatel ning seetõttu rahastada tulevastest eelarvetest; asjaomased tulud võetakse arvesse tulevastel perioodidel. Lisaks taasterahastu „NextGenerationEU“ jaoks võetud laenudele, mis tuleb tagasi maksta aastatel 2028–2051, ja töötajahüvitiste kohustisele, mida tuleb maksta mitme aastakümne jooksul, on kõige olulisemad summad, millele tuleb tähelepanu juhtida, seotud EAGFi raames toimuva tegevusega, millest enamik makstakse tavaliselt järgmise aasta esimeses kvartalis.

6. ELi POLIITIKA- JA FINANTSRAAMISTIK, VALITSEMINE JA VASTUTUS

Euroopa Liit (EL) on liit, millele liikmesriigid usaldavad ühiste eesmärkide saavutamise. Euroopa Liit rajaneb sellistel väärtustel nagu inimväärkuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste austamine, sealhulgas vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine. Need on liikmesriikide ühised väärtused ühiskonnas, kus valitsevad pluralism, mittediskrimineerimine, sallivus, õiglus, solidaarsus ning naiste ja meeste võrdõiguslikkus.

6.1. POLIITIKA- JA FINANTSRAAMISTIK

ELi aluslepingud

Üldised eesmärgid ja põhimõtted, millest liit ja Euroopa institutsioonid juhivad, on määratletud aluslepingutes. Liit ja ELi institutsioonid võivad tegutseda vaid neile aluslepingutega antud volituste piires neis lepingutes sätestatud eesmärkide saavutamiseks ning nad peavad seda tegema kooskõlas subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega⁽¹⁰⁾. Oma eesmärkide saavutamiseks ja oma poliitika elluviimiseks näeb liit endale ette vajalikud rahalised vahendid. Liidu üldiste huvide edendamise, sealhulgas eelarve täitmise ja programmide haldamise eest vastutab komisjon koostöös liikmesriikidega ja kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega

⁽¹⁰⁾ Subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt võtab liit meetmeid üksnes juhul, kui liikmesriigid üksi ei saa piisaval määral saavutada kavandatud meetme eesmärke, vaid neid saab nende ulatuse või mõju tõttu paremini saavutada liidu tasandil. Kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ei või liidu meetme sisu ega vorm minna aluslepingute eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale (vt Euroopa Liidu lepingu artikkel 5).

Aluslepinguga püstitatud eesmärkide täitmiseks on ELi käsutuses mitmesuguseid vahendeid, millest üks on ELi eelarve. Muud vahendid on näiteks ühtne õigusraamistik või ühised poliitilised strateegiad.

Mitmeaastane finantsraamistik ja kuluprogrammid

ELi eelarvest toetatavaid poliitikavaldkondi rakendatakse kooskõlas mitmeaastase finantsraamistiku ja vastavate valdkondlike õigusaktidega, milles on määratletud kuluprogrammid ja rahastamisvahendid. Nendega kirjeldatakse ELi poliitiliste prioriteetide rahalist külge piisavalt pika aja jooksul, et olla tulemuslik ning pakkuda ELi vahenditest toetuse saajatele ja liikmesriikide kaasrahastavatele asutustele järjekindlat pikaajalist ülevaadet. ELi kulutustele tervikuna ja peamistele kulukategooriatele (rubriikidele) sätestatakse aastased maksimumsummad (ülemmäärad). Kõigi rubriikide ülemmäärade summa moodustab kõigi kulukohustuste assigneeringute ülemmäära. Kõik liikmesriigid võtavad nõukogus mitmeaastase finantsraamistiku vastu ühehäälselt Euroopa Parlamendi nõusolekul. Praegune mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 võeti vastu 17. detsembril 2020. Mitmeaastast finantsraamistikku 2021–2027 täiendab ajutine taasterahastu „NextGenerationEU“.

Aastaeelarve

Aastaeelarve koostab komisjon. Kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklis 314 kehtestatud menetlusega lepivad Euroopa Parlament ja nõukogu järgmise aasta eelarves kokku (tavaliselt detsembri keskpaigaks). Eelarve tasakaalu põhimõtte kohaselt peavad eelarveaasta tulud ja kulud (maksete assigneeringud) olema tasakaalus.

ELi peamised rahastamisallikad on omavahenditulud, mida täiendavad muud tulud. Omavahendite liike on neli: traditsioonilised omavahendid (peamiselt tollimaksud), käibemaksupõhised omavahendid, ringlusse võtmata plastpakendi-jäätmetel põhinevad omavahendid (mis kehtestati 2021. aastal) ja kogurahvatulul põhinevad omavahendid. Muud ELi tegevusest saadavad tulud (näiteks konkurentsitrahvid) moodustavad tavaliselt alla 10 % kogutulust.

Eelarve täitmise viisid

ELi eelarvet täidetakse kolmel viisil, millest sõltub, kuidas raha välja makstakse ja seda hallatakse.

- Jagatud eelarve täitmine: suurt osa eelarvest (ligikaudu kolmveerandit eelarvest) haldab komisjon koostöös liikmesriikidega jagatud eelarve täitmise süsteemi alusel, eelkõige struktuurifondide ja põllumajanduse valdkonnas.
- Otsene eelarve täitmine: komisjon haldab programme ka ise ja võib delegeerida konkreetsete programmide rakendamise rakendusametitele.
- Kaudne eelarve täitmine: kulutusi käsitlevaid otsuseid võib hallata ka kaudselt muude asutuste kaudu ELis või mujal. Finantsmääruses ja/või rahalist toetust käsitlevates lepingutes on määratletud selliste üksuste vajalikud kontrolli- ja aruandlusmehhanismid ning komisjonipoolne järelevalve juhul, kui ülesannete täitmine on tehtud kohustuseks liikmesriikide ametiasutustele, Euroopa Investeerimispanka grupile, kolmandatele riikidele, rahvusvahelistele organisatsioonidele (nt Maailmapank või Ühinenud Rahvaste Organisatsioon) ja muudele üksustele (nt ELi detsentraliseeritud asutused ja ühisettevõtted).

Finantsmäärus

Üldeelarve suhtes kohaldatav finantsmäärus ⁽¹⁾ on ELi rahanduses keskne õigusakt. Selles on üksikasjalikult määratletud ELi eelarve täitmise suhtes kohaldatavad finantsreeglid ja rollid, mida täidavad eri osalejad, kelle ülesanne on tagada, et raha kasutatakse põhjendatult ja sellega täidetakse seatud eesmärgid.

⁽¹⁾ Määrus (EL, Euratom) 2018/1046.

6.2. VALITSEMINE JA ARUANDEKOHUSTUS

6.2.1. *Institutsiooniline ülesehitus*

ELil on institutsiooniline raamistik, mille kaudu liit püüab edendada oma väärtusi, saavutada oma eesmärgi, teenida liidu, selle kodanike ja liikmesriikide huve ning tagada oma poliitika ja meetmete kooskõla, tõhusus ning järjepidevus. Organisaatsiooniline struktuur koosneb institutsioonidest, asutustest ja muudest ELi organitest. See, millised neist üksustest on hõlmatud ELi konsolideeritud raamatupidamisaruannetega, on määratletud finantsmääruses ja kohaldatavates raamatupidamiseeskirjades (konsolideerimisega hõlmatud üksuste loetelu on esitatud ELi konsolideeritud majandusaasta aruande lisade punktis 9).

Euroopa Parlament täidab koos nõukoguga seadusandja ja eelarve kinnitaja ülesandeid. Komisjonil on poliitiline aruandekohustus Euroopa Parlamendi ees. Nõukogu täidab ka poliitika kujundamise ja koordineerimise ülesandeid vastavalt Euroopa Ülemkogu seatud üldisele poliitilisele suunale ja liidu prioriteetidele.

Euroopa Komisjon on Euroopa Liidu täidesaatev haru. Komisjon edendab liidu üldisi huve ja käivitab selleks asjakohaseid algatusi. Ta tagab aluslepingute kohaldamise ja teeb Euroopa Liidu Kohtu kontrollimisel järelevalvet liidu õiguse kohaldamise üle liikmesriikide poolt. Komisjonil on koordineeriv, täidesaatev ja juhtimisfunktsioon, ta täidab eelarvet ja haldab programme.

Komisjon täidab eelarvet, suures osas koostöös liikmesriikidega⁽¹²⁾. Koos tagavad nad assigneeringute kasutamise kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega. Määrustes on sätestatud liikmesriikide kontrolli- ja auditeerimiskohustused jagatud eelarve täitmisele ning sellest tulenevad kohustused. Neis on sätestatud ka iga ELi institutsiooni kohustused ja üksikasjalikud eeskirjad seoses nende enda kuludega.

6.2.2. *Komisjoni juhtimisstruktuur*

Komisjoni juhtimiskorraldust ja seda, kuidas see tagab komisjoni toimimise nüüdisaegse, vastutustundliku ja tulemustele suunatud institutsioonina, on kirjeldatud teatistes,⁽¹³⁾ mis käsitleb juhtimist Euroopa Komisjonis.

Komisjon täidab oma ülesandeid volinike kolleegiumi juhtimisel, kes määratleb prioriteedid ja võtab üldise poliitilise vastutuse komisjoni töö eest. Kolleegiumina töötab komisjon oma presidendi poliitilise juhtimise all, kes enda ametisse nimetamise raames tutvustab Euroopa Parlamendile eesmärgi, mida ta kavatseb taotleda, presidendi poliitilistes suunistes. President otsustab komisjoni sisemise ülesehituse, tagades selle kui kollegiaalse kogu järjekindla ja tõhusa toimimise.

Kolleegium delegerib eelarve täitmise tegevusliku külje ja finantsjuhtimise peadirektoritele ja talituste juhtidele, kes juhivad komisjoni haldusstruktuuri. Sellise detsentraliseeritud lähenemisviisiga luuakse halduskultuur, mis innustab ametnikke võtma vastutust nende kontrolli all oleva tegevuse eest ja nõuab neilt tagatist nende vastutuse all oleva tegevuse üle.

Presidendi juhtimisel ja tihedas koostöös eelarve, inimressursside ja halduse eest vastutava komisjoni liikmega ning presidendi- ja kesktalituste osalemisel tagab üldjuhatus koordineerimise, järelevalvet, nõustamist ja strateegilist suunamist.

Komisjonisisesel korraldusel on määratletud tõhusate kontrollide ja haldusvahendite sidus kogum, mis võimaldab volinike kolleegiumil võtta komisjoni töö eest poliitiline vastutus⁽¹⁴⁾.

6.2.3. *Komisjoni finantsjuhtimine*

Finantsjuhtimise rollid ja vastutusosalad on komisjonis selgesti määratletud (nt finantsmääruses ja sise-eeskirjades⁽¹⁵⁾) ja neid kohaldatakse vastavalt. Volitatud eelarvevahendite käsutajatena vastutavad komisjoni peadirektorid ja talituste juhid ELi ressursside usaldusväärse finantsjuhtimise, finantsmääruse sätete järgimise, riskijuhtimise ja asjakohase sisekontrolli raamistiku kehtestamise eest.

⁽¹²⁾ Vt ELi toimimise lepingu artikkel 317.

⁽¹³⁾ C(2020) 4240 final, 24. juuni 2020.

⁽¹⁴⁾ Selle tulemusel tähistatakse mõistega „Euroopa Komisjon“ nii institutsiooni – komisjoni liikmetest moodustatud kolleegiumi – kui ka selle juhatust, mida haldavad selle talituste peadirektorid (ja muude halduslike struktuuriüksuste, nagu teenistuste, büroode ja rakendusametite juhid).

⁽¹⁵⁾ Alates 2019. aasta keskpaigast on Euroopa Arengufondi (EAF) haldamine kooskõlas sise-eeskirjade läbivaadatud artikliga 12 kaasdelegeeritud viiele talitusele (rahvusvahelise partnerluse peadirektoraat (rahvusvahelise koostöö ja arengu peadirektoraat), Euroopa elanikkonnakaitse ja humanitaarabioperatsioonide peadirektoraat (ECHO), hariduse, noorte, spordi ja kultuuri peadirektoraat, Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet ning Teadusuuringute Ühiskeskus).

Eelarvevahendite käsutajad vastutavad kogu haldusprotsessi eest, alates selle kindlaksmääramisest, mida tuleb institutsiooni poolt seatud poliitikavaldkondade eesmärkide saavutamiseks teha, kuni tegevuse haldamiseni nii tegevuslikust kui ka usaldusväärse finantsjuhtimise seisukohast. Ülesandeid võib delegeerida edasi direktoritele, üksuste juhtidele ja teistele, kellest saavad seeläbi edasivolitatud eelarvevahendite käsutajad. Iga eelarvevahendite volitatud käsutaja võib tugineda sisekontrollisüsteemide rakendamise järelevalves ja seires ühele või kahele riskijuhtimise ja sisekontrolli eest vastutavale direktorile.

Komisjoni kesktalitused edendavad parimat tava ning annavad juhiseid ja nõu, muu hulgas üldjuhatuse töö kaudu.

Finantsmääruse kohaselt peab iga volitatud eelarvevahendite käsutaja koostama iga-aastase tegevusaruande, milles kirjeldatakse tulemusi, sisekontrolli ja finantsjuhtimist asjaomasel aastal. Iga-aastane tegevusaruanne sisaldab kinnitust selle kohta, et vahendeid on kasutatud usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtete kohaselt ning et kehtestatud kontrollimeetlused pakuvad vajalikke tagatise aruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. ELi eelarve iga-aastane haldus- ja tulemusaruanne⁽¹⁶⁾ on peamine vahend, millega **volinike kolleegium võtab poliitilise vastutuse ELi eelarve finantsjuhtimise eest**.

Komisjoni peaarvepidaja vastutab tsentraalselt rahavoogude juhtimise, sissenõudmismenetluste, rahvusvahelistel avaliku sektori raamatupidamise standarditel (IPSAS) põhinevate raamatupidamiseskirjade kehtestamise, raamatupidamissüsteemide valideerimise ning komisjoni ja ELi konsolideeritud majandusaasta aruannete koostamise eest. Peaarvepidajal tuleb ka anda majandusaasta aruandele allkiri deklareerimaks, et see annab tõese ülevaate Euroopa Liidu finantsseisundi, tegevuse tulemuste ja liidu rahavoogude kõigist olulistest tahkudest. Majandusaasta aruande võtab vastu volinike kolleegium. Peaarvepidaja täidab oma funktsiooni sõltumatult ja tal on suur vastutus finantsaruandluse eest komisjonis.

Komisjoni siseaudiitor on samuti tsentraliseeritud ja sõltumatu funktsiooni täitja, kes esitab sõltumatuid nõuandeid, seisukohti ja soovitusi komisjoni, ELi asutuste ja muude autonoomsete asutuste sisekontrollisüsteemide kvaliteedi ja toimimise kohta.

Auditi järelevalvekomitee tagab siseaudiitori sõltumatuse ning teeb järelevalvet siseauditi kvaliteedi ja järelmeetmete üle, mida komisjoni talitused on võtnud nii seoses sise- ja välisauditite soovitude kui ka Euroopa Kontrollikoja järeldustega eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta ja soovitud ELi konsolideeritud majandusaasta aruande usaldusväärsuse kohta. Komitee nõustav roll aitab veelgi üldiselt parandada komisjoni tõhusust ja tulemuslikkust oma eesmärkide täitmisel ning toetab kolleegiumi järelevalvetegevust komisjoni juhtimise, riskijuhtimise ja sisekontrolli tavade üle.

6.2.4. Välisaudit ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlus

Kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega tuleb vahendeid hallata tulemuslikult, tõhusalt ja säästlikult. Et tagada piisav kindlus ELi vahendite nõuetekohase kulutamise kohta, on olemas põhjalikul aruandlusel, välisauditi ja poliitilisel kontrollil põhinev vastutusraamistik.

Euroopa Parlament otsustab pärast **nõukogu** soovitusi, kas anda lõplik heakskiit – mida nimetatakse eelarve täitmisele heakskiidu andmiseks – viisile, kuidas komisjon ELi eelarvet teataval aastal täitis. Iga-aastase eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlusega tagatakse, et komisjonil lasub poliitiline vastutus ELi eelarve täitmise eest.

Igal aastal kontrollib **Euroopa Kontrollikoda** raamatupidamisaruannete usaldusväärsust ning seda, kas kõik tulud on saadud ja kõik kulud on kantud seaduslikult ja korrektselt ning kas finantsjuhtimine ja eelarvestamise kvalitatiivsed aspektid, sealhulgas tulemuslikkus, on olnud usaldusväärsed. Euroopa Kontrollikoja aastaaruande avaldamine on eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse lähtepunkt. Audiitorid koostavad ka eriaruandeid konkreetsete kulutuste või poliitikavaldkondade või eelarve- või juhtimisküsimuste kohta.

Otsus eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta põhineb ka komisjoni integreeritud finants- ja vastutuseruannetel, volinike ärakuulamisel Euroopa Parlamendis ning komisjonile esitatud kirjalikele küsimustele antud vastustel.

⁽¹⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_et

RAAMATUPIDAMISE KONSOLIDEERITUD AASTAARUANDELE LISATUD DEKLARATSIOON

Euroopa Liidu 2021. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne on koostatud teabe alusel, mille institutsioonid ja asutused on esitanud vastavalt Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse artikli 246 lõikele 2. Käesolevaga kinnitan, et aruanne on koostatud finantsmääruse XIII jaotise ja raamatupidamisarvestuse põhimõtete, normide ja meetodite kohaselt, mida on kirjeldatud raamatupidamise aastaaruannete lisades.

Olen saanud nende institutsioonide ja asutuste peaarvepidajatelt kogu vajaliku teabe, mille õigsust nad kinnitasid ja mis oli vajalik Euroopa Liidu varasid ja kohustisi ning eelarve täitmist kajastava aruande koostamiseks.

Käesolevaga kinnitan, et nimetatud teabe ja kontrollimise alusel, mida pidasin vajalikuks enne Euroopa Komisjoni aruannete allakirjutamist teha, olen piisavalt kindel, et aruanded kajastavad Euroopa Liidu finantsseisundit, tegevustulemusi ja rahavooge kõigis olulistes aspektides õiglaselt.

Komisjoni peaarvepidaja

Rosa ALDEA BUSQUETS

17. juuni 2022

RAAMATUPIDAMISE KONSOLIDEERITUD AASTAARUANDED JA NENDE LISAD ⁽¹⁷⁾

SISUKORD

	<i>Lehekülg</i>
BILANSS	33
TULEMIARUANNE	34
RAHAVOOGUDE ARUANNE	35
NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE	37
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	38
1. PEAMISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED	38
2. BILANSI LISAD	57
3. TULEMIARUANDE LISAD	99
4. TINGIMUSLIKUD KOHUSTISED JA TINGIMUSLIKUD VARAD	109
5. EELARVELISED KULUKOHUSTUSED JA JURIIDILISED KOHUSTUSED	116
6. FINANTSRISKIDE JUHTIMINE	120
7. SEOTUD OSAPOOLI KÄSITLEVAD ANDMED	141
8. BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED	143
9. KONSOLIDEERIMISE ULATUS	143

⁽¹⁷⁾ Tuleb märkida, et arvude miljonitesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnedes järgnevates tabelites esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa tabelis esitatud kogusummast erineda.

BILANSS

(miljonites eurodes)

	Lisade punkt	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
PÕHIVARA			
Immateriaalne vara	2.1	769	620
Materiaalne põhivara	2.2	12 669	11 682
Kapitaliosaluse meetodil arvestatud investeeringud	2.3	1 192	588
Finantsvarad	2.4	181 874	99 214
Eelmaksed	2.5	60 792	34 519
Kaubanduslikud ja mittekaubanduslikud nõuded	2.6	40 642	45 813
		297 938	192 434
KÄIBEVARA			
Finantsvarad	2.4	6 744	13 881
Eelmaksed	2.5	32 656	28 229
Kaubanduslikud ja mittekaubanduslikud nõuded	2.6	31 796	28 681
Laovaru	2.7	84	80
Raha ja raha ekvivalendid	2.8	44 860	16 742
		116 141	87 613
VARAD KOKKU		414 078	280 047
PIKAAJALISED KOHUSTISED			
Pension ja muud töötajahüvitised	2.9	(122 466)	(116 020)
Eraldised	2.10	(2 950)	(3 878)
Finantskohustised	2.11	(214 974)	(84 399)
		(340 391)	(204 297)
LÜHIAJALISED KOHUSTISED			
Eraldised	2.10	(398)	(1 527)
Finantskohustised	2.11	(31 149)	(10 649)
Võlgnevused	2.12	(46 372)	(32 408)
Viitvõlad ja ettemakstud tulu	2.13	(78 068)	(64 584)
		(155 987)	(109 167)
KOHUSTISED KOKKU		(496 377)	(313 464)
NETOVARA		(82 299)	(33 418)
Reservid	2.14	1 325	5 062
Liikmesriikidelt sissenõutavad summad ⁽¹⁾	2.15	(83 624)	(38 480)
NETOVARA		(82 299)	(33 418)

(¹) Euroopa Parlament võttis 24. novembril 2021 vastu eelarve, millega on ette nähtud ELi lühiajaliste kohustiste tasumine omavahenditest, mille liikmesriigid koguvad või mis nõutakse neilt sisse 2021. aastal. Lisaks tagavad liikmesriigid personaleeskirjade (29. veebruari 1968. aasta määruse (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68 muudetud redaktsioon) (ELT L 56, 4.3.1968, lk 1) artikli 83 kohaselt ühiselt pensionikohustiste täitmise.

TULEMIARUANNE

(miljonites eurodes)

	Lisade punkt	2021	2020
TULUD			
Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud			
Kogurahvatulul põhinevad omavahendid	3.1	115 955	125 393
Traditsioonilised omavahendid	3.2	20 590	19 559
Käibemaksupõhised omavahendid	3.3	18 340	17 858
Plastpakendijäätmetel põhinevad omavahendid	3.4	5 831	—
Trahvid	3.5	1 990	452
Kulude sissenõudmine	3.6	1 794	1 355
Ühendkuningriigi väljaastumisleping	3.7	1 122	47 456
Muu	3.8	6 737	7 116
		172 357	219 190
Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud			
Finantstulud	3.9	5 092	3 434
Muu	3.10	1 497	1 404
		6 589	4 838
	Kogutulu	178 946	224 028
KULUD			
Täidetud liikmesriikide poolt	3.11		
Euroopa Põllumajanduse Tagatisfond		(40 829)	(40 461)
Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond ja muud maaelu arengu vahendid		(15 451)	(14 467)
Euroopa Regionaalarengu Fond ja Ühtekuuluvusfond		(46 932)	(41 118)
Euroopa Sotsiaalfond		(16 727)	(13 677)
Muu		(4 835)	(2 701)
Täidetud komisjoni, rakendusametite ja usaldusfondide poolt	3.12	(63 000)	(22 094)
Täidetud muude ELi ametite ja asutuste poolt	3.13	(3 154)	(3 530)
Täidetud kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide poolt	3.13	(4 512)	(4 178)
Täidetud muude üksuste poolt	3.13	(3 225)	(3 257)
Personali- ja pensionikulud	3.14	(12 417)	(11 995)
Finantskulud	3.15	(4 201)	(2 188)
Muud kulud	3.16	(5 762)	(6 946)
	Kulud kokku	(221 046)	(166 612)
EELARVEAASTA TULEM		(42 100)	57 416

RAHAVOOGUDE ARUANNE

	(miljonites eurodes)	
	2021	2020
Eelarveaasta tulem	(42 100)	57 416
Põhitegevus		
Amortisatsioon (finantsvara)	116	113
Amortisatsioon	1 054	1 047
Kahjum investeeringute väärtuse langusest (väärtuse languse tühistamine)	—	—
Laenude (suurenemine)/vähenemine	(70 259)	(40 624)
Eelmaksete (suurenemine)/vähenemine	(30 699)	(11 301)
Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuete ja mittekaubanduslike tehingute sissenõutavate summade (suurenemine)/vähenemine	2 055	(50 519)
Varude (suurenemine)/vähenemine	(4)	(12)
Pensioni- ja muude töötajahüvitiste kohustiste suurenemine/(vähenemine)	6 447	18 360
Eraldiste suurenemine/(vähenemine)	(2 057)	581
Finantskohustiste suurenemine/(vähenemine) (v.a taasterahastu „NextGenerationEU“ võetud laenud)	60 075	40 531
Võlgnevuste suurenemine/(vähenemine)	13 964	5 166
Viitvõlgade ja ettemakstud tulu suurenemine/(vähenemine)	13 484	(2 645)
Mitterahalise tuluna kajastatud eelneva aasta eelarvetulem	(1 769)	(3 218)
Töötajahüvitiste kohustiste ümberhindamine (mitterahalised muutused tulemiaruanandes ei kajastu)	(3 257)	(15 155)
Muud mitterahalised muutused	(1 757)	63
Investeermistegevus		
Immateriaalse vara ja materiaalse põhivara (suurenemine)/vähenemine	(2 307)	(1 566)
Kapitaliosaluse meetodil arvestatud investeeringute (suurenemine)/vähenemine	(604)	3
Õiglasel väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvarade (suurenemine)/vähenemine (mitte-tuletisinstrumendid) ⁽¹⁾	(4 636)	(1 180)
Õiglasel väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvarade (suurenemine)/vähenemine (tuletisinstrumendid)	(629)	(62)
Finantseerimistegevus		
Taasterahastuga „NextGenerationEU“ seoses võetud laenude suurenemine/(vähenemine)	91 000	
NETORAHAVOOD	28 118	(3 004)
Raha ja raha ekvivalentide suurenemine/(vähenemine) (neto)	28 118	(3 004)
Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta alguse seisuga	16 742	19 745

(miljonites eurodes)

	2021	2020
Raha ja raha ekvivalendid eelarveaasta lõpu seisuga	44 860	16 742

⁽¹⁾ 2020. aasta näitaja käsitleb müügivalmis finantsvarade (suurenemist)/vähenemist.

NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

(miljonites eurodes)

	Liikmesriikidelt sissenõutavad summad Kogunenud ülejääk/ (puudujääk)	Muud reservid	Õiglase väärtuse reserv	Netovara
SALDO SEISUGA 31.12.2019	(77 560)	4 646	391	(72 523)
Muutused tagatisfondi reservis	(173)	173	—	—
Õiglase väärtuse muutused	—	—	105	105
Töötajahüvitiste kohustiste ümberhindamine	(15 155)	—	—	(15 155)
Muu	210	(252)	—	(42)
Liikmesriikidele tagasi makstud 2019. aasta eelarve ülejääk	(3 218)	—	—	(3 218)
Eelarveaasta tulem	57 416	—	—	57 416
SALDO SEISUGA 31.12.2020	(38 480)	4 566	496	(33 418)
Läbivaadatud ELi raamatupidamiseeskirja nr 11 mõju (vt lisade punkt 1)	1 719	(3 043)	(496)	(1 820)
SALDO SEISUGA 1.1.2021	(36 761)	1 523	—	(35 238)
Muutused tagatisfondi reservis	—	—	—	—
Õiglase väärtuse muutused	—	—	—	—
Töötajahüvitiste kohustiste ümberhindamine	(3 257)	—	—	(3 257)
Muu	262	(198)	—	63
Liikmesriikidele tagasi makstud 2020. aasta eelarve ülejääk	(1 769)	—	—	(1 769)
Eelarveaasta tulem	(42 100)	—	—	(42 100)
SALDO SEISUGA 31.12.2021	(83 624)	1 325	—	(82 299)

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Tuleb tähele panna, et alljärgnevates tabelites on Ühendkuningriiki käsitlevad summad seoses kuni 2020. aasta lõpuni kestnud mitmeaastaste finantsraamistikega esitatud rubriigi „Liikmesriigid“ all, sest kuigi Ühendkuningriik astus liidust 1. veebruaril 2020 välja, jätkub kooskõlas väljaastumislepinguga nende perioodide puhul tema finantsuue liiduga nii, nagu oleks ta liikmesriik.

1. PEAMISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED

1.1. ÕIGUSLIK ALUS JA RAAMATUPIDAMISEESKIRJAD

Euroopa Liidu raamatupidamisarvestust peetakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrusele (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1, edaspidi „finantsmäärus“).

Finantsmääruse artikli 80 kohaselt koostab EL oma raamatupidamise aastaaruande tekkepõhise arvestuse eeskirjade kohaselt, mis põhinevad rahvusvahelistel avaliku sektori raamatupidamisstandarditel (IPSAS). Kõnealused raamatupidamiseskirjad võtab vastu komisjoni peaarvepidaja ja neid tuleb kohaldada kõigis konsolideeritud institutsioonides ja ELi asutustes, et tagada ELi konsolideeritud raamatupidamisaruannete sisene järjepidevus.

Uute ja muudetud Euroopa Liidu raamatupidamiseskirjade (EAR) kohaldamine

Uus vastuvõetud ELi raamatupidamiseskiri, mis 31. detsembril 2021 veel ei kehtinud

Uusi vastuvõetud Euroopa Liidu raamatupidamiseskirju, mis 31. detsembril 2021 veel ei kehtinud, ei ole.

Läbivaadatud ELi raamatupidamiseskiri, mis kehtib 1. jaanuaril 2021 või hiljem algavate aruandeaastate suhtes

17. detsembril 2020 võttis komisjoni peaarvepidaja vastu läbivaadatud ELi raamatupidamiseskirja nr 11 „Finantsinstrumendid“, millega kehtestatakse finantsvarade ja finantskohustiste finantsaruandluse põhimõtted ning mis põhineb uuel rahvusvahelise avaliku sektori raamatupidamise standardil nr 41 „Finantsinstrumendid“, muudetud rahvusvahelise avaliku sektori raamatupidamise standardil nr 28 „Finantsinstrumendid: esitamine“ ja muudetud rahvusvahelise avaliku sektori raamatupidamise standardil nr 30 „Finantsinstrumendid: avalikustamine“ (välja antud augustis 2018).

Läbivaadatud ELi raamatupidamiseskiri nr 11 on kohustuslikult kehtiv alates 1. jaanuarist 2021 ning kõiki algses kohaldamises tehtud muudatusi arvestati sellel kuupäeval, seega ei ole varasemate perioodide summased vaja uuesti esitada. Selle tulemusel on kõiki käesolevas aruandes esitatud finantsvarasid, finantskohustisi, kaubanduslikke nõudeid ja intressitulu/-kulu 31. detsembri 2020. aasta seisuga arvestatud kooskõlas ELi 2020. aasta raamatupidamise aastaaruande lisade punktides **1.5.5**, **1.5.8** (ainult kaubanduslike tehingute kohta), **1.5.12** ja **1.6.1** (ainult kaubanduslike tehingute kohta) nimetatud arvestuspõhimõtetega.

Peamised muutused ja nende mõju ELi 2021. aasta raamatupidamisaruannetele on järgmised.

Finantsvarade uued liigitus- ja mõõtmispõhimõtted

Läbivaadatud ELi raamatupidamiseskirjaga nr 11 kehtestatakse finantsvarade liigitamise suhtes põhimõtetest lähtuv lähenemisviis ja kasutada tuleb kahte kriteeriumit: üksuse mudel oma finantsvarade haldamiseks ja nende varade lepingupõhiste rahavoogude tunnused. Sõltuvalt nendest kriteeriumidest liigitatakse finantsvarad amortiseeritud väärtuses kajastatavateks finantsvaradeks, õiglasest väärtuses netovara/omakapitalina kajastatavateks finantsvaradeks või õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavateks finantsvaradeks.

1. jaanuaril 2021 liigitati uute kriteeriumide kohaldamise tulemusel kõik omakapitaliinvesteeringud ja võlaväärtpaberid kategooria „müügivalmis“ alt ümber õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavateks finantsvaradeks. Seotud õiglasest väärtuse reserv liigitati netovara all ümber kumuleerunud ülejäägiks või puudujäägiks.

Uus väärtuse languse mudel

Kui eelmine väärtuse languse mudel põhines kantud kahjul, siis läbivaadatud ELi raamatupidamiseeskirjaga nr 11 kehtestati tulevikku suunatud väärtuse languse mudel, mis põhineb finantsvara kogu eluea eeldataval krediidikahjul. Eeldatava krediidikahju puhul võetakse arvesse võimalikke makseviivitusi ja finantsvarade krediitikvaliteedi muutusi. Uut väärtuse languse mudelit kohaldatakse kõikide amortiseeritud väärtuses või õiglasest väärtuses netovara/omakapitalina kajastatavate finantsvarade, samuti laenukohustuste ja finantstagatiste lepingute suhtes.

Eelkõige kajastati 1. jaanuaril 2021 uue väärtuse languse mudeli amortiseeritud väärtuses kajastatavate finantsvarade suhtes kohaldamise tulemusel partnerriikidele makromajandusliku finantsabi ja Euratomi programmide raames finantsabiks antud laenude väärtuse langus.

Finantstagatiste arvestus

Eelmise ELi raamatupidamiseeskirja nr 11 kohaselt arvestati enamikku finantstagatise, eelkõige selliseid tagatise, mida antakse tasuta või ebaolulise tasu eest, vastavalt ELi raamatupidamiseeskirjale nr 10 („Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“), seega kajastatakse neid sõltuvalt kahju tõenäosusest kas eraldistena või esitatakse need tingimuslike kohustistena.

Läbivaadatud ELi raamatupidamiseeskirjaga nr 11 nõutakse finantstagatiste arvestuse nõuete kohaldamist kõikide finantstagatiste lepingute suhtes. Finantstagatise kohustise väärtuse hindamisel lähtutakse tagatise õiglasest väärtusest esmasel kajastamisel ja tagatud võlgade portfelli eeldatava krediidikahju muutustest. Vt lisade punkt **1.5.12**.

Selle tulemusel liigitati olemasolevad finantstagatiste lepingud 1. jaanuaril 2021 finantseraldiste kategooriast ümber finantstagatise kohustiste alla ja need mõõdeti ümber kooskõlas läbivaadatud ELi raamatupidamiseeskirja nr 11 nõuetega. See muudatus tõi kaasa finantskohustiste suurenemise, eelkõige seoses tagatistega, mis on antud EIP grupile välislaenu andmise volituse raames. Pärast arvestusliku käsitluse muutmist ja finantstagatiste lepinguga seotud kohustise kajastamist välislaenu andmise volituse raames on välistegevuse tagatisfondi reserv, mis kuni 31. detsembrini 2020 kuulus netovara alla, vabastatud kumuleerunud ülejäägi või puudujäägi alla.

Alljärgnevas tabelis on esitatud algsed mõõtmiskategooriad ELi raamatupidamiseeskirja nr 11 alusel, mida kohaldati ELi 2020. aasta raamatupidamise aastaaruande suhtes, ja uued mõõtmiskategooriad läbivaadatud ELi raamatupidamiseeskirja nr 11 alusel seoses Euroopa Liidu finantsvarade ja -kohustistega 1. jaanuari 2021. aasta seisuga.

(miljonites eurodes)

	Mõõtmiskategooria Eelmine ELi raamatupidamis-eeskiri nr 11	Bilansiline netomaksumus seisuga 31.12.2020	Mõõtmiskategooria Läbivaadatud ELi raamatupidamis-eeskiri nr 11	Bilansiline netomaksumus seisuga 1.1.2021
Finantsvarad				
<i>Antud laenud</i>	<i>Laenud ja nõuded</i>	93 309	Amortiseeritud soetusmaksumus Õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvarad	93 575 2
<i>Võla- ja omakapitali-investeeringud</i>	<i>Müügivalmis finantsvarad</i>	19 587	Õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvarad	19 587
<i>Tuletisinstrumentide varad</i>	Õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvarad	199	Õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvarad	199
<i>Nõuded</i>	<i>Laenud ja nõuded</i>	3 450	Amortiseeritud soetusmaksumus Õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvarad	3 485 3 482
<i>Raha ja raha ekvivalendid</i>	<i>Müügivalmis finantsvarad</i>	16 742	Amortiseeritud soetusmaksumus	16 742

(miljonites eurodes)

	Mõõtmiskategooria Eelmine ELi raamatupidamis-eeskiri nr 11	Bilansiline netomaksumus seisuga 31.12.2020	Mõõtmiskategooria Läbivaadatud ELi raamatupidamis-eeskiri nr 11	Bilansiline netomaksumus seisuga 1.1.2021
Finantskohustised				
<i>Finantstagatised</i>	<i>Finantstagatise kohustis</i>	(90)	<i>Finantstagatise kohustis</i>	(7 889)
	<i>Eraldised (ELi raamatupidamiseskiri nr 10)</i>	(2 523)		
<i>Võetud laenud</i>	<i>Amortiseeritud soetusmaksumus</i>	(93 192)	<i>Amortiseeritud soetusmaksumus</i>	(93 521)
<i>Muud finantskohustised</i>	<i>Amortiseeritud soetusmaksumus</i>	(1 761)	<i>Amortiseeritud soetusmaksumus</i>	(1 761)
<i>Tuletisinstrumentide kohustised</i>	<i>Õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvarad</i>	(4)	<i>Õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvarad</i>	(4)
<i>Võlgnevused</i>	<i>Amortiseeritud soetusmaksumus</i>	(32 408)	<i>Amortiseeritud soetusmaksumus</i>	(32 408)

Alljärgnevas tabelis on analüüsitud läbivaadatud ELi raamatupidamiseskiri nr 11 ülemineku mõju Euroopa Liidu finantsvaradele, nõuetele, finantseraldistele ja finantskohustistele. Selles võrreldakse eelmise mõõtmiskategooria kohaseid bilansilisi maksumusi ELi raamatupidamiseskiri nr 11 alusel, mida kohaldati ELi 2020. aasta raamatupidamise aastaaruande suhtes, ja nende uusi mõõtmiskategooriaid läbivaadatud ELi raamatupidamiseskiri nr 11 üleminekul 1. jaanuaril 2021.

(miljonites eurodes)

	Saldo seisuga 31.12.2020	Ümber-liigitamine	Ümber-hindamine	Saldo seisuga 1.1.2021
Müügivalmis finantsvarad				
<i>Esialgne algsaldo</i>	19 587			
<i>Ülekandmine müügivalmis finantsvaradest õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvaradesse</i>		(19 587)		
Korrigeeritud algsaldo				—
Õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvarad				
<i>Esialgne algsaldo</i>	199			
<i>Ülekandmine müügivalmis finantsvaradest õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvaradesse</i>		19 587		
<i>Ülekandmine laenudest õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvaradesse</i>		2		
Korrigeeritud algsaldo				19 788
Amortiseeritud väärtuses kajastatud finantsvarad (2020. aasta aruandes antud laenud)				
<i>Esialgne algsaldo</i>	93 309			
<i>Ümberhindamine: tegelik intressimäär</i>			329	

(miljonites eurodes)

	Saldo seisuga 31.12.2020	Ümber-liigitamine	Ümber-hindamine	Saldo seisuga 1.1.2021
Ümberhindamine: eeldatav krediidikahju			(60)	
Ümberliigitamine õiglasel väärtusel üle- või puudujäägina kajastatud finantsvaradeks		(2)		
Korrigeeritud algsaldo				93 575
Finantsvarad kokku (lisade punkt 2.4)	113 095	—	269	113 363
Nõuded				
Esialgne algsaldo	3 450			
Ümberhindamine: eeldatav krediidikahju			33	
Finantstagatiste leping – laekumispool: ümberhindamine			3 484	
Korrigeeritud algsaldo				6 967
Nõuded kokku (lisade punkt 2.6.2)	3 450	—	3 517	6 967
Finantseraldised				
Esialgne algsaldo	(2 523)			
Ülekandmine finantstagatise kohustistesse		2 522		
Korrigeeritud algsaldo				(1)
Finantseraldised kokku (lisade punkt 2.10)	(2 523)	2 522	—	(1)
Finantstagatise kohustised				
Esialgne algsaldo	(90)			
Ülekandmine finantseraldistest		(2 522)		
Finantstagatiste leping – maksepool: ümberhindamine			(5 277)	
Korrigeeritud algsaldo				(7 889)
Amortiseeritud väärtuses kajastatud finantskohustised				
Esialgne algsaldo	(94 954)			
Ümberhindamine: tegelik intressimäär			(329)	
Korrigeeritud algsaldo				(95 283)

(miljonites eurodes)

	Saldo seisuga 31.12.2020	Ümber-liigitamine	Ümber-hindamine	Saldo seisuga 1.1.2021
Õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantskohustised				
<i>Esisalgne algsaldo</i>	(4)			
Korrigeeritud algsaldo				(4)
Finantskohustised kokku (lisade punkt 2.11)	(95 048)	(2 522)	(5 606)	(103 175)
ELi raamatupidamiseeskirja nr 11 läbivaatamise mõju kokku			(1 820)	

Alljärgnevas tabelis on analüüsitud läbivaadatud ELi raamatupidamiseeskirjale nr 11 ülemineku mõju Euroopa Liidu netovarale 1. jaanuari 2021. aasta seisuga.

(miljonites eurodes)

	Saldo seisuga 31.12.2020	Reservide vabastamine	Muu mõju netovarale	Saldo seisuga 1.1.2021
Reservid				
<i>Esisalgne algsaldo</i>	5 062			
<i>Õiglase väärtuse reservi vabastamine</i>		(496)		
<i>Tagatisfondi reservi vabastamine</i>		(3 043)		
Korrigeeritud algsaldo				1 523
Kumuleerunud ülejääk/(puudujääk)				
<i>Esisalgne algsaldo</i>	(38 480)			
<i>Õiglase väärtuse reservi vabastamine</i>		496		
<i>Tagatisfondi reservi vabastamine</i>		3 043		
<i>Varade ja kohustiste ümberhindamine</i>			(1 820)	
Korrigeeritud algsaldo				(36 761)
Netovara kokku	(33 418)	—	(1 820)	(35 238)

Alljärgnevas tabelis on võrreldud eelmise perioodi väärtuse languse allahindluse lõppsaldot, mida on hinnatud vastavalt ELi 2020. aasta raamatupidamise aastaaruande suhtes kohaldatavale ELi raamatupidamiseeskirjale nr 11, ja finantseraldisi, mida on hinnatud kooskõlas ELi raamatupidamiseeskirjaga nr 10, uue väärtuse languse allahindlusega, mida on 1. jaanuari 2021. aasta seisuga hinnatud vastavalt läbivaadatud ELi raamatupidamiseeskirjale nr 11.

(miljonites eurodes)

	31.12.2020	1.1.2021		
	Väärtuse languse allahindlus / finantseraldis	12 kuu eeldatav krediidi-kahju	Kogu eluea eeldatav krediidi-kahju	Väärtuse languse allahindlus kokku
Amortiseeritud väärtuses kajastatud finantsvabad, millest	(739)	(49)	(25)	(73)
üleantud laenud ⁽¹⁾	(726)	—	—	—
muud laenud	(13)	(49)	(25)	(73)
Nõuded	(190)		(156)	(156)
Finantstagatiste lepingud	(2 523)	(859)	(5 143)	(6 002)

⁽¹⁾ Kuni 2020. aastani kajastati üleantud laene (makseviivitusega laenud, mille suhtes EIP on ELi tagatise sisse nõudnud) esmaselt summas, mis sissenõutud tagatise eest maksti, ja need hinnati kohe täielikult alla üleandmise ajaks juba kantud krediidikahju summa ulatuses, millest tulenevalt on bilansiline netomaksumus null. Täielikult hinnati alla ka pärast esmast kajastamist kogunenud intress. Koosõlas läbivaadatud ELi raamatupidamiseeskirjaga nr 11 liigitatakse üleantud laenud nüüd krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostenud või tekkinud laenudeks, seega on väärtuse languse allahindlus seotud üksnes pärast esmast kajastamist kantava eeldatava krediidikahju muutusega. Peale selle koguneb läbivaadatud ELi raamatupidamiseeskirja nr 11 kohaselt krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostenud või tekkinud laenude puhul intress ainult bilansiliselt netomaksumuselt. Seepärast kanti 2020. aasta lõpu seisuga kajastatud väärtuse languse allahindlus üleantud laenude bilansilisest brutomaksumusest 1. jaanuaril 2021 maha, ilma et see mõjutaks nende laenude bilansilist maksumust.

1.2. RAAMATUPIDAMISPÕHIMÕTTED

Raamatupidamise aastaaruande eesmärk on anda üksuse finantsseisundi, tegevustulemuste ja rahavoogude kohta teavet, millest on abi laiale kasutajaskonnale. Kuna ELi näol on tegemist avaliku sektori üksusega, on konkreetsem eesmärk anda teavet, millest on abi otsuste tegemisel, ja näidata, et üksus kasutab talle usaldatud vahendeid vastutustundlikult. Käesoleva dokumendi koostamisel on silmas peetud just neid eesmärke.

Üldised kaalutlused (raamatupidamispõhimõtted), millest raamatupidamise aastaaruande koostamisel lähtutakse, on sätestatud ELi raamatupidamiseeskirjas nr 1 „Raamatupidamise aastaaruanne“ ning on samad mis IPSAS 1-s kirjeldatud põhimõtted: õiglase kajastamise, tekkepõhise arvestuse, tegevuse jätkuvuse, kajastamise järjepidevuse, olulisuse, andmete koondamise, tasaarvestuse ja teabe võrreldavuse põhimõte.

Finantsaruannete kvalitatiivsed omadused on asjakohasus, tõetruu esitus (usaldusväärsus), arusaadavus, ajakohasus, võrreldavus ja kontrollitavus.

1.3. KONSOLIDEERIMINE

Konsolideerimise ulatus

ELi raamatupidamise konsolideeritud aastaaruanne hõlmab kõiki olulisi kontrollitavaid üksusi, ühiseid ettevõtmisi ja sidusettevõtteid. Konsolideerimisega hõlmatud üksuste täielik loetelu, kuhu praegu kuulub 55 kontrollitavat üksust ja üks sidusettevõtte (2020. aastal 52 kontrollitavat üksust ja üks sidusettevõtte), on esitatud lisade punktis 9. Kontrollitavate üksuste hulka kuuluvad ELi institutsioonid (sealhulgas komisjon, kuid mitte Euroopa Keskpank) ja ELi ametid (välja arvatud ühise välis- ja julgeolekupoliitika valdkonna ametid). Kontrollitavaks üksuseks loetakse ka likvideeritavat Euroopa Söe- ja Teraseühendust (likvideeritav ESTÜ). ELi ainus sidusettevõtte on Euroopa Investeeringufond (EIF).

Üksusi, mis kuuluvad konsolideerimisele, kuid mis on ELi raamatupidamise konsolideeritud aastaaruande kui terviku seisukohalt ebaolulised, ei ole vaja konsolideerida ega arvestada kapitaliosaluse meetodil, kui see põhjustab ELile ülemäärast aja- või rahakulu. Neid üksusi nimetatakse väiksemateks üksusteks ja need on eraldi loetletud lisade punktis 9. 2021. aastal liigitati väiksemateks üksusteks kaheksa üksust (2020. aastal kaheksa üksust).

Kontrollitavad üksused

Konsolideerimise ulatuse kindlaksmääramisel kohaldatakse kontrolli mõistet. Kontrollitavad üksused on üksused, milles ELil on osalus või millelt tal on õigus saada tänu oma osalusele mitmesuguseid hüvesid, mille olemust ja suurust ta saab muuta, kasutades oma võimu nende üksuste üle. See võim peab tal olema praegu ja seotud üksuse asjaomaste tegevusaladega. Kontrolli all olevad üksused on täielikult konsolideeritud. Konsolideerimine algab kontrolli alguse kuupäeval ja lõpeb kontrolli lõppemisel.

ELi raames on põhilised kontrolli väljendavad näitajad järgmised: üksuse loomine aluslepingu või teise õigusakti alusel, üksuse rahastamine ELi eelarvest, hääleõigus juhtorganites, Euroopa Kontrollikoja poolne auditeerimine ning Euroopa Parlamendi poolne eelarve täitmisele heakskiidu andmine. See, kas üksuse puhul on täidetud üks või mitu kontrolli all olemise kriteeriumi, tehakse kindlaks iga üksuse puhul eraldi.

Kõik ELi kontrollitavate üksuste omavahelised olulised tehingud ja saldod elimineeritakse; sellistest tehingutest tulenev realiseerimata kasum ja kahjum ei ole aga märkimisväärsed ning seetõttu ei ole neid elimineeritud.

Ühised ettevõtmised

Ühine ettevõtmine on kokkulepe, milles EL ja üks või mitu poolt omavad ühist kontrolli. Ühine kontroll on siduva lepinguga kokkulepitud jagatud kontroll ettevõtmise üle, mis on olemas üksnes juhul, kui asjaomast tegevust käsitlevad otsused nõuavad kontrolli jagavate poolte ühehäälet nõusolekut. Ühised ettevõtmised võivad olla kas ühisettevõtted või ühisoperatsioonid. Ühisettevõtte on eraldiseisva äriühinguna struktureeritud ühine ettevõtmine, mille puhul ühist kontrolli omavatel pooltel on õigus ettevõtmise netovarale. Osaluste üle ühisettevõtetes peetakse arvestust kapitaliosaluse meetodil (vt lisade punkt 1.5.4). Ühisoperatsioon on ühine ettevõtmine, mille puhul ühist kontrolli omavatel pooltel on õigus ettevõtmisega seotud varadele ja vastutus selle kohustiste eest. Ühisoperatsioonides osaluse arvestamiseks kajastatakse ELi raamatupidamise aastaaruannetes selle varad ja kohustised, tulud ja kulud, samuti tema osa ühistes varades, kohustistes, tuludes ja kuludes.

Sidusettevõtted

Sidusettevõtted on üksused, mille üle ELil on kas otseselt või kaudselt märkimisväärne mõju, kuid mille üle tal puudub ainu- või ühine kontroll. Eelduseks on võetud, et märkimisväärne mõju esineb juhul, kui ELile kuulub kas otseselt või kaudselt vähemalt 20 % hääleõigusest. Osaluste üle sidusettevõtetes peetakse arvestust kapitaliosaluse meetodil (vt lisade punkt 1.5.4).

Konsolideerimata üksused, mille vahendeid haldab komisjon

ELi personali ühise ravikindlustusskeemi, Euroopa Arengufondi ja osalejate tagatisfondi vahendeid haldab komisjon nimetatud üksuste eest. Kuna need üksused ei ole ELi kontrolli all, siis ei ole need ka tema raamatupidamise aastaaruandesse konsolideeritud.

1.4. ARUANDE KOOSTAMISE ALUS

Raamatupidamise aastaaruanne esitatakse igal aastal kooskõlas finantsmääruse artikliga 243. Eelarveaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

1.4.1. Valuuta ja ümberarvestamise alused

Arveldus- ja aruandlusvaluuta

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud miljonites eurodes, kui ei ole märgitud teisiti, sest euro on ELi arveldusvaluuta.

Tehingud ja saldod

Välisvaluutatehingud arvestatakse eurodesse ümber tehingupäeval kehtinud vahetuskursi alusel. Vahetuskursierinevustest saadud kasum või kahjum, mis tuleneb välisvaluutas arveldatud tehingutest ning välisvaluutas nomineeritud rahaliste varade ja kohustiste ümberarvestamisest eelarveaasta lõpus kehtinud vahetuskursside alusel, kajastatakse tulemiaruanDES.

Teistsuguseid ümberarvestamise meetodeid kasutatakse materiaalse põhivara ja immateriaalse vara puhul, mille väärtust eurodes arvestatakse nende soetamise kuupäeval kehtinud vahetuskursi alusel.

Välisvaluutas nomineeritud rahaliste varade ja kohustiste eelarveaasta lõppsaldod arvestatakse eurodesse ümber 31. detsembril kehtinud Euroopa Keskpanga (EKP) vahetuskurside alusel.

Euro vahetuskursid

Valuuta	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga	Valuuta	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Bulgaaria leev (BGN)	1,9558	1,9558	Poola zlott (PLN)	4,5969	4,5597
Tšehhi kroon (CZK)	24,8580	26,2420	Rumeenia leu (RON)	4,949	4,8683
Taani kroon (DKK)	7,4364	7,4409	Rootsi kroon (SEK)	10,2503	10,0343
Inglise nael (GBP)	0,8403	0,8990	Šveitsi frank (CHF)	1,0331	1,0802
Horvaatia kuna (HRK)	7,5156	7,5519	Jaapani jeen (JPY)	130,3800	126,4900
Ungari forint (HUF)	369,1900	363,8900	USA dollar (USD)	1,1326	1,2271

1.4.2. Prognooside kasutamine

Rahvusvaheliste avaliku sektori raamatupidamise standardite ja üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtete kohaselt on raamatupidamise aastaaruandes tingimata esitatud summad, mis põhinevad kõige usaldusväärsemale kättesaadavale teabele tuginevatel juhtkonna prognoosidel ja hinnangutel. Oluliste hinnangute hulka kuuluvad muu hulgas töötajahüvitiste kohustiste summad, nõuetest tuleneva finantsrisiki summad ja finantsinstrumente käsitlevates lisades avaldatud summad, amortiseeritud väärtuses kajastatud finantsvarade ning finantstagatiste lepingute kohustiste, viitlaekumiste ja -võlgade ja eraldiste väärtuse languse allahindlus, immateriaalse vara ja materiaalse põhivara väärtuse languse määr ning varude ja tingimuslike varade ja kohustiste netorealiseerimisväärtus. Tegelikud tulemused võivad kõnealustest prognoosidest erineda. Muutusi kajastatakse prognoosides sellel perioodil, mil need teatavaks saavad, kui muudatus mõjutab ainult seda perioodi, või sellel ja tulevastel perioodidel, kui muudatus mõjutab mõlemat.

1.5. BILANSS

1.5.1. Immateriaalne vara

Immateriaalne vara on eristatav mitterahaline vara ilma materiaalse vormita. Vara on eristatav siis, kui see on kas eraldatav (st seda saab üksusest eraldada või lahutada, näiteks eraldi või koos seotud lepingu, eristatava vara või kohustisega müüa, üle anda, litsentseerida, rentida või vahetada, olenemata sellest, kas üksus kavatseb seda teha) või kui see tuleneb siduvatest kokkulepetest (sealhulgas lepingupõhised või muud juriidilised õigused, olenemata sellest, kas neid õigusi saab üle anda või üksusest või muudest õigustest ja kohustustest eraldada).

Omandatud immateriaalne vara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on lahutatud kumulatiivne amortisatsioon ja väärtuse langusest tekkinud kahjum. Asutusesiselt väljatöötatud immateriaalne vara kapitaliseeritakse, kui täidetud on asjaomased ELi raamatupidamiseeskirjades ettenähtud kriteeriumid, ning kulud on seotud üksnes kõnealuse vara arendusjärguga. Kapitaliseeritavate kulude hulka kuuluvad kõik otseselt omistatavad kulud, mis on vajalikud vara loomiseks, tootmiseks või valmistamiseks sellisel, et see vara saaks toimida juhtkonna poolt kavandatud viisil. Teadustegevusega seotud kulud, mittekapitaliseeritavaid arenduskuludid ja hoolduskuludid kajastatakse kuluna kulu kandmise hetkel.

Immateriaalset vara amortiseeritakse lineaarselt eeldatava kasuliku kasutuse alusel (3–11 aastat). Immateriaalsete varade eeldatav kasulik eluiga sõltub nende konkreetsest majanduslikust kasutuseast või lepingujärgsest juriidilisest kehtivusajast.

1.5.2. Materiaalne põhivara

Kogu materiaalne põhivara on näidatud soetusmaksumuses, millest on lahutatud kumulatiivne amortisatsioon ja väärtuse langusest tekkinud kahjum. Soetusmaksumus hõlmab kuludid, mis on otseselt seotud asjaomase vara soetamise, valmistamise ja üleandmisega.

Hilisemad kulud on vastavalt vajadusele kas arvatud vara bilansilise maksumuse hulka või kajastatud eraldi varana – viimast vaid juhul, kui on tõenäoline, et varaga seotud tulevane majanduslik kasu või teenusepotentsiaal läheb ELile ja vara maksumust saab usaldusväärset mõõta. Parandus- ja hooldustööde kulud kajastatakse kuluna tulemiaruaandes selle arvestusperioodi all, mil vastavad kulud kanti.

Maad ei amortiseerita, kuna selle kasutusega loetakse igaveseks. Ehitamisel olevat vara ei amortiseerita, kuna selline vara ei ole veel kasutamiseks valmis. Muude varade amortisatsioon arvutatakse lineaarsel meetodil, mille kohaselt nende maksumus, millest lahutatakse jääkmaksumus, jaotatakse nende eeldatava kasuliku kasutusea peale järgmiselt:

Vara liik	Lineaarne amortisatsiooninorm
<i>Hooned</i>	4 % – 10 %
<i>Kosmosevarad</i>	8 % – 25 %
<i>Seadmed</i>	10 % – 25 %
<i>Sisustus ja sõidukid</i>	10 % – 25 %
<i>Arvutiriistvara</i>	25 % – 33 %
<i>Muu</i>	10 % – 33 %

Võõrandamisest saadud kasum või kahjum leitakse tulu ja müügikulude vahe võrdlemisel võõrandatava vara bilansilise maksumusega ning seda kajastatakse tulemiaruaandes.

Rendimaksud

Rendileping on leping, mille kohaselt rendileandja annab rentnikule makse või rea maksete eest kokkulepitud ajavahemikuks üle vara kasutusõiguse. Rent liigitatakse kas kapitalirendiks või kasutusrendiks.

Kapitalirendi puhul antakse rentnikule üle kõik olulised omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved. Rentnikuna kapitalirendi lepingu sõlmimisel kajastatakse kapitalirendi lepingu alusel omandatud varasid varadena ja seotud rendikohustusi kohustistena alates rendiperioodi algusest. Varasid ja kohustisi kajastatakse summas, mis on võrdne renditud kinnisvara õiglase väärtusega, või kui see on väiksem, siis rendimaksete miinimumsummade nüüdisväärtusena, mis mõlemad määratakse kindlaks rendi jõustumise kuupäeval. Kapitalirendi alusel hoitavat vara amortiseeritakse rendiperioodi jooksul kas vara kasuliku kasutusea või rendiperioodi jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem. Rendimaksete miinimumsummad jaotatakse finantskuludeks (intressielement) ja kohustise lõppväärtuse vähendamiseks (põhiosa element). Finantskulud jaotatakse igale rendiperioodile nii, et kogu rendiperioodi vältel oleks intressimäär igal osaperioodil sama kohustise lõppväärtuse suhtes, mida kajastatakse vastavalt vajadusele lühi- või pikaajalisena. Tingimuslikku renti kajastatakse kuluna selle tekkimise perioodil.

Kasutusrent on rent, mis ei ole kapitalirent, see tähendab rent, mille puhul rendileandjale jäävad kõik olulised vara omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved. Rentnikuna kasutusrendi lepingu sõlmimisel kajastatakse kasutusrendi maksed tulemiaruaandes kuluna lineaarselt kogu rendiperioodi jooksul ning finantsseisundi aruaandes ei esitata ei renditud varasid ega rendiga seotud kohustisi.

1.5.3. Muude kui finantsvarade väärtuse langus

Väärtuse langus on vara tulevase majandusliku kasu või teenusepotentsiaali vähenemine suuremas ulatuses kui vara tulevase majandusliku kasu või teenusepotentsiaali süstemaatiliselt kajastatud vähenemine amortisatsiooni või kulumina (vastavalt vajadusele). Tähtajatu kasuliku kasutusega varasid ei amortiseerita; selle asemel kontrollitakse igal aastal, ega nende väärtus ei ole langenud. Amortiseeritavate varade puhul kontrollitakse alati, kas nende väärtus ei ole langenud, kui aruandepäeval on märke selle kohta, et vara väärtus võib olla langenud. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab kaetavat (kasutus)väärtust. Kaetav (kasutus)väärtus on kas vara õiglase väärtus, millest on lahutatud müügikulud, või vara tarbimisväärtus, olenevalt sellest, kumb neist on suurem.

Immateriaalse vara ja materiaalse põhivara jääkmaksumus ja kasulik kasutusiga vaadatakse läbi ja vajadusel kohandatakse neid vähemalt kord aastas. Kui varasematel aastatel kajastatud väärtuse languse põhjused enam ei kehti, siis vähendatakse vastavalt sellele väärtuse langusest tekkinud kahjumit.

1.5.4. Kapitaliosaluse meetodil arvestatud investeeringud

Osalused sidus- ja ühissettevõtetes

Investeeringute üle peetakse arvestust kapitaliosaluse meetodil ja need võetakse arvele soetusmaksumuses, suurendades või vähendades hiljem bilansilist väärtust, et võtta arvesse täiendavaid osamakseid, ELi osa investeerimisobjekti üle- või puudujäägis, väärtuse võimalikku vähenemist ja dividende. Raamatupidamise aastaaruandes bilansipäeva seisuga kajastatav investeeringu bilansiline väärtus saadakse soetusmaksumuse ja kõigi muutuste liitmisel. ELi osa investeerimisobjekti üle- või puudujäägis kajastatakse tulemiaruanDES ja tema osa investeerimisobjekti omakapitali muutustes kajastatakse reservides netovaras. Investeeringult saadud jaotatud kasum vähendab vara bilansilist maksumust.

Kui ELi osa investeeringu kapitaliosaluse meetodil kajastatud puudujäägis on võrdne või ületab tema osalust investeeringus, siis EL lõpetab oma osa kajastamise edasistes kahjumites („kajastamata kahjum“). Kui ELi osalus on vähendatud nullini, kaetakse täiendavaid kahjumeid ja kajastatakse kohustist ainult selles ulatuses, milles EL on võtnud üksuse juriidilisi või faktilisi kohustusi või teinud sidusettevõtte nimel makseid.

Kui on märke väärtuse langusest, on vaja hinnata see alla madalama kaetava väärtuseni. Kaetav väärtus määratakse kindlaks vastavalt lisade punktis 1.5.3 kirjeldatule. Kui väärtuse languse põhjus hiljem enam ei kehti, siis vähendatakse väärtuse langusest tekkinud kahjumit kuni bilansilise maksumuseni, mis oleks kindlaks määratud juhul, kui väärtuse langusest tekkinud kahjumit ei oleks kajastatud.

Juhul kui ELile kuulub 20 % või rohkem investeerimiskapitalifondist, ei sea ta eesmärgiks avaldada olulist mõju. Selliseid fonde käsitletakse seetõttu finantsinstrumentidena ja need liigitatakse õiglaselt väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavateks finantsvaradeks.

Väiksemateks üksusteks liigitatud sidus- ja ühissettevõtete (vt lisade punkt 1.3) üle ei peeta arvestust kapitaliosaluse meetodil. ELi osaluse üle neis üksustes peetakse arvestust perioodi kuluna.

1.5.5. Finantsvarad

Liigitus esmasel kajastamisel

Liigitus sõltub kahest kriteeriumist.

- Finantsvarade juhtimismudel. Selleks tuleb hinnata, kuidas EL haldab finantsvarasid rahavoogude tekitamiseks ja oma eesmärkide täitmiseks ning kuidas ta hindab finantsvarade tulemuslikkust.
- Varade lepingupõhiste rahavoogude tunnused. Selleks tuleb hinnata, kas lepingupõhised rahavood on üksnes põhiosa tagasimaksud ja tasumata põhisosalt nõutava intressi maksed. Intress on tasu raha ajaväärtuse, krediidiriski ja muude peamiste laenuandmise kaasnemate põhiliste riskide ja kulude eest.

Pärast nendel kriteeriumidel põhinevat hindamist saab finantsvarad liigitada kolme kategooriasse: amortiseeritud väärtuses kajastatavateks finantsvaradeks, õiglaselt väärtuses netovara/omakapitalina kajastatavateks finantsvaradeks või õiglaselt väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavateks finantsvaradeks.

Selliste finantsvarade liigitamine, mille lepingupõhised rahavood kajastavad üksnes põhiosa ja intressi, sõltub üksuse juhtimismudelist. Kui juhtimismudel seisneb finantsvarade hoidmises lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks, siis liigitatakse finantsvarad amortiseeritud väärtuses kajastatavateks finantsvaradeks. Kui juhtimismudel seisneb finantsvarade hoidmises nii lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks kui ka finantsvarade müümiseks, siis liigitatakse need varad õiglaselt väärtuses netovara/omakapitalina kajastatavateks finantsvaradeks. Kui juhtimismudel erineb nendest kahest mudelist (näiteks hoitakse finantsvarasid kauplemiseks või portfellis, mida hallatakse ja hinnatakse õiglase väärtuse põhjal), siis liigitatakse finantsvarad õiglaselt väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavateks finantsvaradeks.

Finantsvarad, mille lepingupõhised rahavood ei kajasta üksnes põhiosa ja intressi, vaid millega kaasneb ka avatus täiendavale riskile ja volatiilsusele kui see, mis esineb põhilise laenuandmiskorralduse puhul (näiteks muudatused omakapitali hindades), liigitatakse olenemata juhtimismudelist õiglaselt väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavateks finantsvaradeks.

Esmasel kajastamisel liigitab EL finantsvarad järgmiselt.

i) *Amortiseeritud väärtuses kajastatavad finantsvarad*

Sellesse kategooriasse liigitab EL

- raha ja raha ekvivalendid;
- laenud (sealhulgas tähtajalised hoiused, mille algne tähtaeg on üle kolme kuu);
- kaubanduslikud nõuded, välja arvatud finantstagatiste lepingute laekumispool, mis liigitatakse õiglas väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavateks finantsvaradeks.

Need finantsvarad, mille hulka ei kuulu tuletisinstrumentid, vastavad kahele tingimusele: ELi juhtimismudeli kohaselt hoitakse neid lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks. Peale selle esineb kindlaksmääratud päeval lepingupõhiseid rahavooge, mis kajastavad üksnes põhiosa ja tasumata põhisosalt nõutavat intressi.

Amortiseeritud väärtuses kajastatavad finantsvarad, välja arvatud sellised finantsvarad, mille tähtaeg on rohkem kui 12 kuud pärast aruandepäeva, kuuluvad käibevara alla.

ii) *Finantsvarad, mida kajastatakse õiglas väärtuses netovara/omakapitalina*

Nende mitte-tuletisinstrumentidest finantsvarade lepingupõhised rahavood kajastavad üksnes põhiosa ja tasumata põhisosalt nõutavat intressi. Peale selle seisneb juhtimismudel finantsvarade hoidmises nii lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks kui ka finantsvarade müümiseks.

Sellesse kategooriasse kuuluvad varad liigitatakse käibevaraks, kui nende oodatav realiseerimisaeg on 12 kuu jooksul alates aruandepäevast.

31. detsembri 2021. aasta seisuga ELil selliseid varasid ei olnud.

iii) *Finantsvarad õiglas väärtuses üle- või puudujäägina*

EL liigitab õiglas väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavateks finantsvaradeks järgmised finantsvarad, sest lepingupõhised rahavood ei kajasta üksnes põhiosa ja tasumata põhisosalt nõutavat intressi:

- tuletisinstrumentid;
- omakapitaliinvesteeringud ja investeeringud rahaturufondidesse või ühise portfelliga fondidesse;
- muud omakapitaliinvesteeringud (näiteks riskikapitalitehingud).

Lisaks liigitab EL enda hoitavaid võlaväärtpaberid õiglas väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavateks finantsvaradeks, sest võlaväärtpaberite portfelle hallatakse ja hinnatakse portfelli õiglase väärtuse põhjal (näiteks ühine eraldisfond finantsmääruse artikli 212 alusel).

Sellesse kategooriasse kuuluvad varad liigitatakse käibevaraks, kui nende oodatav realiseerimisaeg on 12 kuu jooksul alates aruandepäevast.

Esmane kajastamine ja väärtuse hindamine esmasel kajastamisel

Õiglas väärtuses netovara/omakapitalina kajastatavate finantsvarade ja õiglas väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavate finantsvarade ostu kajastatakse kauplemispäeval, see tähendab päeval, mil EL võtab kohustuse vara ostuks. Raha ekvivalente ja laene kajastatakse raha finantseerimisasutusse deponeerimise või laenuvõtjale ülekanndmise hetkel.

Finantsvarasid hinnatakse arvelevõtmisel õiglas väärtuses. Kõikide finantsvarade puhul, mida ei kajastata õiglas väärtuses üle- või puudujäägina, võetakse nende esmasel kajastamisel arvesse ka tehingukulud. Finantsvarade puhul, mis on kajastatud õiglas väärtuses üle- või puudujäägina, kajastatakse tehingukulud kuluna tulemiaruan des.

Finantsvara õiglase väärtuse esmasel kajastamisel on tavaliselt tehinguhind, välja arvatud juhul, kui tegemist ei ole mitteseotud poolte vahelise tehinguga, see tähendab kui tehing tehakse tasuta või ebaolulise tasu eest avaliku poliitika eesmärkidel. Sellisel juhul on finantsinstrumenti õiglase väärtuse ja tehinguhinna vahe näol tegemist mittekaubandusliku komponendiga, mis kajastatakse tulemiaruan des kuluna. Sellisel juhul tuletatakse finantsvara õiglase väärtuse otseselt samaväärse instrumenti hetke turutehingute põhjal. Kui instrumenti puhul aktiivne turg puudub, siis tuletatakse õiglase väärtuse hindamismeetodi põhjal, milles kasutatakse kättesaadavaid jälgitavaid turuandmeid.

Pikaajalise intressivaba või turutingimustest madalama intressimääraga laenu andmisel saab selle õiglaseks väärtuseks lugeda kõigi tulevaste laekumiste nüüdisväärtuse, mis on diskonteeritud turuintressimäära alusel, mis kehtib sarnase krediidireitinguga sarnase instrumendi puhul.

Taaste- ja vastupidavusrahastust antud laene ja finantsabiks antud laene kajastatakse esmaselt nimiväärtuses ning tehinguhind loetakse laenu õiglaseks väärtuseks. Selle põhjused on järgmised.

- ELi laenuandmise turukeskkond on väga eripärane ja erinev kapitaliturust, millel emiteeritakse ettevõtete ja valitsuste võlakirju. Kuna laenuandjatel on neil turgudel võimalik valida alternatiivseid investeeeringuid, siis kajastub see võimalus turuhindades. ELi jaoks aga selline alternatiivsete investeeeringute võimalus puudub, sest ELil ei ole lubatud raha kapitaliturgudele investeerida; ta üksnes laenab vahendeid laenu andmiseks. See tähendab, et ELil puudub laenatud vahendite arvelt laenu andmiseks või investeeeringute tegemiseks alternatiivne võimalus. Seega puuduvad alternatiivkulud ja seetõttu ka alus turuintressimääradega võrdlemiseks. Tegelikult kujutab ELi laenu andmise tegevus endast eraldi turgu. Kuna alternatiivkulu kriteerium ei ole kohaldatav, siis põhimõtteliselt ei kajasta turuhind õiglaselt ELi laenuandmise tehingute sisu. Seda silmas pidades ei ole asjakohane kasutada ELi antud laenu õiglase väärtuse kindlaksmääramisel võrdlusalusena ettevõtete või valitsuste võlakirjasid.
- Kuna sellele lisaks puuduvad ka aktiivne turg ja sarnased tehingud, mida saaks kasutada võrdlusalusena, peaks EL kasutama oma laenu tehingute õiglase väärtuse leidmisel sama intressimäära, mida ta nõuab antud laenu puhul.

Järgnev väärtuse hindamine

Amortiseeritud väärtuses kajastatud finantsvarasid hinnatakse järgnevalt amortiseeritud väärtuses tegeliku intressimäära meetodi kohaselt.

Õiglases väärtuses netovara/omakapitalina kajastatud finantsvarasid hinnatakse järgnevalt õiglases väärtuses. Õiglase väärtuse muutustest tulenevat tulu ja kulu kajastatakse õiglase väärtuse reservis, välja arvatud rahaliste varade välisvaluutaga seotud ümberarvestamise erinevused, mida kajastatakse tulemiaruanDES.

Finantsvarasid, mida kajastatakse õiglases väärtuses üle- või puudujäägina, hinnatakse järgnevalt õiglases väärtuses. Õiglase väärtuse (sealhulgas välisvaluuta ümberarvestamisest ja kõikidest teenitud intressidest tulenevatest) muutustest tekkinud kasum või kahjum kajastatakse tulemiaruanDES selle perioodi all, mil see on tekkinud.

Õiglase väärtus järgnevalt väärtuse hindamisel

Aktiivsetel turgudel noteeritud investeeeringute õiglase väärtus põhineb jooksva pakkumishinnal. Kui finantsvara turg ei ole aktiivne (või kui tegemist on noteerimata väärtpaberite ja börsiväliste tuletisinstrumentidega), määrab EL õiglase väärtuse hindamismeetodeid kasutades. Kõnealuste meetodite hulka kuuluvad hiljutiste mitteseotud poolte vaheliste tehingute kasutamine, viitamine teistele põhimõtteliselt samasugustele instrumentidele, diskonteeritud rahavoogude analüüs, optsoonihinna mudelid ja muud turuosaliste üldkasutatavad hindamismeetodid.

Investeeeringuid riskikapitalifondidesse, millel ei ole aktiivsel turul noteeritud turuhinda, kajastatakse omistatava vara puhasväärtuse alusel, mida loetakse nende õiglase väärtusega samaväärseks.

Finantsvara väärtuse langus

EL kajastab ja hindab väärtuse langusest tekkinud kahjumit eeldatava krediidikahju puhul seoses finantsvaradega, mida kajastatakse amortiseeritud väärtuses ja õiglases väärtuses netovara/omakapitalina.

Eeldatav krediidikahju on erinevus lepingupõhiste rahavoogude ja nende rahavoogude nüüdisväärtuse vahel, mida EL eeldab saada. Eeldatava krediidikahju puhul võetakse arvesse mõistlikku ja põhjendatud teavet, mis on liigsete kulude ja jõupingutusteta aruandepäeval kättesaadav.

Eeldatavat krediidikahju mõõdetakse kolmeetapilise mudeli põhjal, milles võetakse arvesse tõenäosusega kaalutud makseviivituse juhte finantsvara kogu eluea jooksul ja krediidiriski muutumist alates finantsvara väljastamisest. Laenu puhul on väljastamine tagasivõtmatu laenuandmiskohustuse kuupäev.

Kui krediidirisk alates väljastamisest oluliselt ei suurene (1. etapp), siis on väärtuse langusest tekkinud kahjum eeldatav krediidikahju seoses aruandepäevale järgneva 12 kuu jooksul esineda võivate makseviivituse juhtudega (12 kuu eeldatav krediidikahju). Kui krediidirisk alates väljastamisest oluliselt suureneb (2. etapp) või kui on objektiivseid tõendeid väärtuse languse kohta krediidiriski tõttu (3. etapp), siis võrdub väärtuse langusest tekkinud kahjum eeldatava krediidikahjuga seoses finantsvara kogu eluea jooksul esineda võivate makseviivituse juhtudega (kogu eluea eeldatav krediidikahju) (vt lisade punkt 6.5).

Amortiseeritud väärtuses kajastatud varade puhul vähendatakse vara bilansilist maksumust väärtuse langusest tekkinud kahjumi summa võrra, mis kajastatakse tulemiaruanes. Õiglasel väärtuses netovara/omakapitalina kajastatud varade puhul kajastatakse kahju allahindlus netovaras/omakapitalis ja see ei vähenda finantsvara bilansilist maksumust finantsseisundi aruanes. Kui väärtuse langusest tekkinud kahjum järgneval perioodil väheneb, siis vähendatakse kajastatud väärtuse langusest tekkinud kahjumit tulemiaruande kaudu.

a) *Laenud riikidele*

EL hindab laenude väärtuse langust ELi rahastamise laadi ja tema ainulaadse institutsioonilise seisundi kontekstis.

ELi-välisestele riikide antud laenude väärtuse languse puhul kasutab EL eeldatava krediidikahju arvutamiseks väliseid krediitikvaliteedi andmeid, võttes aga arvesse oma eelisvõlausaldaja staatust, mis vähendab krediidiriski. Nüüdisväärtuse arvutamisel on diskontomäär laenu algne tegelik intressimäär. Kui laen on muutuva intressimääraga, võetakse diskontomääraks lepingu kohaselt kindlaks määratud jooksev tegelik intressimäär.

Liikmesriikidele antud laenude puhul ei ole EL kunagi kandnud väärtuse langusest tekkinud kahjumit, samuti ei ole esinenud makseviivitusi. Selliste laenude puhul võtab EL lisaks eelisvõlausaldaja staatusele arvesse suhteid liikmesriikidega. Põhimõtteliselt tagavad need kaks elementi liikmesriikidele antud laenude täieliku tähtjaks tagasimaksmise. Seepärast peab EL liikmesriikidele antud laenude eeldatavat krediidikahju ebaoluliseks ja statistilise meetodi kasutamist nende laenude eeldatava krediidikahju arvutamiseks sobimatuks. Seega ei kajastata liikmesriikidele antud laenude puhul tulemiaruanes eeldatavat krediidikahju.

b) *Nõuded*

EL hindab väärtuse langusest tekkinud kahjumit kogu eluea eeldatava krediidikahju summa ulatuses, kasutades praktilisi vahendeid (nt eraldiste maatriksit).

c) *Raha ja raha ekvivalendid*

EL hoiab raha ja raha ekvivalente arvelduskontodel ja kuni kolmekuuliste tähtjaliste hoiustena. Raha hoitakse väga kõrge krediidireitinguga pankades (vt lisade punkt 6.5), seega on kohustuste täitmatajätmise tõenäosus väga väike. Arvestades lühikest kestust ja kohustuste täitmatajätmise väikest tõenäosust on raha ja raha ekvivalentidega seotud eeldatav krediidikahju ebaoluline. Seetõttu ei kajastata raha ekvivalentide puhul väärtuse languse allahindlust.

Kajastamise lõpetamine

Finantsinstrumentide kajastamine lõpetatakse, kui investeeringust rahavoogude saamise õigus on aegunud, või kui EL on põhimõtteliselt kõik omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved kolmandale isikule üle andnud. Õiglasel väärtuses netovara/omakapitalina ja õiglasel väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavate finantsvarade müük kajastatakse kauplemise kuupäeval.

1.5.6. *Laovarud*

Varusid kajastatakse kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtuses olenevalt sellest, kumb neist on madalam. Soetusmaksumus määratakse lihtjärjekorra (FIFO) meetodi alusel. Valmistoodete ja lõpetamata toodangu soetusmaksumus koosneb toorainest, otsestest tööjõukuludest ja muudest otsestest kuludest ning nendega seotud tootmise üldkuludest (võttes aluseks normaalse kasutatava tootmisvõimsuse). Neto realiseerimisväärtus on tavalise äritegevuse käigus rakendatav hinnanguline müügihind, millest on lahutatud valmistus- ja müügiikulud. Kui turustamiseks mõeldud varusid hoitakse tasuta või sümboolse tasu eest, hinnatakse nende väärtust kas soetusmaksumuse või jooksva asendusmaksumuse alusel olenevalt sellest, kumb neist on madalam. Jooksev asendusmaksumus on kulu, mida EL kannaks vara soetamisel aruandepäeval.

1.5.7. Eelmaksed

Eelmakse on makse, mille eesmärk on pakkuda makse saajale rahalist ettemakset, st käibevahendeid. Kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega võib see olla jagatud mitmeks makseks, mis tehakse asjaomases lepingus, otsuses, kokkuleppes või alusaktis kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul. Käibevahendeid või ettemakseid kasutatakse sel eesmärgil, milleks need anti, lepingus kindlaks määratud perioodi jooksul või makstakse tagasi. Kui makse saaja ei kanna rahastamiskõlblikke kulusid, on ta kohustatud eelmakse ELile tagastama. Kuna EL säilitab eelmakse üle kontrolli ja tal on õigus rahastamiskõlbmatu osa eest tagasimakseid saada, esitatakse see summa varana.

Eelmakset kajastatakse bilansis esialgselt siis, kui raha saajale üle kantakse. Seda kajastatakse makstud toetuse summas. Järgnevatel perioodidel kajastatakse eelmakset esialgselt bilansis kajastatud väärtuses, millest on lahutatud perioodi jooksul kantud rahastamiskõlblikud kulud (sh vajaduse korral eelarvestatud summad).

Eelmaksetelt arvatud intressi kajastatakse selle teenimise hetkel asjaomase lepingu sätete kohaselt. Eelarveaasta lõpu seisuga koostatakse kõige usaldusväärsema teabe põhjal kogunenud intressitulu prognoos ja kajastatakse see bilansis.

Muid liikmesriikidele tehtavaid ettemakseid, mis tulenevad liikmesriikide tehtud ettemaksete (sh „jagatud eelarve täitmise raames rakendatavad rahastamisvahendid“) tagasimaksmisest ELi poolt, kajastatakse varana eelmaksete rubriigis. Muid liikmesriikidele tehtavaid ettemakseid kajastatakse esialgselt bilansis kajastatud väärtuses, millest on lahutatud lõplike vahendite saajate rahastamiskõlblike kulude kõige tõenäolisemaks peetav hinnang, mis on arvatud mõistlike ja põhjendatud eelduste alusel.

Sissemaksed Euroopa Komisjoni poolt konsolideerimata ELi usaldusfondidesse (mis on loodud finantsmääruse artikli 234 alusel) või muudesse konsolideerimata üksustesse on liigitatud eelmakseteks, kuna nende otstarve on anda usaldusfondile käibevahendeid, et see saaks rahastada usaldusfondi eesmärkides määratletud konkreetseid meetmeid. ELi sissemakseid usaldusfondidesse kajastatakse ELi sissemakse esialgses summas, millest on lahutatud rahastamiskõlblikud kulud, sh vajaduse korral arvestuslikud summad, mis on tekkinud usaldusfondil aruandeperioodi jooksul, ja mis on pandud aluskokkuleppe kohaselt ELi toetuse arvele.

1.5.8. Kaubanduslikud ja mittekaubanduslikud nõuded

ELi raamatupidamiseskirjade kohaselt tuleb kaubanduslikud ja mittekaubanduslikud nõuded esitada eraldi. Nende kahe kategooria eristamiseks kasutatakse kaubanduslike tehingute puhul terminit „nõuded“ ning mittekaubanduslike tehingute puhul, st siis, kui EL saab väärtuse muult üksuselt, andmata otseselt vastu ligikaudselt võrdset väärtust (nt liikmesriikidelt sissenõutavad omavahenditega seotud summad), terminit „sissenõutavad summad“.

Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded on amortiseeritud väärtuses kajastatavad finantsvarad, välja arvatud teatavad finantstagatiste lepingu laekumispoolel kajastatud summad, mis liigitatakse õiglasel väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavateks finantsvaradeks (vt lisade punkt 1.5.5).

Mittekaubanduslike tehingute sissenõutavate summade puhul kajastatakse õiglane väärtus omandamise kuupäeva seisuga, millest on lahutatud nende väärtuse languse allahindlus. Mittekaubanduslike tehingute sissenõutavate summade väärtuse languse allahindlus kirjendatakse, kui on objektiivseid tõendeid selle kohta, et ELil ei ole võimalik kõiki mittekaubanduslike tehingute sissenõutavaid summasid esialgsete tingimuste kohaselt sisse nõuda. Allahindluse summa saadakse, lahutades vara bilansilisest maksumusest kaetava väärtuse. Allahindluse summa kajastatakse tulemiaruanes. Varasematele kogemustele tuginedes tehakse ka üldine allahindlus nende tasumata sissenõudekorralduste puhul, mille suhtes ei ole konkreetset allahindlust veel kohaldatud. Viitlaekumiste käsitlemist eelarveaasta lõpus on kirjeldatud lisade punktis 1.5.14. Mittekaubanduslike tehingute sissenõutavate summadena näidatud ja avaldatud summad ei ole finantsinstrumendid, kuna nad ei tulene lepingust, mis tekitab finantskohustise või omakapitaliinstrumendi. Asjakohasel juhul avaldatakse mittekaubanduslike tehingute sissenõutavad summad siiski koos mittekaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuetega raamatupidamise aastaaruande lisades.

1.5.9. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid on amortiseeritud väärtuses kajastatud finantsvarad ning nende hulka kuuluvad sularaha, pankades olevad nõudmiseni ja lühiajalised hoiused ning muud suure likviidsusega lühiajalised, kuni kolmekuulise esialgse tähtajaga investeeringud.

1.5.10. Töötajahüvitised

EL pakub töötajale mitmeid hüvitisi (töötasu ja sotsiaalkindlustus). Raamatupidamisarvestuse otstarbel jagatakse need lühiajalisteks ja töösuhte lõppemise järgseteks hüvitisteks.

Lühiajalised töötajahüvitised

Lühiajalised töötajahüvitised on need hüvitised, mis kuuluvad väljamaksmisele enne kaheteistkümneme kuu möödumist selle aruandeperioodi lõpust, mil töötajad olid teenistuses, nagu töötasu, põhipuhkuse ja tasulise haiguspuhkuse tasu ja muud lühiajalised hüvitised. Lühiajalisi töötajahüvitisi kajastatakse selle perioodi kuluna, mil töötaja on teenistuses. Kohustis kajastatakse summaks, mis tuleb tasuda, kui ELil on töötaja varasema teenistuse tagajärjel juriidiline või faktiline kohustus ja seda kohustust on võimalik usaldusväärset hinnata.

Töösuhte lõppemise järgsed hüvitised

EL maksab töötajatele töösuhte lõppemise järgseid hüvitisi, mille hulka kuuluvad Euroopa Liidu ametnike pensioniskeemi (PSEO) alusel makstav vanadus-, invaliidsus- ja toitjakaotuspension, samuti ühise ravikindlustusskeemi (JSIS) alusel tehtavad tervisekindlustusmaksed (vt lisade punkt 2.9). Neid hüvitisi antakse ühtse kava raames, mis on küll jagatud kaheks skeemiks, ja neid tuleb kohelda ühtemoodi, et näidata olukorda õiglaselt ja kajastada majanduslikku reaalsust.

- i. Euroopa Liidu ametnike pensioniskeem (PSEO): sellest tinglikult rahastatavast⁽¹⁸⁾ skeemist makstavad hüvitised on seotud tööstaaži, invaliidsuse ja toitjakaotusega, samuti peretoetuste ja toetustega ELi institutsioonide, ametite ja muude ELi asutuste töötajatele või neis töötanutele surmajuhtumi korral enne pensioniea algust või surnud ametnikest või pensionäridest toitja kaotanutele. Üks kolmandik kõnealuste hüvitiste oodatavast kulust kaetakse osamaksetega töötajate palgakadest.
- ii. Ühine ravikindlustusskeem (JSIS): selle skeemi raames pakub EL Euroopa Komisjoni, institutsioonide, ametite ja muude ELi asutuste töötajatele tervisekindlustust, hüvitades nende ravikulud. Aktiivses teenistuses mitteolevatele isikutele (pensionärid, orvud jt) skeemi raames antavad hüvitised liigitatakse töösuhte lõppemise järgseteks töötajahüvitisteks.

EL maksab töösuhte lõppemise järgseid hüvitisi ELi institutsioonide töötajatele ja endistele töötajatele ka eraldi pensioniskeemide kaudu. Neid kajastatakse pealkirja „muud pensioniskeemid“ all. EL maksab nende skeemide kaudu pensionihüvitisi komisjoni, Euroopa Kohtu, kontrollikoja, nõukogu, Euroopa Parlamendi, Euroopa Ombudsmani ja Euroopa Andmekaitseinspektori töötajatele. EL pakub ELi institutsioonide töötajale tervisekindlustust ühise ravikindlustusskeemi kaudu.

Eespool nimetatud töösuhte lõppemise järgseid hüvitisi võib määratleda ELi hüvitiskohustusena ja see arvutatakse iga aruandepäeva seisuga, hinnates tulevaste hüvitiste suurust, mille töötajad on aruandeperioodil ja sellele eelnenud perioodidel välja teeninud, arvutades selle nüüdsväärtuse ja arvates sellest maha skeemi varade õiglase väärtuse. Kindlaksmääratud hüvitise kohustus arvutatakse proportsionaalse osa krediteerimise meetodi (projected unit credit method) kohaselt. Kindlaksmääratud hüvitise kohustuse nüüdsväärtus leitakse, diskonteerides prognoositud tulevased rahavood selles valuutas nomineeritud valitsuse võlakirjade intressimääradega, milles hüvitisi tulevikus makstakse, kusjuures nimetatud võlakirjade järelejäänud tähtaeg peab ligilähedasel vastama asjaomase pensionikohustise tingimustele.

ELi töötajale makstavad töösuhte lõppemise järgsed hüvitised on koondatud ühtsesse kavasse, mis hõlmab nii pensioniskeemi (PSEO) kui ka tervisekindlustusskeemi (JSIS), kusjuures õigus JSIS tervisekindlustusele sõltub sellest, kas on omandatud pensioniõigus PSEO skeemis. Vastavalt personalieeskirjadele omandatakse teatavad õigused, näiteks õigus edasilükatud vähendatud pensionile, nimetatud ühtse kava raames pärast 10 aastast teenistust. Kuid nagu näitavad hiljem iga aastaga kogutavad pensioniõigused, on õigused, mille töötaja saab ühtse kava raames edasise teenistuse käigus, algsetest õigustest oluliselt suuremad.

⁽¹⁸⁾ Euroopa Liidu ametnike pensioniskeem on kindlaksmääratud hüvitisi maksev tinglik (virtuaalne) fond, mille kaudu töötajate sissemaksete arvel rahastatakse nende tulevase pensione. Ehkki see ei ole tegelikult investeerimisfond, loetakse summa, mille selline fond võinuks koguda, investeerituks liikmesriikide pikaajalistesse võlakirjadesse ja kajastatakse Euroopa Liidu majandusaasta aruandes pensionikohustistes. Liikmesriigid tagavad ühiselt hüvitiste maksmise vastavalt personalieeskirjade artiklile 83 ja Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikele 3 (vt skeemi üksikasjalikku kirjeldust dokumendis COM(2018) 829).

Selleks et kajastada õiglaselt finantsaruandluse aluseks oleva tehingu majanduslikku sisu, nagu on kirjeldatud nii ELi raamatupidamiseeskirja nr 1 kui ka IPSASe kontseptuaalses raamistikus esitatud kvaliteedinõuetes, jaotatakse kantud teenistusega seotud kulud lineaarselt töötajate hinnangulise teenistusperioodi peale, s.o perioodile kuupäevast, mil töötaja teenib välja esimese hüvitise kava raames (sõltumata sellest, kas hüvitiste saamine eeldab teenistuse jätkumist) kuni kuupäevani, mil töötaja edasine teenistus ei tekita kava raames enam olulisi täiendavaid hüvitisemasid peale palgatõusudest tulenevate. Seda lähenemisviisi kohaldatakse ühtse kava raames makstavate hüvitiste suhtes järjekindlalt.

Kindlaksmääratud netohüvitiskohustiste ümberhindamine hõlmab aktuaarset kasumit ja kahjumit ning kava vara tootlikkust, mis kajastatakse kohe netovaras.

EL kajastab netointressikulu (tulu) ja muid kindlaksmääratud hüvitiskavadega seotud kulusid tulemiaruaande rubriigis „Personali- ja pensionikulud“.

Kui makstavaid hüvitisi muudetakse või kärbitakse, kajastatakse varasema teenistuse või kärpimisest tuleneva kasumi või kahjumiga seotud hüvitiste muutus kohe tulemiaruaandes. Arveldustega seotud kasumid ja kahjumid kajastatakse arvelduse toimumise ajal. Varasemast teenistusest tulenevad kulud kajastatakse kohe tulemiaruaandes, välja arvatud juhul, kui muudatused sõltuvad sellest, kas töötaja jääb teenistusse kindlaksmääratud perioodiks.

1.5.11. *Eraldised*

Eraldisi kajastatakse, kui ELil on kolmandate isikute ees minevikus toimunud sündmustest tulenev juriidiline või faktiline kohustus, ressursside vähenemine kohustuse tasumisel on tõenäolisem kui nende mittevähenev ja vähenemise summat on võimalik usaldusväärset hinnata. Eraldisi ei kajastata tulevase tegevuskahjumi puhul. Eraldiste summa vastab kõige tõenäolisemaks peetavale hinnangule selle kohta, kui suured kulud on oodatavalt vajalikud olemasoleva kohustuse täitmiseks aruandepäeval. Kui eraldised koosnevad suurest hulgast summadest, hinnatakse kohustuse väärtust, kaaludes kõiki võimalikke tulemusi nende esinemise tõenäosusega (keskväärtuse meetod).

Eraldisi kahjulike lepingute tarbeks kajastatakse olenevalt sellest, kumb on väiksem – kas lepingu lõpetamisega seotud eeldatavate kulude või lepingu täitmise jätkamise eeldatava puhaskulu nüüdisväärtusena.

1.5.12. *Finantskohustised*

Finantskohustised liigitatakse kas õiglaselt väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavateks finantskohustisteks või amortiseeritud väärtuses kajastatavateks finantskohustisteks või finantstagatiste lepingutega seotud kohustisteks.

Võetud laenu jagunevad krediidiasutustelt võetud laenudeks ja võlgadeks, mida tõendavad sertifikaadid (ELi võlakirjad, ELi hoiused ja lühiajalised ELi võlakirjad). Võetud laenu võetakse arvele õiglaselt väärtuses, milleks on nende emiteerimistulu (saadud tasu õiglane väärtus), millest on maha arvatud kantud tehingukulud, ja järgnevalt kajastatakse neid amortiseeritud väärtuses tegeliku intressimäära meetodi kohaselt; mis tahes erinevust tulu (millest on maha arvatud tehingukulud) ja laenu tagastusväärtuse vahel kajastatakse tulemiaruaandes laenuperioodi jooksul tegeliku intressimäära meetodi kohaselt. ELi kantud tehingukulud, mille hüvitamist seejärel laenusajaalt nõutakse, ei ole olulised ja need kajastatakse otse tulemiaruaandes.

Õiglaselt väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantskohustised hõlmavad ka tuletisinstrumente, mille õiglane väärtus on negatiivne. Nende üle peetakse samasugust raamatupidamisarvestust nagu õiglaselt väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavate finantsvarade üle (vt lisade punkt 1.5.5).

EL kajastab finantstagatiste lepingu kohustise, kui ta sõlmib lepingu, mille kohaselt EL peab tegema kindlaksmääratud makseid, et hüvitada tagatise saajale tekkinud kahju, kui kindlaksmääratud võlgnik ei tee vastavalt võlainstrumenti algetele või muudetud tingimustele tähtaegselt makseid. Kui tagatislepingu kohaselt peab EL tegema makseid finantsinstrumentide hinnamuutuste või muu alusvara muutuste tõttu, siis on tagatislepingu näol tegemist tuletisinstrumentidega, see tähendab finantskohustisega, mida kajastatakse õiglaselt väärtuses üle- või puudujäägina. Kõikide muude tagatislepingute üle peetakse arvestust finantseraldistena.

Finantstagatiste lepingu kohustised kajastatakse arvele võtmisel õiglaselt väärtuses. See on samaväärne saadaoleva tagatispreemia nüüdispuhasväärtusega, kui see vastab turutingimustele. Kui garantiipremiat ei nõuta või kui tasu ei vasta õiglasele väärtusele, siis määratakse õiglane väärtus kindlaks võetud finantstagatise kohustisega otseselt samaväärsete finantstagatiste lepingute aktiivsel turul noteeritud hindade põhjal, kui need on kättesaadavad, või hindamismeetodeid kasutades. Kui aktiivse turu otsese vaatluse või mõne muu hindamismeetodi kaudu ei saa õiglast väärtust usaldusväärset kindlaks määrata, hinnatakse finantstagatiste lepingu kohustise väärtuseks arvelevõtmisel kogu eluea eeldatava krediidikahju summa.

Järgnev väärtuse hindamine sõltub finantstagatise kaasneva krediidiriski muutumisest. Kui krediidirisk oluliselt ei suurene (1. etapp), siis hinnatakse finantstagatise kohustiste väärtuseks kas 12 kuu eeldatav krediidikahju või esmaselt kajastatud väärtus, millest on lahutatud kogunenud amortisatsioon, kui see on asjakohane, sõltuvalt sellest, kumb on suurem. Kui krediidirisk oluliselt suureneb (2. etapp), siis hinnatakse finantstagatise kohustiste väärtuseks kas eluea eeldatav krediidikahju või esmaselt kajastatud väärtus, millest on lahutatud kogunenud amortisatsioon, kui see on asjakohane, sõltuvalt sellest, kumb on suurem (vt lisade punkt 6.5).

Finantskohustised liigitatakse pikaajalisteks kohustisteks, välja arvatud juhul, kui nende lõpptähtaeg on lühem kui 12 kuud bilansipäevast arvates. Finantstagatiste lepingud liigitatakse lühiajalisteks kohustisteks, välja arvatud juhul, kui ELil on tingimusteta õigus kohustise täitmine alates aruandepäevast vähemalt 12 kuu võrra edasi lükata.

Nende ELi usaldusfondide üle, mida loetakse komisjoni tegevuse hulka kuuluvateks (st Madadi ja Colombia usaldusfondid), peetakse arvet komisjoni raamatupidamisarvestuses ja need konsolideeritakse ELi majandusaasta aruandesse. Seepärast täidavad muude rahastajate sissemaksed ELi usaldusfondidesse mittekaubanduslikest tehingutest saadava tulu tingimused ning neid kajastatakse finantskohustistena kuni sissemaksete ülekandmisega seotud tingimused on täidetud, s.o usaldusfondi kulude tekkimiseni. Usaldusfond peab rahastama konkreetseid projekte ja üle jäävad vahendid likvideerimise ajal tagastama. Ärakasutamata sissemaksetest tulenevad kohustised kajastatakse bilansipäeva seisuga saadud sissemaksete summas, millest lahutatakse usaldusfondi kulud, sh vajaduse korral hinnangulised summad. Aruandluse otstarbel jaotatakse netokulud muude rahastajate vahel vastavalt summadele, mis nad on 31. detsembriks sisse maksnud. See sissemaksete jaotus on vaid soovituslik. Kui usaldusfondi tegevus lõpetatakse, otsustab vahendite jäägi tegeliku jaotuse usaldusfondi juhatus.

1.5.13. Võlgnevused

Märkimisväärse osa ELi võlgnevustest moodustavad toetusesaajate ja ELi muu rahastamise saajate esitatud tasumata kulutaotlused (mittekaubanduslikud tehingud). Need kirjendatakse kulutaotluse laekumisel kreditoorse võlgnevusena taotletava summa ulatuses. Pärast rahastamiskõlblike kulude kontrollimist ja kinnitamist kajastatakse võlgnevusi rahastamiskõlblikus summas.

Kaupade ja teenuste ostmisest tekkivat võlgnevust kajastatakse arve saamisel esialgse summa ulatuses ning sellele vastavad rahastamiskõlblikud kulud kirjendatakse raamatupidamisarvestuses siis, kui tarne või teenus on Euroopa Liidule üle antud või osutatud ja ta on selle vastu võtnud.

1.5.14. Viitlaekumised ja -võlad ning edasilükkunud tulud ja kulud

Tehinguid ja sündmusi kajastatakse raamatupidamise aastaaruandes sellel perioodil, millega need seonduvad. Kui eelarveaasta lõpu seisuga ei ole arvet veel välja saadetud, kuid EL on teenuse osutanud või tarne üle andnud või kui eksisteerib lepinguline kohustus (nt aluslepingus sätestatu tulemusena), kajastatakse raamatupidamise aastaaruandes viitlaekumine. Lisaks sellele, kui eelarveaasta lõpu seisuga on arve välja saadetud, kuid teenust ei ole veel osutatud või tarnitud kaupad üle antud, loetakse tulu edasilükkunuks ja see kajastatakse järgnevas arvestusperioodis.

Ka kulud kajastatakse selles perioodis, millega need on seotud. Arvestusperioodi lõpus kajastatakse viitvõlgu perioodi ülekandekohustuse prognoositud summa alusel. Viitvõlad arvutatakse komisjoni välja antud üksikasjalike praktiliste tegevusjuhiste kohaselt, mille eesmärk on tagada, et raamatupidamise aastaaruanne annaks tõese ülevaate nendest majandus- ja muudest nähtustest, mida nad kajastavad. Samamoodi, kui enne kaupade või teenuste kättesaamist on tehtud eelmakse, on tegemist edasilükkunud kuluga, mis kajastatakse järgneva arvestusperioodi all.

1.6. TULEMIARUANNE

1.6.1. Tulud

MITTEKAUBANDUSLIKEST TEHINGUTEST SAADUD TULUD

Enamik ELi tuludest tuleneb järgmistest mittekaubanduslikest tehingutest.

Kogurahvatulul põhinevad, käibemaksul põhinevad ja plastpakendijäätmetel põhinevad omavahendid

Tulu kajastatakse selles perioodis, mille kohta komisjon saadab liikmesriikidele rahastamisaotluse, milles ta nõuab neilt osamakse tasumist. Tulu hinnatakse selle sissenõutud summas. Kuna käibemaksul, kogurahvatulul ja plastpakendijäätmetel põhinevad omavahendid tuginevad asjaomase eelarveaasta andmete prognoosidele, võib neid muutuste korral korrigeerida kuni ajani, mil liikmesriigid esitavad lõplikud andmed. Prognoosis tehtud muutuse mõju kajastatakse muutuse toimumise perioodi netoülejäägi või -puudujäägi kindlaksmääramisel.

Traditsioonilised omavahendid

Mittekaubanduslike tehingute sissenõutavad summad ja nende tehingutega seotud tulu kajastatakse asjakohaste igakuiste A-raamatupidamisaruannete (mis muu hulgas käsitlevad kogutud tollimaksu ning tasumisele kuuluvaid summasid, mille kohta on antud tagatis ja mida ei ole vaidlustatud) saamisel liikmesriikidelt. Aruandepäeva seisuga hinnatakse, milline on liikmesriikide kogutud aruandeperioodi tulu, mida ei ole veel komisjonile makstud, ning kajastatakse seda viitlaekumisena. Liikmesriikidelt saadud kvartali B-raamatupidamisaruanded (mis muu hulgas käsitlevad tollimaksu, mida ei ole kogutud ja mille kohta ei ole tagatist antud, ning nõudeid, mille kohta on tagatis antud, kuid mille võlglane on vaidlustanud) kajastatakse tuluna, millest on maha arvatud sissenõudmiskulud, mis liikmesriikidel on õigus endale jätta. Lisaks sellele kajastatakse väärtuse vähenemist nende summade võrra, mida prognoosi kohaselt ei õnnestu sisse nõuda.

Trahvid

Trahvidest saadud tulu kajastatakse hetkest, mil adressaati on Euroopa Liidu trahvi määramise otsuse vastuvõtmisest ametlikult teavitatud. Pärast trahvi määramise otsust peavad üksused, kellele trahv on määratud, kahe kuu jooksul alates teavitamise kuupäevast:

- a) kas otsusega nõustuma, millisel juhul nad peavad trahvi määratud tähtjaks ära maksuma ning EL nõuab summa lõplikult sisse, või
- b) otsusega mitte nõustuma, millisel juhul nad vaidlustavad selle ELi õiguse kohaselt.

Isegi kui otsus vaidlustatakse, tuleb trahv kolmekuulise tähtaja jooksul ära maksta, sest vaidlustamisel ei ole menetlust peatavat toimet (ELi toimimise lepingu artikkel 278). Laekunud summat kasutatakse sissenõutava summa kustutamiseks. Komisjoni peaarvupidaja nõusolekul võib aga ettevõtja esitada selle asemel asjaomase summa kohta pangatagatise. Sellisel juhul on trahv jätkuvalt sissenõutav summa. Kui ei saada ei raha ega tagatist ning on kahtlusi ettevõtja maksejõulisuse suhtes, siis kajastatakse nõude väärtuse vähendamine.

Kui ettevõtja vaidlustab otsuse ja on trahvi ajutiselt juba ära maksnud, kajastatakse seda summat tingimusliku kohustisena, või kui on tõenäoline, et Üldkohus võib teha otsuse ELi kahjuks, kajastatakse selle riski katteks ette nähtud eraldi. Kui selle asemel on antud tagatis, hinnatakse tasumata sissenõutav summa alla.

Kogunenud intresse, mille komisjon on saanud pangakontodelt, kus hoiustatakse laekunud maksed, kajastatakse tuluna ja võimalikke tingimuslikke kohustisi suurendatakse sellele vastavalt.

Alates 2010. aastast teostab komisjon kõigi ajutiselt makstud trahvide haldust spetsiaalse fondi (BUFI) kaudu. Vahendid investeeritakse finantsinstrumentidesse.

KAUBANDUSLIKEST TEHINGUTEST SAADUD TULUD

Kaupade ja teenuste müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui olulised kaupade omandiõigusega kaasnevad riskid ja hüved ostjale üle lähevad. Teenuste osutamisega seotud tehingutest saadud tulu kajastamisel võetakse arvesse seda, millises täitmisetapis on tehing aruandepäeva seisuga.

Intressitulu ja -kulu

Intressitulu ja -kulu kajastatakse tulemiaruanDES tegeliku intressimäära meetodi kohaselt. Selle meetodi alusel arvutatakse finantsvara või -kohustise amortiseeritud väärtus ning jaotatakse intressitulu või -kulu asjaomase perioodi peale. Tegelik intressimäära arvutamisel hindab Euroopa Liit rahavoogusid, võttes arvesse finantsinstrumendi kõiki lepingutingimusi (nt ettemakse võimalusi), kuid ei võta arvesse tulevast krediidikahju. Arvutus hõlmab kõiki lepingupoolte vahelisi makstud ja laekunud tasusid ja intressimäära punkte, mis on tegeliku intressimäära lahutamatu osa, tehingukulused ja kõiki muid hinnalisandeid ja allahindlusi.

Kui leitakse, et finantsvara või sarnaste finantsvarade rühma väärtus on krediidiriski tõttu langenud (3. etapp), kasutatakse intressitulu kajastamisel intressimäära, mida rakendatakse tulevaste rahavoogude diskonteerimisel väärtuse langusest tekkinud kahjumi hindamiseks.

Dividenditulu

Dividendi- ja samalaadsete väljamaksete tulu kajastatakse makse saamise õiguse kindlakstegemisel.

Tulu ja kulu õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvaradest

See tähendab nende finantsvarade õiglase väärtuse suurenemist (tulu) ja õiglase väärtuse vähenemist (kulu), sealhulgas välisvaluutaga seotud ümberarvestamise tulemusel. Intressi kandvate finantsvarade puhul hõlmab see ka intressi. Vt ka lisade punkt 3.9.

Tulu finantstagatiste lepingutest

Finantstagatiste lepingutest saadav tulu (garantiipremia) kajastatakse selle aja jooksul, mil EL on valmis finantstagatiste lepingu omanikule võimalikku krediidikahju hüvitama. Kohaldatavas amortisatsioonikavas võetakse arvesse aja möödumist ja tagatud riskipositsiooni mahtu. Tulu finantstagatiste lepingutest hõlmab ka finantstagatiste lepingute kohustise amortisatsiooni juhul, kui tagatis anti tasuta või ebaolulise tasu eest.

1.6.2. Kulud

Suurema osa ELi kuludest moodustavad mittekaubanduslike tehingute kulud. Need seonduvad makse saajatele tehtud ülekannetega ja neid võib olla kolme liiki: i) nõuded, ii) lepingupõhised ülekanded ja oma äranägemisel makstavad toetused ning iii) osamaksud ja annetused.

Ülekanne kajastatakse selle perioodi kuluna, mille jooksul toimusid ülekande aluseks olevad sündmused, tingimusel et asjaomast liiki ülekanne on lubatud õigusaktiga (finantsmäärus, personalieeskirjad või muu õigusakt) või on sõlmitud leping, mille alusel ülekanne on lubatud, abisaaja on täitnud kõik võimalikud rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid ja summa suurust saab mõistlikult hinnata.

Kajastamiskriteeriumidele vastava makse- või kulutaotluse saamisel kajastatakse see kuluna rahastamiskõlbliku summa ulatuses. Eelarveaasta lõpu seisuga hinnatakse kantud rahastamiskõlblikke kulusid, mis kuuluvad abisaajatele tasumisele, kuid millest ei ole veel teatatud, ning kajastatakse need viitvõlgadena.

Kaupade ostu ja teenuste osutamisega seoses kantud kaubanduslike tehingute kulud kajastatakse siis, kui tarne on Euroopa Liidule üle antud ja ta on selle vastu võtnud. Neid hinnatakse algses arvel esitatud maksumuses. Peale selle kajastatakse tulemiaruanDES bilansipäeval hinnanguliselt kulud perioodi jooksul osutatud teenustele, mille eest ei ole veel arvet saadud või seda heaks kiidetud.

1.7. TINGIMUSLIKUD VARAD JA KOHUSTISED

1.7.1. Tingimuslikud varad

Tingimuslik vara on võimalik vara, mis tuleneb minevikus toimunud sündmustest ja mille olemasolu kinnitab ainult üks või mitu tulevikus toimuvat või mittetoimuvat sündmust, mis on ebakindlad ega allu täielikult ELi kontrollile. Tingimuslik vara kajastatakse, kui majanduslik kasu või teenusepotentsiaal on tõenäoline.

1.7.2. Tingimuslikud kohustised

Tingimuslik kohustus on võimalik kohustus, mis tuleneb minevikus toimunud sündmustest ja mille olemasolu kinnitab ainult üks või mitu tulevikus toimuvat või mittetoimuvat sündmust, mis on ebakindlad ega allu täielikult ELi kontrollile, või eksisteeriv möödunud sündmustest tekkinud kohustus, mida ei ole kajastatud, sest ei ole tõenäoline, et kohustuse tasumiseks on vaja vähendada ressursse majandusliku kasu või teenusepotentsiaali näol, või on tegu harva esineva juhuga, mil kohustuse summat ei saa piisava usaldusväärsusega mõõta. Tingimuslik kohustus kajastatakse, välja arvatud juhul, kui tõenäosus, et ressursid majandusliku kasu või teenusepotentsiaali näol vähenevad, on väike.

1.8. RAHAVOOGUDE ARUANNE

Rahavoogude teabe alusel hinnatakse seda, milline on ELi raha ja raha ekvivalentide genereerimise suutlikkus ja millised on ELi vajadused nende rahavoogude kasutamisel.

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil. See tähendab, et eelarveaasta tulemit korrigeeritakse mõjuga, mida avaldavad mitterahalised tehingud, varasematest või tulevastest põhitegevusega seotud maksetest või -laekumistest tulenevad viitvõlad ja ettemaksud ning investeerimistegevuse rahavoogudega seotud tulud ja kulud.

Välisvaluutatehingutest tekkinud rahavood kirjendatakse ELi aruandlusvaluutas (eurodes), kohaldades välisvaluutas väljendatud summa suhtes rahavoo kuupäeval kehtinud euro ja välisvaluuta vahelist vahetuskursi.

Rahavoogude aruandes on perioodi rahavood kajastatud liigitatuna rahavoogudeks põhitegevusest, investeerimistegevusest ja finantseerimistegevusest.

Põhitegevus on ELi igasugune tegevus, välja arvatud investeerimis- ja finantseerimistegevus. See moodustab suurema osa läbiviidud tegevusest.

Investeerimistegevus on immateriaalse vara ja materiaalse põhivara soetamine ja võõrandamine ning raha ekvivalentide all kajastamata muude investeeringute soetamine ja võõrandamine. Investeerimistegevus ei hõlma abisaajatele antud laene, sest need moodustavad osa üldeesmärkidest ja seega ELi igapäevasest tegevusest. Eesmärk on kajastada ELi tehtud tegelikke investeeringuid.

Finantseerimistegevus on tegevus, mille tulemusel muutuvad võetud laenude suurus ja koosseis, välja arvatud abisaajatele antud kompensatsioonilaenude või materiaalse põhivara soetamiseks antud laenude puhul (mis kuuluvad põhitegevuse alla).

2. BILANSI LISAD

VARAD

2.1. IMMATERIAALNE VARA

	<i>(miljonites eurodes)</i>
<i>Bilansiline brutomaksumus seisuga 31.12.2020</i>	1 409
<i>Lisandumine</i>	276
<i>Võõrandamine</i>	(32)
<i>Vara liikide vahelised ümberpaigutused</i>	0
<i>Muud muutused</i>	(18)
Bilansiline brutomaksumus seisuga 31.12.2021	1 636
<i>Kogunenud amortisatsioon seisuga 31.12.2020</i>	(789)
<i>Aasta amortisatsioonikulud</i>	(119)
<i>Tühistatud amortisatsioonikulud</i>	3
<i>Võõrandamine</i>	36
<i>Vara liikide vahelised ümberpaigutused</i>	0
<i>Muud muutused</i>	3
Kogunenud amortisatsioon seisuga 31.12.2021	(867)
Bilansiline netomaksumus seisuga 31.12.2021	769
<i>Bilansiline netomaksumus seisuga 31.12.2020</i>	620

Eespool esitatud summad seonduvad peamiselt arvutitarkvaraga.

2.2. MATERIAALNE PÕHIVARA

Kosmosevarade kategooria hõlmab põhivara, mis on seotud kahe ELi kosmoseprogrammiga: globaalsed satelliitnavigatsioonisüsteemid, s.o Galileo ja Euroopa Geostatsionaarne Navigatsioonilisüsteem (EGNOS), ja Maa seire Euroopa programm Copernicus. Veel mitte toimivate kosmosesüsteemide vara on kajastatud rubriigis „Ehitamisel olev vara“. Liidu kosmoseprogrammidega seotud vara ehitatakse Euroopa Kosmoseagentuuri (ESA) toel.

Galileo raames saadeti 2021. aasta detsembris orbiidile kaks satelliiti. Eelduste kohaselt kuulutatakse need toimivaks 2022. aasta esimeses pooles. Samal ajal võeti edukalt kasutusele uue põlvkonna 1.7 maapealne taristu. Praegu kuulub kogumisse 26 satelliiti. Lõplikul kujul hakkab Galileo kogum koosnema 30 satelliidist (sh 6 varusatelliiti). Galileo põhivara (nii satelliidid kui ka maapealsed rajatised) jääkväärtus 31. detsembri 2021. aasta seisuga oli 3 413 miljonit eurot (2020. aastal 2 145 miljonit eurot). Ülejäänud ehitamisel oleva vara väärtus on kokku 1 344 miljonit eurot (2020. aastal 1 872 miljonit eurot).

Copernicuse programmi raames kuulutati 2021. aasta juunis toimivaks satelliit 6A. Copernicuse programmi põhivara jääkväärtus on kokku 937 miljonit eurot (2020. aastal 877 miljonit eurot). Veel 2 115 miljoni euro väärtuses on Copernicuse programmi satelliite kajastatud ehitamisel oleva varana (2020. aastal 1 894 miljonit eurot).

Kosmosevarade all on kajastatud ka EGNOSiga seotud maapealne taristu 130 miljoni euro väärtuses (2020. aastal 24 miljonit eurot). Peale selle on 189 miljoni euro väärtuses EGNOSi vara ehitamisel oleva vara hulgas (2020. aastal 273 miljonit eurot).

MATERIAALNE PÕHIVARA

(miljonites eurodes)

	Maa ja hooned	Kosmose-varad	Seadmed	Sisustus ja sõidukid	Arvutiriist-vara	Muud	Kapitali-rent	Ehitamisel olev vara	Kokku
<i>Bilansiline brutomaksumus seisuga 31.12.2020</i>	5 924	5 670	546	272	727	332	2 650	4 748	20 868
<i>Lisandumine</i>	100	269	45	19	114	20	9	1 472	2 049
<i>Võõrandamine</i>	(12)	—	(24)	(12)	(60)	(7)	(7)	—	(122)
<i>Vara liikide vahelised ümberpaigutused</i>	535	1 791	1	1	(0)	2	(0)	(2 329)	0
<i>Muud muutused</i>	—	—	—	—	(0)	0	—	(1)	(1)
Bilansiline brutomaksumus seisuga 31.12.2021	6 547	7 730	568	281	781	347	2 651	3 890	22 793
<i>Kogunenud amortisatsioon seisuga 31.12.2020</i>	(3 676)	(2 625)	(465)	(203)	(557)	(259)	(1 402)		(9 186)
<i>Aasta amortisatsioonikulud</i>	(187)	(625)	(38)	(16)	(84)	(23)	(92)		(1 065)
<i>Tühistatud amortisatsioonikulud</i>	5	—	0	0	6	0	—		10
<i>Võõrandamine</i>	12	—	24	11	55	7	7		116
<i>Vara liikide vahelised ümberpaigutused</i>	(0)	—	(0)	—	(0)	0	0		(0)
<i>Muud muutused</i>	0	—	0	—	(0)	(1)	—		(1)
Kogunenud amortisatsioon seisuga 31.12.2021	(3 846)	(3 250)	(479)	(208)	(581)	(276)	(1 487)		(10 126)
BILANSILINE NETOMAKSUMUS SEISUGA 31.12.2021	2 701	4 480	89	73	199	72	1 164	3 890	12 669
<i>BILANSILINE NETOMAKSUMUS SEISUGA 31.12.2020</i>	2 249	3 045	81	69	170	73	1 248	4 748	11 682

2.3. KAPITALIOSALUSE MEETODIL ARVESTATUD INVESTEERINGUD

ELi osalust Euroopa Investeeringufondis (EIF), kus ELi esindab komisjon, käsitletakse osalusena sidusettevõttes ja selle üle peetakse arvestust kapitaliosaluse meetodil. EIF on ELi finantsinstitutsioon, mis on spetsialiseerunud riskikapitali ja tagatiste andmisele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele (VKEd). EIF asub Luxembourgis ja ta toimib avaliku ja erasektori partnerlusena. Tema liikmeteks on Euroopa Investeeringupank (EIP), EL ja rühm finantseerimisasutusi.

2021. aastal kiitsid EIFi aktsionärid heaks kapitali suurendamise 4,5 miljardilt eurolt 7,4 miljardi euroni. 31. detsembril 2021 oli märgitud kapital 7,3 miljardit eurot (samal ajal kui veel 70 miljoni euro ulatuses kapitali on heaks kiidetud, kuid ei ole veel märgitud). See kasv võimaldab EIFil täita kesket rolli programmi „InvestEU“ (ELi investeeringuprogramm aastateks 2021–2027) kasutuselevõtmisel (vt lisade punkt 4.1.1). Samuti panustab see COVID-19 kriisile reageerimise – EIF koostab märkimisväärsed paketid väikeettevõtjate toetamiseks üle Euroopa. EL osales kapitali suurendamises, panustades 372 miljonit eurot. 31. detsembril 2021 oli ELi osalus EIFis 30 % (2020. aastal 29,7 %) ja hääleõigus EIFis 30 % (2020. aastal 29,7 %). Vastavalt oma põhikirjale peab EIF eraldama vähemalt 20 % oma aasta netomajandustulemusest põhikirjaga kehtestatud reservi, kuni reservi kogusumma moodustab 10 % märgitud kapitalist. See reserv ei ole jaotatav.

(miljonites eurodes)

	Euroopa Investeeringufond
Osalus seisuga 31.12.2020	588
Sissemaksed	372
Saadud dividendid	—
Osakaal netomajandustulemuses	169
Osakaal netovaras	63
Osalus seisuga 31.12.2021	1 192

ELile on tema osaluse protsendi põhjal sidusettevõtetes omistatavad järgmised bilansilised maksumused.

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
	EIF kokku	EIF kokku
Varad	5 187	3 256
Kohustised	(1 213)	(1 277)
Tulud	781	322
Kulud	(217)	(194)
Ülejääk/(puudujääk)	564	129

Eespool esitatud finantsteabe võrdlus osalusega Euroopa Investeeringufondis.

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Sidusettevõtte netovara	3 974	1 979
EÜ osalus EIFis	30,0 %	29,7 %
Vara puhasväärtus	1 192	588

EL, keda esindab komisjon, oli 31. detsembri 2021. aasta seisuga sisse maksnud 20 % oma märgitud osalusest EIFi kapitalis, sissemaksmata summa on järgmine.

(miljonites eurodes)

	EIFi kapital kokku	ELi märgitud kapital
Aktiakapital kokku	7 300	2 190
Sissemakstud	(1 460)	(438)
Sissemaksmata	5 840	1 752

2.4. FINANTSVARAD

(miljonites eurodes)

	Lisade punkt	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Pikaajalised			
Finantsvarad amortiseeritud väärtuses	2.4.1	160 214	82 887
Finantsvarad õiglasel väärtuses üle- või puudujäägina ⁽¹⁾	2.4.2	21 660	16 327
		181 874	99 214
Lühiajalised			
Finantsvarad amortiseeritud väärtuses	2.4.1	3 353	10 422
Finantsvarad õiglasel väärtuses üle- või puudujäägina ⁽¹⁾	2.4.2	3 391	3 459
		6 744	13 881
Kokku		188 618	113 095

⁽¹⁾ 2020. aasta näitajad hõlmavad 16 134 miljonit eurot, mis on ELi 2020. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes liigitatud pikaajalisteks müügi valmis finantsvaradeks, ja 3 453 miljonit eurot, mis on liigitatud lühiajalisteks müügi valmis finantsvaradeks.

2.4.1. Finantsvarad amortiseeritud väärtuses

(miljonites eurodes)

	Lisade punkt	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Taaste- ja vastupidavusrahastule (taasterahastu „NextGenerationEU“) ja finantsabiks antud laenud	2.4.1.1	163 392	93 193
Muud laenud	2.4.1.2	176	116
Kokku		163 568	93 309
Pikaajalised		160 214	82 887
Lühiajalised		3 353	10 422

2.4.1.1. Taaste- ja vastupidavusrahastule (taasterahastu „NextGenerationEU“) ja finantsabiks antud laenud

(miljonites eurodes)

	Taaste- ja vastupidavusrahastu (taasterahastu „NextGenerationEU“)	TERA	EFSM	Maksebilansi toetamise mehhanism	Makromajanduslik finantsabi	Euratom	Kokku
Kokku seisuga 31.12.2020	—	39 503	47 396	201	5 813	279	93 193
ELi raamatupidamiseeskirja nr 11 läbivaatamine	—	420	(114)	(1)	(27)	(1)	276
Uued laenud (nimiväärtus)	17 970	50 137	9 750	—	1 665	100	79 622
Tagasimaksed	—	—	(9 750)	—	(14)	(29)	(9 793)
Bilansilise maksumuse muutused	8	507	(144)	0	(24)	—	347
Väärtuse languse muutused	—	—	—	—	(243)	(11)	(254)
Kokku seisuga 31.12.2021	17 978	90 567	47 138	201	7 170	338	163 392
Pikaajalised	17 970	90 502	43 969	200	7 132	314	160 087
Lühiajalised	8	65	3 169	1	38	24	3 305

Laenude nimiväärtus 31. detsembri 2021. aasta seisuga oli 162 394 miljonit eurot, millest 144 424 miljonit eurot moodustavad finantsabiks antud laenud (2020. aastal 92 565 miljonit eurot) ja 17 970 miljonit eurot taaste- ja vastupidavusrahastule antud laenud (2020. aastal selliseid laene ei antud). Märkimisväärne kasv eelmise aastaga võrreldes on tingitud TERA raames antud täiendavatest laenudest ning taaste- ja vastupidavusrahastu (taasterahastu „NextGenerationEU“) käivitamisest 2021. aastal.

Rida „ELi raamatupidamiseeskirja nr 11 läbivaatamine“ näitab läbivaadatud ELi raamatupidamiseeskirja nr 11 mõju laenusummadele 1. jaanuari 2021. aasta seisuga. TERA, Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi ja maksebilansi toetamise mehhanismi puhul osutab mõju tegeliku intressimäära meetodi kohaldamisele. Makromajandusliku finantsabi ja Euratomi puhul osutab mõju tegeliku intressimäära kohaldamisele ja väärtuse languse allahindlusele 1. jaanuari 2021. aasta seisuga.

— Tegelik intressimäära mõju. Eespool nimetatud programmid, välja arvatud taaste- ja vastupidavusrahastu (taasterahastu „NextGenerationEU“), toimivad kompensatsioonilaenude alusel. See tähendab, et laenusaja peab hüvitama need hinnalisandid, allahindlused, intressid ja tehingukulud, mida EL laenu võtmisel kannab. Selle tulemusel on laenu tegelik intressimäär selle laenatud summa tegelik intressimäär, millest laenu rahastati. Varem kanti laenuvõtmistehingutega seotud hinnalisandid ja allahindlused ning laenusajalt nende hüvitamise nõudmine viivitamatult kuludena tulemiaruanudesse. Tegelik intressimäära meetodi kohaldamisega on amortiseerimata hinnalisandid ja allahindlused 1. jaanuari 2021. aasta seisuga lisatud võetud ja antud tagasimaksmata laenudele. Kumuleerunud tulemuse netomõju on null. Nüüd amortiseeritakse amortiseerimata hinnalisandeid ja allahindlusi kuni lõpptähtajani.

— Väärtuse languse allahindluse mõju. Selle arvutamisel kasutati eeldatava krediidikahju mudelit, järgides laenude väärtuse langust käsitlevaid põhimõtteid (vt lisade punkt 6.5). Seega kajastas komisjon makromajandusliku finantsabi ja Euratomi laenude eeldatava krediidikahju puhul väärtuse languse allahindluse 1. jaanuari 2021. aasta seisuga.

Rida „Väärtuse languse muutused“ vastab eeldatava krediidikahju väärtuse ümberhindamisele 31. detsembri 2021. aasta seisuga.

Rida „Bilansilise maksumuse muutused“ vastab kogunenud intresside muutustele ja hinnalisandite/allahindluste muutustele (uued hinnalisandid/allahindlused ja amortisatsioon).

Taaste- ja vastupidavusrahastu

2021. aastal lõi EL taaste- ja vastupidavusrahastu ajutise rahastamisvahendina, et aidata liikmesriikide majandusel taastuda koroonaviiruse pandeemiast ning tulla toime rohe- ja digipöördega. Euroopa Liidu taasterahastu „NextGenerationEU“ raames võtab komisjon laenuks rahalisi vahendeid, mida kasutatakse taaste- ja vastupidavusrahastust liikmesriikide reformide ja investeeringute rahastamiseks. Need peavad olema kooskõlas ELi prioriteetidega ning suunatud majandus- ja

sotsiaalpoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta raames esitatud riigipõhistes soovitustes kindlakstehtud probleemide lahendamisele. Rahastamine võib toimuda laenu (tagasimakstava toetuse) või toetuse (tagastamatu toetuse) vormis (vt lisade punkt 2.5). Liikmesriigid võivad saada rahalisi vahendeid eelnevalt kokkulepitud laenude ja toetuste eraldise piires. Toetuse kasutamiseks peavad liikmesriigid esitama Euroopa Komisjonile oma riiklikud taaste- ja vastupidavuskavad. Igas kavas on kehtestatud reformid ja investeringud, mis tuleb rakendada 2026. aasta lõpuks ning mille kohta on määratletud selged vahe-eesmärgid ja sihtväärtused, mida Euroopa Komisjon peab analüüsima ja mille Euroopa Ülemkogu peab heaks kiitma. Taaste- ja vastupidavusrahastu laene saab välja maksta kuni 31. detsembrini 2026 ainult siis, kui on saavutatud kokkulepitud vahe-eesmärgid ja sihtväärtused. Kuni 31. detsembrini 2021 võis aga komisjon majanduse taastamise käivitamiseks ette maksta kuni 13 % heakskiidetud laenusummast.

31. detsembri 2021. aasta seisuga on allkirjastatud 153,2 miljardi euro väärtuses laenulepinguid. Komisjon on neist välja maksnud 18 miljardit eurot. Taaste- ja vastupidavusrahastust antavate laenude tingimused ei ole samad kui taasterahastu „NextGenerationEU“ raames võetud laenudel (vt lisade punkt 2.11).

Eriolukorras töötuseriski leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu (TERA)

TERA on Euroopa vahend, mis aitab säilitada inimeste tööd ja töökohti, mida koroonaviiruse pandeemia on mõjutanud. Rahastu võimaldab liikmesriikidel taotleda ELi finantsabi, et aidata rahastada järsult ja oluliselt suurenenud riiklikke avaliku sektori kulutusi seoses liikmesriikide lühendatud tööaja kavade ja samalaadsete meetmetega, muu hulgas füüsilisest isikust ettevõtjate puhul, või teatavate eelkõige töökohal kriisile reageerimiseks kohaldatavate tervisemeetmetega. Sellest võidakse anda kuni 100 miljardi euro ulatuses finantsabi mõjutatud liikmesriikidele antavate laenude näol. Rahastut toetab 25 miljardi euro ulatuses tagatise, mille liikmesriigid on andnud komisjonile seotud laenude tagasimaksmiseks. Vastavalt nõukogu nõukogu määrusele (EL) 2020/672 ⁽¹⁹⁾ saab komisjon sõlmida liikmesriigiga laenulepingu ainult pärast seda, kui ta on teinud TERAst antavat finantsabi käsitleva rakendusotsuse ettepaneku ja nõukogu on selle heaks kiitnud.

31. detsembri 2021. aasta seisuga oli nõukogu heaks kiitnud ja komisjon sõlminud 94,3 miljardi euro ulatuses finantsabiga seotud laenulepinguid. Komisjon on neist liikmesriikidele välja maksnud 89,6 miljardit eurot (nimiväärtuses). Sõlmitud laenulepingute kohased ülejäänud summad makstakse välja 2022. aastal.

Euroopa finantsstabiilsusmehhanism (EFSM)

Euroopa finantsstabiilsusmehhanism võimaldas anda finantsabi liikmesriigile, kes on raskustes või kellel on tõsine oht sattuda suurtesse raskustesse, mida põhjustavad temast olenematud erandlikud asjaolud. Abi võidakse anda laenu või krediidiini vormis. Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu 9. mai 2010. aasta järeldustega kehtestati mehhanismi maksimaalseks suuruseks 60 miljardit eurot, kuid seadusjärgse ülemmääraga on veel tagasimaksmata laenude või krediidiini laenujääk piiratud omavahendite ülemmäär piirsesse jääva varuga. Euroopa finantsstabiilsusmehhanism ei osale enam uutest rahastamisprogrammides ega sõlmi uusi laenuandmise lepinguid. Sõlmitud laenulepingute alusel väljavõtmata summased ei ole.

Maksebilansi toetamise mehhanism

Tegemist on poliitilise finantsinstrumendiga, millest antakse keskpika tähtajaga finantsabi nendele liikmesriikidele, kus ei ole käibel euro. See võimaldab anda laene liikmesriikidele, kelle maksebilanss või kapitali liikumine on sattunud raskustesse või kelle puhul selline oht on suur. Rahastamisvahendist antavate laenude jäägi ülempiir on 50 miljardit eurot. Sõlmitud laenulepingute alusel väljavõtmata summased ei ole.

Makromajanduslik finantsabi

Makromajanduslik finantsabi on ELi rahaline abi partnerriikidele, kellel on maksebilansi kriis. Makromajanduslik finantsabi võib olla keskmise või pika tähtajaga laen või toetus või mõlema asjakohane kombinatsioon ja tavaliselt lisandub see rahastamisele, mida pakutakse IMFi toetatavate kohandamis- ja reformiprogrammide raames. Nende antavate laenude jaoks võetavad laenud tagatakse välistegevuse tagatisfondist ja seejärel ELi eelarvest.

2021. aasta jooksul maksti välja 1,7 miljardi euro ulatuses täiendavaid laene, sealhulgas 0,6 miljardi euro ulatuses laene Ukrainale. Sõlmitud laenulepingute alusel on tingimuslikke väljavõtmata summased 0,6 miljardi euro ulatuses.

⁽¹⁹⁾ Nõukogu 19. mai 2020. aasta määrus (EL) 2020/672, millega luuakse COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras töötuseriski leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu (TERA) (ELT L 159, 20.5.2020, lk 1).

31. detsembri 2021. aasta seisuga oli makromajandusliku finantsabi laenude väärtuse languse allahindlus 293 miljonit eurot, millest 197 miljonit eurot on laenuid Ukrainale (aasta lõpu seisuga nimiväärtuses kokku 4,4 miljardit eurot). Kooskõlas ELi raamatupidamiseeskirjadega (ja rahvusvaheliste avaliku sektori raamatupidamise standarditega) ei võeta selles väärtuse languse allahindluses arvesse mittekorrigeerivaid bilansipäevajärgseid sündmusi seoses sõjaga Ukrainas 2022. aastal (vt lisade punkt 8), vaid üksnes 2021. aasta lõpus täheldatud olulist riski suurenemist.

Euroopa Aatomienergiaühenduse (Euratom) laenud

Euroopa Aatomienergiaühendus (Euratom), keda esindab komisjon, annab laenusid nii liikmesriikidele kui ka kolmandatele riikidele ja nende üksustele energeetikarajatistega seonduvate projektide rahastamiseks. Euratomi kõikidest 31. detsembri 2021. aasta seisuga tasumata laenudest on 300 miljonit eurot (nimiväärtuses) seotud laenudega Ukrainale, mille kohta on kajastatud väärtuse languse allahindlus 13 miljoni euro ulatuses. 31. detsembri 2021. aasta seisuga oli komisjon saanud Euratomi laenude katteks kolmandatelt isikutelt tagatise 350 miljoni euro ulatuses (2020. aastal 279 miljonit eurot). Sõlmitud laenulepingute alusel väljavõtmata summasid ei ole.

Laenude tegelikud intressimäärad (väljendatud intressimäärade vahemikuna)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Taaste- ja vastupidavusrahastu (taasterahastu „NextGenerationEU“)	0,11 % – 0,12 %	—
TERA	(0,48) % – 0,77 %	0,00 % – 0,30 %
EFSM	(0,03) % – 3,79 %	0,50 % – 3,75 %
Maksebilansi toetamise mehhanism	2,95 %	2,88 %
Makromajanduslik finantsabi	(0,14) % – 3,70 %	0,00 % – 3,69 %
Euratom	(0,08) % – 1,66 %	0,00 % – 5,76 %

2020. aasta näitajad osutavad nominaalsele intressimäärale, samal ajal kui 2021. aasta näitajad on kooskõlas läbivaadatud ELi raamatupidamiseeskirjaga nr 11 tegelikud intressimäärad.

2.4.1.2. Muud laenud

Need hõlmavad kolme liiki laene.

31. detsembri 2021. aasta seisuga oli antud 74 miljoni euro ulatuses laene (2020. aastal 75 miljonit eurot) ELi eelarveprogrammidest (nt Euroopa-Vahemere partnerluse programmi MEDA ning ELi tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi alusel).
- Algselt rakenduspartnerite antud makseviivitusega laenud, mille sissenõutud tagatise komisjon on maksnud ja millele tal nüüd on sissenõudeõigus (üleantud laenud). 31. detsembri 2021. aasta seisuga on komisjonil seoses selliste laenudega sissenõudeõigus 855 miljoni euro ulatuses (sealhulgas kogunenud intress). Eeldatavat krediidikahju arvesse võttes on bilansiline maksumus aga 48 miljonit eurot. Need laenud andis EIP ning need tagati EFSI ja EIP välislaenude andmise volituse programmidest.
- 54 miljoni euro ulatuses tähtjalisi hoiseid, mille tähtaeg on üle kolme kuu ja mis ei vasta raha ekvivalendi määratlusele.

2.4.2. Finantsvarad õiglasel väärtuses üle- või puudujäägina

(miljonites eurodes)

	Lisade punkt	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Finantsvarad õiglasel väärtuses üle- või puudujäägina (mitte-tuletisinstrumendid) ⁽¹⁾	2.4.2.1	24 223	19 587
Finantsvarad õiglasel väärtuses üle- või puudujäägina (tuletisinstrumendid)	2.4.2.2	828	199

(miljonites eurodes)

	Lisade punkt	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Kokku		25 051	19 786
Pikaajalised		21 660	16 327
Lühiajalised		3 391	3 459

(¹) 2020. aasta näitaja on seotud summadega, mis ELi 2020. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes liigitati varem müügiavalms finantsvaradeks.

2.4.2.1. Finantsvarad õiglasel väärtuses üle- või puudujäägina (mitte-tuletisinstrumendid)

Õiglasel väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvarad (mitte-tuletisinstrumendid) liigi kaupa

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Võlaväärtpaberid	19 326	14 862
Rahaturufondid ja investeringud ühistesse portfelligesse	2 513	3 038
Muud omakapitaliinvesteringud	2 384	1 686
Kokku	24 223	19 587
Pikaajalised	20 834	16 134
Lühiajalised	3 390	3 453

2020. aasta näitaja on seotud summadega, mis ELi 2020. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes liigitati varem müügiavalms finantsvaradeks.

Võlaväärtpaberid on peamiselt riikide ja äriühingute võlakirjad. Neid investeringuid hoitakse fondides (portfelliges), mida haldab komisjon või komisjoni nimel EIP ning mis on peamiselt seotud ühise eraldisfondiga, programmiga „Horisont 2020“, BUFIga ja innovatsioonifondiga (vt allpool). Varaportfelliges tulemuslikkust hinnatakse õiglase väärtuse (turuväärtuse) alusel.

Rahaturufondid on usaldusfondid, mis investeerivad lühiajalistesse võlaväärtpaberitesse (nt EIP ühtne fond). Investeringud ühistesse portfelliges on ELi vahendid Euroopa ühendamise rahastu ja programmi „Horisont 2020“ raames, mis on ühendatud liikmesriikide vahenditega programmist „NER300“. Neid kasutatakse tagatiste andmiseks EIP rahastamis- ja investeerimistegevusele.

Muud omakapitaliinvesteringud osutavad peamiselt ELi eelarvevahendite rakenduspartnerite kaudu investeerimisele riskikapitalifondidesse või muud liiki investeerimisfondidesse ELi poliitikaeesmärkide täitmiseks. See hõlmab näiteks rahalistele vahenditele juurdepääsu parandamist VKEde loomiseks, teadusuuringuteks ja innovatsiooniks ning taristu tarbeks nii ELis kui ka mujal.

Õiglasel väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvarad (mitte-tuletisinstrumendid) programmi kaupa

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Innovatsioonifond	4 195	—
BUFI investeringud	1 257	1 598
Likvideeritav ESTÜ	1 382	1 445

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank	188	188
Euroopa välisteenistuse kohaliku personali pensionikava	69	73
	7 091	3 304
<i>Eelarveliste tagatiste fondid:</i>		
ühine eraldisfond	11 272	—
EFSI tagatisfond	—	7 526
välisettevõtte tagatisfond	—	2 794
EFSD tagatisfond	—	692
	11 272	11 012
<i>ELi eelarvest rahastatavad finantsinstrumendid:</i>		
programm „Horisont 2020“	3 342	3 097
Euroopa ühendamise rahastu	762	764
ELi VKEde omakapitalirahastud	684	533
Euroopa Kagu-Euroopa Fond	213	163
Loodussäästliku Majanduskasvu Fond	146	143
energiatõhususe rahastamisvahend	107	104
muu	606	467
	5 861	5 271
Kokku	24 223	19 587
Pikaajalised	20 834	16 134
Lühiajalised	3 390	3 453

2020. aasta näitaja on seotud summadega, mis ELi 2020. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes liigitati varem müügiavalmsis finantsvaradeks.

Innovatsioonifond

Innovatsioonifond loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/410,⁽²⁰⁾ millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguste ühikutega kauplemise süsteem. Fondist toetatakse innovatsiooni teatavates sektorites vähese süsinikdioksiidihetega tehnoloogia ja protsesside valdkonnas. Innovatsioonifondi tegevus kaetakse 450 miljoni lubatud heitkoguste ühiku järkjärgulisest monetariseerimisest saadavast tulust ja programmi „NER300“ raames kasutatavast 300 miljonist lubatud heitkoguste ühikust saadavatest võimalikest kulutamata vahenditest (vt lisade punkt 3.8). Innovatsioonifond alustas tegevust 2020. aastal, kuid summasid hoiti rahas. Alates 2021. aastast haldab innovatsioonifondi vahendeid EIP, investeerides need võlakirjadesse.

⁽²⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/410, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ eesmärgiga hoogustada heitkoguste kulutõhusat vähendamist ja süsinikdioksiidihetede vähendamist toetavaid investeeringuid, ning otsust (EL) 2015/1814 (ELT L 76, 19.3.2018, lk 3).

BUFI investeeringud

Komisjon lõi eelarvetrahvide fondi („Budget Fines“ – BUFI) vaidlustatud konkurentsitrahvidest ajutiselt saadud raha haldamiseks. Kuni lõpliku kohtuotsuse tegemiseni investeerib komisjon selle raha võlainstrumentidesse.

Likvideeritav ESTÜ

ESTÜ asutamisleping aegus 23. juulil 2002 ning kõik ESTÜ varad anti üle Euroopa Liidule ja need määrati sihtotstarbeliselt teadusuuringuteks söe- ja terasetööstusega seotud sektorites. Komisjon haldab portfelli ja investeerib eurodes nomineeritud ja aktiivsel turul noteeritud võlaväärtpaberitesse.

Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank

ELil on finantsinvesteering Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) kapitalis. 31. detsembri 2021. aasta seisuga kuulus ELile 90 044 osakut (2020. aastal 90 044 osakut), mis on 3 % kogu märgitud aktsiakapitalist. EL märkis kokku 900 miljoni euro ulatuses aktsiakapitali, millest 713 miljonit eurot on praegu sisse maksmata. Vastavalt EBRD asutamislepingule kehtivad aktsionäride suhtes teatavad lepingulised piirangud, näiteks ei ole osakud võõrandatavad ja neid ostetakse tagasi maksimaalselt algse ostumaksumusega. EL kajastab oma investeeringut EBRDSse õiglases väärtuses. Algset ostumaksumust loetakse õiglase väärtuse parimaks hinnanguks, eelkõige eespool nimetatud lepinguliste piirangute tõttu. Ehkki EBRD aktsiad ei ole noteeritud ühelgi börsil, näitasid hiljutised investeerimisobjekti omakapitalitehingud (kapitali emissioon nimiväärtuses), et praeguses olukorras on maksumus õiglase väärtuse parim hinnang.

Ühine eraldisfond

EL tagab omakapitaliinvesteeringud ja laenud, mida rakenduspartnerid pakuvad riikidele ja äriühingutele. Makseviivitustest või muust kahjumist tulenevate nõuete maksmiseks eraldatakse ELi eelarvest kooskõlas õigusaktidega järkjärguliselt raha kapitalipuhvri, see tähendab ühise eraldisfondi loomiseks. Ühisest eraldisfondist kaetakse ka laenud, mida komisjon võtab kolmandatele riikidele suunatud makromajandusliku finantsabi ja Euratomi laenude rahastamiseks.

Kuni 2020. aastani oli iga eelarvelise tagatise jaoks eraldi fond (EFSI tagatisfond, EFSD tagatisfond, välistegevuse tagatisfond, mis hõlmab ka makromajandusliku finantsabi ja Euratomi raames kolmandatele riikidele finantsabiks antavaid laene).

Kooskõlas finantsmäärusega lõi komisjon 1. jaanuaril 2021 ühise eraldisfondi, et hallata kõikide eelarveliste tagatiste ja kolmandatele riikidele finantsabiks antavate laenude kapitalipuhvrit (eraldisi) ühes ühisest portfellis. Lisaks ELi eelarve eraldistele saab ühine eraldisfond makseviivitusega toimingutest sissenõutud vahendeid, tulu oma investeeringutelt ja ELi eelarveliste tagatiste eest makstavaid tasusid. Ühine eraldisfond võib vastu võtta ka vabatahtlikke sissemaksid liikmesriikidelt ja teistelt rahastajatelt, kes seeläbi suurendavad kasutatavaid ELi eelarvelisi tagatiseid.

Tehtavad sissemaksed jagatakse ühisest eraldisfondis osadesse, millest igaüks vastab ühele rahastamises osalevale programmile. 31. detsembri 2021. aasta seisuga koosnes ühine eraldisfond neljast osast. Neist kolm (EFSI, EFSD ja välislaenude andmise volitus) vastavad eelmiste mitmeaastaste finantsraamistike alusel loodud varasematele rahastamisvahenditele. Nende kolme rahastamises osaleva programmi olemasolevad eraldised kanti üle kuupäeval, mil need ühise eraldisfondiga ühinesid. Peale selle on eraldi osa praeguse mitmeaastase finantsraamistiku alusel loodud uue rahastamisvahendi, programmi „InvestEU“ jaoks. Antud tagatiste jaoks vajalike eraldiste tegemine on kehtestatud neid rahastamisvahendeid käsitlevates õigusaktides. ELi eelarvega koondatakse need individuaalsed eraldised ühisest eraldisfondi ja optimeeritakse varade haldamist.

31. detsembri 2021. aasta seisuga moodustasid ühise eraldisfondi varad 12,3 miljardit eurot, millest 11,3 miljardit eurot oli investeeritud õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavatesse finantsvaradesse (mitte-tuletisinstrumendid) (võlaväärtpaberitesse).

Programm „Horisont 2020“

Vastavalt ELi määrusele, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020, on loodud uued rahastamisvahendid, et parandada teadustöö ja innovatsiooniga tegelevate üksuste rahastamisvõimalusi. Need rahastamisvahendid on:

- *InnovFin teadustöö ja innovatsiooni laenu- ja garantiiteenus*, mille abil komisjon jagab EIP uute rahastamistingute portfelliga seotud finantsriske,
- *InnovFin VKEd tagatissüsteem, sealhulgas VKEsid käsitleva algatuse piiristamata garantii vahend (SIUGI)* – EIP hallatavad tagatisrahastud, mis pakuvad finantsvahendajatele uute laenuportfellide jaoks garantiisid ja edasigarantiisid (SIUGI raames jagab komisjon koos liikmesriikide, EIFi ja EIPga antud garantiiga seotud finantsriske),
- EIFi hallatav *InnovFin teadustöö ja innovatsiooni omakapitalirahastu*, mis pakub investeringuid riskikapitalifondidesse, ja
- Euroopa Innovatsiooninõukogu fond, mis pakub omakapitali kaudu rahastamist innovatsiooni ja turuleviimisega seotud tegevuse kiirendamiseks. Euroopa Innovatsiooninõukogu fondi rahastatakse peamiselt mitmeaastasest finantsraamistikust 2021–2027 raamprogrammi „Euroopa horisont“ alusel. Komisjon on aga seni kasutanud programmi „Horisont 2020“ raames kättesaadavaid vahendeid.

Euroopa ühendamise rahastu

Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1316/2013⁽²¹⁾ on Euroopa ühendamise rahastu võlainstrument loodud eesmärgiga lihtsustada transpordi-, telekommunikatsiooni- ja energiasektori taristuprojektide juurdepääsu rahastamisele. Seda haldab ELiga sõlmitud lepingu alusel EIP. Euroopa ühendamise rahastu pakub võlapõhisele rahastamisele kõrgema nõudeõiguse järguga ja allutatud laenu kujul riskijagamise instrumenti, toetades samuti ELi tagatud projektivõlakirju.

ELi VKEd omakapitalirahastud

Need on omakapitaliinstrumentid, mida rahastati EIFi halduses olevast COSME programmist, konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammist, mitmeaastastest programmide ning majanduskasvu ja tööhõive algatusest. Kõigi nende programmidega toetatakse käivitumis- ja kasvuetapis ELi VKEd loomist ja rahastamist, tehes selleks investeringuid sobivatesse spetsialiseerunud riskikapitali fondidesse.

Õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavate (2020. aastal müügil valmis finantsvaradeks liigitatud) finantsvarade (mitte-tuletisinstrumentid) õiglase väärtuse hierarhia

(miljonites eurodes)

Finantsvara liik	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
1. tase. Aktiivsetel turgudel noteeritud hinnad	19 336	15 383
2. tase. Muud jälgitavad sisendid kui noteeritud hinnad	2 698	2 706
3. tase. Hindamismeetodid, mille sisendid ei põhine jälgitavatel turuandmetel	2 190	1 498
Kokku	24 223	19 587

Aruandeperioodil ei tehtud ümberpaigutusi õiglase väärtuse hierarhia 1. ja 2. taseme vahel.

Finantsvarad (mitte-tuletisinstrumentid), mille puhul kasutatakse hindamismeetodeid, mille sisendid ei põhine jälgitavatel turuandmetel (3. tase) – kooskõlastav võrdlus

(miljonites eurodes)

Õiglase väärtuse muutused	
Algsaldo seisuga 1.1.2021	1 498

⁽²¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu, muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 (ELT L 348, 20.12.2013, lk 129).

(miljonites eurodes)

Õiglase väärtuse muutused	
ELi raamatupidamiseeskirja nr 11 läbivaatamine	2
Perioodi jooksul tehtud investeeringud	505
Põhiosa tagasimaksud	(111)
Arveldatud tulud	(30)
Perioodi kasum või kahjum üle- või puudujäägina	326
Ümberpaigutused 3. tasemesse	—
Ümberpaigutused 3. tasemest	—
Muud	—
Lõppsaldo seisuga 31.12.2021	2 190

2021. aasta lõpu seisuga oli hoitavate 3. taseme mitte-tuletisinstrumentidest varade netokasum 295 miljonit eurot. Need hõlmatakse finantsstuluna rubriiki „Kasum õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvaradest või -kohustistest (mitte-tuletisinstrumentid)“ (vt lisade punkt 3.9) ja finantskuluna rubriiki „Kahjum õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvaradest või -kohustistest (mitte-tuletisinstrumentid)“ (vt lisade punkt 3.15).

2.4.2.2. Finantsvarad ja -kohustised õiglases väärtuses üle- või puudujäägina (tuletisinstrumentid)

Õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvarad (tuletisinstrumentid) liigi kaupa

(miljonites eurodes)

Tuletisinstrumenti liik	31. detsembri 2021. aasta seisuga			31. detsembri 2020. aasta seisuga		
	Tinglik summa	Õiglases väärtuses vara	Õiglases väärtuses kohustis	Tinglik summa	Õiglases väärtuses vara	Õiglases väärtuses kohustis
Välisvaluuta forvardleping	646	2	—	417	6	—
Tagatis omakapitali investeeringute portfellile	4 148	826	(1)	3 412	193	(1)
Valuutariskiga seoses antud tagatised	28	—	(4)	14	—	(4)
Kokku	4 822	828	(5)	3 843	199	(4)
Pikaajalised		826	(5)		193	(4)
Lühiajalised		2	—		6	(0)

Välisvaluuta forvardleping

EL sõlmib välisvaluuta forvardlepinguid, et maandada EFSI tagatisfondis olevate USA dollarites võlaväärtpaberitega seotud välisvaluutariski. Välisvaluuta forvardlepingute raames maksab EL lepingus kokku lepitud tingliku välisvaluutasumma (maksepool, vt eelmine tabel) ja saab lunastustähtpäeval tingliku eurosamma (laekumispool). Selliseid tuletislepinguid mõõdetakse bilansipäeval õiglases väärtuses ning liigitatakse õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavaks finantsvaraks või finantskohustisteks sõltuvalt sellest, kas õiglase väärtus on positiivne või negatiivne.

Tagatised omakapitali investeeringute portfellidele

Rubriik „Tagatis omakapitali investeeringute portfellile“ hõlmab tagatisi, mille EL on andnud finantseerimisasutuste omakapitali investeeringute portfellidele. Need tagatised on liigitatud tuletisinantsinstrumentideks ja kajastatud finantsvara või finantskohustisena õiglasel väärtuses üle- või puudujäägina, sest need ei vasta finantstagatise kohustise määratlusele (vt lisade punkt 1.5.12). ELi finantskohustist hinnatakse alusinvesteeringute väärtuse alusel.

Kogusumma kajastab peamiselt EFSI tagatist, mille EL on andnud EIP grupile, ning asjaomased EIP ja EIFi väljamakstud omakapitaliinvesteeringud moodustasid 3 068 miljonit eurot (2020. aastal 2 223 miljonit eurot). EFSI omakapitali investeeringute portfellile antud ELi tagatise õiglane väärtus oli kokku 763 miljonit eurot (2019. aastal 164 miljonit eurot).

Valuutariskiga seoses antud tagatis

EL annab valuutariskiga seoses tagatisi EFSI tagatise alusel, tagades vahetus- ja forvardlepingud, mille eesmärk on maandada valuutariski seoses investeerimistegevusega tekkivatel turgudel. Samuti katab EL välisvaluuta (UAH – Ukraina grivna) väärtuse languse seoses laenudega, mille finantseerimisasutused on andnud Ukraina VKEdel idapartnerluse VKEdel rahastamisvahendi raames.

Finantsvarade ja -kohustiste (tuletisinstrumentid) õiglase väärtuse hierarhia

(miljonites eurodes)

Tuletisinstrumenti liik	31. detsembri 2021. aasta seisuga		31. detsembri 2020. aasta seisuga	
	Õiglasel väärtuses vara	Õiglasel väärtuses kohustis	Õiglasel väärtuses vara	Õiglasel väärtuses kohustis
1. tase. Aktiivsetel turgudel noteeritud hinnad	—	—	—	—
2. tase. Muud jälgitavad sisendid kui noteeritud hinnad	2	(2)	6	(4)
3. tase. Hindamismeetodid, mille sisendid ei põhine jälgitavatel turuandmetel	826	(2)	193	(1)
Kokku	828	(5)	199	(4)

Aruandeperioodil ei tehtud ümberpaigutusi 1. ja 2. taseme vahel. Õiglase väärtuse 3. taseme alla kuuluvad tuletisinstrumentid hõlmavad peamiselt tagatisi omakapitaliportfellidele.

Finantsvarad ja -kohustised (tuletisinstrumentid), mille puhul kasutatakse hindamismeetodeid, mille sisendid ei põhine jälgitavatel turuandmetel (3. tase) – kooskõlastav võrdlus

(miljonites eurodes)

Õiglase väärtuse muutused	
Vara/(kohustise) algsaldo seisuga 1.1.2021	192
Makstud sissenõutud tagatised	5
Tagastatud sissenõutud tagatised	(1)
Tulud väljamakstud tagatistest	(160)
Perioodi kasum või kahjum üle- või puudujäägina	788
Ümberpaigutused 3. tasemesse	—

(miljonites eurodes)

Õiglase väärtuse muutused	
Ümberpaigutused 3. tasemest	—
Muud	—
Lõppsaldo seisuga 31.12.2021	824

2021. aasta lõpu seisuga oli hoitavate 3. taseme tuletisinstrumentidest varade netokasum 777 miljonit eurot. See summa esitatakse finantstuluna ja kajastatakse rubriigis „Kasum õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvaradest või -kohustistest (tuletisinstrumentid)“ (vt lisade punkt 3.9).

2.5. EELMAKSED

(miljonites eurodes)

	Lisade punkt	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Pikaajalised			
Eelmaksed	2.5.1	57 764	30 574
Muud ettemaksed liikmesriikidele	2.5.2	2 901	3 825
Osalus usaldusfondides		126	119
		60 792	34 519
Lühiajalised			
Eelmaksed	2.5.1	28 427	24 902
Muud ettemaksed liikmesriikidele	2.5.2	4 229	3 327
		32 656	28 229
Kokku		93 447	62 748

Eelmaksete tase eri programmides peab olema piisav, et tagada makse saajale projekti käivitamiseks ja edendamiseks vajalik rahastus, kaitstes samal aja ka ELi finantshuve ja võttes arvesse juriidilisi, tegevusega seotud ja kulutasuvuse piiranguid.

Märkimisväärne kasv võrreldes eelmise aastaga tuleneb peamiselt 2021. aastal taaste- ja vastupidavusraha (taasterahastu „NextGenerationEU“) käivitamisest, mille raames maksti algselt eelmaksetena välja 36,4 miljardit eurot.

2.5.1. Eelmaksed

(miljonites eurodes)

	Bruto-summa	Kliiritud viitvõlgadega	Netosumma seisuga 31.12.2021	Bruto-summa	Kliiritud viitvõlgadega	Netosumma seisuga 31.12.2020
Jagatud eelarve täitmine						
EAFRD ja muud maaelu arengu vahendid	3 172	(208)	2 965	3 193	—	3 193
ERF ja ÜF	23 531	(4 571)	18 960	23 074	(3 846)	19 229

(miljonites eurodes)

	Bruto-summa	Kliiritud viitvõlgadega	Netosumma seisuga 31.12.2021	Bruto-summa	Kliiritud viitvõlgadega	Netosumma seisuga 31.12.2020
ESF	9 085	(1 823)	7 263	8 222	(1 348)	6 874
Muu	4 836	(2 263)	2 572	4 192	(1 520)	2 672
	40 624	(8 865)	31 760	38 681	(6 713)	31 967
Otsene eelarve täitmine						
Täitja:						
Komisjon	46 494	(11 970)	34 525	17 031	(10 648)	6 382
millest taaste- ja vastupidavusrahastu (taasterahastu „NextGenerationEU“)	34 879	(4 065)	30 814	—	—	—
ELi rakendusametid	23 931	(15 030)	8 901	18 565	(10 931)	7 633
Usaldusfondid	1 140	(847)	293	1 121	(843)	278
	71 565	(27 847)	43 718	36 716	(22 423)	14 294
Kaudne eelarve täitmine						
Täitja:						
Muud ELi ametid ja asutused	1 657	(687)	971	1 243	(781)	462
Kolmandad riigid	1 874	(1 261)	614	1 515	(1 043)	471
Rahvusvahelised organisatsioonid	9 545	(5 955)	3 590	9 068	(6 020)	3 048
Muud üksused	12 992	(7 453)	5 539	11 665	(6 432)	5 233
	26 069	(15 356)	10 713	23 491	(14 276)	9 215
Kokku	138 258	(52 068)	86 191	98 888	(43 412)	55 476
Pikaajalised	57 764	—	57 764	30 574	—	30 574
Lühiajalised	80 494	(52 068)	28 427	68 314	(43 412)	24 902

Eelmaksed tähendavad välja makstud raha, seega maksete assigneeringute kasutamist. Nagu on selgitatud lisade punktis 1.5.7, on need ettemaksed, mistõttu need ei ole veel kuludesse kantud. Seega, ehkki eelmaksed vähendavad täitmata kulukohustusi (vt lisade punkt 5.1), kujutavad need endast veel heaks kiitmata ja tulemiaruaandes kajastamata kulusid.

Jagatud eelarve täitmise puhul on peaaegu kõik eelmaksed seotud programmitöö perioodiga 2014–2020. On olemas algsed eelmaksed, mida ei tasaarvestata (st ei kajastata tulemiaruaandes) enne programmitöö perioodi sulgemist ja mis kajastatakse pikaajaliste eelmaksetena.

Ka ühtekuuluvusvaldkonnas on olemas iga-aastased eelmaksed, mis tasaarvestatakse igal aastal ja mida näidatakse lühiajaliste eelmaksetena. Ühtekuuluvuse valdkonnas tehtud uued eelmaksed hõlmavad 2021. aasta eelmakseid (7,3 miljardit eurot), aga ka makseid Euroopa Liidu Solidaarsusfondist (0,8 miljardit eurot). Uued maksed on tasakaalustatud ligikaudu samas väärtuses tasaarvestustega, seega püsib väljamaksmata eelmaksete tase selles valdkonnas üldiselt stabiilne.

Suurim osa otsese eelarve täitmise eelmaksetest on seotud 2021. aastal tegevust alustanud taaste- ja vastupidavusraha tagastamatu toetusega, mille netosumma oli aasta lõpu seisuga 30,8 miljardit eurot. Muud olulised summad – 8,5 miljardit eurot – (2020. aastal 9,3 miljardit eurot) on seotud teadusuuringute valdkonnaga (peamiselt programmid „Horisont 2020“ ja „Euroopa horisont“, mida rakendavad ELi rakendusametid ja komisjon).

Kaudse eelarve täitmise eelmaksed hõlmavad peamiselt sise poliitika programme, nagu Galileo ja EGNOS (kosmoseprogrammid), aga ka instrumendiga „Globaalne Euroopa“ seotud rahastamisvahendeid (sealhulgas naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendid). Suurim eelmaksete kasv selle rubriigi raames on seotud kosmoseprogrammidega.

Eelmaksetega seoses saadud tagatised

Need on tagatised, mida komisjon teatavatel juhtudel nõuab ettemaksete (eelmaksete) tegemisel vahendite saajatelt, kes ei ole liikmesriigid. Seda liiki tagatiste puhul tuleb avaldada kaks väärtust – nimiväärtus ja jooksev väärtus. Nimiväärtuse puhul on aluseks olev sündmus seotud tagatise olemasoluga. Jooksva väärtuse puhul on tagatise aluseks olev sündmus tagatise vastu tehtud eelmakse ja seejärel vähendatakse seda järgnevate tasaarvestustega. 31. detsembri 2021. aasta seisuga moodustas eelmaksetega seoses saadud tagatiste nimiväärtus 433 miljonit eurot, samal ajal kui nende tagatiste jooksev väärtus oli 383 miljonit eurot (2020. aastal vastavalt 466 miljonit eurot ja 402 miljonit eurot).

Teatavad teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmenda raamprogrammi (FP7) ning programmide „Horisont 2020“ ja „Euroopa horisont“ raames tehtud eelmaksed on tegelikult kaetud vastastikuse kindlustusmehhanismiga (varem osalejate tagatistifond). Vastastikune kindlustusmehhanism on vastastikust tagatist pakkuv rahastamisvahend, mille eesmärk on katta riske seoses sellega, et vahendite saajad jätavad nende programmide kaudsete meetmete rakendamisel summaksid maksmata. Kõik kaudsetes meetmetes osalejad, kes saavad ELi toetust, maksavad 5 % ELi maksimaalsest toetusest sisse vastastikuse kindlustusmehhanismi kapitali ja komisjon investeerib selle finantsturgudel intressi teenimiseks. Intressi võib kasutada võlgade katmiseks, mida makseviivituses olev osaleja ei ole liidule tasunud. Kaudse meetme lõppedes makstakse sissemaksed osalejatele tagasi. Vastastikune kindlustusmehhanism kuulub selles osalejatele ning EL (keda esindab komisjon) tegutseb viimaste huvides fondi haldajana. Seega on vastastikune kindlustusmehhanism eraldi üksus, mis ei ole käesolevasse ELi majandusaasta aruandesse konsolideeritud.

31. detsembri 2021. aasta seisuga moodustasid vastastikusest kindlustusmehhanismist kaetud eelmaksete summad kokku 2,4 miljardit eurot (2020. aastal 2,3 miljardit eurot). Vastastikuse kindlustusmehhanismi varad, sealhulgas komisjoni hallatavad finantsvarad, moodustasid kokku 2,5 miljardit eurot (2020. aastal 2,4 miljardit eurot).

2.5.2. Muud ettemaksed liikmesriikidele

	(miljonites eurodes)	
	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Liikmesriikidele rahastamisvahenditest tehtud ettemaksed (jagatud eelarve täitmine)	3 647	3 520
Abikavad	3 483	3 633
Kokku	7 130	7 153
Pikaajalised	2 901	3 825
Lühiajalised	4 229	3 327

Liikmesriikidele rahastamisvahenditest tehtud ettemaksed (jagatud eelarve täitmine)

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmide raames on võimalik teha liikmesriikidele ELi eelarvest ettemakseid, et võimaldada neil anda oma panus rahastamisvahenditesse (näiteks laenude, omakapitaliinvesteeringute või tagatistena). Rahastamisvahendid on loodud ja nende haldamine kuulub liikmesriikide, mitte komisjoni vastutusalasse. Nende vahendite raames eelarveaasta lõpu seisuga kasutamata jäänud summad kuuluvad sellegipoolest ELi omandisse (nagu ka kõik eelmaksed) ja seega käsitletakse neid ELi bilansis varana.

2014.–2020. aasta

Ühtekuuluvuspoliitika raames tasutud 14 692 miljonist eurost oli 31. detsembriks 2021 kasutamata hinnanguliselt 3 547 miljonit eurot. See hõlmab liikmesriikide sissemakset VKEde algatusse – rahastamisvahendisse, mille eesmärk on stimuleerida pangandussektorit andma rohkem laene VKEdele (sisse on makstud 1 326 miljonit eurot, mis ei hõlma jätkuvalt eelmaksete all olevaid summasid ja millest hinnanguliselt 366 miljonit eurot on kasutamata).

Maaelu arengu vahenditest jäi aasta lõpuks kasutamata 97 miljonit eurot.

2007.–2013. aasta

Kõik ühtekuuluvuspoliitikaga seotud summad loetakse kas rakendatuks või ümberpaigutatuks muudesse meetmetesse ja seetõttu bilansis 31. detsembri 2021. aasta seisuga vara puudub. Tuleb tähele panna, et eri vahendite tegelik rakendamine vaadatakse läbi tulevastel aastatel programmide sulgemise protsessi osana.

Abikavad

Sarnaselt eespool kirjeldatuga kajastatakse ELi bilansis varana (ettemaksetena) hüvitatud summasid, mis vastavad liikmesriikide makstud ja aasta lõpuks kasutamata jäänud ettemaksetele erinevatele abikavadele (riigiabi, EAGFi turumeetmed ja EAFRD investeringumeetmed). Komisjon on hinnanud nende ettemaksete väärtust liikmesriikide esitatud teabe alusel; selle tulemusena saadud summasid on kajastatud eespool abikavade alamrubriikides.

2014.–2020. aasta

Aasta lõpuks jäi kasutamata hinnanguliselt 1 768 miljonit eurot ühtekuuluvuspoliitika ning 1 649 miljonit eurot põllumajanduse ja maaelu arengu vahendeid.

2007.–2013. aasta

Hinnanguliselt 66 miljoni euro ulatuses maaelu arengu jaoks makstud ettemakseid jäi 2021. aasta lõpuks kasutamata.

2.6. KAUBANDUSLIKUD JA MITTEKAUBANDUSLIKUD NÕUDED*(miljonites eurodes)*

	Lisade punkt	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Pikaajalised			
Mittekaubanduslike tehingute sissenõutavad summad	2.6.1	34 892	44 128
Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded	2.6.2	5 750	1 685
		40 642	45 813
Lühiajalised			
Mittekaubanduslike tehingute sissenõutavad summad	2.6.1	29 473	26 915
Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded	2.6.2	2 323	1 766
		31 796	28 681
Kokku		72 438	74 493

2.6.1. Mittekaubanduslike tehingute sissenõutavad summad

(miljonites eurodes)

	Lisade punkt	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Pikaajalised			
Liikmesriigid	2.6.1.1	2 497	2 237
Ühendkuningriigi väljaastumisleping	2.6.1.2	30 839	40 629
Viitlaekumised ja ettemakstud kulud	2.6.1.4	1 556	1 261
Muud sissenõutavad summad		—	1
		34 892	44 128
Lühiajalised			
Liikmesriigid	2.6.1.1	5 682	7 213
Ühendkuningriigi väljaastumisleping	2.6.1.2	10 913	6 827
Konkurentsitrahvid	2.6.1.3	11 698	11 295
Viitlaekumised ja ettemakstud kulud	2.6.1.4	1 097	787
Muud sissenõutavad summad	2.6.1.5	83	792
		29 473	26 915
Kokku		64 365	71 043

2.6.1.1. Liikmesriikidelt sissenõutavad summad

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Traditsiooniliste omavahendite A-raamatupidamisarvestus	6 137	5 297
Traditsiooniliste omavahendite eraldi raamatupidamisarvestus	1 405	1 460
Omavahendite nõuded	15	2 188
Väärtuse langus	(875)	(892)
muu	—	—
Omavahendite sissenõutavad summad	6 683	8 053
Euroopa Põllumajanduse Tagatisfond (EAGF)	1 525	1 378
Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD) ja teised maaelu arengu vahendid	668	720
Väärtuse langus	(843)	(837)
EAGFi ja maaelu arengu sissenõutavad summad	1 350	1 260
Eelmaksete tagasimaksmine	26	53
Makstud ja sissenõutav käibemaks	45	35

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Muud liikmesriikidelt sissenõutavad summad	73	49
Kokku	8 178	9 450
Pikaajalised	2 497	2 237
Lühiajalised	5 682	7 213

Suurim pikaajaliste nõuetega hõlmatud summa on seotud nõuetega liikmesriikide vastu, eelkõige 2,1 miljardi euro suuruse nõudega seoses Ühendkuningriigi rikkumisjuhtumiga (selgitatud allpool). Sarnaselt varasematele aastatele hõlmavad pikaajalised nõuded ka summased, mis on seotud peamiselt Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) täitmata vastavuse kontrolli otsustega. Nende otsustega seotud summad nõutakse sisse iga-aastaste osamaksetena.

Omavahendite sissenõutavad summad

„A-raamatupidamisarvestuses“ on esitatud liikmesriikide igakuised aruanded, milles nad teatavad kindlaks määratud traditsiooniliste omavahendite summad, mis kuuluvad tasumisele. Tabelis on loetletud „A-raamatupidamisarvestuse“ summad, mida ei ole komisjonile veel makstud. Traditsioonilised omavahendid koosnevad peamiselt tollimaksudest, mida koguvad komisjoni nimel liikmesriigid.

„A-raamatupidamisarvestuse“ puhul on aasta lõpu tase olnud üldiselt ligikaudu 3–3,5 miljardit eurot. Viimasel kahel aastal (2021 ja 2020) hõlmas kogusumma aga täiendavaid traditsiooniliste omavahendite summased seoses Ühendkuningriigi rikkumisjuhtumiga (vt allpool) ja muude traditsioonilisi omavahendeid käsitlevate kontrolliaruannetega. Kuna nimetatud summade suhtes kohaldatakse 2,2 miljardi euro suurust viivist (2020. aastal 1,7 miljardit eurot), on käesolevas majandusaasta aruandes kajastatud ka need summad (vt lisade punktid 2.6.2 ja 3.9).

Seoses Ühendkuningriigi rikkumisjuhtumiga saatis komisjon 8. märtsil 2018 Ühendkuningriigile ametliku kirja (rikkumisjuhtum 2018/2008), sest Ühendkuningriik ei teinud ELi eelarve jaoks kättesaadavaks õiget traditsiooniliste omavahendite summat. Kuna Ühendkuningriik ei esitanud rahuldavat vastust ei ametlikule kirjale ega 24. septembril 2018 saadetud põhjendatud arvamusele, otsustas komisjon anda rikkumisjuhtumi lahendamiseks Euroopa Liidu Kohtule ja esitas 7. märtsil 2019 hagiavalduse. Juhtum sai alguse OLAFi 2017. aasta aruandest, kus leiti, et Ühendkuningriigis asuvad importijad olid kõrvale hoidnud suure summa tollimaksude maksmisest, kasutades importimisel fiktiivseid ja valearveid ning valesid tolliväärtuse deklaratsioone. Vastavalt OLAFi ja Teadusuuringute Ühiskeskuse väljatöötatud metoodikale ning kättesaadavale teabele põhjustas Ühendkuningriigi rikkumine, mis kestis 2011. aasta novembrist kuni 2017. aasta oktoobrini, komisjoni hinnangul ELi eelarvele 2,1 miljardi euro suuruse kahju (neto, s.o ilma sissenõudmiskuludeta, mille Ühendkuningriik oleks 2,7 miljardi euro suurusest brutosummast endale jätnud). 8. märtsil 2022 tegi kohus vastava otsuse ja kinnitas, et Ühendkuningriik oli rikkunud oma kohustust kaitsta liidu eelarvet. Kohus palus aga komisjonil nõutav summa ümber arvutada. Komisjon hindab nüüd kohtuotsust ja eelkõige kohtu märkusi asjaomaste summade kindlaksmääramise kohta. Seega viiakse praegu läbi üksikasjalikku õiguslikku ja tegevusanalüüsi, mille järeldused ei ole veel kättesaadavad. Seepärast on nii 2,1 miljardi euro suurune põhisumma kui ka 2021. aasta lõpuks kogunenud 2,1 miljardi euro suurune hinnanguline viivis (võrreldes 1,6 miljardi euro suuruse viivisega, mis oli kogunenud ja kajastatud 2020. aasta lõpuks) jätkuvalt liigitatud pikaajalisteks varadeks, kujutades endast parimat kättesaadavat hinnangut.

Kõnealuse aasta puhul hõlmavad sissenõutavad summad 31. detsembri 2021. aasta seisuga ka 0,4 miljardi euro suuruse summa ulatuses traditsiooniliste omavahenditega seotud hinnangulist kahjumit, mille teatavad liikmesriigid peavad tasuma Hiinast pärit tekstiili ja jalanõude märkimisväärselt alahinnatud väärtuses impordi eest. Need hinnangud tuleb läbi vaadata, täpsemalt pärast kohtu otsust Ühendkuningriigi rikkumisjuhtumi kohta.

Peale selle lisas komisjon raamatupidamisaruandesse 0,17 miljardi euro suuruse nõude kindlaksmääratud tollimaksude ja viivise eest, tuginedes viimasele kättesaadavale teabele.

„Eraldi raamatupidamisarvestuses“ on esitatud kindlakstehtud nõuded, mis ei ole A-raamatupidamisarvestusse kaasatud, sest liikmesriigid ei ole neid veel sisse nõudnud ja mingit tagatist (st garantiid) ei ole esitatud (või tagatis on esitatud, kuid nõuded on vaidlustatud). Nõuete väärtust vähendatakse teabe alusel, mida liikmesriigid igal aastal esitavad. Nagu tabelist nähtub, on väärtuse languse summad iga aasta lõpus üldiselt sarnasel tasemel.

2021. aasta „Omavahendite nõuetes“ on esitatud 24. novembril 2021 vastu võetud paranduseelarvest nr 6/2021 tulenevad nõuded. Liikmesriigid sisestasid summad 2022. aasta jaanuari esimesel tööpäeval.

EAGFi ja maaelu arengu sissenõutavad summad

Sellesse punkti kuuluvad peamiselt liikmesriikide 31. detsembri 2021. aasta seisuga võlgnetavad summad, mille liikmesriigid deklareerisid ja tõendasid 15. oktoobriks 2021. Esitatud on pärast asjaomaste summade deklareerimist kuni 31. detsembrini 2021 tekkinud sissenõutavate summade hinnanguline väärtus. Komisjon arvutab ka nende makse saajate võlgnetavate summade hinnangulise allahindluse, mille sissenõudmine on ebatõenäoline. Kõnealune korrigeerimine ei tähenda komisjoni loobumist asjaomaste summade tulevases sissenõudmisest. Korrigeerimine sisaldab ka 20% allahindlust, sest liikmesriikidel on õigus kõnealune osa halduskulude katteks kinni pidada.

2.6.1.2. Ühendkuningriigi väljaastumisleping

ELi ja Ühendkuningriigi vahel sõlmitud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepinguga (2019/C 384 I/01) (edaspidi „väljaastumisleping“) kehtestatakse kummalegi poolele mitmesuguseid rahalisi kohustusi. 31. detsembri 2021. aasta seisuga oli Ühendkuningriigi vastu olevate nõuete netosumma nende kohustuste põhjal 41 753 miljonit eurot (2020. aastal 47 456 miljonit eurot), millest 10 913 miljonit eurot tuleb maksta 12 kuu jooksul alates aruandepäevast (2020. aastal 6 827 miljonit eurot).

	(miljonites eurodes)				
	Artikkel 140	Artikkel 142	Muu	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Ühendkuningriigi makstavad summad	28 620	14 751	610	43 982	49 579
Ühendkuningriigile makstavad summad	—	—	(2 229)	(2 229)	(2 122)
Kokku	28 620	14 751	(1 618)	41 753	47 456
Pikaajalised	17 064	14 486	(711)	30 839	40 629
Lühiajalised	11 556	265	(908)	10 913	6 827

Ühendkuningriigi osa korrigeerimine (artikkel 139)

Artikli 139 kohaselt on Ühendkuningriigi osa väljaastumislepingust tulenevates finantskohustustes protsent, mille arvutamiseks jagatakse aastatel 2014–2020 Ühendkuningriigi kättesaadavaks tehtud omavahendid nende omavahenditega, mille kõik liikmesriigid ja Ühendkuningriik on sel perioodil kättesaadavaks teinud. 2021. aasta märtsis arvutati selleks protsendiks 12,358072326018200%. Kooskõlas artikliga 139 tuleb aga seda osa korrigeerida käibemaksu ja kogurahvatulu saldo (2014–2020) summaga, millest on liikmesriikidele teatatud enne 1. veebruari 2022. Seega on Ühendkuningriigi lõplikuks osaks arvutatud 12,431681219587700%. Pärast Ühendkuningriigi osa korrigeerimist seoses nende summade aluseks olevate arvutustega, mille kohta on Ühendkuningriigile 2021. aastal juba arve esitatud, esitati Ühendkuningriigile 2022. aasta aprillis arve täiendava 67 miljoni euro suuruse summa kohta.

Maksed väljaastumislepingu alusel

Maksete mehhanism, mida kahe lepinguosalise vahel ette nähtud kohustuste suhtes kohaldatakse, on sätestatud artiklis 148. Kokkuvõttes esitab EL iga aasta aprillis ja septembris arve netosummade kohta, mis Ühendkuningriik peab tasuma, ja Ühendkuningriik maksab neid summasisid kuupõhiselt. Mis tahes aasta aprillis teatatud summad tuleb maksta neljas võrdses igakuises osas kõnealuse aasta juunist kuni septembrini. Septembris teatatud summad tuleb maksta kaheksas võrdses igakuises osas kõnealuse aasta oktoobrist kuni järgmise aasta maini. Kuna osad teatatud summad põhinevad paratamatult prognoosidel ja hinnangutel, siis ajakohastatakse aruandlust igal aastal tegelike andmete põhjal.

2021. aastal oli Ühendkuningriigile artikli 136 ja artiklite 140–147 alusel teatatud summa kokku 11 930 miljonit eurot, millest 3 763 miljonit eurot teatati 2021. aasta aprillis ja 8 166 miljonit eurot 2021. aasta septembris. 2021. aastal laekus makseid kokku 6 826 miljonit eurot, millest 3 763 miljonit eurot oli seotud aprilli aruandega (ja mis maksti neljas võrdses igakuises osas juunist septembrini 2021) ning 3 062 miljonit eurot oli seotud septembri aruandega (ja mis maksti kolmes võrdses osas oktoobrist detsembrini 2021).

(miljonites eurodes)

	2021. aasta aprilli aruanne (tasumisele kuuluvad ja makstud juunist septembrini 2021)	2021. aasta septembri aruanne (tasumisele kuuluvad ja makstud oktoobrist detsembrini 2021)	Kokku
Artikkel 140	3 696	3 054	6 750
Artikkel 142	—	11	11
Artikkel 136	230	18	247
Artikkel 147	21	—	21
	3 946	3 083	7 029
Artikkel 141	—	(20)	(20)
Artikkel 143	(93)	—	(93)
Artikkel 144	(46)	—	(46)
Artikkel 145	(37)	—	(37)
Artikkel 146	(7)	—	(7)
	(183)	(20)	(203)
Kokku	3 763	3 062	6 826

2021. aasta septembri arve aasta lõpu seisuga tasumata saldo, 5 104 miljonit eurot, maksti viie võrdse igakuise osana jaanuarist maini 2022.

Artikkel 140 – täitmata kulukohustused

Ühendkuningriik on kohustunud maksma ELile oma osa täitmata eelarvelistes kulukohustustes 31. detsembri 2020. aasta seisuga (nn Brexitiga seotud täitmata kulukohustused), mida on korrigeeritud vastavalt artiklis 140 täpsustatud nõuetele. 31. detsembri 2021. aasta seisuga oli nõuetena kajastatud kogusumma 28 620 miljonit eurot (2020. aastal 34 966 miljonit eurot), millest 11 556 miljonit eurot tuleb maksta 12 kuu jooksul alates aasta lõpust. Alljärgnevas tabelis on esitatud peamised muutused 31. detsembri 2020. aasta seisuga nõuetena kajastatud kogusumma (arvutatuna Ühendkuningriigi korrigeerimata osa põhjal) ja 31. detsembri 2021. aasta seisuga nõuetena kajastatud kogusumma vahel.

(miljonites eurodes)

Ühendkuningriigi võlgnetav summa seisuga 31.12.2020 (Ühendkuningriigi korrigeerimata osa põhjal)	34 966
Ühendkuningriigi osa korrigeerimine	208
Ühendkuningriigi võlgnetav summa seisuga 31.12.2020 (Ühendkuningriigi korrigeeritud osa põhjal)	35 174
Programmitöö perioodiga 2014–2020 või varasemate programmitöö perioodidega seotud netofinantskorrektsioonid (sealhulgas 2020. aasta mahaarvamistega seotud korrigeerimine)	(58)
2020. aasta traditsioonilised omavahendid, mis tehti liidule kättesaadavaks 2021. aastal (sealhulgas 2020. aasta mahaarvamistega seotud korrigeerimine)	(82)
Ühendkuningriigilt 2021. aastal laekunud netomaksed	(6 750)

(miljonites eurodes)	
Hinnangulise täitmata jätmisega seotud korrigeerimine	337
Kokku	28 620
<i>Pikaajalised</i>	17 064
<i>Lühiajalised</i>	11 556

Nõuetena kajastatud kogusumma vähenes aastate võrdluses 6 346 miljonit eurot, peamiselt tulenevalt Ühendkuningriigilt 2021. aastal laekunud maksetest (6 750 miljonit eurot).

Ühendkuningriigi 31. detsembri 2020. aasta seisuga võlgnetava summa korrigeerimine, mille tagajärjel see summa suurenes 208 miljoni euro võrra, kajastab korrigeerimise seoses Ühendkuningriigi osaga korrigeeritud eelarvelistes kulukohustustes 31. detsembri 2020. aasta seisuga, mille suhtes Ühendkuningriigi osa kohaldatakse (216,7 miljonit eurot). Samuti on arvestatud korrigeerimise seoses ELi 2020. majandusaasta aruandes sisalduvate mahaarvamistega, mis käsitlevad programmitöö perioodi 2014–2020 või varasemate programmitöö perioodidega seotud netofinantskorrigeerimise ning 2020. aasta traditsioonilisi omavahendeid, mis tehti liidule kättesaadavaks 2021. aastal (2,4 miljonit eurot), ja hinnangulise täitmata jätmisega seotud mahaarvamise korrigeerimist (6,0 miljonit eurot).

Programmitöö perioodiga 2014–2020 ja varasemate programmitöö perioodidega seotud netofinantskorrigeerimistest tuleneva mahaarvamise kogusumma 58,5 miljonit eurot koosneb summadest, mille kohta esitati arve 2021. aasta septembris ja mis ei olnud 2020. majandusaasta aruandes veel hõlmatud (34,8 miljonit eurot, millest 12,8 miljonit eurot maksis Ühendkuningriik oktoobrist detsembrini 2021 ja 22,0 miljonit eurot jaanuarist maini 2022), korrigeerimistest seoses Ühendkuningriigi osaga nendes summades (0,2 miljonit eurot) ning summadest, mille kohta esitatakse arve 2022. aasta detsembris ja mis tuleb maksta oktoobrist detsembrini 2022 (23,5 miljonit eurot).

2020. aastat käsitlevate ja liidule 2021. aastal kättesaadavaks tehtud traditsioonilistest omavahenditest tuleneva mahaarvamise kogusumma 82,0 miljonit eurot koosneb summadest, mille kohta esitati arve 2021. aasta septembris ja mis ei olnud 2020. majandusaasta aruandes veel hõlmatud (16,7 miljonit eurot, millest 6,3 miljonit eurot maksis Ühendkuningriik oktoobrist detsembrini 2021 ja 10,4 miljonit eurot jaanuarist maini 2022), korrigeerimistest seoses Ühendkuningriigi osaga nendes summades (0,1 miljonit eurot) ning summadest, mille kohta esitati arve 2022. aasta aprillis (65,2 miljonit eurot).

Aruandepäevast 12 kuu jooksul maksmisele kuuluv summa (11 556 miljonit eurot) koosneb 2021. aasta septembri arve tasumata saldost (5 090 miljonit eurot), summast, mille kohta esitati arve 2022. aasta aprillis (4 029 miljonit eurot), ning summast, mille kohta esitatakse arve 2022. aasta septembris ja mis tuleb maksta oktoobrist detsembrini 2022 (2 437 miljonit eurot). Summa, mille kohta esitati arve 2022. aasta aprillis, hõlmab 3 280 miljonit eurot seoses Ühendkuningriigi osaga täitmata kulukohustuste hinnangulises täitmisel 2022. aastal, 65,2 miljonit eurot seoses traditsioonilistest omavahenditest tuleneva mahaarvamistega, 70,5 miljonit eurot seoses korrigeerimistega, mis tehti Ühendkuningriigi osaga nendes summades, mille kohta 2021. aastal arved esitati, ja 743,6 miljonit eurot seoses korrigeerimistega, mis tehti Ühendkuningriigi osaga nendes täitmata kulukohustustes tulenevalt nende täitmisest 2021. aastal. Summa, mille kohta esitatakse arve 2022. aasta septembris ja mis tuleb maksta oktoobrist detsembrini 2022, koosneb 2 460 miljonit eurost seoses Ühendkuningriigi osaga täitmata kulukohustuste hinnangulises täitmisel 2022. aastal ja 23,5 miljonit eurost seoses netofinantskorrigeerimistest tulenevate mahaarvamistega.

Pärast kõikide 31. detsembri 2020. aasta seisuga esinevate täitmata kulukohustuste vabastamist käsitleva komisjoni ametliku prognoosi ajakohastamist suurenesid Ühendkuningriigi võlgnetavad summad ajakohastatud hinnangulise täitmata jätmise tulemusel 337 miljoni euro võrra.

Artikkel 142 – liidu kohustused 2020. aasta lõpu seisuga

Ühendkuningriik on võtnud kohustuse maksta ELile oma osa liidu kohustustes 2020. aasta lõpu seisuga, välja arvatud kohustused, mis on seotud a) vastavate varadega ja b) eelarve toimimise ja omavahendite haldamisega (sealhulgas summad, mis juba sisalduvad täitmata kulukohustustes; vt artikkel 140 eespool). Põhisumma on seotud ELi töösuhtejärgsete hüvitiste kohustustega (pensionid ja tervisekindlustus) 31. detsembri 2020. aasta seisuga.

Artikli 142 lõikest 6 tulenevad täitmata kohustised 2020. aastal

(miljonites eurodes)

	Euroopa Liidu ametnike pensioniskeem	Ühine ravikindlustusskeem	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Täitmata kohustised 2020. aastal	104 832	9 675	114 507	113 676
Ühendkuningriigi osa	13 032	1 203	14 235	14 048
Maksud Euroopa Liidu ametnike pensioniskeemi / ühisesse ravikindlustusskeemi	227	8	236	0
Kokku	13 260	1 211	14 471	14 048
Pikaajalised	13 032	1 203	14 235	14 048
Lühiajalised	227	8	236	0

Artikli 142 lõikes 6 sätestatud vaikumisi maksemeetodi kohaselt osaleb Ühendkuningriik aastapõhiselt liidu eelarvest Euroopa Liidu ametnike pensioniskeemi igale hüvitisajaajale eelmisel aastal tehtud netomaksetes ja nendega seotud liidu eelarvest ühisesse ravikindlustusskeemi tehtud sissemaksetes iga kindlustatu eest või isiku eest, kellel on kindlustatu kaudu kindlustuskaitse. Selle rahalise osalusega seotud makseid on kavas alustada 2022. aasta juunis (iga aastane osamakse tuleb teha nelja igakuise osamaksena vastava aasta juunist septembrini).

Ühendkuningriigi korrigeeritud osa liidu eelarvest 2021. aastal Euroopa Liidu ametnike pensioniskeemis osalejatele ja ühisesse ravikindlustusskeemi tehtud netomaksetes oli vastavalt 227 miljonit eurot ja 8 miljonit eurot. Need summad teatati Ühendkuningriigile osana 2022. aasta aprilli arvest (ja seega tuleb need maksta nelja võrdse igakuise osamaksena juunist septembrini 2022).

Peale selle olid Ühendkuningriigi artikli 142 lõike 6 kohased 2020. aasta täitmata kohustised seoses Euroopa Liidu ametnike pensioniskeemiga ja ühise ravikindlustusskeemiga 31. detsembril 2021 vastavalt 13 032 miljonit eurot ja 1 203 miljonit eurot (2020. aastal 12 450 miljonit eurot ja 1 599 miljonit eurot). Euroopa Liidu ametnike pensioniskeemi puhul toimunud kasv oli peamiselt tingitud finantseelduste muutusest tulenevast akutaarsest kahjumist (üksikasjalik teave on esitatud lisade punktis 2.9). Tuleb tähele panna, et kuigi finantseelduste muutustest tulenev aktuaarne kahjum mõjutab IPSAS 39 / ELi raamatupidamiseeskirja nr 12 alusel arvatud 2020. aasta täitmata kohustiste nüüdisväärtust, ei muuda see hüvitiste summat, mida EL peab tegelikult maksma, ega seega ka Ühendkuningriigi panust nendes maksetesse, mis tuleb artikli 142 lõike 6 kohase vaikumisi arveldusmehhanismi alusel tasuda.

31. detsembri 2021. aasta seisuga ei olnud Ühendkuningriik kasutanud IPSAS 39 / ELi raamatupidamiseeskirja nr 12 kohaselt tehtud aktuaarsete hinnangute põhjal arvatud Euroopa Liidu ametnike pensioniskeemi ja ühise ravikindlustusskeemi 2020. aasta täitmata kohustiste maksmiseks varase arveldamise võimalust, makstes need vastavalt artikli 142 lõike 6 viimases lõigus sätestatud menetlusele viie võrdse osamaksena.

Artikli 142 lõikest 5 tulenevad täitmata kohustised 2020. aastal

Artikli 142 lõike 5 kohaselt osaleb Ühendkuningriik muude pensioniskeemidega seotud kohustistes, nagu need on esitatud liidu 2020. majandusaasta konsolideeritud aruandes, kümne osamaksega alates 31. oktoobrist 2021 (iga aastane osamakse tuleb maksta kaheksa igakuise osamaksena oktoobrist kuni järgmise aasta maini). Need liidu 2020. majandusaasta konsolideeritud aruandes sisalduvad kohustised moodustasid 2 344 miljonit eurot, seega oli Ühendkuningriigi korrigeeritud osa 31. detsembri 2020. aasta seisuga 291 miljonit eurot. Võttes arvesse Ühendkuningriigilt 2021. aastal laekunud summasid (kokku 11 miljonit eurot), oli Ühendkuningriigi tasumata osa muudes pensioniskeemides 31. detsembriks 2021 vähenenud 281 miljonile eurole, millest 29 miljonit eurot tuleb maksta 12 kuu jooksul alates aasta lõpust.

Lisateavet töötajahüvitiste kavade kohta on esitatud lisade punktides 1.5.10 ja 2.9.

Muud artiklid

	(miljonites eurodes)	
	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31.12.2020
Ühendkuningriigi makstavad summad		
Artikkel 136	557	230
Artikkel 147	53	46
	610	275
Ühendkuningriigile makstavad summad		
Artikkel 141	(1 818)	(1 766)
Artikkel 143	(163)	(93)
Artikkel 144	(73)	(46)
Artikkel 145	(148)	(183)
Artikkel 146	(27)	(33)
	(2 229)	(2 122)
Kokku	(1 618)	(1 847)
Pikaajalised	(711)	(1 894)
Lühiajalised	(908)	47

Artikkel 136 – omavahendite suhtes kohaldatavad sätted

Artiklis 136 on kehtestatud sätted, mida kohaldatakse omavahendite suhtes pärast 31. detsembrist 2020. Ühendkuningriigil on õigus saada (või kohustus maksta, vastavalt olukorrale) oma osa omavahendites, mis on tulnud teha kättesaadavaks seoses eelarveaastatega kuni 2020. aastani (k.a), mida on korrigeeritud või mida korrigeeritakse pärast 31. detsembrist 2020. Peale selle saab ta oma osa loobumisvõimalusega seotud 2020. aasta korrigeerimises. Samuti kehtivad tema suhtes kõik kuni 2020. eelarveaastaga (k.a) seotud käibemaksupõhiste ja kogurahvatulul põhinevate omavahendite korrigeerimised. Nimetatud käibemaksupõhiste ja kogurahvatulul põhinevate omavahendite korrigeerimised arvutatakse igal aastal kuni 31. detsembrini 2028. Arvesse tuleb võtta ka Ühendkuningriigi aastate 2018–2019 korrigeerimidega seoses tehtud ajakohastusi.

Ühendkuningriik peab maksma traditsioonilised omavahendid, mida ta kogub pärast 28. veebruari 2021, kuid mis on seotud 2020. aasta või varasemate aastatega. Seejärel lahutatakse sellest summast Ühendkuningriigi osa kogusummas, mille ta on kättesaadavaks teinud. Traditsiooniliste omavahendite kohta eraldi raamatupidamisarvestuse pidamine lõpetatakse täielikult 31. detsembril 2025.

31. detsembri 2021. aasta seisuga on tasumata netosumma, mille Ühendkuningriik peab maksma, 557 miljonit eurot – 544 miljonit tuleb Ühendkuningriigile maksta 12 kuu jooksul alates aasta lõpust ja Ühendkuningriik peab edaspidi maksma 1 101 miljonit eurot.

	(miljonites eurodes)
Ühendkuningriigi makstav summa seisuga 31.12.2020	230
Ühendkuningriigi osa korrigeerimine	(2)
Summa, mille kohta esitati Ühendkuningriigile arve septembris 2021	47
2021. aastal laekunud maksed	(247)
Ühendkuningriigi korrigeerimine	(497)
Loobumine	(105)

	(miljonites eurodes)
Käibemaksupõhiste ja kogurahvatulul põhinevate omavahendite korrektsioonid (seoses 2020. aasta ja varasemate aastatega)	1 101
Ühendkuningriigi traditsioonilised omavahendid pärast 28. veebruari 2021 (netosumma)	31
Ühendkuningriigi makstav summa seisuga 31.12.2021	557
Pikaajalised	1 101
Lühiajalised	(544)

Artikkel 141 – trahvid

Ühendkuningriigil on õigus oma osale trahvides, mis on määratud enne 31. detsembrit 2020 ja mille liit määrab pärast 31. detsembrit 2020 artikli 92 lõikes 1 osutatud korra kohaselt, kui need trahvid muutuvad lõplikuks. Ühendkuningriigi asjaomaste tasumisele kuuluvate trahvide summa 31. detsembri 2021. aasta seisuga oli 13,8 miljardit eurot (2020. aastal 14,3 miljardit eurot). 0,5 miljardi euro suurune vähenemine tuleneb peamiselt trahvide väärtuse languse suurenemisest 0,9 miljardi euro võrra, mida tasakaalustas trahvide suurenemine netosummas 0,3 miljardit eurot (2021. aastal määrati trahve 1,7 miljardi euro ulatuses, millest on maha arvatud kohtuotsustega 2021. aastal 1,4 miljardi euro ulatuses kinnitatud ja makstud, vähendatud või tühistatud trahve). 31. detsembri 2021. aasta seisuga oli Ühendkuningriigi korrigeeritud osa nendes tasumisele kuuluvates trahvides 1,7 miljardit eurot (2020. aastal oli korrigeerimata osa 1,8 miljardit eurot), millest 80,8 miljonit eurot lisatakse 2022. aasta septembri arvele ja makstakse Ühendkuningriigile 2022. aasta oktoobrist 2023. aasta maini. Peale selle on Ühendkuningriigil õigus oma korrigeeritud osale lõplikes trahvides, mille kohta ei ole veel arvet esitatud (69,2 miljonit eurot, mis samuti lisatakse 2022. aasta septembri arvele ja makstakse Ühendkuningriigile 2022. aasta oktoobrist 2023. aasta maini), Ühendkuningriigi korrigeerimata osale lõplikes trahvides, mille kohta esitati arve septembris 2021, kuid mida ei ole aasta lõpu seisuga veel makstud (33,6 miljonit eurot, mis makstakse Ühendkuningriigile jaanuarist maini 2022), ja korrektsioonile seoses Ühendkuningriigi osaga trahvides, mille kohta esitati arve septembris 2021 (0,3 miljonit eurot, mis sisaldus 2022. aasta aprilli arves ja mis tuleb maksta Ühendkuningriigile juunist septembrini 2022). Ühendkuningriigi osa trahvides on seega kokku 1,8 miljardit eurot (2020. aastal 1,8 miljardit eurot), millest 90,2 miljonit eurot tuleb maksta 12 kuu jooksul alates aruandepäevast (2020. aastal oli korrigeerimata osa 20 miljonit eurot).

Artikkel 143 – tingimuslikud finantskohustised: finantsabiks antud laenud, EFSI, EFSF ja välislaenude andmise volitus

Selle artikli kohaselt peab Ühendkuningriik rahastama oma osa ELi tingimuslikes kohustistes seoses tema laenuvõtmis-, laenuandmis- ja tagatiste andmise alase tegevusega, kui need peaksid realiseeruma ja kui neid ei kaeta olemasolevatest tagatistfondidest (seotud tingimuslike kohustusi on käsitletud lisade punktis 4.1). EL maksab Ühendkuningriigile tagasi summad, mille Ühendkuningriik on tagatistfondidesse juba sisse maksnud ja mis ei ole enam vajalikud. Samuti on Ühendkuningriigil õigus sellistest toimingutest tagasisaadavatele vahenditele, mille kohustustes ta osaleb. 31. detsembri 2021. aasta seisuga oli Ühendkuningriigile makstav summa 163 miljonit eurot, mis tuleb täielikult maksta järgmise 12 kuu jooksul (2020. aastal oli korrigeerimata osa 93 miljonit eurot).

Artikkel 144 – rahastamisvahendid

Selle artikli kohaselt on EL võtnud kohustuse maksta Ühendkuningriigile tagasi tema osa tagasisaadavates vahendites, mis tulenevad väljaastumise kuupäevaks heaks kiidetud finantstehingutest, samuti tema osa pärast väljaastumise kuupäeva heaks kiidetud finantstehingutega seoses tehtud väljamaksetes. 31. detsembri 2021. aasta seisuga oli Ühendkuningriigile makstav summa 73 miljonit eurot, mis tuleb täielikult maksta järgmise 12 kuu jooksul (2020. aastal oli korrigeerimata osa 46 miljonit eurot).

Artikkel 145 – likvideeritav Euroopa Söe- ja Teraseühendus (likvideeritav ESTÜ)

Ühendkuningriigil on õigus oma osale likvideeritava ESTÜ netovaras 31. detsembri 2020. aasta seisuga, mis makstakse tagasi viie osamaksena iga aasta 30. juunil alates 2021. aastast. 31. detsembri 2020. aasta seisuga oli likvideeritava ESTÜ netovara 1,5 miljardit eurot, millest Ühendkuningriigi korrigeeritud osa on 184 miljonit eurot (2020. aastal oli korrigeerimata osa 183 miljonit eurot). Pärast esimese 37 miljoni euro suuruse osamakse tasumist 2021. aastal on maksmisele kuuluv summa 31. detsembri 2021. aasta seisuga 148 miljonit eurot, millest 37 miljonit eurot tuleb maksta 12 kuu jooksul alates aruandepäevast.

Artikkel 146 – investeringud Euroopa Investeerimisfondis (EIF)

Ühendkuningriigil on õigus oma osale ELi investeringutes EIFi sissemakstud aktsiakapitali 31. detsembri 2020. aasta seisuga, mis makstakse tagasi viie osamaksena iga aasta 30. juunil alates 2021. aastast. 31. detsembri 2020. aasta seisuga oli ELi investering EIFi sissemakstud kapitali 267 miljonit eurot, millest Ühendkuningriigi korrigeeritud osa on 33 miljonit eurot (2020. aastal oli korrigeerimata osa 33 miljonit eurot). Pärast esimese 7 miljoni euro suuruse osamakse tasumist on maksmisele kuuluv summa 31. detsembri 2021. aasta seisuga 27 miljonit eurot, millest 7 miljonit eurot tuleb maksta 12 kuu jooksul alates aruandepäevast.

Artikkel 147 – kohtuasjad

Ühendkuningriik on võtnud kohustuse maksta oma osa ELi maksetes, mis tulenevad liidu finantshuve käsitlevatest kohtuasjadest ja mille tähtpäev saabub, tingimusel et nende kohtuasjade aluseks olevad faktilised asjaolud toimusid hiljemalt 31. detsembril 2020. Võttes arvesse nii eraldisi ja viitvõlgu aasta lõpu seisuga kui ka tegelikke makseid, mille EL 2021. aastal seoses kohtuasjadega tegi (välja arvatud need, millest juba teatati ja mille Ühendkuningriik 2021. aastal maksis), on hinnanguline summa, mille Ühendkuningriik peab maksma, 53 miljonit eurot (2020. aastal oli korrigeerimata osa 46 miljonit eurot), millest 6 miljonit eurot tuleb maksta 12 kuu jooksul alates aruandepäevast.

2.6.1.3. Konkurentsitrahvidest tulenevad nõuded

	(miljonites eurodes)	
	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
<i>Trahvinõuete brutosumma</i>	14 922	14 503
<i>Ajutised maksed</i>	(2 100)	(3 023)
<i>Väärtuse langus</i>	(1 125)	(186)
Kokku	11 698	11 295
<i>Pikaajalised</i>	—	—
<i>Lühiajalised</i>	11 698	11 295

Trahvitud äriühingutel, kes on otsuse edasi kaevanud või kavatsevad seda teha, on võimalus kas teha ajutised maksed või anda komisjonile pangatagatis. Aasta lõpu seisuga oli kõikidest tasumisele kuuluvatest trahvidest ajutiste maksetena laekunud 2 100 miljonit eurot (2020. aastal 3 023 miljonit eurot), samal ajal kui tagatise oli saadud 11 067 miljoni euro ulatuses (2020. aastal 11 004 miljonit eurot).

Väärtuse languse tõttu maha kantud summad kajastavad komisjoni juhtumikohast hinnangut tasumata või tagatisega katmata trahvisummadele, mille sissenõudmisesse komisjon ei usu.

Kajastatud on tingimuslik kohustus, sest on võimalik, et ajutiselt makstud summad tuleb trahvitud äriühingutele tagasi maksta (vt lisade punkt 4.2.1).

2.6.1.4. Viitlaekumised ja ettemakstud kulud

	(miljonites eurodes)	
	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
<i>Viitlaekumised</i>	2 313	1 755
<i>Mittekaubanduslike tehingutega seotud ettemakstud kulud</i>	340	293
Kokku	2 653	2 048

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
<i>Pikaajalised</i>	1 556	1 261
<i>Lühiajalised</i>	1 097	787

Viitlaekumised hõlmavad 2 miljardi euro ulatuses ühtekuuluvusvaldkonna vahendeid (2020. aastal 1,7 miljardit eurot), mille komisjon liikmesriikide esitatud majandusaasta aruannete läbivaatamise ja heakskiitmise tulemusel eelduste kohaselt sisse nõuab. Suurim osa sellest summast (1,2 miljardit eurot) nõutakse eeldatavalt sisse alles selle aluseks olevate programmide sulgemisel (koroonaviirusele reageerimise investeerimisalgatuse meetmete tagajärjel) ja seega liigitatakse see pikaajaliste nõuete alla. Samuti hõlmab see 0,3 miljardit eurot, mis on seotud lisade punktis **2.6.1.1** nimetatud alahindamisjuhtumiga, täpsemalt hinnangutega summade kohta, mida liikmesriigid ei ole veel ajutiselt maksnud.

2.6.1.5. Muud sissenõutavad summad

2021. aasta jooksul nõuti sisse 744 miljonit eurot, mis tulenes nende programmi „NER300“ kasutamata vahendite ülekandmisest innovatsioonifondi, mida ei ole EIP-lt 2020. aasta lõpu seisuga veel sisse nõutud, ja mis on 2020. aasta lõpus hõlmatud muude sissenõutavate summade alla (vt lisade punkt **2.4.2.1**).

2.6.2. Kaubanduslikest tehingutest tekkinud nõuded

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Pikaajalised		
<i>Finantstagatise laekumispool</i>	2 630	—
<i>Viivis</i>	3 052	1 641
<i>Muud nõuded</i>	68	44
	5 750	1 685
Lühiajalised		
<i>Finantstagatise laekumispool</i>	485	—
<i>Kliendid</i>	302	324
<i>Klientidele esitatud nõuete väärtuse langus</i>	(172)	(188)
<i>Kaubanduslike tehingutega seotud ettemakstud kulud</i>	236	345
<i>Viivis</i>	1 127	1 085
<i>Muu</i>	345	200
	2 323	1 766
Kokku	8 073	3 450

Pikaajaline viivis on seotud lisade punktis **2.6.1.1** nimetatud alahindamise juhtumitega (1,8 miljardit eurot on seotud Ühendkuningriigi ja ülejäänud summa – 1,3 miljardit eurot – teiste liikmesriikidega), samal ajal kui lühiajaline viivis on peamiselt seotud traditsioonilisi omavahendeid käsitlevatest kontrolliaruannetest tulenevate viitlaekumiste ja trahvi saanud ettevõtjate antud tagatistelt kogunenud intressidega.

Finantstagatiste lepingu laekumispool kajastab ELi antud tagatiste eest tasuna saadud tagatispreemiate nüüdisväärtust. Enamiku ELi antud tagatiste eest ei maksta tasu või need on subsideeritud. Seepärast on nõuded finantstagatiste lepingu kohustisest oluliselt väiksemad (vt lisade punkt **2.11.2**). Selle reegli erand on EFSI tagatis, mis 2021. aastal moodustas finantstagatiste lepingu laekumispooldest 94%; sellele järgnes EIP-le seoses ELi välislaenu andmise volituse erasektorile laenamise volituse osaga antud tagatis, mis 2021. aastal moodustas 106 miljonit eurot, ja programm „Horisont 2020“, mis

moodustas 59 miljonit eurot. Finantstagatiste lepingu laekumispoole kogusummas, mis 31. detsembri 2021. aasta seisuga oli 3 115 miljonit eurot, liigitatakse 3 113 miljonit eurot õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavateks finantsvaradeks (õiglase väärtuse 3. tase). Võrreldes algsaldoga 1. jaanuaril 2021 (3 484 miljonit eurot) on laekumispoole kogusumma vähenenud 357 miljoni euro võrra 2021. aastal tehtud arvelduste tagajärjel ja veel 12 miljoni euro võrra eeldatavast väiksemate tulevaste preemiade tagajärjel.

2.7. LAOVARU

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
<i>Teadusotstarbelised materjalid</i>	58	59
<i>Muu</i>	26	21
Kokku	84	80

2.8. RAHA JA RAHA EKVIVALENDID

(miljonites eurodes)

	Lisade punkt	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
<i>Kontod riigikassades ja keskpankades</i>		20 121	11 342
<i>Arvelduskontod</i>		453	80
<i>Avansikontod</i>		8	8
<i>Ülekanded (ülekandmisel olev raha)</i>		—	0
<i>Eelarve täitmisega seotud pangakontod</i>	2.8.1	20 582	11 430
<i>Taasterahastu „NextGenerationEU“</i>	2.8.2	18 027	—
<i>Rahastamisvahendid</i>	2.8.3	2 838	2 446
<i>Trahvid</i>	2.8.4	1 953	1 458
<i>Muud institutsioonid, ametid ja asutused</i>		1 396	1 362
<i>Usaldusfondid</i>		65	46
Kokku		44 860	16 742

2.8.1. Eelarve täitmisega seotud pangakontod

Sellesse rubriiki kuuluvad vahendid, mida komisjon hoiab oma kontodel kõigis liikmesriikides ja EFTA riikides (riigikassas või keskpangas), ning arveldusarved kommertspankades, avansikontod ja sularahakontod. Rahaliste vahendite saldo 2021. aasta lõpus tuleneb peamiselt järgmistest asjaoludest:

- 14,4 miljardi euro suurune summa, mis ei olnud aasta lõpu seisuga veel rakendatud ja millest 8,6 miljardit eurot on seotud sihtotstarbelise tuluga, 1,4 miljardit eurot taasterahastu „NextGenerationEU“ krediidiga ja 4,4 miljardit eurot maksete assigneeringutega (sealhulgas 1,4 miljardit eurot EAGFigas);
- ametite kassasse kuuluv 2,2 miljardi euro suurune summa, mida haldab komisjon ja mis ei olnud aasta lõpu seisuga kulutatud;

- 1,7 miljardi euro ulatuses täiendavaid traditsioonilisi omavahendeid, mis olid makstud, kuid mitte eelarvesse kantud, ja
- 1,1 miljardi euro ulatuses lõplikke trahve, mis ei olnud veel eelarvesse kantud.

2.8.2. Taasterahastu „NextGenerationEU“

Taasterahastul „NextGenerationEU“ on pangakonto Euroopa Keskpangas (EKP). Taasterahastu „NextGenerationEU“ mitmekesise rahastamisstrateegia rakendamise tulemusel (vt lisade punkt 2.11) on taasterahastu rahaliste vahendite saldo märkimisväärne, moodustades 31. detsembri 2021. aasta seisuga 18 miljardit eurot. Rahaliste vahendite suure saldo eesmärk on tagada, et taasterahastu „NextGenerationEU“ pangakontol hoitakse piisavaid summasid kõikide eelseisvate väljamaksevajaduste täitmiseks ja kindlaksmääratud ohutusvaru säilitamiseks, vältides samal ajal ülemääraseid saldosid.

2.8.3. Rahastamisvahendid

Käesolevas rubriigis kajastatud summad seonduvad peamiselt raha ekvivalentidega, mida haldavad komisjoni eest usaldusisikud teatavate ELi eelarvest rahastatavate rahastamisvahendite programmide rakendamise eesmärgil: 31. detsembri 2021. aasta seisuga moodustasid need 1,8 miljardit eurot, millest 0,6 miljardit eurot on seotud COSME laenu tagamistrahastuga (vt lisade punkt 4.1.3). Samuti hõlmavad need raha ja raha ekvivalente, mida hoitakse ühises eraldisfondis ja mida ei olnud aasta lõpu seisuga väärtpaberitesse investeeritud (31. detsembri 2021. aasta seisuga 1 miljard eurot), ning innovatsioonifondile kuuluvat raha, mida haldab EIP (vt lisade punkt 2.4.2.1). See rubriik ei hõlma ühise eraldisfondiga seotud likviidsuspuhvrit (31. detsembri 2021. aasta seisuga 91,6 miljonit eurot), mida hoitakse komisjoni keskkassas. Finantsinstrumentide raha saab kasutada ainult asjaomastes programmides.

2.8.4. Trahvid

Tegemist on peamiselt rahaga, mis on laekunud seoses komisjoni määratud trahvidega, kui juhtumi menetlemine on veel pooleli. Neid summasid hoitakse spetsiaalsetel hoiukontodel, mida muudeks tehinguteks ei kasutata. Juhul kui trahv on vaidlustatud või kui ei ole teada, kas trahvi saanud äriühing trahvi vaidlustab või mitte, kajastatakse aluseks olev summa tingimusliku kohustisena lisade punktis 4.2.1. Alates 2010. aastast haldab komisjon kõiki järgnevaid ajutiselt makstud trahve BUFi fondi abil ning need investeeritakse õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavateks finantsvaradeks (mitte-tuletisinstrumentid) liigitatud finantsinstrumentidesse (vt lisade punkt 2.4.2). Trahvidega seotud raha kasv 2021. aasta lõpu seisuga tuleneb sellest, et võrreldes 2020. aasta lõpu seisuga hoiti BUFIs rohkem sularaha. Tuleb tähele panna, et pärast Euroopa Liidu Üldkohtu 2022. aasta jaanuari otsust kohtuasjas Intel Corporation vs. komisjon hüvitas komisjon 2022. aasta veebruaris 1 060 miljoni euro suuruse summa, mille Intel oli varem ajutiselt maksnud.

KOHUSTISED

2.9. PENSION JA MUUD TÖÖTAJAHÜVITISED

2.9.1. Neto töötajahüvitiste kohustised

	(miljonites eurodes)				
	Euroopa Liidu ametnike pensioniskeem	Muud pensioniskeemid	Ühine ravikindlustusskeem	Kokku seisuga 31.12.2021	Kokku seisuga 31.12.2020
Kindlaksmääratud hüvitise kohustus	109 679	2 600	10 647	122 926	116 468
Skeemi varad	—	(74)	(386)	(460)	(448)
Netokohustised	109 679	2 526	10 261	122 466	116 020

Töötajahüvitiste kohustiste suurenemine on tingitud peamiselt suurima olemasoleva skeemi, Euroopa Liidu ametnike pensioniskeemi netokohustiste suurenemisest. Kõnealuse Euroopa Liidu ametnike pensioniskeemi kohustise suurenemise peamine põhjus oli finantsseelduste muutustest tulenev aktuaarne kahjum (vt lisade punkt 2.9.4). See oli tingitud inflatsioonimäära suurenemisest, mille tulemusel langes reaalne diskontomäär. Reaalne diskontomäär oli kolmandat aastat järjest negatiivne, mis tähendab seda, et iga asjaomane summa on täna jätkuvalt rohkem väärt kui tulevikus, mil see

tegelikult makstakse. Tuleb tähele panna, et kuigi reaalse diskontomäära langus mõjutab kohustise suurust, siis ei muuda see hüvitiste summat, mis tuleb skeemis osalejatele ELi eelarvest tulevastel aastatel tegelikult maksta. Lisaks on aasta jooksul tänu teenistusele kogutud õigused suuremad kui aasta jooksul välja makstud hüvitised. Samuti on suurenemine tingitud aasta intressikuludest (kohustiste diskonteerimise korrigeerimine) ja kogemusepõhisest aktuaarsest kahjumist.

Euroopa Liidu ametnike pensioniskeem

See kindlaksmääratud hüvitiste kohustus kujutab endast nende tulevaste eeldatavate maksete nüüdisväärtust, mida EL peab tegema, et täita töötajate käesoleva ja eelnevate perioodide teenistusest tulenevaid pensionikohustusi. Kuna skeem toimib pidevalt, kaasatakse igal aastal ELi eelarvesse kõik maksed, mis tuleb skeemist aasta jooksul teha.

Personaleeskirjade artikli 83 kohaselt kujutab töötajate pensioniskeemis ettenähtud hüvitiste maksmine endast ELi eelarve kulu. Skeemi rahastatakse tinglikult ja liikmesriigid garanteerivad nende hüvitiste maksmise kollektiivselt. Kohustuslik pensionimakse (praegu 10,1 %) lahutatakse teenistuses olevate liikmete põhipalgast. Neid maksleid käsitletakse aasta eelarvetuluna ja kasutatakse ELi üldkulude rahastamiseks (vt ka lisade punkt 3.8).

Pensioniskeemist tulenevaid kohustusi hinnati 31. detsembri 2021. aasta seisuga Euroopa Liidu ametnike pensioniskeemiga hõlmatud töötajate arvu (teenistuses olevad töötajad, pensionärid, praegu invaliidsushüvitist saavad varem teenistuses olnud töötajad ja surnud töötajate ülalpeetavad) ning nimetatud kuupäeval kohaldatavate personaleeskirjadest tulenevate eeskirjade alusel. Kõnealune hindamine teostati vastavalt IPSAS 39 kohastele raamatupidamissätetele (ja seega ka ELi raamatupidamiseeskirjale nr 12).

Muud pensioniskeemid

Selles punktis on kajastatud kohustised seoses pensionikohustustega komisjoni, Euroopa Kohtu, kontrollikoja, nõukogu, Euroopa Ombudsmani ja Euroopa Andmekaitseinspektori praeguste ja endiste töötajate ees. Siin on kajastatud ka Euroopa Parlamendi liikmetega seotud pensionikohustised.

Ühine ravikindlustusskeem

Lisaks eespool kirjeldatud pensioniskeemidele on hinnatud kohustisi, mis on ELil ühise ravikindlustusskeemi ees seoses tervishoiukuludega, mis tuleb tasuda pärast töösuhte lõpetamist (millest on lahutatud nende oma panus). Nagu on märgitud lisade punktis 1.5.10, võetakse selle kohustise arvutamisel arvesse tervet teenistusperioodi, tagades, et töötajate töösuhte lõppemise järgse kava pensioni- ja tervisekindlustuse skeemide raamatupidamisarvestus oleks järjepidev.

Võttes arvesse kohustust kajastada tõeselt olukorra majanduslikku sisu, nagu on nõutud nii ELi raamatupidamiseeskirjade kui ka IPSASega, ei ole hüvitiste seostamisel teenistusperioodidega tõlgendatud IPSAS 39 rangemas tähenduses. Kui jaotada kõigi ametnike teenistuskulud ühise ravikindlustusskeemi puhul kümnele aastale, mitte iga töötaja teenistusperioodile, suurendaks see aasta lõpu kindlaksmääratud hüvitiste kohustust 3,1 miljardi euro võrra. Sellegipoolest ei oleks rangem lähenemisviis, nagu juba märgitud, kokkusobiv kvaliteedile esitatava õiglase kajastamise nõudega ega annaks seega usaldusväärset teavet kooskõlas ELi raamatupidamiseeskirja nr 1 ja IPSASe kontseptuaalse raamistikuga. See hinnang on väga tundlik praeguste töötajate teenistussuhte arengu (eelkõige tulevikus eeldatavasti alaliseks ametnikuks saavate tähtajalise töölepinguga töötajate arvu) suhtes.

2.9.2. Kindlaksmääratud hüvitisega skeemist tulenev töötajahüvitiste nüüdisväärtuse muutus

Kindlaksmääratud hüvitiste kohustuse nüüdisväärtus on töötajate käesoleva perioodi ja eelnevate perioodide teenistusega seotud kohustuste täitmiseks vajalikud diskonteeritud tulevased eeldatavad maksed.

Kindlaksmääratud hüvitiste kohustuste aruandeaasta muutuse analüüs on esitatud allpool.

(miljonites eurodes)

	Euroopa Liidu ametnike pensiooniskeem	Muud pensiooniskeemid	Ühine ravikindlustus-skeem	Kokku
Nüüdisväärtus seisuga 31.12.2020	100 741	2 438	13 289	116 468
Kajastatud tulemiaruanandes				
Jooksvad teenistuskulud	4 095	110	363	4 567
Intressikulu	401	5	66	473
Varasemast teenistusest tulenevad kulud	—	—	—	—
Kajastatud netovaras				
Töötajahüvitiste kohustiste ümberhindamine				
Kogemusepõhised aktuaarsed (kasumid)/kahjumid	1 457	26	(209)	1 273
Demograafiliste eelduste põhised aktuaarsed (kasumid)/kahjumid	—	—	—	—
Finantseelduste põhised aktuaarsed (kasumid)/kahjumid	4 787	90	(2 774)	2 103
Muud				
Makstud hüvitised	(1 801)	(69)	(88)	(1 957)
Nüüdisväärtus seisuga 31.12.2021	109 679	2 600	10 647	122 926

Jooksvad teenistuskulud on kindlaksmääratud hüvitiste kohustuste nüüdisväärtuse kasv, mis tuleneb praeguste liikmete teenistusest aruandeaastal.

Intressikulud suurendavad kindlaksmääratud hüvitiste kohustuse nüüdisväärtust perioodi vältel, sest hüvitiste maksmine on ühe perioodi võrra lähemal.

Kogemusepõhine aktuaarne kasum ja kahjum on 2021. aasta kohta eelmisel aastal tehtud eelduste ja 2021. aasta tegelikkuse erinevuste mõju.

Aktuaarsetest eelduste (demograafilised muutujad, nagu tööjõu volavus ja suremus, ning finantsilised muutujad, nagu diskontomäärad ja eeldatavad palgatõusud) väärtuste muutustest tulenev kasum ja kahjum tekib nende eelduste ajakohastamisel eesmärgiga kajastada alustingimuste muutusi.

Hüvitisi (näiteks pensione ja tervishoiukulude tagasimakseid) makstakse aasta jooksul skeemi eeskirjade kohaselt. Hüvitiste maksmine vähendab kindlaksmääratud hüvitiste kohustusi.

2.9.3. Skeemi varad

(miljonites eurodes)

	Muud pensiooniskeemid	Ühine ravikindlustus-skeem	Kokku
Nüüdisväärtus seisuga 31.12.2020	94	354	448
Kava vara netomuutus	(20)	32	12

(miljonites eurodes)

	Muud pensioniskeemid	Ühine ravikindlustuskeem	Kokku
Nüüdisväärtus seisuga 31.12.2021	74	386	460

2.9.4. Aktuaarsed eeldused – töötajahüvitised

Allpool on esitatud peamised aktuaarsed eeldused, mida kasutatakse ELi kahe peamise töötajahüvitiste skeemi hindamiseks.

	2021	2020
Euroopa Liidu ametnike pensioniskeem		
Nominaalne diskontomäär	1,0 %	0,4 %
Oodatav inflatsioonimäär	2,0 %	1,2 %
Tegelik diskontomäär	(1,0) %	(0,8) %
Tulevase palgatõusu eeldatav määr	1,8 %	1,8 %
Suundumused arstiabi maksumuses	—	N/A
Pensioniiiga	63/64/66	63/64/66
Ühine ravikindlustuskeem		
Nominaalne diskontomäär	1,0 %	0,5 %
Oodatav inflatsioonimäär	2,0 %	1,3 %
Tegelik diskontomäär	(1,0) %	(0,8) %
Tulevase palgatõusu eeldatav määr	1,9 %	1,8 %
Suundumused arstiabi maksumuses	2,5 %	2,6 %
Pensioniiiga	63/64/66	63/64/66

2021. aasta suremusnäitajad põhinevad ELi avalike teenistujate keskmise eluea tabelil EULT 2018.

Nominaalne diskontomäär määratakse kindlaks nullkupongiga eurovõlakirja tootlikkuse väärtusena (alates 2021. aasta detsembrist Euroopa Liidu ametnike pensioniskeemi puhul tagasimaksetähtajaga 23 aastat ja ühise ravikindlustuskeemi puhul tagasimaksetähtajaga 25 aastat). Inflatsioonimäärana kasutatakse sama perioodi oodatavat inflatsioonimäära. See tuleb määrata empiirilisel – see tähendab, et see peab põhinema Euroopa finantsturgudel kaubeldavad indeksivõlakirjade prognoositud väärtustel. Reaalne diskontomäär arvutatakse nominaalsest diskontomäärast ja oodatavast pikaajalisest inflatsioonimäärast.

2021. aastal hakkasid nominaalsed määrad küll varem täheldatud langusest taastuma, kuid nende kasvu mõju tasakaalustas oodatava inflatsioonimäära oluline tõus. Selle tulemusel reaalne diskontomäär üldiselt vähenes, mille tõttu jätkus negatiivne suundumus, samuti panustas see aasta jooksul finantseeldustest saadud aktuaarsesse kahjumisse.

2.9.5. Tundlikkusanalüüs

Tundlikkusanalüüs põhineb simulatsioonidel, mille käigus muudetakse muude tegurite samaks jäädes asjaomaste eelduste väärtusi.

Euroopa Liidu ametnike pensioniskeemi tundlikkus

Eeldatava diskontomäära kümne baaspunktsel (0,1 %) muutusel oleks järgmine mõju.

(miljonites eurodes)

	2021		2020	
	0,1 % suurenemine	0,1 % vähenemine	0,1 % suurenemine	0,1 % vähenemine
Kindlaksmääratud hüvitise kohustus	(2 464)	2 544	(2 247)	2 319

Eeldatavate palgatõusude kümne baaspunktsel (0,1 %) muutusel oleks järgmine mõju.

(miljonites eurodes)

	2021		2020	
	0,1 % suurenemine	0,1 % vähenemine	0,1 % suurenemine	0,1 % vähenemine
Kindlaksmääratud hüvitise kohustus	2 414	(2 345)	2 206	(2 143)

Eeldatava pensioniea üheaastasel muutusel oleks järgmine mõju.

(miljonites eurodes)

	2021		2020	
	Ühe aasta suure- mine	Ühe aasta vähenemine	Ühe aasta suurenemine	Ühe aasta vähenemine
Kindlaksmääratud hüvitise kohustus	(1 155)	1 527	(1 104)	1 417

Ühise ravikindlustusskeemi tundlikkus muutuste suhtes

Arstiabi maksumuse suundumuste kümne baaspunktsel muutusel oleks järgmine mõju.

(miljonites eurodes)

	2021		2020	
	0,1 % suurenemine	0,1 % vähenemine	0,1 % suurenemine	0,1 % vähenemine
Jooksvate teenistuskulude ja töösuhtejärgse arstiabi perioodilise netomaksumuse intressikulude komponentide kogusumma	13	(12)	15	(14)
Kindlaksmääratud hüvitise kohustus	317	(307)	397	(385)

Eeldatava diskontomäära kümne baaspunktsel (0,1 %) muutusel oleks järgmine mõju.

(miljonites eurodes)

	2021		2020	
	0,1 % suurenemine	0,1 % vähenemine	0,1 % suurenemine	0,1 % vähenemine
Kindlaksmääratud hüvitise kohustus	(265)	274	(348)	361

Eeldatavate palgatõusude kümne baaspunktsel (0,1 %) muutusel oleks järgmine mõju.

(miljonites eurodes)

	2021		2020	
	0,1 % suurenemine	0,1 % vähenemine	0,1 % suurenemine	0,1 % vähenemine
Kindlaksmääratud hüvitise kohustus	(42)	41	(38)	37

Eeldatava pensioniea üheaastasel muutusel oleks järgmine mõju.

(miljonites eurodes)

	2021		2020	
	Ühe aasta suurenemine	Ühe aasta vähenemine	Ühe aasta suurenemine	Ühe aasta vähenemine
Kindlaksmääratud hüvitise kohustus	(317)	334	(401)	421

2.10. ERALDISED

(miljonites eurodes)

	Summa 31.detsembri 2020. aasta seisuga	ELi raamatupidamiseeskirja nr 11 läbivaatamine	Täiendavad eraldised	Kasutamata summade tühistamine	Kasutatud summad	Liikide vahelised ümberpaigutused	Hinnangu muutus	Summa 31. detsembri 2021. aasta seisuga
<i>Kohtuasjad:</i>								
Põllumajandus	170	—	210	(25)	(1)	—	—	354
Muu	31	—	5	(14)	(2)	—	2	22
Tuumarajatiste likvideerimine	2 426	—	—	—	(33)	—	46	2 440
Finantsküsimumused	2 523	(2 522)	1	—	(1)	—	—	1
Muu	254	—	284	(26)	(19)	—	37	530
Kokku	5 405	(2 522)	500	(65)	(55)	—	86	3 348
Pikaajalised	3 878	(1 165)	212	(25)	(1)	(35)	86	2 950
Lühiajalised	1 527	(1 357)	288	(40)	(55)	35	(0)	398

Eraldised on möödunud sündmustest tulenevad usaldusväärset hinnatud summad, mis tuleb tõenäoliselt ELi eelarvest tulevikus tasuda.

Kohtuasjad

Tegemist on prognoositud summadega, mis tuleb pärast aasta lõppu seoses mitme poolelioleva kohtuasjaga tõenäoliselt välja maksta. Põllumajandust käsitlevad summad on seotud liikmesriikide algatatud kohtumenetlustega EAGFi ja EAFRD vastavuse kontrolli otsuste vastu.

Tuumarajatiste likvideerimine

2017. aastal ajakohastati Teadusuuringute Ühiskeskuse dekomisjoneerimise ja jäätmekäitluse programmi strateegiat (D&WMP), mis on eraldise tegemiste aluseks. Strateegia koos eelarve ja personalivajadusega vaadati läbi koos sõltumatu D&WMP eksperdirühmaga. Strateegia on parim olemasolev hinnang selle kohta, kui palju vahendeid ja personali on vaja Teadusuuringute Ühiskeskuse tegevuskohtade dekomisjoneerimiseks Ispras, Geelis, Karlsruhe ja Pettenis.

Kooskõlas ELi raamatupidamiseeskirjadega on see eraldis seotud inflatsiooniindeksiga ja seejärel diskonteeritud nüüdispuhasväärtusesse (kasutades euroala vahetuskursi kõverat). 31. detsembri 2021. aasta seisuga andis see tulemuseks 2 440 miljoni euro suuruse eraldise, mis jagunes summadeks, mida eeldatavalt kasutatakse 2022. aastal (35 miljonit eurot), ja summadeks, mida kasutatakse hiljem (2 405 miljonit eurot).

Tuleb märkida, et dekomisjoneerimise pikaajalise kavandamisega kaasnevad suured ebakindlused võivad seda hinnangut mõjutada ja dekomisjoneerimiseks kuluv aeg võib tulevikus märkimisväärselt pikeneda. Peamised ebakindluse allikad on seotud dekomisjoneeritud tegevuskoha lõppseisundi, tuumamaterjalide, jäätmete käitlemise ja kõrvaldamise aspektide, riikliku regulatiivraamistiku ebatäielikkuse või puudumisega, keerukate ja aeganõudvate litsentsimisprotsesside ning dekomisjoneerimistööstuse turu arenguga tulevikus.

Finantseraldised

Kuni 31. detsembrini 2020 arvestati enamikku finantstagatise sõltuvalt kahjumi tõenäosusest eraldistena või kajastati need tingimuslike kohustistena. 1. jaanuaril 2021 liigitati need läbivaadatud ELi raamatupidamiseeskirja nr 11 „Finantsinstumendid“ jõustumise tulemusel ümber finantstagatise kohustisteks ja nende väärtus hinnati ümber (vt lisade punktid 1 ja 2.11).

Ülejäänud saldo 31. detsembri 2021. aasta seisuga on seotud peamiselt kasutamata tagasivõtmatutest kohustustest tuleneva eeldatava krediidikahjuga.

2.11. FINANTSKOHUSTISED

(miljonites eurodes)

	Lisade punkt	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Pikaajalised			
Amortiseeritud väärtuses kajastatud finantskohustised	2.11.1	214 824	84 395
Finantskohustised õiglas väärtuses üle- või puudujäägina	2.4.2.2	5	4
Finantstagatise kohustised	2.11.2	146	—
		214 974	84 399
Lühiajalised			
Amortiseeritud väärtuses kajastatud finantskohustised	2.11.1	23 501	10 559
Finantskohustised õiglas väärtuses üle- või puudujäägina	2.4.2.2	—	0

(miljonites eurodes)

	Lisade punkt	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Finantstagatise kohustised	2.11.2	7 648	90
		31 149	10 649
Kokku		246 123	95 048

2.11.1. Amortiseeritud väärtuses kajastatud finantskohustised

(miljonites eurodes)

	Lisade punkt	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Taasterahastu „NextGenerationEU“ ja finantsabi jaoks võetud laenud	2.11.1.1	236 720	93 192
Muud finantskohustised	2.11.1.2	1 605	1 761
Kokku		238 325	94 954
Pikaajalised		214 824	84 395
Lühiajalised		23 501	10 559

2.11.1.1. Taasterahastu „NextGenerationEU“ ja finantsabi jaoks võetud laenud

(miljonites eurodes)

	Taaste-rahastu „NextGenerationEU“	TERA	EFSM	Makse-bilansi toetamise mehhanism	Makro-majanduslik finantsabi	Euratom	Kokku
Kokku seisuga 31.12.2020		39 503	47 396	201	5 813	279	93 192
ELi raamatupidamiseskirja nr 11 läbi vaatamine	—	420	(114)	(1)	24	1	329
Uued laenud (nimiväärtus)	111 947	50 137	9 750	—	1 665	100	173 599
Tagasimaksud	(20 996)	—	(9 750)	—	(14)	(29)	(30 789)
Bilansilise maksumuse muutused	49	507	(144)	0	(24)	—	388
Kokku seisuga 31.12.2021	91 000	90 567	47 138	201	7 464	351	236 720
Pikaajalised	70 960	90 502	43 969	200	7 425	327	213 383
Lühiajalised	20 040	65	3 169	1	39	24	23 338

Võetud laenud on peamiselt seotud pikaajaliste võlakirjadega taasterahastu „NextGenerationEU“ ja finantsabi programmide jaoks, kuid alates 2021. aastast emiteerib komisjon taasterahastu „NextGenerationEU“ jaoks ka lühikese lõpptähtajaga ELi võlakirju (31. detsembri 2021. aasta seisuga 20 miljardit eurot).

Taasterahastu „NextGenerationEU“ võetud laenudest rahastatakse taaste- ja vastupidavusrahastust antavaid laene ja tagastamatuid toetusi ning muid mitmeaastase finantsraamistiku programme. Taasterahastu „NextGenerationEU“ puhul ei võta komisjon laene rangelt samade tingimuste põhimõttel, see tähendab konkreetsete laenude rahastamiseks. Koostatud on

iga-aastane laenuvõtmiskava, mis põhineb laenude ja tagastamatu toetuse prognoositud väljavoolul. Komisjon järgib mitmekesist rahastamisstrateegiat ning kasutab erinevaid pika- ja lühiajalisi rahastamisvahendeid. See võimaldab komisjonil pakkuda laene saavatele liikmesriikidele soodsatel tingimustel pikaajalisi laene. Seejärel jaotatakse laenuvõtmise kulud ühe ühtlustatud meetodi kohaselt laenu saajate vahel ja ELi eelarvesse (tagastamatu toetuse puhul).

Muutused bilansilises maksumuses vastavad kogunenud intresside muutustele ja hinnalisandite/allahindluste muutustele (uued hinnalisandid/allahindlused ja amortisatsioon).

Eelnimetatud laenude tagasimaksmise tagab lõppkokkuvõttes ELi eelarve (vt lisade punkt 4.1.2) ja sellest tulenevalt iga liikmesriik.

Võetud laenude tegelikud intressimäärad (väljendatud intressimäärade vahemikuna)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Taasterahastu „NextGenerationEU“	(0,95) % — 0,74 %	—
TERA	(0,48) % — 0,77 %	0,00 % — 0,30 %
EFSM	(0,03) % — 3,79 %	0,50 % — 3,75 %
Maksebilansi toetamise mehhanism	2,95 %	2,88 %
Makromajanduslik finantsabi	(0,14) % — 3,70 %	0,00 % — 3,69 %
Euratom	(0,08) % — 1,58 %	0,00 % — 5,68 %

2020. aasta näitajad osutavad nominaalsele intressimäärale, samal ajal kui 2021. aasta näitajad on kooskõlas läbivaadatud ELi raamatupidamiseeskirjaga nr 11 tegelikud intressimäärad.

2.11.1.2. Muud finantskohustised

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Pikaajalised		
Kapitalirendi kohustised	1 017	1 130
Hooned, mille eest makstakse osamaksetena	291	346
Muu	133	136
	1 441	1 612
Lühiajalised		
Kapitalirendi kohustised	103	101
Hooned, mille eest makstakse osamaksetena	54	38
Hüvitamisele kuuluvad trahvid	—	8
Muu	6	2
	164	149
Kokku	1 605	1 761

Kapitalirendi kohustised

(miljonites eurodes)

	Tulevikus tasumisele kuuluvad summad			
	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta	Kohustised kokku
Maa ja hooned	98	471	537	1 105
Muu põhivara	6	9	—	15
Kokku seisuga 31.12.2021	103	480	537	1 120
Intrssid	41	140	94	275
Tulevased minimaalsed rendimaksud kokku seisuga 31.12.2021	145	619	631	1 395
Tulevased minimaalsed rendimaksud kokku seisuga 31.12.2020	151	636	790	1 576

Eespool esitatud rendi ja hoonetega seotud summasid tuleb rahastada tulevaste eelarvete kaudu.

2.11.2. Finantstagatise kohustised

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	
	Finantstagatiste leping – laekumispool (lisade punkt 2.6.2)	Finantstagatiste kohustised
<i>ELi eelarveliste tagatiste programmid</i>		
EFSI tagatis	2 917	3 618
EIP välislaenuade andmise volituse tagatised	106	2 569
EFSD tagatis	2	139
Programmi „InvestEU“ tagatis	—	—
Naabrusspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi ELi tagatis	—	4
	3 024	6 330
<i>ELi rahastamisvahendite programmid</i>		
COSME	0	780
Programm „Horisont 2020“	59	410
Kultuuri- ja loomesektorite tagatisrahastu	—	110
Muu	32	165
	90	1 464
Kokku	3 115	7 794
Pikaajalised	2 630	146
Lühiajalised	485	7 648

Eelmistel aastatel arvestati finantstagatiste lepingutena ainult turupõhist tasu hõlmavaid tagatise, see tähendab EFSI tagatist võlaportfellile, mille EIP on välja andnud EFSI innovatsiooni- ja taristukomponendi alusel, ning väikest osa välislaenu andmise volitusega seotud tagatisest, mis piirdub EIP vastupanuvõime ja taastuvuse algatuse raames antud EIP laenudega.

Läbivaadatud ELi raamatupidamiseskirja nr 11 kohaldamise tulemusel alates 1. jaanuarist 2021 liigitati varem eraldistena arvestatud finantstagatise ümber finantstagatiste lepinguteks. Peale selle hinnati tagatistega seotud kohustised ümber kooskõlas uue eeldatava krediidikahju väljavaatega. Läbivaadatud ELi raamatupidamiseskirja nr 11 kohaldamise mõju on kirjeldatud lisade punktis 1.

Alates 2021. aastast kohaldab EL finantstagatiste lepingute brutosummas kajastamist, mille puhul tagatise raames saadaolevad summad kajastatakse finantstagatiste lepingu laekumispoolel (mis kajastatakse kaubanduslike nõuete rubriigis, vt lisade punkt 2.6.2) ja finantstagatiste lepingu kohustis kajastatakse ELi kohustisena seoses tagatiste tulevase realiseerimise katmisega. Varem esitati EFSI ja välislaenu andmise volitusega seotud tagatised netosummas, see tähendab tagatise eeldatavad nõuded ja kohustised tasaarveldati.

Finantstagatiste programmidest on rahalisest seisukohast jätkuvalt kõige olulisem EFSI tagatis (finantstagatiste lepingu kohustis 3 618 miljonit eurot), millele järgneb välislaenu andmise volitusega seotud tagatis (kohustis 2 569 miljonit eurot). Kui EFSI tagatise eest on ELil õigus saada eeldatavalt tasu 2 917 miljonit eurot, mis on kajastatud finantstagatiste lepingu laekumispoolel ja mis katab suurel määral kohustise, siis välislaenu andmise volitusega seotud tagatise puhul moodustavad eeldatavad nõuded vaid 106 miljonit eurot, mis katab tagatisest üksnes väikese osa; see on tingitud asjaolust, et EL subsidierib suure osa välislaenu andmise volitusest.

Enamiku ELi ülejäänud tagatisprogrammide, eelkõige VKEdele või innovatsioonisektorile suunatud suurema riskiga rahastamist pakkuvate programmide eest tasu ei maksta. Programmi „Horisont 2020“ raames antavate tagatiste kohta on lisateavet esitatud lisade punktis 2.4.2.1 ja COSME programmi kohta lisade punktis 4.1.3.

2.12. VÕLGNEVUSED

(miljonites eurodes)

	Brutosumma	Kohandused	Netosumma seisuga 31.12.2021	Brutosumma	Kohandused	Netosumma seisuga 31.12.2020
Kulutaotlused ja arved, saadud:						
<i>liikmesriikidelt</i>						
<i>EAFRD ja muud maaelu arengu vahendid</i>	30	(0)	30	17	—	17
<i>ERF ja ÜF</i>	6 484	(1 878)	4 606	12 651	(2 698)	9 954
<i>ESF</i>	3 311	(596)	2 715	3 479	(370)	3 109
<i>Taaste- ja vastupidavusraha (taasterahastu „NextGenerationEU“)</i>	19 118		19 118	—	—	—
<i>Muud</i>	663	(58)	605	792	(90)	701
<i>Era- ja avalik-õiguslikelt juriidilistelt isikutelt</i>	1 563	(320)	1 244	1 485	(182)	1 302
Saadud kulutaotlused ja arved kokku	31 169	(2 851)	28 318	18 424	(3 341)	15 083
EAGF	15 650	—	15 650	16 160	—	16 160
Mitmesugused võlgnevused	2 068	—	2 068	784	—	784
Muu	335	—	335	381	—	381

(miljonites eurodes)

	Brutosumma	Kohandused	Netosumma seisuga 31.12.2021	Brutosumma	Kohandused	Netosumma seisuga 31.12.2020
Kokku	49 223	(2 851)	46 372	35 748	(3 341)	32 408

Võlgnevused hõlmavad laekunud, kuid aasta lõpuks tasumata arveid ja kulutaotlusi. Need on esmaselt kajastatud arvete/kulutaotluste laekumise ajal taotletud summade väärtuses. Hiljem on võlgnevusi kohandatud, et kajastada üksnes kulude läbivaatamise järel heakskiidetud summasid ning summasid, mida hinnatakse rahastamiskõlblikuks. Summad, mida loetakse rahastamiskõlbmatuks, sisalduvad veerus „Kohandused“. Suurimad summad seonduvad struktuurimeetmetega.

Oluline kasv võrreldes eelmise aasta lõpuga on peamiselt tingitud 2021. aastal tegevust alustanud taaste- ja vastupidavusrahastust (taasterahastu „NextGenerationEU“), mille võlgnevused moodustasid 31. detsembri 2021. aasta seisuga kokku 19,1 miljardit eurot.

Programmitöö perioodil 2014–2020 on struktuurifondide (ERF ja ESF), Ühtekuuluvusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi ühissätete Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1303/2013⁽²²⁾ ette nähtud, et ELi eelarvet kaitstakse, pidades süstemaatiliselt kinni 10 % tehtud vahemaksetest. Ühissätete määruse kohasele eelarveaastale (1. juuli kuni 30. juuni) järgnevas veebruariks on kontrollitsüklil lõppenud – lõpule on jõudnud nii korraldusametuste halduskontroll kui ka auditeerimisametuste auditid. Komisjon vaatab läbi liikmesriikide asjaomaste ametiasutuste esitatud kinnitavad dokumendid ja raamatupidamisaruanded. Lõppjäägi maksmine/sissenõudmine toimub alles pärast selle läbivaatamise lõpuleviimist ja raamatupidamisaruannete kinnitamist. Kõnealuse korralduse alusel kinni peetud summa oli 2021. aasta lõpul kokku 10,4 miljardit eurot. Osa sellest summast (2,1 miljardit eurot) hinnatakse liikmesriikide raamatupidamisaruannetes esitatud teabe alusel rahastamiskõlbmatuks ja sisaldub samuti veerus „Kohandused“.

Kokku suurenesid võlgnevused 14 miljardi euro võrra, peamiselt taaste- ja vastupidavusrahastu (taasterahastu „NextGenerationEU“) tegevuse alustamise tõttu 2021. aastal. Osaliselt tasakaalustas seda ERFiga seotud võlgnetavate summade vähenemine, mis oli põhiliselt tingitud 2021. aasta lõpu poole esitatud kulunõuete väiksemast summast võrreldes eelmise aasta olukorraga.

Mitmesuguste võlgnevuste kasv tuleneb peamiselt trahvi saanud äriühingutelt laekunud ajutistest maksetest, mis tuleb äriühingutele pärast aasta lõppu tagasi maksta.

Eelmaksetaotlused

Lisaks eespool nimetatud summadele saadi 2021. aasta lõpuks 0,7 miljardi euro eest eelmaksetaotlusi, mis ei olnud aasta lõpu seisuga veel välja makstud. ELi raamatupidamiseskirjade kohaselt ei kirjeldata neid summasid võlgnevusena.

2.13. VIITVÕLAD JA ETTEMAKSTUD TULU

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
<i>Viitvõlad</i>	77 819	64 383
<i>Ettemakstud tulu</i>	126	128
<i>Muu</i>	123	74
Kokku	78 068	64 584

⁽²²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013 aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

Viitvõlad jaotuvad järgmiselt.

	(miljonites eurodes)	
	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Taaste- ja vastupidavusrahastu (taasterahastu „NextGenerationEU“)	8 263	—
EAGF	25 241	24 599
EAFRD ja muud maaelu arengu rahastamisvahendid	19 245	18 622
ERF ja ÜF	10 710	8 766
ESF	3 499	3 009
Muu	10 859	9 386
Kokku	77 819	64 383

Viitvõlad on kajastatud kulutused, mille kohta liidule ei ole kulutaotlusi veel esitatud. Ühtekuuluvuspoliitika puhul on ERFi ja ÜFi viitvõlgade suurenemine peamiselt seotud perioodi 2014–2020 rakendamisega. Taaste- ja vastupidavusrahastu (taasterahastu „NextGenerationEU“) alustas tegevust alles 2021. aastal ja on peamine põhjus, miks viitvõlad alates eelmise aasta lõpust ulatuslikult suurenesid.

NETOVARA

2.14. RESERVID

	(miljonites eurodes)		
	Lisade punkt	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Õiglase väärtuse reserv	2.14.1	—	496
Tagatisfondi reserv	2.14.2	—	3 043
Muud reservid	2.14.3	1 325	1 523
Kokku		1 325	5 062

2.14.1. Õiglase väärtuse reserv

Kooskõlas ELi raamatupidamiseeskirja nr 11 eelmise versiooniga, mida kohaldati kuni 31. detsembrini 2020, kajastati müügivalmis finantsvarade õiglase väärtuse korrigeerimist õiglase väärtuse reservi kaudu. Alates 1. jaanuarist 2021 on müügivalmis finantsvarad ümber liigitatud õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavateks finantsvaradeks (vt lisade punkt 2.4). Seotud õiglase väärtuse reserv vabastati seega kumuleerunud tulemuse alla (vt lisade punkt 1).

2.14.2. Tagatisfondi reserv

Kuni 31. detsembrini 2020 kajastati EIP välislaenude andmise volituse raames antud ja ELi eelarvega tagatud laenude tagasimaksmata summade 9 % sihtsummat tagatisfondi reservi netovarana. Pärast ELi raamatupidamiseeskirja nr 11 läbivaatamist arvestatakse välistegevuse tagatisfondist kaetud EIP välislaenude andmise volitusega seotud tagatist finantstagatise kohustusena. Seepärast korraldati EIP välislaenude andmise volituse raames antud tagatiste tulevase realiseerimise kohustus bilansis ümber (vt lisade punkt 2.11.2) ja tagatisfondi reserv vabastati kumuleerunud tulemuse alla (vt lisade punkt 1).

2.14.3. Muud reservid

See summa seondub peamiselt likvideeritava ESTÜ söe ja terase teadusfondi varade reserviga (997 miljonit eurot), mis moodustati ESTÜ likvideerimise raames.

2.15. LIIKMESRIIKIDELT SISSENÕUTAVAD SUMMAD

	(miljonites eurodes)
Liikmesriikidelt sissenõutavad summad seisuga 31.12.2020	38 480
<i>Läbivaadatud ELi raamatupidamiseeskirja nr 11 mõju (vt lisade punkt 1)</i>	<i>(1 719)</i>
Saldo seisuga 1.1.2021	36 761
<i>Liikmesriikidele tagasi makstud 2020. aasta eelarve ülejääk</i>	<i>1 769</i>
<i>Muutused tagatisfondi reservis</i>	<i>—</i>
<i>Töötajahüvitiste kohustiste ümberhindamine</i>	<i>3 257</i>
<i>Muu</i>	<i>(262)</i>
<i>Eelarveaasta tulem</i>	<i>42 100</i>
Liikmesriikidelt sissenõutavad summad seisuga 31.12.2021 kokku	83 624

Kõnealune summa kajastab seda osa ELi kuni 31. detsembrini kantud kuludest, mida tuleb rahastada tulevastest eelarvetest. Tekkepõhise raamatupidamisarvestuse põhimõtte kohaselt kajastatakse aastal N paljusid kulusid, mis tegelikult võidakse tasuda alles aastal N+1 (või hiljem) ning seetõttu rahastada aasta N+1 (või hilisema aasta) eelarvest. Kuna sellised kulud arvatakse raamatupidamisarvestuses kohustiste hulka ning asjaomaseid summasid rahastatakse tulevastest eelarvetest, ületavad kohustised aasta lõpu seisuga märkimisväärselt varasid. Kõige enam esiletõstmist väärivad summad on seotud EAGFi tegevuse ja töötajahüvitiste kohustistega.

Tuleb aga märkida, et eespool kirjeldatu ei mõjuta eelarve täitmise tulemust – eelarve tulud peaksid alati võrduma eelarve kuludega või neid ületama ning võimalik tulude ülejääk tagastatakse liikmesriikidele.

Töötajahüvitiste kohustiste ümberhindamine on seotud nende kohustiste aktuaarsest hindamisest tuleneva aktuaarse kasumi ja kahjumiga.

Liikmesriikidelt sissenõutavate summade oluline suurenemine on peamiselt tingitud 2021. aastal taasterahastu „NextGenerationEU“ raames tagastamatu toetusega seoses võetud laenudest.

3. TULEMIARUANDE LISAD

TULUD

MITTEKAUBANDUSLIKEST TEHINGUTEST SAADUD TULUD: OMAVAHENDID

3.1. KOGURAHVATULUL PÕHINEVAD OMAVAHENDID

Tulu omavahenditest on ELi põhitegevustulude peamine osa. Omavahendite neljast kategooriast kõige olulisem on kogurahvatulul põhinevatest omavahenditest saadav tulu, mis moodustas 2021. aastal 115 955 miljonit eurot (2020. aastal 125 393 miljonit eurot). Igalt liikmesriigilt kogutakse tema kogurahvatulust sama protsendimäär. Kogurahvatulul põhinevad omavahendid tasakaalustavad tulusid ja kulusid, st nendega rahastatakse eelarve seda osa, mis ei ole kaetud muude tuluallikatega. Kogurahvatulul põhinevate omavahendite vähenemine 2021. aastal võrreldes 2020. aastaga on tingitud nii (ringlusse võtmata plastpakendijäätmetel põhineva) uue omavahendi kasutuselevõtmisest kui ka muu tulu suurenemisest.

3.2. TRADITSIOONILISED OMAVAHENDID

Traditsioonilised omavahendid on peamiselt seotud tollimaksudega, millest liikmesriigid jätavad endale sissenõudmiskuludena 20 %, seega on eespool esitatud summad näidatud kõnealuse mahaarvamise võrra väiksemana. Tollimaksude kogumine püsib eelmise aastaga võrreldes sarnasel tasemel.

3.3. KÄIBEMAKSUPÕHISED OMAVAHENDID

Käibemaksupõhiseid omavahendeid arvutatakse liikmesriikide käibemaksubaaside alusel, mis on selleks otstarbeks vastavalt ELi eeskirjadele ühtlustatud. Iga liikmesriigi laekunud käibemaksu kogusumma suhtes, mis on kogutud kõikidelt maksustatavatelt kaubatarnetelt või teenuste osutamisel, jagatuna kaalutud keskmise käibemaksusumma, kohaldatakse ühtset 0,3 % sissenõudmismäära. Käibemaksubaas on piiratud 50 %ga iga liikmesriigi kogurahvatulust. Käibemaksupõhised omavahendid püsisid eelmise aastaga võrreldes üldiselt sarnasel tasemel.

3.4. PLASTPAKENDIJÄÄTMETEL PÕHINEVAD OMAVAHENDID

Liikmesriigis tekkinud, kuid ringlusse võtmata plastpakendijäätmete massi suhtes kohaldatakse ühtset sissenõudmismäära 0,80 eurot kilogrammi kohta. Asjaomasel aastal ringlusse võtmata plastpakendijäätmete mass arvutatakse liikmesriigis kõnealusel aastal tekkinud plastpakendijäätmete massi ja kõnealusel aastal ringlusse võetud plastpakendijäätmete massi vahena. Bulgaarial, Tšehhil, Eestil, Kreekal, Hispaanial, Horvaatial, Itaalia, Küprosel, Lätil, Leedul, Ungaril, Maltal, Poolal, Portugalil, Rumeenial, Sloveenial ja Slovakkial on õigus oma vastava plastpakendijäätmetel põhinevate omavahenditega seotud osamakse iga-aastasele kindlasummalisele vähendusele. Tegemist on uue omavahendiga, mis kehtestati 2021. aastal uue omavahendite otsuse (EL, Euratom) 2020/2053 jõustumisega.

MITTEKAUBANDUSLIKEST TEHINGUTEST SAADUD TULUD: ÜMBERPAIGUTAMISED

3.5. TRAHVID

1 990 miljoni euro suurune tulu (2020. aastal 452 miljonit eurot) seondub trahvidega, mille komisjon on määranud ettevõtjatele ELi konkurentsieskirjade ja liikmesriikidele liidu õiguse rikkumise eest. Komisjon kajastab trahvitulu trahviotsuse vastuvõtmisel ja teavitab ametlikult trahvitavat. Summad on peamiselt seotud konkurentsitrahvidega (1 762 miljonit eurot). Olulisemad juhtumid on seotud ELi konkurentsieskirjade rikkumisega, see tähendab BMW-le ja Volkswageni kontsernile (Volkswagen, Audi ja Porsche) lämmastikoksiidi puhastamise valdkonnas tehnilise arengu alase konkurentsivastase koostöö eest määratud kokku 875 miljoni euro suuruse trahviga ning äriühingutele Nomura, UBS ja UniCredit kauplejate kontserni Euroopa riigivõlakirjade esmasturul ja järelturul kartellis osalemise eest määratud kokku 371 miljoni euro suuruse trahviga.

3.6. KULUDE SISSENÕUDMINE

	(miljonites eurodes)	
	2021	2020
Jagatud eelarve täitmine	1 682	1 281
Otsene eelarve täitmine	61	53
Kaudne eelarve täitmine	51	21
Kokku	1 794	1 355

Selles rubriigis on esitatud peamiselt komisjoni väljastatud sissenõudekorraldused, mis on ära makstud või tasaarvestatud (st maha arvatud) järgmistest komisjoni raamatupidamissüsteemis kirjendatud maksetest. Sissenõudekorraldused esitatakse eesmärgiga nõuda sisse ELi eelarvest varem väljamakstud kulusid. Sissenõudmised põhinevad kontrollide, auditite või rahastamiskõlblikkuse analüüside tulemustel ja seega kaitsevad need toimingud ELi eelarvet õigusnormidevastasel teatud kulutuste eest.

Lisaks on arvesse võetud EAGFi kuludest abisaajatele liikmesriikide poolt väljastatud sissenõudekorraldusi ning alates eelmise aasta lõpust kuni aruandeaasta lõpuni tehtud viitlaekumiste prognooside muutusi.

Eelmise tabeli summad kajastavad tulusid sissenõudekorralduste väljastamisest. Sel põhjusel ei kajasta esitatud väärtused (ega saagi kajastada) kõiki ELi eelarve kaitseks võetud meetmeid eelkõige ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas, kus rahastamiskõlbmatute kulude korrigeerimiseks rakendatakse erikorda, mis enamikul juhtudel ei hõlma sissenõudekorralduste väljaandmist. Kaasatud ei ole summad, mis on tagasi saadud kuludega tasaarvestamise ja kuludeklaratsioonidest kõrvaldamise teel, ning tagasi saadud eelmaksete summad.

Suurem osa kogusummast tuleneb jagatud eelarve täitmisest.

Põllumajandus: EAGF ja maaelu areng

Selles rubriigis kajastatud EAGFi ja EAFRD eelarveaasta tulud koosnevad eelarveaasta jooksul otsustatud finantskorrigeerimistest ning liikmesriikide deklareeritud ja eelarveaasta jooksul sisse nõutud tagasimaksetest, millele lisandub selliste summade netosuurenemine, mis liikmesriigid on deklareerinud, kuid mis kuuluvad seoses pettuse ja õigusnormide rikkumisega eelarveaasta lõpu seisuga sissenõudmisele.

Ühtekuuluvuspoliitika

Ühtekuuluvuspoliitika puhul vastavad peamised summad 0,7 miljardi euro suurusele viitlaekumisele (2020. aastal 0,4 miljardit eurot), mille komisjon eelduste kohaselt liikmesriikidelt sisse nõuab. Sissenõudmine toimub liikmesriikide 2022. aasta alguses esitatud majandusaasta aruannete läbivaatamise ja heakskiitmise tulemusena. Sissenõutavad summad kujutavad endast sisuliselt eelarveaasta jooksul algselt rahastamiskõlblikeks loetud ja liikmesriikide majandusaasta aruannetes rahastamiskõlblikena kinnitatud summade vahet. Väike summa tähendab seda, et tänu liikmesriikide tasandil kehtestatud kontrollidele oli võimalik rahastamiskõlbmatud summad varakult kindlaks teha.

3.7. ÜHENDKUNINGRIIGI VÄLJAASTUMISLEPING

Need tulud on seotud netosummaga, mis Ühendkuningriik sõlmitud väljaastumislepingu kohaselt pärast 2020. aastal liidust lahkumist võlgneb (vt lisade punkt 2.6.1.2).

3.8. MITTEKAUBANDUSLIKEST TEHINGUTEST SAADUD MUUD TULUD

	(miljonites eurodes)	
	2021	2020
Liikmesriikide osamaksud innovatsioonifondi	2 187	2 080
Töötajate maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	1 367	1 316
Toetused kolmandatelt riikidelt	1 056	1 592
Liikmesriikide osamaksud erakorralise toetuse rahastamisvahendisse ja välisabisse	199	1 073
Varade üleandmine	356	317
Eelarve korrigeerimine	1 245	214
Muu	326	524
Kokku	6 737	7 116

Liikmesriikide osamaksud innovatsioonifondi on peamiselt saastekvootide müügiga seotud tulu, mida kasutatakse vähese CO₂ heitega tehnoloogiate innovatsiooni toetamiseks.

Tulu töötajate maksudest ja sotsiaalkindlustusmaksetest tuleneb peamiselt mahaarvamistest töötajate palkadest. Olulise osa selles kategoorias moodustavad sissemaksud pensionifondi ja tulumaks.

Osamaksud kolmandatelt riikidelt on peamiselt EFTA riikide osamaksud (460 miljonit eurot), samuti kolmandate riikide rahalised osamaksud programmidesse „Euroopa horisont“ (379 miljonit eurot) ja „Erasmus+“ (119 miljonit eurot).

Liikmesriigid on panustanud Türgi pagulasrahastu rahastamisse 166 miljonit eurot.

Eelarvelised korrigeerimised kajastavad peamiselt eelmise aasta eelarveülejääki, mis oli 1 769 miljonit eurot (2020. aastal 3 218 miljonit eurot) ja mida tasakaalustas käibemaksupõhiste ja kogurahvatulul põhinevate omavahendite iga-aastane korrigeerimine, mis moodustas 534 miljonit eurot (2020. aastal 3 165 miljonit eurot). Muud tulud mittekauanduslikest tehingutest hõlmavad ITERi asukohariigi ja liikmete osamakse ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõttesse Fusion for Energy (135 miljonit eurot).

KAUBANDUSLIKEST TEHINGUTEST SAADUD TULUD

3.9. FINANTSTULUD

	(miljonites eurodes)	
	2021	2020
<i>Intrssid:</i>		
<i>Hilinenud maksed</i>	1 529	1 129
<i>Antud laenuid</i>	1 160	1 167

	(miljonites eurodes)	
	2021	2020
Võetud laenud	220	—
Muu	10	63
Ülekurs	2	674
Tulu finantstagatiste lepingutest	987	258
Kasum õiglases väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvaradest või -kohustistest:		
mitte-tuletisinstrumentid	324	—
tuletisinstrumentid	815	70
Müügivalmis finantsvaradega seotud realiseeritud kasum	—	48
Dividendid	30	22
Muu	14	3
Kokku	5 092	3 434

Intressitulu hilinenud maksetelt tuleneb peamiselt maksmisele kuuluvatest ja õigeaegselt tasumata trahvidest ja omavahendite osamaksudest. Põhisummad on seotud lisade punktis **2.6.1.1** osutatud alahindamise juhtumitega (1,4 miljardit eurot).

Antud laenudelt saadud intressitulu on seotud peamiselt EFSMi laenudega (1 miljard eurot), millel on kõrgeim tegelik intressimäär (vt lisade punkt **2.4.1**). Võetud laenudelt saadud intressitulu osutab peamiselt taasterahastule „NextGenerationEU“ ja TERA-le ning on tingitud teatavate tehingute negatiivsest tegelikust intressimäärast.

Ülekurs on vähenenud seetõttu, et vastavalt läbivaadatud ELi raamatupidamiseeskirjale nr 11 amortiseeritakse see nüüd laenu eluea jooksul tegeliku intressimäära meetodi alusel, mitte ei kajastata otseselt tulemiaruaandes (vt eelmine lõik ja lisade punkt **2.4.1**).

Tulu finantstagatiste lepingutest on peamiselt seotud finantstagatiste lepingute kohustiste amortisatsiooniga. Seda võib tõlgendada ELi vabastamisena selle perioodi tagatistega seotud kohustistest, mil EL oli valmis hüvitama tagatiste omanikele nende krediidikahjumi. Seega väljendab finantstagatistest saadud tulu kajastamine aja möödumist ja antud tagatiste mahtu. Amortiseerimist kohaldatakse mõlemat liiki tagatiste suhtes, see tähendab nii tagatiste suhtes, mille eest makstakse tasu, kui ka nende suhtes, mida EL annab tasuta või ebaolulise tasu eest (vt lisade punkt **2.11.2**). Tasu eest antavatest tagatistest oli kõige olulisem EIP-le taristu- ja innovatsioonikomponendi võlaportfelliga seoses antud EFSI tagatis (vt lisade punkt **4.1.1**). 2021. aastal moodustas taristu- ja innovatsioonikomponendi võlaportfelliga seoses antud EFSI tagatiselt teenitud tulu 320 miljonit eurot.

987 miljoni euro suurust finantstagatise kohustistega seotud tulu tasakaalustab finantstagatise kohustiste väärtuse langusest tekkinud 947 miljoni euro suurune kahjum, mis on seotud tagatiste realiseerimisega ning millest on maha arvatud sissenõutud summad (276 miljonit eurot) ja väärtuse langusest tekkinud realiseerumata kahjum 671 miljonit eurot (vt lisade punkt **3.15**). Peale selle on Euroopa Komisjon subsideerinud finantstagatiste programme (233 miljonit eurot), nõudmata garantiipremiaid või nõudes neid turumäärast madalamal tasemel (lisade punkt **3.15**). Kokkuvõttes on finantstagatiste programmide netotulemus 193 miljoni euro suurune puudujääk.

3.10. KAUBANDUSLIKEST TEHINGUTEST SAADUD MUU TULU

	(miljonites eurodes)	
	2021	2020
Tulu tasudest osutatud teenuste eest (asutused)	689	640
Kasum vahetuskursi erinevustest	299	370

	(miljonites eurodes)	
	2021	2020
Kaupade müük	53	48
Osakaal Euroopa Investeerimisfondi netomajandustulemuses	169	38
Tulu finantsinstrumentidega seotud tasudest	1	34
Põhivaraga seotud tulu	2	5
Muu	284	269
Kokku	1 497	1 404

Tulu teenuste osutamisest koosneb peamiselt Euroopa Raviameti kogutavatest müügiloatadest ja Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ameti kogutavatest kaubamärgitasudest.

KULUD

3.11. JAGATUD EELARVE TÄITMINE

	(miljonites eurodes)	
Täidetud liikmesriikide poolt	2021	2020
Euroopa Põllumajanduse Tagatisfond	40 829	40 461
Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond ja teised maaelu arengu vahendid	15 451	14 467
Euroopa Regionaalarengu Fond ja Ühtekuuluvusfond	46 932	41 118
Euroopa Sotsiaalfond	16 727	13 677
Muu	4 835	2 701
Kokku	124 774	112 425

Kasv tuleneb peamiselt ühtekuuluvuspoliitikast (ERF ja ÜF), mille puhul peaaegu kõik kulutused käsitlevad programmitöö perioodi 2014–2020, millega seotud tegevus jätkub. Samuti tuleneb kasv kõrgematest kaasrahastamise määradest, mida eelarveaastal 2020–2021 kohaldati CRII+ paketi kontekstis.

Muude kulude hulka kuuluvad peamiselt Brexitiga kohanemise reservi (1,7 miljardit eurot), varjupaiga ja rände valdkonna (0,6 miljardit eurot), Euroopa enim puudust kannatavate isikute abifondi (0,6 miljardit eurot), sisejulgeoleku valdkonna (0,4 miljardit eurot), Euroopa Liidu Solidaarsusfondi (0,8 miljardit eurot) ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (0,7 miljardit eurot) kulud.

3.12. OTSENE EELARVE TÄITMINE

	(miljonites eurodes)	
	2021	2020
Täidetud komisjoni poolt	48 265	11 429
millest taaste- ja vastupidavusrahastu (taasterahastu „NextGenerationEU“)	42 940	—
Täidetud ELi rakendusametite poolt	14 232	10 029
Täidetud usaldusfondide poolt	503	636
Kokku	63 000	22 094

Muud summad peale taaste- ja vastupidavusrahastu kulude (43 miljardit eurot) on peamiselt seotud teaduspoliitika (8,1 miljardit eurot), arengukoostöö rahastamisvahendi (1,1 miljardit eurot), Euroopa naabruspoliitika (1,3 miljardit eurot) ning transpordi, energia ja telekommunikatsiooni valdkonnas tarkvõrkude kasutuselevõtmiseks ette nähtud Euroopa ühendamise rahastu ühise taristufondi (2,1 miljardit eurot) rakendamisega.

Otsese eelarve täitmise raames ELi rakendusametite kantud kulude suurenemine tuleneb peamiselt teadusuuringute valdkonnas tegevuse üleandmisest komisjoni talitustelt rakendusametitele.

3.13. KAUDNE EELARVE TÄITMINE

	(miljonites eurodes)	
	2021	2020
Täidetud muude ELi asutuste ja ametite poolt	3 154	3 530
Täidetud kolmandate riikide poolt	890	559
Täidetud rahvusvaheliste organisatsioonide poolt	3 622	3 619
Täidetud muude üksuste poolt	3 225	3 257
Kokku	10 891	10 965

Kaudse eelarve täitmise kuludest on 3,9 miljardit eurot seotud välistegevusega (peamiselt ühinemiseelse abi, humanitaarabi, rahvusvahelise koostöö ja naabruspoliitika valdkondades). Veel 4,7 miljardit eurot on seotud Euroopa konkurentsivõime suurendamisega (näiteks teadusuuringute, kosmoseprogrammide ja hariduse valdkondades).

3.14. PERSONALI- JA PENSIONIKULUD

	(miljonites eurodes)	
	2021	2020
Personalikulud	7 377	7 028
Pensionikulud	5 040	4 967
Kokku	12 417	11 995

Pensionikulud kujutavad endast muudatusi, mis on tekkinud töötajahüvitiste kohustiste aktuaarse hindamise tulemusena (välja arvatud need, mis on kajastatud netovaras). Seepärast ei ole tegemist tegelike aastaste pensionikuludega, mis on oluliselt väiksemad (2,2 miljardit eurot).

3.15. FINANTSKULUD

	(miljonites eurodes)	
	2021	2020
<i>Intrassikulud:</i>		
võetud laenud	1 209	1 160
antud laenud	146	—
kapitalirent	56	62
muu	103	24
Emiteerimiskulud	—	672

	(miljonites eurodes)	
	2021	2020
Finantstagatiste lepingud – subsideeritud tasu	233	—
Väärtuse langusest tekkinud netokahjum		
finantstagatiste lepingutest	947	70
laenudest ja nõuetest	1 244	110
müügivalmis finantsvaradest	—	41
Kahjum õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvaradest või -kohustistest:		
mitte-tuletisinstrumendid	210	—
tuletisinstrumendid	40	21
Müügivalmis finantsvaradest tingitud realiseerunud kahjum	—	5
Muu	13	22
Kokku	4 201	2 188

Võetud laenudest tulenevate intressikulude summa vastab peamiselt EFSMi tehingutele (1 miljard eurot) kooskõlas laenuvõtjalt saadud intressituluga (kompensatsioonitehingud). Antud laenuvõetud seoses kantud intressikulu osutab peamiselt TERA-le ja on tingitud teatavate tehingute negatiivsest tegelikust intressimäärast.

Emiteerimiskulud on vähenenud seetõttu, et vastavalt läbivaadatud ELi raamatupidamiseeskirjale nr 11 amortiseeritakse need nüüd võetud laenu eluea jooksul tegeliku intressimäära meetodi alusel, mitte ei kajastata otseselt tulemiaruanetes (vt lisade punkt 2.4.1).

Üksikasjalikumat teavet finantstagatistega seotud kulude kohta on esitatud lisade punktis 3.9.

3.16. MUUD KULUD

	(miljonites eurodes)	
	2021	2020
Haldus- ja IT-kulud	2 105	1 984
Eraldiste korrigeerimine	583	1 390
Põhivaraga seotud kulud	1 205	1 319
Maa ja hoonete haldamise kulud	591	661
Vahetuskursside muutustest tulenev kahjum	171	578
Kasutusrendi kulud	447	423
Muu	660	593
Kokku	5 762	6 946

2021. aastal kuludena kajastatud teadus- ja arendustegevuse kulude kogusumma on järgmine.

	(miljonites eurodes)	
	2021	2020
Teadustegevuse kulud	401	402

(miljonites eurodes)

	2021	2020
<i>Kapitaliseerimata arendustegevuse kulud</i>	122	118
Kokku	523	520

3.17. SEGMENTIARUANDLUS MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU RUBRIIKIDE KAUPA

(miljonites eurodes)

	Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond	Ühtekuuluvus ja väärtused	Loodusvarad ja keskkond	Ränne ja piirihaldus	Vastupidavus, julgeolek ja kaitse	Naabrus ja maailm	Euroopa avalik haldus	Ilma mitmeaastase finantsraamistiku rubriigita (1)	Kokku
Kogurahvatulupõhised omavahendid	—	—	—	—	—	—	—	115 955	115 955
Traditsioonilised omavahendid	—	—	—	—	—	—	—	20 590	20 590
Käibemaksupõhised omavahendid	—	—	—	—	—	—	—	18 340	18 340
Uued omavahendid	—	—	—	—	—	—	—	5 831	5 831
Trahvid	—	—	—	—	—	—	—	1 990	1 990
Kulude sissenõudmine	24	809	893	8	0	27	0	34	1 794
Ühendkuningriigi väljaastumisleping	—	—	—	—	—	—	—	1 122	1 122
Muu	384	132	46	—	—	41	1 559	4 574	6 737
Mittekaubanduslikest tehingutest saadud tulud	408	941	939	8	0	68	1 559	168 434	172 357
Finantstulud	1 913	45	0	—	0	217	1	2 916	5 092
Muu	257	(16)	(18)	0	(5)	8	329	941	1 497
Kaubanduslikest tehingutest saadud tulud	2 170	29	(17)	0	(5)	225	330	3 857	6 589
Kogutulu	2 578	970	922	8	(5)	293	1 889	172 291	178 946
Täidetud liikmesriikide poolt:									
EAGF	—	—	(40 829)	—	—	—	—	—	(40 829)
EAFRD ja muud maaelu arengu vahendid	—	—	(15 451)	—	—	—	—	—	(15 451)
ERF ja ÜF	—	(46 932)	—	—	—	—	—	—	(46 932)
ESF	—	(16 727)	—	—	—	—	—	—	(16 727)
Muu	—	24	(710)	(837)	(101)	(233)	—	(2 979)	(4 835)

(miljonites eurodes)

	Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond	Ühtekuuluvus ja väärtused	Loodusvarad ja keskkond	Ränne ja piirihaldus	Vastupidavus, julgeolek ja kaitse	Naabrus ja maailm	Euroopa avalik haldus	Ilma mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiga ⁽¹⁾	Kokku
Täidetud komisjoni, rakendusametite ja usaldusfondide poolt	(12 207)	(45 753)	(662)	(289)	(244)	(3 954)	(24)	132	(63 000)
Täidetud muude ELi ametite ja asutuste poolt	(2 374)	(703)	(77)	(680)	(359)	(15)	(312)	1 365	(3 154)
Täidetud kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide poolt	(243)	37	113	(171)	(213)	(4 025)	(3)	(7)	(4 512)
Täidetud muude üksuste poolt	573	(3 301)	73	(7)	(103)	(460)	(0)	0	(3 225)
Personali- ja pensionikulud	(453)	(9)	(1)	(0)	(1)	(136)	(10 487)	(1 330)	(12 417)
Finantskulud	(771)	(43)	(24)	(0)	(0)	(445)	(95)	(2 823)	(4 201)
Muud kulud	(1 609)	(134)	(251)	(5)	(52)	(240)	(3 069)	(401)	(5 762)
Kulud kokku	(17 083)	(113 541)	(57 820)	(1 990)	(1 071)	(9 507)	(13 990)	(6 042)	(221 046)
Eelarveaasta tulem	(14 505)	(112 571)	(56 899)	(1 982)	(1 076)	(9 215)	(12 101)	166 249	(42 100)

⁽¹⁾ „Ilma mitmeaastase finantsraamistiku rubriigita“ hõlmab konsolideeritud üksuste eelarve täitmist ja konsolideerimisest tulenevaid elimineerimisi, eelarveväliseid tehinguid ja programme, mis ei ole seotud ühegi rubriigiga ja mille summad on eraldi võetuna ebaolulised.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa esitatud tulud ja kulud on hinnangulised, kuna kõik kohustused ei ole seotud mitmeaastase finantsraamistiku kindla rubriigiga.

4. TINGIMUSLIKUD KOHUSTISED JA TINGIMUSLIKUD VARAD

Tingimuslikud kohustised on ELi võimalikud tulevased maksekohustused, mis võivad tekkida möödunud sündmustest või võetud õiguslikult siduvatest kohustustest, mis sõltuvad tulevastest sündmustest, mis ei ole täielikult ELi kontrolli all. Need on seotud peamiselt antud tagatistega ja õiguslike riskidega. **Kõiki tingimuslikke kohustisi, v.a neid, mis on seotud trahvide, tagatiste ja rahastamisvahenditega sel määral, mil need on fondidest kaetud (vt lisade punkt 2.4.2.1), rahastatakse vajaduse tekkimisel ELi (ja seega ELi liikmesriikide) eelarvest tulevastel aastatel.**

4.1. ELI EELARVEST ANTUD TAGATISED

4.1.1. ELi eelarveliste tagatiste programmide raames antud tagatised (nimiväärtus)

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga			
	Antud tagatised			Eraldatud varad ⁽¹⁾
	Ülemmäär	Lepingud	Väljamaksed	
EIP välislaenu andmise volituse tagatised	33 026	33 026	20 835	2 700
EFSI tagatis	25 826	24 730	20 358	8 602
EFSD tagatis	1 391	611	535	796
Naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi välistegevuse tagatis	200	200	200	—
Kokku	60 442	58 566	41 928	12 098

⁽¹⁾ EIP välislaenu andmise volituse tagatise jaoks eraldatud varad (2,7 miljardit eurot) hõlmavad ka makromajandusliku finantsabi ja Euratomi raames võetud laene (vt lisade punkt 4.1.2).

(miljonites eurodes)

	31.12.2020			
	Antud tagatised			Eraldatud varad ⁽¹⁾
	Ülemmäär	Lepingud	Väljamaksed	
EIP välislaenu andmise volituse tagatis	35 372	32 530	20 050	2 813
EFSI tagatis	25 543	23 831	18 590	8 028
EFSD tagatis	1 370	438	34	804
Kokku	62 285	56 799	38 673	11 645

⁽¹⁾ EIP välislaenu andmise volituse tagatise jaoks eraldatud varad (2,8 miljardit eurot) hõlmavad ka makromajandusliku finantsabi ja Euratomi raames võetud laene (vt lisade punkt 4.1.2).

Tabelites on esitatud ELi eelarve võimalikud tulevased maksed seoses EIP gruppide või muudele finantseerimisasutustele antud tagatistega. Väljamakstud summad on juba lõplikele vahendite saajatele makstud summad. Lepingukohased summad sisaldavad väljamakstud raha pluss summasisid, mille kohta on vahendite saajate või finantsvahendajatega sõlmitud lepingud, kuid mis ei ole veel välja makstud (16 638 miljonit eurot). Ülemmäär kujutab endast kogutagatist, mille katmise kohustus

lasub ELi eelarvel ja seega liikmesriikidel, sest selleks, et avaldada ELi maksimaalne positsioon 31. detsembri 2021. aasta seisuga, tuleb hõlmata ka heakskiidetud toimingud, mille leping on veel alla kirjutamata (1 876 miljonit eurot). 2020. eelarveaasta summad on esitatud ilma nende programmide puhul kajastatud finantseraldiste või finantskohustisteta.

Eelarveliste tagatiste programme tagatakse eelarvest järk-järgult tehtavate eraldistega, mida hoitakse ühises eraldisfondis likviidsuspuhvrina tagatiste tulevase realiseerimise katmiseks (vt lisade punkt **2.4.2.1**). 31. detsembri 2021. aasta seisuga moodustasid eraldatud summad 12 098 miljonit eurot. Meetmeid selle tagamiseks, et eraldised oleksid piisavad tagatiste realiseerimise katmiseks keskpikas perspektiivis, on kirjeldatud lisade punktis **6.2**. Igal juhul tuleb eelarveliste tagatiste programmide raames kantud võimalik kahjum, mis ületab tehtud eraldisi, katta tulevatest eelarvetest.

EIP välislaenude andmise volituse tagatised

ELi eelarvest on tagatud laenud, millele EIP on alla kirjutanud ja mille ta on andnud oma omavahenditest kolmandatele riikidele. 31. detsembri 2021. aasta seisuga moodustas ELi tagatisega laenujääk kokku 20 835 miljonit eurot. ELi eelarvetagatised on järgmised:

- 20 268 miljonit eurot ühise eraldisfondi välistegevuse tagatisfondi osa kaudu ja
- 567 miljonit eurot otse liikmesriikidele enne ühinemist antud laenude jaoks.

EIP antud laenudega seotud ELi välislaenude andmise volituse tagatis piirneb pärast 2007. aastat allkirjutatud lepingute laenujäägi puhul 65 %ga (2007.–2013. ja 2014.–2021. aasta volitused). Enne 2007. aastat allkirjutatud lepingute puhul piirneb ELi tagatis protsendimääraga heakskiidetud krediidiliinide ülemmäärast, mis on enamikul juhtudel 65 %, kuid võib olla ka 70 %, 75 % või 100 %. Kui ülemmäär ei ole saavutatud, katab ELi tagatis kogu summa.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega (EL) 2018/412⁽²³⁾ loodi EIP vastupanuvõime ja taastuvuse algatuse raames uus erasektorile laenuandmise volitus projektide jaoks, mille eesmärk on saavutada pagulaste ja rändajate ning vastuvõtivate ja transiidikogukondade pikaajaline majanduslik vastupidavus. Liidu eelarvesse tehakse tagasimaksud seoses riskidega, mis vastupanuvõime ja taastuvuse algatuse erasektorile laenuandmise volitusega hõlmatud EIP rahastamistoimingutele antud tagatisega kaetakse; see selgitab preemiat välislaenude andmise volituse tagatiselt, mille eest muudel juhtudel tasu ei nõuta (vt lisade punkt **2.11.2**).

Ajavahemik, mille jooksul oli lubatud perioodi 2014–2020 välislaenude andmise volituse raames uusi toiminguid allkirjastada, lõppes 2021. aastal ja seega on tagatise alusel kasutatavad ülemmäärad võimaliku kasutamata summa puhul aegunud. EIP uus volitus on kavas katta naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi määrusega loodud välistegevuse tagatisega (vt allpool), kuid see ei ole veel allkirjastatud.

ELi tagatisega seotud maksed tehakse ühise eraldisfondi välistegevuse tagatisfondi osast: 2021. aastal maksti sissenõutud tagatise välja 93 miljoni euro eest (2020. aastal 52 miljonit eurot).

Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) tagatis

EFSI on algatus, mille eesmärk on EIP grupi riskivõtmisvõime suurendamine, võimaldades EIP-l suurendada oma investeeringuid ELis. EFSI eesmärk on toetada täiendavaid investeeringuid ELis ja väikeettevõtjate rahastamisvõimalusi. ELi ja EIP vahelise lepingu alusel antakse ELi eelarvest kuni 26 miljardi euro suurune tagatis (EFSI ELi tagatis) (edaspidi „EFSI leping“), et kaitsta EIPd võimalike kahjude eest, mida ta võib oma rahastamis- ja investeerimistoimingute tulemusel kanda.

EFSI tegevusel on kaks komponenti: taristud ja innovatsioon (19 250 miljoni euro suurune EFSI ELi tagatis) ja VKEd (6 750 miljoni euro suurune EFSI ELi tagatis). Esimest komponenti rakendab EIP ja teist Euroopa Investeeringufond ning kummalgi komponendil on võlaportfell ja omakapitaliportfell. Kokkuleppel EIPga tegutseb Euroopa Investeeringufond EIP garantii alusel, millel on EFSI lepingu alusel edasigarantii EFSI ELi garantii näol.

⁽²³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2018. aasta otsus (EL) 2018/412, millega muudetakse otsust nr 466/2014/EL, millega antakse Euroopa Investeeringufondile ELi tagatis liiduväliste investeerimisprojektide toetamiseks sõlmitud finantseerimistingutest tekkida võiva kahjumi puhuks (ELT L 76, 19.3.2018, lk 30).

ELil ja EIP-l on EFSI raames erinevad rollid. Tehinguid (võla- ja omakapitaliinvesteeringuid) rahastab EIP, kelle koosseisu EFSI kuulub ning kes laenab selleks vajalikud vahendid kapitaliturgudel. EIP grupp teeb investeerimisotsused sõltumatult ning haldab tehinguid kooskõlas oma eeskirjade ja menetlustega. EL annab nendele tehingutele tagatise ja katab selle tagatise ülemmäära ulatuses EIP kantud kahjud.

Et tagada EFSI raames tehtavate investeeringute jätkuv suunatus erieesmärgile kõrvaldada turutõrkeid ja garanteerida nende vastavus ELi tagatisega antava kaitse saamise tingimustele, on loodud sihtotstarbeline juhtimisstruktuur: see hõlmab sõltumatutest ekspertidest koosnevat investeeringute komiteed, mis vaatab läbi kõikide taristu ja innovatsiooni tegevussuuna raames EIP väljapakutud projektide vastavuse ELi tagatise saamise tingimustele, ja EFSI juhatust, mis tagab programmi järelevalve.

Kuna kontrollikriteeriumid ning ELi raamatupidamiseskirjadest (ja rahvusvahelistest avaliku sektori raamatupidamise standarditest) tulenevad raamatupidamislikud nõuded konsolideerimisele ei ole täidetud, ei kajastu asjaomased tagatud varad ELi konsolideeritud majandusaasta aruandes.

EFSI raames EIP grupele antud ELi tagatis on kajastatud taristu ja innovatsiooni tegevussuunal ja VKEde tegevussuunal võlaportfelli finantstagatise kohustisena (vt lisade punkt 2.11.2) ning mõlema omakapitali investeeringute portfelli puhul tuletisinstrumentina (finantsvara või finantskohustisena õiglasel väärtuses üle- või puudujäägina) (vt lisade punkt 2.4.2.2). Antud EFSI tagatis hõlmab programmide COSME ja „Horisont 2020“, kultuuri- ja loomesektorite tagatistrahastu ning Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi tehingute seda osa, mis on tagatud EFSI ELi tagatisega VKEde tegevussuuna võlaportfelli raames.

2021. aastal ühise eraldisfondi EFSI tagatisfondi osast sissenõutud tagatise välja ei makstud (2020. aastal 1 miljon eurot).

Euroopa Kestliku Arengu Fond (EFSD)

EFSD määrusega loodud Euroopa Kestliku Arengu Fond on algatus, mille eesmärk on toetada investeeringuid Aafrikas ja Euroopa naabruses asuvates riikides, et aidata saavutada kestlikku arengut ja tegeleda rände konkreetsete sotsiaal-majanduslike algpõhjustega. EFSD määruse kohaselt peaks EL tegema rakenduspartneritele seoses nende investeerimis- ja rahastamistoimingutega kättesaadavaks 1,5 miljardi euro ulatuses tagatise (seda summat suurendavad veelgi välised toetused), et vähendada nende investeerimisriske. EFSD tagatised tagatakse ühisest eraldisfondist (vt lisade punkt 2.4.2.1). 31. detsembri 2021. aasta seisuga kehtis 16 EFSD tagatislepingut, mis käsitlesid tagatise, millega kaeti kokku kuni 1 391 miljoni euro suurune summa, ning vastaspoolte allkirjastatud ja ELi poolt nende lepingute alusel tagatud toimingud moodustasid kokku 611 miljonit eurot.

Naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi välistegevuse tagatis

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/947⁽²⁴⁾ loodi mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kestusajaks naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Gloaalne Euroopa“ (edaspidi „instrument“), mis hõlmab Euroopa Kestliku Arengu Fond+-i (edaspidi „EFSD+“) ja välistegevuse tagatist. Naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi määruse eesmärk on suurendada ELi välistegevuse sidusust ja tulemuslikkust, parandades sel viisil erinevate välistegevuse poliitikameetmete rakendamist.

Välistegevuse tagatisega toetatakse EFSD+-i toiminguid, mis on kaetud eelarveliste tagatistega, makromajanduslikku finantsabi ja kolmandatele riikidele antavaid laene.

31. detsembri 2021. aasta seisuga oli allkirjastatud üks eelarvelise tagatise leping, mille ülemmäär on kokku 200 miljonit eurot.

⁽²⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9 juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/947, millega luuakse naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Gloaalne Euroopa“, muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust nr 466/2014/EL ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/1601 ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009 (ELT L 209, 14.6.2021, lk 1).

Programmi „InvestEU“ tagatis

Programmi „InvestEU“ määrusega (Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta määrus (EL) 2021/523, millega luuakse programm „InvestEU“ ja millega muudetakse määrust (EL) 2015/1017) ⁽²⁵⁾ nähakse ette kuni 26,2 miljardi euro suurune ELi tagatis, millega tagatakse rakenduspartnerite rahastamis- ja investeerimistoimingud liidu sisepoliitika eesmärkide toetamiseks neljas poliitikaharus: kestlik taristu; teadusuuringud, innovatsioon ja digiteerimine; väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad ning sotsiaalvaldkonna investeeringud ja oskused. EL eraldab programmi „InvestEU“ eelarvest järkjärguliselt raha (teeb eraldisi), et luua tagatiste realiseerimiseks kapitalipuhver. Programmi „InvestEU“ määrusega on kehtestatud programmi „InvestEU“ ELi osa puhul eraldiste määraks 40 % tagatisest. Praegu on see summa 300 miljonit eurot, mis on investeeritud ühisesse eraldisfondi (vt lisade punkt 2.4.2.1). Esimene tagatisleping programmi „InvestEU“ raames sõlmiti märtsis 2022 EIP grupiga ja sellega nähti ette ELi tagatis, mille ülemmäär on 19,6 miljardit eurot. Samuti on programmi „InvestEU“ määrusega lubatud sissemaksed liikmesriikidelt (liikmesriikide osa raames) ja kolmandatelt riikidelt.

Ühendkuningriigi kohustused seoses EList lahkumisega

Kooskõlas väljaastumislepingu artikliga 143 vastutab Ühendkuningriik liidu ees oma osa eest tingimuslikes finantskohustistes, mis on seotud EFSI, EFSD ja EIP välislaenude andmise volituse raames tehtavate toimingutega, mis olid heaks kiidetud väljaastumise kuupäevaks (31. jaanuar 2020). Artikli 143 kohaselt on Ühendkuningriik enne väljaastumise kuupäeva heakskiidetud toimingute tagatise sissenõudmise korral liidu ees vastutav oma osa eest maksetes, mille liit on nende toimingutega seoses teinud, välja arvatud juhul, kui selle summa saab katta Ühendkuningriigi osaga tagatisfondis hoitavates eraldistes, kui see on asjakohane.

EIP välislaenude andmise volituse raames antud laenude puhul oli enne väljaastumise kuupäeva heakskiidetud toimingutele antud ELi eelarveliste tagatiste väärtus väljaastumise kuupäeva seisuga 33,7 miljardit eurot. 31. detsembri 2021. aasta seisuga oli see summa muutunud ja moodustas 27,6 miljardit eurot. Ühendkuningriigi osa selles tingimuslikus kohustises on 31. detsembri 2021. aasta seisuga seega 3,4 miljardit eurot. Nagu eespool märgitud, kaetakse nende laenude võimalik makseviivitus esmalt ühise eraldisfondi välistegevuse tagatisfondi osast ja summad nõutakse Ühendkuningriigilt sisse ainult siis, kui Ühendkuningriigi eraldised selles fondis, mis moodustasid 31. detsembri 2021. aasta seisuga 338 miljonit eurot, ei ole piisavad.

EFSI tegevuse puhul oli enne väljaastumise kuupäeva heakskiidetud toimingutele antud ELi eelarveliste tagatiste väärtus väljaastumise kuupäeva seisuga 23,5 miljardit eurot. 31. detsembri 2021. aasta seisuga oli see summa muutunud ja moodustas 18,8 miljardit eurot. Ühendkuningriigi osa selles tingimuslikus kohustises on 31. detsembri 2021. aasta seisuga seega 2,3 miljardit eurot. Kõik EFSI raames sissenõutavad tagatised kaetakse esmalt ühise eraldisfondi EFSI tagatisfondi osast ja summad nõutakse Ühendkuningriigilt sisse ainult siis, kui Ühendkuningriigi eraldised selles fondis, mis moodustasid 31. detsembri 2021. aasta seisuga 1,1 miljardit eurot, ei ole piisavad.

Kuna rakenduspartnerid ei olnud seoses EFSD tagatisega enne väljaastumiskuupäeva mingeid toiminguid heaks kiitnud, siis selle puhul Ühendkuningriigil kohustused puuduvad.

Ühendkuningriigi osa maksetes, mis tehti 2021. aastal seoses väljaastumiskuupäeval või enne seda ja kuni 31. detsembrini 2021 heakskiidetud toimingutega, oli 47 miljonit eurot (EFSI puhul 35 miljonit eurot ja välislaenude andmise volituse puhul 12 miljonit eurot), vastavalt millele vähendatakse Ühendkuningriigi eraldisi. Summa, mis tuleb Ühendkuningriigile 2022. aastal maksta (163 miljonit eurot, vt lisade punkt 2.6.1.2), tuleneb Ühendkuningriigi osast 2021. aastal sissenõutud vahendites ja kogutud tuludes (70 miljonit eurot) ja eraldiste ülejäägis (92 miljonit eurot) ning Ühendkuningriigi lõpliku osa arvutamise mõjust 2021. aastal maksmisele kuuluvatele summadele (korrigeerimine).

4.1.2. Taasterahastu „NextGenerationEU“ ja finantsabi jaoks võetud laenude katmiseks antud tagatised

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Taasterahastu „NextGenerationEU“	91 002	—
TERA	89 702	39 503
EFSM	47 270	47 396

⁽²⁵⁾ ELT L 107, 26.3.2021, lk 30.

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Maksebilansi toetamise mehhanism	201	201
Makromajanduslik finantsabi	7 466	5 813
Euratom	350	279
Kokku	235 991	93 193

Võetud laene käsitlevad summad selles tabelis on nimiväärtused ja kogunenud intressid. ELi eelarvest on tagatud laenud, mida komisjon võtab taasterahastu „NextGenerationEU“ ja finantsabi programmide jaoks. Taasterahastuga „NextGenerationEU“ seotud ja 31. detsembri 2021. aasta seisuga tagasimaksmata laenudest maksti 18 miljardit eurot välja taaste- ja vastupidavusrahastu laenudena, 46,4 miljardit eurot taaste- ja vastupidavusrahastust antava tagastamatu toetusena ning 7,2 miljardit eurot osamaksetena mitmeaastase finantsraamistiku programmidesse, samal ajal kui ülejäänud 19,4 miljardit eurot ei ole veel välja makstud ja see kajastatakse raha ja raha ekvivalentidena (vt lisade punkt 2.8).

Kui võetud laenude arvel antud laenude tagasimaksmisel peaks ilmnema viivitusi, tuleb viibiva summa täielik kulu katta ELi eelarvest:

- taasterahastu „NextGenerationEU“ võetud laenud ning laenud, mis on võetud seoses Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi, maksebilansi toetamise mehhanismi ja Euratomi laenudega liikmesriikidele, on tagatud üksnes ELi eelarvega;
- seoses TERAgas võetud laenud on tagatud ELi eelarvega ning seda toetavad liikmesriikide tagatised 25 miljardi euro ulatuses (mis on 25 % maksimaalsest 100 miljardi euro suurusest finantsabist) ning
- makromajandusliku finantsabi ja Euratomi raames võetud laenud kolmandatele riikidele laenu andmiseks on esmalt tagatud ühise eraldisfondi välistegevuse tagatisfondi osast (vt lisade punkt 2.4.2) ja seejärel ELi eelarvest.

Ühendkuningriigi kohustused seoses ELi lahkumisega

Kooskõlas väljaastumislepingu artikliga 143 vastutab Ühendkuningriik liidu ees oma osa eest tingimuslikes finantskohustistes, mis on seotud finantsabiks antud laenudega (EFSM, makromajanduslik finantsabi, maksebilansi toetamise mehhanism ja Euratom), mis kiideti heaks või mille kohta tehti otsus enne väljaastumise kuupäeva (31. jaanuar 2020). Artikli 143 kohaselt on Ühendkuningriik enne väljaastumise kuupäeva heakskiidetud finantsabiks antud laenu makseviivituste korral liidu ees vastutav oma osa eest maksetes, mille liit on makseviivitusega toimingutega seoses teinud, välja arvatud juhul, kui selle summa saab katta Ühendkuningriigi osaga ühise eraldisfondi välistegevuse tagatisfondi osas hoitavates eraldistes, kui see on asjakohane (st makromajanduslik finantsabi ja Euratomi laenud kolmandates riikides) (vt lisade punkt 4.1.1).

ELi täitmata tingimuslik kohustus seoses eespool nimetatud finantsabiks antud laenudega oli väljaastumiskuupäeval 53,9 miljardit eurot. Pärast seda kuupäeva tehtud tagasimaksete tulemusel on ELi tagatisega kaetud laenude väärtus 31. detsembri 2021. aasta seisuga 53,0 miljardit eurot, milles Ühendkuningriigi osa on 6,6 miljardit eurot.

4.1.3. ELi rahastamisvahendite programmide alusel antud tagatised (nimiväärtus)

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga
Programm „Horisont 2020“	2 590
Euroopa ühendamise rahastu	568
COSME	782
Muu	653
Kokku	4 593

<i>(miljonites eurodes)</i>	
	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Programm „Horisont 2020“	1 860
Euroopa ühendamise rahastu	579
Riskijagamisrahastu	37
Muu	49
Kokku	2 524

Nagu on sätestatud finantsmääruse artikli 210 lõikes 1, **ei tohi** rahastamisvahendiga seotud eelarvelised kulud ja ELi finantskohustus **ühelgi juhul ületada selle jaoks võetud asjaomase eelarvelise kulukohustuse summat**, mis läbi välistatakse tingimuslikud kohustised eelarvele. Praktikast tähendab see, et neil kohustistel on kas vastaskirje bilansi varade poolel või nad on tagatud täitmata eelarveliste kulukohustusega, millele vastavaid kulusid ei ole veel tekkinud.

Summad 31. detsembri 2021. aasta seisuga kajastavad tagatiste tasumata nimiväärtuses summasid, samal ajal kui tingimuslikud kohustised 31. detsembri 2020. aasta seisuga on esitatud ilma neile tehtud finantseraldisteta ja nende puhul kajastatud finantskohustisteta (vt lisade punktid **2.10** ja **2.11.2**).

COSME laenu tagamisrahastu koosneb peamiselt piiristatud tagatistest finantsvahendajate poolt VKEdele pakutava suurema riskiga võlapõhise rahastamise portfellidele (põhiliselt laenud). COSME laenu tagamisrahastut rakendab ELi nimel EIF.

Täpsemad üksikasjad programmi „Horisont 2020“ ja Euroopa ühendamise rahastu kohta on esitatud lisade punktis **2.4.2.1**.

Ühendkuningriigi kohustused seoses EList lahkumisega

Mis puudutab ELi tingimuslikke kohustisi seoses enne väljaastumiskuupäeva heaks kiidetud summadega, mis käsitlevad ELi rahastamisvahendeid, sealhulgas eespool nimetatud tingimuslike kohustistega, siis kaetakse need realiseerumise korral ELi eelarvest, kasutades usalduskontodel hoitavat raha. Seega ei nõuta Ühendkuningriigilt põhimõtteliselt sisse muid summasid peale tema osa eelarvelistes täitmata kulukohustustes, nagu on kirjeldatud väljaastumislepingu artiklis 140 (vt lisade punkt **2.6.1.2**).

4.2. KOHTUASJADEGA SEOTUD TINGIMUSLIKUD KOHUSTISED

4.2.1. Kohtuasjad trahvide valdkonnas

31. detsembri 2021. aasta seisuga moodustasid trahvidega seotud tingimuslikud kohustised 2 111 miljonit eurot (2020. aastal 2 985 miljonit eurot). Kõnealused summad seonduvad peamiselt trahvidega, mille komisjon on määranud konkurentsieskirjade rikkumise eest ja mille trahvitud äriühingud on ajutiselt tasunud, kuid mis on edasi kaevatud või võidakse edasi kaevata. Asjaomast summat kajastatakse tingimusliku kohustisena seni, kuni juhtumi kohta on vastu võetud lõplik Euroopa Kohtu otsus, või kuni apellatsiooniperioodi lõpuni. Ajutistelt maksetelt kogunenud intressid kuuluvad eelarveaasta tulemi hulka ja on samuti kajastatud tingimusliku kohustisena, et peegeldada ebakindlust seoses nimetatud summade kuuluvusega komisjonile.

Kui EL peaks mõne määratud trahvidega seotud kohtuasjadest kaotama, tagastatakse ajutiselt saadud summad äriühingutele, ilma et see eelarvet mõjutaks. Trahvide summa kajastatakse tuluna alles siis, kui need muutuvad lõplikuks (finantsmääruse artikkel 107).

4.2.2. Muud kohtuasjad

<i>(miljonites eurodes)</i>		
	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Põllumajandus	79	66
Ühtekuuluvus	210	341

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Muu	1 153	2 169
Kokku	1 443	2 576

Põllumajandus

Siin on kajastatud sellised tingimuslikud kohustised liikmesriikide ees, mis on seotud EAGFi ja maaelu arengu vastavusotsustega, mille suhtes Euroopa Kohus ei ole veel kohtuotsust teinud. Kohustise lõplik summa ja aasta, mil rahuldatud kaebuse mõju kantakse eelarvesse, oleneb Euroopa Kohtus toimuva menetluse kestusest.

Ühtekuuluvus

Siin on kajastatud sellised tingimuslikud kohustised liikmesriikide ees, mis on seotud ühtekuuluvuspoliitika meetmetega, mille puhul oodatakse suulise ärakuulamise kuupäeva määramist või Euroopa Kohtu kohtuotsust.

Muud kohtuasjad

See rubriik seondub kahjude hüvitamiseks ELi vastu esitatud hagidega, mis on praegu menetlemisel, ning muude kohtuvaidluste ja prognoositud kohtukuludega. Tuleb märkida, et ELi toimimise lepingu artikli 340 kohases kahjude hüvitamise hagi peab hageja tõendama, et institutsioon on toime pannud üksikisikute õigusi käsitleva õigussätte piisavalt raske rikkumise, ning näitama, millised on hageja tegelikult kantud kahjud ning milline on otsene põhjuslik seos õigusvastase akti ja kahjude vahel. Märkimisväärne vähenemine võrreldes eelmise aasta lõpuga on peamiselt seotud komisjoni vastu esitatud kahjunõudega ühinemise keelanud otsuse pärast, mille kohus lõpuks tagasi lükkas.

Ühendkuningriigi kohustused seoses EList lahkumisega

Väljaastumislepingu artikli 147 kohaselt vastutab Ühendkuningriik oma osa eest maksetes, mis tehakse liidu tingimuslike kohustiste täitmiseks ja mille tähtpäev saabub seoses kohtuasjadega, mis käsitlevad liidu finantshuve, tingimusel et nende aluseks olevad faktilised asjaolud toimusid hiljemalt 31. detsembril 2020. Ühendkuningriigi maksimaalne riskipositsioon selles valdkonnas on hinnanguliselt 179 miljonit eurot (2020. aastal 318 miljonit eurot). Kohtuasjades, mille puhul peetakse ELi eelarvest summade maksmist tõenäoliseks (vt lisade punkt 2.10), on Ühendkuningriigi osa hõlmatud kogusummasse, mis Ühendkuningriik peab maksma (üksikasjalikud andmed on esitatud lisade punktis 2.6.1.2).

4.3. TINGIMUSLIKUD VARAD

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Saadud tagatised:		
Täitmistagatised	287	318
Muud tagatised	8	8
Muud tingimuslikud varad	98	58
Kokku	393	384

Täitmistagatise nõutakse tagamaks, et ELi toetuse saajad täidavad oma kohustusi, mis tulenevad ELiga sõlmitud lepingutest.

5. EELARVELISED KULUKOHUSTUSED JA JURIIDILISED KOHUSTUSED

Käesolevas lisas ei anta teavet 31. detsembri 2021. aasta seisuga eksisteerinud kohustiste, vaid eelarvemenetluse ja tulevaste rahastamisvajaduste kohta.

Liikmesriikide vahel kokku lepitud mitmeaastases finantsraamistikus määratletakse programmid ning sätestatakse rubriikide kulukohustuste assigneeringute ülemmäärad ja maksete assigneeringute kogusummad, mille ulatuses EL võib võtta eelarvelisi ja juriidilisi kohustusi ja seega teha makseid seitsme aasta jooksul (vt eelarve täitmise aruannete lisade tabel 1.1).

Juriidilised kohustused vastavad kinnitatud programmidele, projektidele, kokkulepetele ja lepingutele ning on seega ELi jaoks juriidiliselt siduvad. Juriidilise kohustuse võtmine on toiming, mille kaudu eelarvevahendite käsutaja võtab (ELi nimel) kohustuse, millest tuleneb eelarve kulu (finantsmääruse artikli 2 lõige 37).

Eelarveline kulukohustus võetakse põhimõtteliselt enne juriidilist kohustust, kuid mõnede mitmeaastaste programmide/projektide puhul on see vastupidi – kui alusakt näeb nii ette, jaotatakse asjaomased eelarvelised kulukohustused mitme aasta peale. Näiteks ühtekuuluvuspoliitika puhul on ühissätete määruse (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060)⁽²⁶⁾ artikliga 86 ette nähtud, et komisjoni otsus, millega programm vastu võetakse, kujutab endast juriidilist kulukohustust finantsmääruse tähenduses, kuid liidu eelarvelised kulukohustused iga programmi suhtes määratakse iga fondi iga-aastaste osamaksetena ajavahemikuks 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2027. Muud õiguslikud alused võivad sisaldada samalaadseid sätteid. Sel põhjusel võib olla summasid, mille EL on juriidiliselt kohustunud maksma, kuid mille puhul ei ole eelarvelist kulukohustust veel võetud (vt lisade punkt 5.2 allpool).

Eelarvelisi kulukohustusi, mis on võetud, kuid mille alusel makseid ei ole veel tehtud, nimetatakse täitmata kulukohustusteks (pr k *Reste à Liquider*, RAL). Need võivad olla seotud (sageli mitmeaastaste) programmide või projektidega, mille kohta on lepingud sõlmitud ja mille maksed tehakse alles järgnevatel aastatel. Need kujutavad endast tulevaste aastate maksekohustusi. Kuna raamatupidamise aastaaruanne koostatakse tekkepõhiselt, kuid eelarve täitmise aruanded koostatakse kassapõhiselt, siis vastavad osale kõigist täitmata kulukohustustest juba tekkinud kulud. Need on kajastatud bilansis kohustisena (vt lisade punktid 2.12 ja 2.13). Nende kulude arvutus põhineb laekunud kulutaotlustel/arvetel või selle programmi või projekti prognoositaval täitmisel, mille kuludest ei ole ELi aruandepäevaks veel teavitatud (vt lisade punkt 5.1 allpool). Kui täitmata kulukohustustega seotud maksed tehakse, lõpetatakse kohustise kajastamine bilansis. Veel kuluna arvestamata täitmata kulukohustuste osa ei sisaldu kohustistes. Need on eraldi avaldatud allpool.

Allpool esitatu kujutab endast seega 31. detsembri 2021. aasta seisuga summasid, mille EL on kohustunud tasuma vastavalt lepinguliste kohustuste täitmisele ja mis kuuluvad seepärast rahastamisele tulevastest ELi eelarvetest.

(miljonites eurodes)

	Lisade punkt	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Täitmata eelarvelised kulukohustused, millele vastavaid kulusid ei ole veel tekkinud	5.1	266 526	249 309
Olulised juriidilised kohustused	5.2	135 181	14 481
Kokku		401 707	263 790

⁽²⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisipoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).

5.1. TÄITMATA EELARVELISED KULUKOHUSTUSED, MILLELE VASTAVAID KULUSID EI OLE VEEL TEKKINUD

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Täitmata eelarvelised kulukohustused, millele vastavaid kulusid ei ole veel tekkinud	266 526	249 309

Eespool avaldatud summa (341 634 miljonit eurot) moodustavad kõnealused eelarvelised täitmata kulukohustused (vt eelarve täitmise aruannete lisade tabel 6.4), millest on lahutatud sellised seonduvad summad, mis on kajastatud bilansis kohustistena ja tulemiaruaandes kuluna. Eelarvelised täitmata kulukohustused kujutavad endast võetud kulukohustusi, millele vastavad makseid ei ole veel tehtud ja/või mida ei ole veel vabastatud. Need on mitmeaastaste programmide loomulik tagajärg.

Tuleb märkida, et tasaarvestamata eelmakseks olevad ettemaksud moodustasid 31. detsembri 2021. aasta seisuga kokku 93,4 miljardit eurot (vt lisade punkt 2.5). Need on makstud eelarvelised kulukohustused, mis vähendavad täitmata kulukohustusi, kuid mille puhul loetakse makstud summaksid kuni vastavate lepinguliste kohustuste täitmiseni ikka veel ELi ja mitte saaja omaks. Seega on need nagu eespool loetletud täitmata kulukohustused, millele vastavaid kulusid ei ole veel tekkinud.

5.2. OLULISED JURIIDILISED KOHUSTUSED

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga	31. detsembri 2020. aasta seisuga
Taaste- ja vastupidavusrahastust (taasterahastu „NextGenerationEU“) antava tagastamatu toetusega seotud kohustused	99 530	—
ITER	6 121	6 837
EAFRD ⁽¹⁾	17 662	—
Kosmoseprogrammid	4 189	—
Kalanduskokkulepped	412	172
Programm „Euroopa horisont“	382	—
Euratom	445	—
Brexitiga kohanemise reserv	3 072	—
Euroopa ühendamise rahastu	—	4 140
Kasutusrendi kulukohustused	2 492	2 547
Muud lepingulised kohustused	876	785
Kokku	135 181	14 481

⁽¹⁾ EAFRD finantsraamistikku on pikendatud kuni 2022. aastani (määrus (EL) 2020/2220).

Need summad kajastavad pikaajalisi juriidilisi kohustusi, mis ei olnud aasta lõpuks veel eelarves kulukohustuste assigneeringutega kaetud. Need siduvad kohustused kantakse eelarvesse ja tasutakse tulevastel aastatel.

Teatavate oluliste programmide (vt allpool) rakendamine võidakse vastavalt finantsmääruse artikli 112 lõikele 2 jaotada mitme aasta peale. See võimaldab ELil võtta juriidilisi kohustusi (kirjutada alla toetuslepingutele, rahalist toetust käsitlevatele lepingutele ja hankelepingutele), mis ületavad konkreetse aasta olemasolevaid kulukohustuste assigneeringuid. Seepärast võib suur osa käesoleva mitmeaastase finantsraamistiku kohastest üldistest eraldistest olla juba kulukohustustega seotud. See kehtib eelkõige järgmiste programmide suhtes.

Taasterahastust „NextGenerationEU“ (taaste- ja vastupidavusrahastu) antava tagastamatu toetusega seotud kohustused

Taaste- ja vastupidavusrahastu on ELi taasterahastu „NextGenerationEU“ keskne programm. See loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrusega (EL) 2021/241⁽²⁷⁾. Sellest rahastatakse liikmesriikides reforme ja investeeringuid alates koroonaviiruse pandeemia algusest 2020. aasta veebruaris kuni 2026. aastani. Siin kajastatud summa osutab taaste- ja vastupidavusrahastust antava tagastamatu toetusega seotud juriidiliste kohustuste sellele osale, mis ei olnud 2021. aasta lõpu seisuga eelarveliste kulukohustustega kaetud. Määruse (EL) 2021/241 artikliga 23 lubatakse kasutada iga-aastasi osamakseid.

ITER – Rahvusvaheline katsetermotuumareaktor

Need kulukohustused on mõeldud ITERi rajatiste tulevase rahastamisvajaduse katmiseks kuni 2027. aastani. EL (Euratom) maksab oma osamakse ITERi rahvusvahelises organisatsioonis tuumasünteesienergeetika agentuuri (Fusion for Energy) kaudu, millele maksavad osamakseid ka liikmesriigid ja Šveits. See summa kajastab mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 alusel toimuvat võimalikku rahastamist, mis kehtestati nõukogu 22. veebruari 2021. aasta otsuse (Euratom) 2021/281⁽²⁸⁾ (millega muudetakse otsust 2007/198/Euratom, millega luuakse ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühissetevõtte) alusel, millega lubatakse kasutada iga-aastasi osamakseid. ITER loodi selleks, et hallata ja soodustada ITERi rajatiste kasutamist ning edendada termotuumasünteesienergeetika mõistmist ja vastuvõttu üldsuse poolt ning korraldada muud tegevust, mis on ITERi organisatsiooni eesmärgi saavutamiseks vajalik. ITER hõlmab ELi ja mitut teist riiki.

EAFRD

Need on juriidilised kohustused, mille maksmiseks EL võttis kohustuse EAFRD programmi vastuvõtmisel; kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2020/2220⁽²⁹⁾ hõlmab see programm ajavahemikku 2014–2022. Komisjoni otsus, millega rakenduskava vastu võetakse, kujutab endast rahastamisotsust finantsmääruse artikli 110 tähenduses, ning kui see on asjaomasele liikmesriigile teatavaks tehtud, siis ka juriidilist kohustust finantsmääruse tähenduses.

Kosmoseprogrammid

Kosmoseprogramm koosneb järgmistest osadest: Galileo, EGNOS, Copernicus, riiklik satelliitide ja kosmose olukorrad ülevaate saamine. Neist olulisimad on Galileo, mille raames arendatakse Euroopa ülemaailmset satelliitnavigatsioonisüsteemi, ja Copernicus, mis on seotud Euroopa Maa seirega. Need kohustused on tehtud ajavahemikuks kuni 2027. aastani. Komisjon kirjutas vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2021/696⁽³⁰⁾ alla rahalist toetust käsitlevatele lepingutele Euroopa Kosmoseagentuuri (ESA), EUMETSATi, Mercator ja Euroopa Keskpika Ilmaennustuse Keskusega. Määruse (EL) 2021/696 artikli 11 lõikega 6 lubatakse kasutada iga-aastasi osamakseid.

Kalanduskokkulepped

Need kujutavad kolmandate riikidega sõlmitud rahvusvaheliste kalanduslepingute alusel võetud kohustusi aastani 2026. Need kohustused on tehtud nõukogu otsuste põhjal iga kolmanda riigi kohta (nt Euroopa Liidu ja Seišelli Vabariigi vaheline leping ja selle rakendamise protokoll, ELT L 60, 28.2.2020) ning neid käsitatakse mitmeaastaste õiguste ja kohustustega rahvusvaheliste lepingutena.

⁽²⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17).

⁽²⁸⁾ Nõukogu 22. veebruari 2021. aasta otsus (Euratom) 2021/281, millega muudetakse otsust 2007/198/Euratom, millega luuakse ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühissetevõtte ning antakse sellele eelised (ELT L 62, 23.2.2021, lk 41).

⁽²⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. detsembri 2020. aasta määrus (EL) 2020/2220, millega kehtestatakse teatavad üleminekusätted Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) ja Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) toetuse kohta 2021. ja 2022. aastal ning muudetakse määrusi (EL) nr 1305/2013, (EL) nr 1306/2013 ning (EL) nr 1307/2013 seoses 2021. ja 2022. aastal eraldatavate vahendite ja nende määruste kohaldamisega ning määrust (EL) nr 1308/2013 seoses 2021. ja 2022. aastal eraldatavate vahendite ja sellise toetuse jaotamisega (ELT L 437, 28.12.2020, lk 1).

⁽³⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/696, millega luuakse liidu kosmoseprogramm ja Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 912/2010, (EL) nr 1285/2013 ja (EL) nr 377/2014 ning otsus nr 541/2014/EL (ELT L 170, 12.5.2021, lk 69).

Programm „Euroopa horisont“

Need on programmi „Euroopa horisont“ jaoks ette nähtud summad kosmoseprogrammi mitmesuguste osade tootmis- ja tarbimistegevuseks. Need kohustused on tehtud ajavahemikuks kuni 2027. aastani. Komisjon kirjutas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/695⁽³¹⁾ alusel alla rahalist toetust käsitlevale lepingule Euroopa Kosmoseagentuuriga (ESA) ja veel ühele lepingule Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Ametiga (EUSPA). Määruse (EL) 2021/695 artikli 12 lõikega 8 lubatakse kasutada iga-aastasi osamakseid.

Euratom

Maksete määratud saaja on EUROfusion (tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa konsortsium), ELi laborite ja instituutide konsortsium, mille ülesanne on valmistada ette termotuumareaktorite kasutamine. Sel eesmärgil rahastab konsortsium oma 30 liikme teadusuuringuid tuumasünteesienergia kasutuselevõtmise Euroopa tegevuskava alusel, mis on ühisprogramm Euratomi kaasrahastatava Euroopa partnerluse raames. Õiguslik alus on nõukogu 10. mai 2021. aasta määrus (Euratom) 2021/765⁽³²⁾ (millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ täiendav Euroopa Aatomienergiaühenduse teadus- ja koolitusprogramm aastateks 2021–2025), mille artikliga 4 nähakse ette iga-aastaste osamaksete kasutamine.

Brexitiga kohanemise reserv

Brexitiga kohanemise reservi eesmärk on tulla toime majanduslike ja sotsiaalsete tagajärgedega, mis kaasnevad Ühendkuningriigi Euroopa Liidust (EL) väljaastumisega 2020. aasta veebruaris. Reserv loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1755⁽³³⁾. Esitatud summa kajastab juriidilisi kohustusi, mis tuleb Brexitiga kohanemise reservist toetatavate meetmete osana veel täita. Kajastatud on ainult see osa juriidilistest kohustustest, mis ei ole eelarveliste kulukohustustega veel kaetud.

Euroopa ühendamise rahastu

Euroopa ühendamise rahastu annab finantsabi üleeuroopalistele võrkudele, et toetada ühishuviprojekte transpordi-, telekommunikatsiooni- ja energiataristusektoris. Euroopa ühendamise rahastu programmi juriidilised kohustused hõlmavad rakendusperioodi 2014. aastast kuni 2024. aastani transpordi valdkonna puhul ja kuni 31. detsembrini 2025 energeetika valdkonna puhul. Nende kohustuste õiguslik alus on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu, muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 (ELT L 348, 20.12.2013), mille artikliga 19 nähakse ette iga-aastaste osamaksete kasutamine. 2021. aasta lõpu seisuga on juriidilised kohustused eelarveliste kulukohustustega täielikult kaetud.

Kasutusrendi kulukohustused

Rendilepingute järelejäänud tähtaja jooksul vastavalt asjaomastele lepingutele tasumisele kuuluvad minimaalsed summad on järgmised:

(miljonites eurodes)

	Minimaalsed rendimaksud			
	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta	Kokku
Hooned	414	953	1 074	2 442
IT ja muud seadmed	14	27	9	50
Kokku	428	980	1 083	2 492

⁽³¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamisreeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1).

⁽³²⁾ Nõukogu 10. mai 2021. aasta määrus (Euratom) 2021/765, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ täiendav Euroopa Aatomienergiaühenduse teadus- ja koolitusprogramm aastateks 2021–2025 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (Euratom) 2018/1563 (ELT L 167 I, 12.5.2021, lk 81).

⁽³³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. oktoobri 2021. aasta määrus (EL) 2021/1755, millega luuakse Brexitiga kohanemise reserv (ELT L 357, 8.10.2021, lk 1).

Seoses Ühendkuningriigi teatega tema kavatsusest Euroopa Liidust välja astuda ning vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrusele (EL) 2018/1718⁽³⁴⁾ (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 726/2004) paigutati Euroopa Ravimiamet 2019. aasta märtsis Londonist ümber Amsterdamis. 2. juulil 2019 jõudis amet oma rendileandjaga kokkuleppele ja on sellest ajast saadik andnud oma ruumid allüürnikule allüürile tingimustel, mis vastavad peamise rendilepingu tingimustele, muu hulgas allüürilepingu kehtivusaeg, mis kestab EMA peamise rendilepingu lõpuni 2039. aasta juunis.

Eelmises tabelis esitatud summad hõlmavad peamise rendilepingu kohaselt veel võlgnetavat 383 miljonit eurot. Ootuste kohaselt saadakse allüürnikult tühistamatu allüürilepingu alusel samas summas makseid.

Muud lepingulised kohustused

Siin kajastatud summad on summad, mis tuleb lepingute tähtaja jooksul veel välja maksta. Suurim siin sisalduv summa (393 miljonit eurot) on seotud komisjoni ehituslepinguga Luksemburgis (Jean Monnet' teine hoone).

6. FINANTSRIISKIDE JUHTIMINE

ELi finantsriskide juhtimise kohta allpool esitatud andmed seonduvad järgneva:

- laenutegevus finantsabi andmiseks, mida komisjon teostab taasterahastu „NextGenerationEU“, Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi (EFSM), maksebilansi toetamise mehhanismi, makromajandusliku finantsabi, TERA ja Euratomi meetmete kaudu;
- komisjoni poolt eelarve täitmise käigus tehtavad rahavoogude juhtimise toimingud, sealhulgas laekunud trahvid;
- eelarveliste tagatiste jaoks ühises eraldisfondis hoitavad varad ja likvideeritavas ESTÜs hoitavad varad;
- ELi eelarvest rahastatud rahastamisvahendid ja
- ELi eelarveliste tagatiste programmid.

Taasterahastu „NextGenerationEU“ tegevuse alustamisel 2021. aastal nimetas komisjon ametisse riskijuhi, lõi asjakohase juhtimisstruktuuri ja võttis vastu taasterahastu tegevust käsitleva riskipoliitika.

6.1. RISKI LIIGID

Tururisk on oht, et finantsinstrumendi õiglane väärtus või tulevased rahavood kõiguvad turuhindade muutuste tõttu. Tururisk ei hõlma endas üksnes kahjumi, vaid ka kasumi võimalust. See hõlmab *valuutariski*, *intressiriski* ja *muud hinnariski* (näiteks aktsiarisk):

- *valuutarisk* on oht, et ELi tehingute või investeringute väärtust mõjutavad vahetuskursi muutused. Risk tuleneb erinevate valuutade hinnamuutustest üksteise suhtes;
- *intressirisk* on oht, et väärtpaberi (eelkõige võlakirja) väärtus langeb intressimäärade tõusu tõttu. Üldiselt toob intressimäärade tõus kaasa fikseeritud intressimääraga võlakirjade hindade languse ja vastupidi ning
- *muu hinnarisk* on oht, et finantsinstrumendi õiglane väärtus või tulevased rahavood kõiguvad turuhindade muutuste tõttu (välja arvatud intressiriskist või valuutariskist tulenev oht), olenemata sellest, kas need muutused on tingitud konkreetselt individuaalse finantsinstrumendi või selle emitendiga seotud teguritest või teguritest, mis mõjutavad kõiki sarnaseid finantsinstrumente, millega turul kaubeldakse.

⁽³⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1718, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 726/2004 Euroopa Ravimiameti asukoha osas (ELT L 291, 16.11.2018, lk 3).

Krediidirisk on kahjumi oht, mis tuleneb võlgniku/laenusaaaja poolsest laenu või muu krediidiliini (põhisumma või intressi või nende mõlema) tagasimakse tegematajätmisest või muust lepingulise kohustuse täitmata jätmisest. Maksekohustuse täitmata jätmise sündmused on muu hulgas tagasimakse hilinemine, laenusaaaja tagasimaksete ümberstruktureerimine ja pankrot.

Likviidsusrisk on oht, et ELi üksusel tekib raskusi selliste finantskohustistega seotud kohustuste täitmisel, mille arveldamiseks kasutatakse raha või muid finantsvarasid.

6.2. RISKIJUHTIMISE POLIITIKA

Finantsinstrumentide väärtuse kajastamine

Järgmisi finantsvarade ja -kohustiste klasse ei kajastata õiglasel väärtusel: raha ja raha ekvivalendid, laenud, muud kaubanduslikud nõuded peale finantstagatiste lepinguga seotud nõuete, mis on liigitatud õiglasel väärtusel üle- või puudujäägina kajastatavateks finantsvaradeks, võlad, finantstagatiste lepingud ja muud kohustised, mida kajastatakse amortiseeritud väärtusel. Nende finantsvarade ja -kohustiste bilansilise jääkmaksumuse suhtes ollakse seisukohal, et see on piisavalt lähedal nende õiglasele väärtusele.

Laenutegevus finantsabi andmiseks

Euroopa Liit teostab laenutehinguid vastavalt asjaomastele nõukogu määrustele, nõukogu ja Euroopa Parlamendi otsustele ning – kui need on olemas – sisesuunistele. Koostatud on konkreetseid valdkondi, näiteks laenude võtmist ja andmist käsitlevad käsiraamatud, mida kasutavad asjaomased üksused. Laenude andmist (välja arvatud taasterahastu „NextGenerationEU“ puhul) rahastatakse tavaliselt laenude võtmisega, millest seega ei tulene avatud intressimäärade ega valuutaposiitsioone.

Taasterahastu „NextGenerationEU“ raames antavate laenude puhul ei järgita samade tingimuste põhimõtet nagu muude finantsabi vahendite puhul. Selle asemel on taasterahastu „NextGenerationEU“ jaoks välja töötatud mitmekesine ühisrahastamise strateegia, mis koondab mitmesuguseid finantsinstrumente. Mitmekesise ühisrahastamise strateegia tõttu oli vaja töötada taasterahastu „NextGenerationEU“ jaoks välja tõhusad riskijuhtimise suunised ja menetlused, millega aktiivselt ja igapäevaselt käsitletakse seotud riske, ning neid rakendada.

Rahavoogude juhtimine

Komisjoni rahavoogude juhtimise toimingute haldamist käsitlevad eeskirjad on sätestatud nõukogu määruses (EL, Euratom) nr 609/2014 (muudetud nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2016/804)⁽³⁵⁾ ning finantsmääruses.

Eespool nimetatud määrustest tulenevalt kohaldatakse järgmisi peamisi põhimõtteid:

- liikmesriigid maksavad omavahendid kontodele, mis on selleks otstarbeks komisjoni nimel avatud liikmesriigi riigikassas või keskpangas. Komisjon võib eespool nimetatud kontosid kasutada üksnes oma rahanõudluse katmiseks;
- liikmesriigid maksavad omavahendeid oma riigi valuutas, samal ajal kui komisjoni maksed on enamasti nomineeritud eurodes;
- komisjoni nimel avatud pangakontode jääk ei või olla negatiivne. Seda piirangut ei kohaldata komisjoni omavahendite kontode suhtes juhul, kui aset on leidnud makseviivitus seoses laenudega, mis on antud või tagatud kooskõlas Euroopa Liidu Nõukogu määruste ja otsustega, samuti teataval tingimustel, kui rahavajadus on suurem nendel kontodel oleva raha summast, ja
- kontodel muus valuutas kui eurodes hoitavaid vahendeid kasutatakse kas samas valuutas tehtavateks makseteks või arvestatakse need perioodiliselt eurodesse ümber.

⁽³⁵⁾ Nõukogu 17. mai 2016. aasta määrus (EL, Euratom) 2016/804, millega muudetakse määrust (EL, Euratom) nr 609/2014 meetodite ja menetluse kohta, millega tehakse kättesaadavaks traditsioonilised, käibemaksupõhised ja kogurahvatulul põhinevad omavahendid, ning muude sularahavajaduste rahuldamiseks vajalike meetmete kohta (ELT L 132, 21.5.2016, lk 85).

Lisaks omavahendite kontodele on komisjon avanud nii keskpankades kui ka kommertsbankades ka muid pangakontosid, mida kasutatakse maksete tegemiseks ja muude tulude saamiseks kui eelarvesse tehtavad liikmesriikide osamaksud.

Rahavoogude juhtimise ja maksetoimingud on suures osas automatiseeritud ning tuginevad tänapäevastele infosüsteemidele. Süsteemi turvalisuse ja ametiülesannete lahususe tagamiseks kohaldatakse vastavalt finantsmäärusele, komisjoni sisekontrollistandarditele ja auditeerimispõhimõtetele eritoiminguid.

Komisjoni rahavoogude juhtimise toimingute ja maksetoimingute juhtimine on reguleeritud kirjalike suuniste ja menetluskorraga, mis piiravad tegevus- ja finantsriski ning tagavad piisava kontrollitaseme. Suunistes ja menetluskord käsitlevad mitmesuguseid toiminguid (näiteks maksete tegemine ja likviidsuse juhtimine, rahavoogude prognoosimine, talitluspidendus jms) ning neile vastavust kontrollitakse regulaarselt.

Trahvid

Ajutiselt makstud trahvid: hoiused

Enne 2010. aastat laekunud summad jäävad kontodele pankades, mis on valitud spetsiaalselt välja ajutiselt makstavate trahvide hoiustamiseks. Panga valimine toimub vastavalt finantsmääruses ettenähtud hankemenetlusele. Vahendite hoiustamist konkreetsetes pankades tingib sisemine riskijuhtimispoliitika, mille raames on kehtestatud krediidiireitingule esitatavad nõuded ja kindlaks määratud summad, mida võib hoiustada vastavalt vastaspoole omakapitali suurusele. Finants- ja operatsiooniriskid tehakse kindlaks, neid hinnatakse ja nende vastavust sisesuunistele ja menetluskorrale kontrollitakse regulaarselt.

Ajutiselt makstud trahvid: BUFI portfelli

Alates 2010. aastast investeeritakse määratud ja ajutiselt makstud trahvide summad spetsiaalselt selle jaoks loodud portfelli BUFI. Portfelli peamised eesmärgid on vähendada finantsturgudega seotud riske ja kohelda kõiki üksusi võrdselt, kohaldades trahvi algsumma suhtes samal alusel arvutatud tagatud tulu. Enne uue finantsmääruse jõustumist 2018. aasta augustis trahvitud üksuste suhtes kohaldatava tagatud tulu määr on aga null. Ajutiselt makstud trahvide varahaldust teostab komisjon kooskõlas sisemiste varahaldussuunistega. Koostatud on konkreetseid valdkondi, näiteks rahavoogude juhtimist käsitlevad menetluskorra käsiraamatud, mida kasutavad asjaomased üksused. Finants- ja operatsiooniriskid tehakse kindlaks, neid hinnatakse ja nende vastavust sisesuunistele ja menetluskorrale kontrollitakse regulaarselt.

Varahalduse tegevuse eesmärk on investeerida komisjonile ajutiselt makstud trahvid sellisel, et:

- tagada, et vahendid oleksid vajaduse korral hõlpsasti kättesaadavad, ja samal ajal
- saada tavapärasel asjaoludel tootlust, mis vastab keskmiselt BUFI võrdlusaluse tootluse ja kantud kulude vahele, säilitades samal ajal trahvide algsumma.

Investeeringud piirduvad põhimõtteliselt järgmiste kategooriatega: tähtajalised hoiused liikmesriikide keskpankades, riikide võlakohustuste haldamise ametites, täielikult riigile kuuluvates või riigi tagatud pankades või riigiülestes asutustes; võlakirjad, lühiajalised võlakirjad ja hoiusesertifikaadid, mille on emiteerinud riiklikud või riigiülested asutused.

Saadud finantstagatised

Komisjon hoiab märkimisväärses summas finantseerimisasutuste antud tagatise seoses trahvidega, mida ta määrab äriühingutele ELi konkurentsieeskirjade rikkumise eest (vt lisade punkt **2.6.1.3**). Tagatiste andmine on trahvi saanud äriühingute jaoks alternatiiviks ajutise makse tegemisele. Tagatise hallatakse sisemise riskijuhtimise poliitika raames. Finants- ja operatsiooniriskid tehakse kindlaks, neid hinnatakse ja nende vastavust sisesuunistele ja menetluskorrale kontrollitakse regulaarselt.

ELi eelarveliste tagatiste programmid

Finantsmääruse X jaotises on sätestatud mitu kaitsemeetet ELi eelarve kaitsmiseks eelarveliste tagatiste kasutamisest tulenevate finantsriskide eest. Need võib rühmitada nelja põhikategooriasse.

1. Meetmed tingimusliku kohustiste summa piiramiseks

Esiteks on üldreeglina ELi tagatise suurus selgelt määratletud viisil piiratud. Finantsmääruses on sätestatud, et finantskohustus ja eelarvest tehtavate netomaksete koondsumma ei tohi ületada eelarvelise tagatise summat, mis on heaks kiidetud tagatise alusaktiga. Eelarvelise tagatisega kaasnev tingimuslik kohustus võib ületada ELi finantskohustise katmiseks ette nähtud finantsvarasid ainult siis, kui see on ette nähtud selle aluseks oleva alusaktiga ja selles kehtestatud eritingimustel.

Teiseks määratakse ELi tagatud toimingute/finantstoodete soovitud riskiprofiil võimaluse korral kindlaks eelnevalt, see tähendab tagatislepingu allkirjastamise ajal.

2. Rakenduspartnerite valimist käsitlevad meetmed

Eelarveliste tagatiste programme rakendatakse koos usaldusväärsete finantspartneritega, keda on sambapõhiselt hinnatud. Sellega tagatakse muu hulgas nende rakenduspartnerite raamatupidamis-, finants- ja riskijuhtimissüsteemide usaldusväärsus. Peale selle peavad kõnealused rakenduspartnerid võtma kohustuse kasutada oma vahendeid, tänu millele tagatakse veelgi suurem kooskõla liidu huvidega.

3. Meetmed, millega eelnevalt tagatakse, et eelarvest on võimalik sissenõutavaid tagatise piisavalt katta

Eelarveliste tagatiste programmid on tagatud eraldistega, mida hoitakse turvaliselt ühises eraldisfondis. Iga programmi alusaktis on eraldiste määr kehtestatud tasemel, mis võimaldab eelarveassigneeringute kavandamist nii, et eraldis võimaldab katta kahjumi, tekitamata eelarves häireid. Seega on tehtud eraldised piisavad, et tulla toime nende eelarveliste tagatistega kaasneva oodatava – ja teataval määral ka ettenägematu – kahjumiga.

Selle tulemusel tagab komisjon (aastapõhiselt), et eraldiste summa vastab alusaktis määratletud eraldiste määrale ning on kooskõlas finantsmääruse põhimõtete ja finantsplaneeringuga.

4. Meetmed eelnevalt prognoositud kahjumit ületava realiseerunud kahjumiga toimetulekuks

Finantsmäärusega on kehtestatud kaks varajase hoiatamise künnist (see tähendab olukorrad, kus kasutada on jäänud 50 % ja 30 % eraldiste sihtmäärast). Need hoiatavad künnised võimaldavad komisjonil prognoosida eraldiste potentsiaalset ammendumist enne eelarvelise tagatise lõppemist ja hinnata, kas ta võib erandkorras esitada ettepaneku täiendavate eraldiste tegemiseks.

Peale selle vaadatakse eraldiste määr regulaarselt (vähemalt iga kolme aasta tagant) läbi. Sellise läbivaatamisega tagatakse, et eraldiste määr on täitmata kohustiste tegeliku riskiprofiili puhul piisav.

Juhuks, kui on vaja teha täiendavaid eraldisi, on kehtestatud menetlused piisava likviidsuse tagamiseks (ülekanDED ühise eraldisfondi osade vahel ja keskkassa likviidsuse kasutamine), samuti on eelarves olemas manööverdamisruum (kulukohustuste ja maksete assigneeringud).

Lisaks loodi 2020. aastal eelarvevoliniku volitusel eelarvelistest tagatistest tulenevate tingimuslike kohustiste juhtkomitee. Komitee sekkub küsimustesse, mis käsitlevad eelarvelisi tagatise ja finantsabi, mille tulemusel tekib eelarvele finantsmääruse X jaotise, sealhulgas liidu üldelarve täitmise sise-eeskirjade sätete rakendamise tulemusel tingimuslike kohustisi. See hõlmab riskijuhtimisraamistikku, standardlepingute asjaomaseid ühiseid horisontaalseid sätteid ja integreeritud aruandlust tingimuslike kohustiste kestlikku haldamist käsitlevate institutsiooni nõuete kehtestamiseks.

Ühine eraldisfond

Komisjoni 25. märtsi 2020. aasta otsusega C(2020) 1896 ühise eraldisfondi varahalduse suuniste kohta delegeeriti ühise eraldisfondi valitseja kohustused ja ülesanded eelarve peadirektoraadi peadirektorile. Ühist eraldisfondi hoitakse lahus muudest eelarve peadirektoraadi hallatavatest portfelliidest. Fond ei ole eraldiseisev juriidiline isik.

Fondi hallatakse vastavalt varahalduse suunistele. Eesmärk on tagada vajalik likviidsus kogu nõutava vahendite väljavoolu, näiteks sissenõutavate tagatiste täielikuks ja koheseks katmiseks ning usaldusväärne kapitali säilitamine fondi investeerimisperioodi jooksul.

Eespool kirjeldatud üldeesmärkide täitmiseks haldab ühise eraldisfondi valitseja varasid kooskõlas usaldatavusnõuete ja usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega ning vastavalt komisjoni peaarvpidaja kehtestatud eeskirjadele ja menetlustele. Koostatud on konkreetseid valdkondi, näiteks rahavoogude juhtimist käsitlevad kirjalikud menetluskorra käsiraamatud, mida kasutavad asjaomased tegevüksused. Finants- ja operatsiooniriskid tehakse kindlaks, neid hinnatakse ja nende vastavust sisesuunistele ja menetluskorrale kontrollitakse regulaarselt.

Ühise eraldisfondi portfelli moodustatakse nii, et tagatud oleks kõlblike varaklasside, geograafiliste piirkondade, emitentide ja tähtpäevade mitmekesisus eesmärgiga hallata portfelli väärtuse kõikumisi.

Varahaldussuuniste, riski ja investeerimisstrateegiatega määratletakse teatavad piirid ja piirangud, et piirata portfelli krediidiriski positsiooni, mis on piiratud investeerimisjärgu krediidireitinguga, välja arvatud ELi liikmesriikide positsiooni puhul.

31. detsembri 2021. aasta seisuga on Prantsusmaa keskpang kõigi realiseerimata valuutaforvardite ainus vastaspool ja selle kuupäeva seisuga ei ole mingeid krediidikvaliteeti parandavaid kokkuleppeid – tagatisi, tasaarvestuslepinguid ega garantiisid. Aruandeperioodi lõpu seisuga on positiivse õiglase väärtusega välisvaluuta tuletisinstrumentide maksimaalne krediidiriski positsioon võrdne bilansilise jääkmaksumusega.

Rahastamisvahendite programmid

ELi eelarve täitmisel on palju aastaid tuginetud rahastamisvahendite programmide kasutamisele. Lisateavet kõnealuste summade kohta on esitatud lisade punktis 2.4.2.

Enamikule rahastamisvahenditele on omane, et rakendamine on Euroopa Komisjoni ja finantseerimisasutuse vahelise kokkuleppe alusel delegeeritud kas Euroopa Investeerimispanka grupile (sealhulgas EIF) või teistele finantseerimisasutustele. Kõnealuste finantseerimisasutustega sõlmitud kokkulepped hõlmavad vahendajate suhtes kohaldatavaid ranged tingimusi ja kohustusi eesmärgiga tagada ELi vahendite nõuetekohane haldamine ja aruandlus. Pärast seda, kui osamaks teatavasse rahastamisvahendisse on kindlaks määratud, kantakse summad üle pangakontole, mille finantseerimisasutus on oma nimel komisjoni eest spetsiaalselt loonud (st usalduskonto). Finantseerimisasutused võivad sõltuvalt asjaomase rahastamisvahendist kasutada usalduskontol olevaid vahendeid laenude andmiseks, emiteerida võlainstrumente, investeerida omakapitaliinstrumentidesse või katta sissenõutud tagatisi. Rahastamisvahenditest saadav tulu tuleb üldiselt ELi eelarvesse tagasi maksta.

Kõnealuste rahastamisvahenditega seotud risk piirdub nende aluseks olevate lepingute kohaselt ülemmääraga, mis on rahastamisvahendile ette nähtud eelarvestatud summa. Kuna komisjon kannab sageli nn esimese järjekoha kahju ning rahastamisvahendite eesmärk on rahastada kõrgema riskiga abisaajaid (kellel on raskusi rahastamise saamisega kommertsbankadelt), on tõenäoline, et ELi eelarve jaoks tekib mingis ulatuses kahjusid.

6.3. VALUUTARISK

Valuutarisk seisuga 31. detsember 2021

ELi rahastamisvahendite valuutariskid aasta lõpu seisuga – netopositsioon

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga						
	USA dollar (USD)	Naelsterling (GBP)	Poola zlott (PLN)	Rootsi kroon (SEK)	Muud	Euro	Kokku
Finantsvarad							
Finantsvarad amortiseeritud väärtuses ⁽¹⁾	63	18	—	—	7	88	176

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga						
	USA dollar (USD)	Naelsterling (GBP)	Poola zlott (PLN)	Rootsi kroon (SEK)	Muud	Euro	Kokku
<i>Finantsvarad õiglasel väärtusel üle- või puudujäägina</i>							
<i>Mitte-tuletisinstrumendid</i>	934	51	—	23	75	23 141	24 223
<i>Tuletisinstrumendid</i>	(646)	—	—	—	—	1 474	828
<i>Nõuded ⁽²⁾</i>	109	98	108	4	88	7 372	7 780
<i>Raha ja raha ekvivalendid</i>	85	24	1 014	591	1 692	41 455	44 860
	545	192	1 121	618	1 862	73 529	77 866
Finantskohustised							
<i>Finantstagatise kohustis</i>	(1 047)	(0)	(62)	(19)	(248)	(6 418)	(7 794)
<i>Finantskohustised õiglasel väärtusel üle- või puudujäägina</i>	(1)	—	—	—	(4)	—	(5)
	(1 048)	(0)	(62)	(19)	(251)	(6 418)	(7 798)
Kokku	(503)	192	1 059	599	1 611	67 111	70 068

⁽¹⁾ Välja arvatud taaste- ja vastupidavusrahastule (taasterahastu „NextGenerationEU“) ja finantsabiiks antud laenud.⁽²⁾ Välja arvatud ettemakstud kulud.

Kui euro oleks tugevnenud teiste valuutade suhtes 10 % võrra, oleks selle mõju olnud järgmine.

(miljonites eurodes)

	2021			
	USA dollar (USD)	Naelsterling (GBP)	Poola zlott (PLN)	Rootsi kroon (SEK)
<i>Eelarveaasta tulem</i>	46	(17)	(96)	(54)

Kui euro oleks nõrgenenud teiste valuutade suhtes 10 % võrra, oleks selle mõju olnud järgmine.

(miljonites eurodes)

	2021			
	USA dollar (USD)	Naelsterling (GBP)	Poola zlott (PLN)	Rootsi kroon (SEK)
<i>Eelarveaasta tulem</i>	(56)	21	118	67

Laenutegevus taasterahastu „NextGenerationEU“ jaoks ja finantsabi andmiseks

Finantsvarasid ja -kohustisi hoitakse praegu ainult eurodes, mistõttu ELil välisvaluutarisk puudub.

Rahavoogude juhtimine

Kooskõlas nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 609/2014 (muudetud nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2016/804) hoitakse omavahendeid, mille liikmesriigid on maksnud muudes valuutades kui eurodes, omavahendite kontodel. Need arvestatakse eurodesse ümber, kui neid on vaja kasutada maksete tegemiseks. Kõnealuste vahendite haldamisel kohaldatavad menetlused on sätestatud eespool nimetatud määruses. Piiratud arvul juhtudel kasutatakse neid vahendeid otse samades valuutades maksete tegemiseks.

Komisjonil on kommertsbankades mitmed USA dollarites ning muudes ELi valuutades kui eurodes, sealhulgas naelsterlingites ja Šveitsi frankides hoitavad kontod, mida ta kasutab maksete tegemiseks neis valuutades. Neile kontodele kantakse täiendavaid vahendeid olenevalt sellest, millises summas makseid neilt teha tuleb, ja selle tulemusena ei kajasta nende saldod valuutariski positsiooni.

Mitmesuguste tulude (muud tulud peale omavahendid) laekumisel muus valuutas kui eurodes kantakse need üle komisjoni samas valuutas hoitavatele kontodele, kui neid on vaja maksete tegemiseks, või arvestatakse ümber eurodesse ja kantakse eurodes hoitavatele kontodele. Muus valuutas kui eurodes hoitavatele avansikontodele kantakse täiendavaid vahendeid olenevalt prognoositud lühiajalisest vajadusest teha samas valuutas kohalikke makseid. Kõnealuste kontode saldode puhul jälgitakse, et need ei ületaks neile seatud ülemmäära.

Trahvid

Kõik trahvid määratakse, makstakse ja kaetakse esialgselt eurodes, seega puudub nende puhul valuutarisk, kui neid hoitakse BUFI fondis.

Eelarvelised tagatised

Reeglina pakutakse eelarvelisi tagatisi eurodes kindlaksmääratud ülemmäära piires. Mõned aluseks olevad toimingud võivad aga olla nomineeritud ka muudes vääringutes (USA dollarites või muus kohalikus vääringus).

Eraldistega seotud vajaduste kindlaksmääramisel on valuutarisk üks kaalutlus, mida arvesse võetakse.

Ühine eraldisfond

Ühine eraldisfond arveldab praegu nii eurodes kui ka USA dollarites. Valuutariski hallatakse tuletislepingute (valuutaforvardlepingud) sõlmimisega, millega kaitstakse USA dollarites investeringuportfelli turuväärtust. Maandamata riskiga valuutapositsiooni ülempiiriks on määratud 1 % portfelli koguväärtusest sihttaseme ja vahendite iga-aastaste strateegiliste jaotuste raames. Nii käivitaks USA dollarites investeringute turuväärtuse kõikumine üle 1 % piiri tasakaalustamismüügi (uue sama- või vastassuunalise forvardlepingu), et kaitstavat positsiooni vastavalt kohandada või taastada.

Laenud, mis anti ELile üle fondile esitatud taotluste tõttu, kuna laenusajaajad olid jätnud maksekohustused täitmata (vt lisade punkt 2.4.1.2), makstakse välja nende esialgses valuutas ja seetõttu kujutab see ELi jaoks valuutariski. Üleantud laenude tagasimaksete ajastamisest tuleneva ebakindluse tõttu vahetuskursierinevuste kompenseerimisega (riskimaandamistegevus) ei tegeleta.

Valuutarisk seisuga 31. detsember 2020

ELi rahastamisvahendite valuutariskid aasta lõpu seisuga – netopositsioon

(miljonites eurodes)

	31.12.2020						
	USA dollar (USD)	Nael-sterling (GBP)	Taani kroon (DKK)	Rootsi kroon (SEK)	Euro	Muud	Kokku
Finantsvarad							
Müügivalmis finantsvarad	593	42	15	14	18 904	20	19 587

(miljonites eurodes)

	31.12.2020						
	USA dollar (USD)	Nael-ster- ling (GBP)	Taani kroon (DKK)	Rootsi kroon (SEK)	Euro	Muud	Kokku
Finantsvarad õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina	(417)	—	—	—	616	—	199
Laenud ⁽¹⁾	21	40	—	—	46	9	116
Nõuded ja sissenõutavad summad	22	1 208	116	176	72 233	738	74 493
Raha ja raha ekvivalendid	115	64	178	367	14 429	1 589	16 742
	334	1 353	310	557	106 228	2 356	111 137
Finantskohustised							
Finantskohustised õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina	—	—	—	—	(1)	(4)	(4)
Võlgnevused	(3)	(0)	(19)	(1)	(32 366)	(19)	(32 408)
	(3)	(0)	(19)	(1)	(32 367)	(22)	(32 412)
Kokku	331	1 353	291	556	73 861	2 333	78 725

⁽¹⁾ Ilma kompensatsioonitehinguna finantsabiks antud laenuideta.

Kui euro oleks tugevnenud teiste valuutade suhtes 10 % võrra, oleks selle mõju olnud järgmine.

(miljonites eurodes)

	2020			
	USA dollar (USD)	Naelsterling (GBP)	Taani kroon (DKK)	Rootsi kroon (SEK)
Eelarveaasta tulem	(13)	(119)	(27)	(49)
Netovara	(17)	(4)	(1)	(1)

Kui euro oleks nõrgenenud teiste valuutade suhtes 10 % võrra, oleks selle mõju olnud järgmine.

(miljonites eurodes)

	2020			
	USA dollar (USD)	Naelsterling (GBP)	Taani kroon (DKK)	Rootsi kroon (SEK)
Eelarveaasta tulem	16	146	33	60
Netovara	21	5	2	2

6.4. INTRESSIRISK

Järgmises tabelis on esitatud teave võlaväärtpaberite intressimäära tundlikkuse näitaja kohta, eeldades intressimäärade võimalikuks muutuseks +/- 100 baaspunkti (1 %).

(miljonites eurodes)

	Suurenemine (+) / vähenemine (-) baaspunktides	Eelarveaasta tulem
2021: Finantsvarad õiglasel väärtuses üle- või puudujäägina	+100	(622)
	-100	660
2020: Müügivalmis finantsvarad	+100	(479)
	-100	513

Teatava rahaturuinstrumentide ja võlakirjade portfelli tundlikkus intressimäära muutuste suhtes kasvab vastavalt sellele, mida kauem see kestab. Komisjoni hallatavate peamiste varade portfelli kestust on kirjeldatud allpool.

Laenutegevus taasterahastu „NextGenerationEU“ jaoks ja finantsabi andmiseks

ELil on oma laenutegevuse laadi tõttu märkimisväärsed intressi kandvad varad ja kohustised. Muude finantsabi vahendite kui taasterahastu „NextGenerationEU“ puhul puudub aga intressirisk, sest võetud laene tasakaalustavad samasuguste lepingutingimustega antud laenud (kompensatsioonitehingud).

Taasterahastu „NextGenerationEU“ puhul ei kohaldata ranget samade tingimuste meetodit ning seepärast tuleb intressirisk katta intressiriski leevendavate menetluste ja mehhanismide rakendamisega. Taasterahastu „NextGenerationEU“ mitmekesise rahastamisstrateegia aluseks on põhimõte, et rahastamiskulud ja kõik muud taasterahastuga seotud kulud jaotatakse läbipaistval viisil maksete saajate (laenude puhul) ja ELi eelarve (tagastamatu toetuse puhul) vahel. Taasterahastu „NextGenerationEU“ programmi puhul juhindutakse kulude täieliku sissenõudmise ja mittetulundusliku tegevuse põhimõtetest. Seepärast annab EL turult saadud rahalised vahendid üle kõige kulutõhusamal ja õiglasemal viisil, lähtudes igapäevasest intressi arvutamisest. Sellega tagatakse, et liikmesriigid kannavad kõik kulud, mida liit on seoses laenuga kandnud.

Taasterahastu „NextGenerationEU“ hoiab sularaha, et säilitada mitmekesise rahastamise strateegia raames kindlaksmääratud ohutusvaru, vältides samal ajal ülemääraseid saldosid. Taasterahastu „NextGenerationEU“ raha hoitakse Euroopa Keskpangas. Vastastikuse kokkuleppe põhjal kohaldatakse üle 20 miljardi euro suuruse sularahajäägi suhtes negatiivset intressi EKP hoiustamise püsivõimaluse intressimäära ulatuses, mis 2021. aastal oli -0,5%. Taasterahastu „NextGenerationEU“ raha hoitakse Euroopa Keskpangas.

Rahavoogude juhtimine

Komisjon ei laena raha oma tegevuskulude rahastamiseks, välja arvatud taasterahastu „NextGenerationEU“ programmiga seotud laenamine. Kui jätta kõrvale taasterahastuga „NextGenerationEU“ kaasnev intressirisk, arvutatakse intress eri pangakontode saldode alusel. Komisjon on seepärast kehtestanud meetmed, et tema pangakontodelt regulaarselt teenitav (positiivne või negatiivne) intress kajastaks nii turuintressimäärasid kui ka nende võimalikku kõikumist.

Kontod, mis on avatud liikmesriikide riigikassades omavahendite laekumiseks, intressi ei teeni ja teenustasusid nende puhul ei kohaldata. Liikmesriikide keskpankades olevad kontod (omavahendid ja muud) võib välja maksta iga institutsiooni kohaldatava ametliku kursi alusel. Võttes arvesse praegust olukorda, kus intress on negatiivne, võivad teatavad väljamaksed nendelt kontodelt olla praegu negatiivsed. Nende kontode saldode minimeerimiseks on kehtestatud likviidsuse juhtimise menetlus ja kooskõlas pankade tingimustega järgitakse asjakohaseid ülemmäärasid. Omavahendite kontod on vastavalt nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 609/2014 (muudetud nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2016/804) kaitstud negatiivse intressi mõju eest.

Kommertspankade kontodel hoitavatelt üleöösaldodelt teenitakse intressi igapäevaselt. See intress põhineb muutuvatel turuintressimääradel, mille suhtes kohaldatakse lepingulist (positiivset või negatiivset) piirmäära. Allapoole kindlaksmääratud ülempiiri jäävate tegevussaldode puhul on kommertspankade kohaldatav kurss tavaliselt null.

Trahvid

Ajutiselt makstud trahvid on investeeritud rahaturuinstrumentide portfelli ja pikaajalistesse võlakirjadesse, mille portfelli keskmine kestus on 1,75 aastat.

Ühine eraldisfond

Ühise eraldisfondi vahendid on investeeritud rahaturuinstrumentide portfelli ja pikaajalistesse võlakirjadesse ning kogu portfelli keskmine kestus on 3,10 aastat.

Likvideeritav ESTÜ

Likvideeritava ESTÜ summad on investeeritud rahaturuinstrumentide portfelli ja pikaajalistesse võlakirjadesse, mille portfelli keskmine kestus on 3,24 aastat.

6.5. KREDIIDIRISK**Krediidirisk seisuga 31. detsember 2021****Maksimaalne krediidiriski positsioon**

	(miljonites eurodes)
	31. detsembri 2021. aasta seisuga
Finantsvarad	
Antud laenud	163 568
Raha ja raha ekvivalendid	44 860
Kaubanduslikud nõuded ⁽¹⁾	7 780
Finantsvarad õiglases väärtuses üle- või puudujäägina (võlaväärtpaberid)	19 326
Finantsvarad õiglases väärtuses üle- või puudujäägina (tuletisinstrumendid)	828
Antud tagatised	
Finantstagatiste lepingud	55 267
Kokku seisuga 31.12.2021	291 628

⁽¹⁾ Välja arvatud ettemakstud kulud.

Antud laenud: krediitkvaliteet

	(miljonites eurodes)				
	31. detsembri 2021. aasta seisuga				
	1. etapp	2. etapp	3. etapp	Krediidiriski tõttu langenud väärtusega	Kokku
Krediidireiting					
Kõrgeima ja kõrge kvaliteediga	10 379	—	—	—	10 379
Üle keskmise kvaliteediga	58 991	—	—	—	58 991
Alla keskmise kvaliteediga	79 672	—	—	—	79 672
Muud kui investeerimisjärgu võlakirjad (sealhulgas makseviivitusega)	8 819	5 965	29	48	14 860
Bilansiline brutomaksumus	157 861	5 965	29	48	163 903
Miinus kahju allahindlus	(10)	(299)	(26)	—	(336)
Bilansiline netomaksumus	157 851	5 665	3	48	163 568

Eespool nimetatud nelja riskikategooria aluseks on põhimõtteliselt väliste reitinguagentuuride reitingukategooriad, mis on järgmised:

- Kõrgeima ja kõrge kvaliteediga: Moody's P-1, Aaa – Aa3; S&P A-1+, A-1, AAA – AA–; Fitch F1+, F1, AAA – AA– ja samaväärsed
- Üle keskmise kvaliteediga: Moody's P-2, A1 – A3; S&P A-2, A+ – A–; Fitch F2, A+ – A– ja samaväärsed
- Alla keskmise kvaliteediga: Moody's P-3, Baa1 – Baa3, S&P A-3, BBB+ – BBB–; Fitch F3, BBB+ – BBB– ja samaväärsed
- Muud kui investeerimisjärgu võlakirjad: Moody's mitte kõrgeim, Ba1 – C; S&P B, C, D, BB+ – D; Fitch B, C, D, BB+ – D ja samaväärsed
- EL kasutab nimetatud väliste reitinguagentuuride kategooriaid eelkõige finantsinstrumentide ja kommertsbankade võrdlusvahendina, kuid võib üksikjuhtumite analüüsimise järel hoida vahendeid mõnes eespool nimetatud riskikategoorias isegi siis, kui üks või enam eespool nimetatud reitinguagentuuridest on asjaomase vastaspoole reitingut alandanud.

Eespool muude kui investeerimisjärgu alla liigitatud laenude kohta esitatud summad on seotud peamiselt komisjoni antud finantsabi laenudega finantsraskustes olevatele partnerriikidele. Kõik liikmesriikidele antud laenud kuuluvad 1. etappi. Krediidiriski tõttu langenud väärtusega laenud on EFSI ja välislaenude andmise volituse programmidest üleantud laenud.

Laenutegevus taasterahastu „NextGenerationEU“ jaoks ja finantsabi andmiseks

Euratomy puhul maandatakse krediidiriski riikidelt tagatiste saamisega (vt lisade punkt 2.4.1.1).

Liikmesriikidele TERA alusel antud laenud põhinevad liikmesriikide vabatahtlikel tagatistel, mis moodustavad finantsabi kogusumma ülemmäärast 25 %.

Võlgnike makseviivituse korral ja võimalike seotud võlgnevuste tasumiseks võib komisjon kasutada ühises eraldisfondis (makromajanduslikuks finantsabiks ja kolmandatele riikidele antavateks Euratomy laenudeks) hoitavaid varasid ja nõuda need sisse liikmesriikidelt, järgides omavahendite ülemmäärasid (vt lisade punkt 6.6).

Antud laenud: väärtuse langusest tekkinud kahjumi allahindluse muutumine

(miljonites eurodes)

	1. etapp	2. etapp	3. etapp	Krediidi-riski tõttu langenud väärtusega	Kokku
Kahju allahindlus seisuga 1.1.2021	49	6	19	—	73
Ülekandmine 1. etappi	0	—	—	—	0
Ülekandmine 2. etappi	(41)	41	—	—	—
Ülekandmine 3. etappi	(0)	(1)	1	—	(0)
Uued laenud	4	69	0	—	73
Kajastamise lõpetamine – tagasimaksed	(0)	(0)	(0)	—	(0)
Kajastamise lõpetamine – mahakandmised	—	—	—	—	—
Kahju allahindluse ümberhindamine	(1)	185	6	—	189
Muu	(0)	—	0	—	(0)
Kahju allahindlus seisuga 31.12.2021	10	299	26	—	336

Antud laenud: etapipõhine hindamine

Nagu on osutatud peamistes arvestuspõhimõtetes, sõltub amortiseeritud väärtuses kajastatud muude finantsvarade kui nõuete väärtuse languse allahindlus etapist, millesse finantsvara on liigitatud.

Etappidesse jaotamine sõltub peamiselt vastaspoole krediitireitingust. Etappideks jagamise mudeli puhul tuginetakse krediitiriski suhtelisele hindamisele, mis tähendab seda, et sõltuvalt vastaspoole krediitiriskist laenu andmise ajal võib EL olla andnud samale vastaspoolele eri etappidesse kuuluvaid laene. EL, kellel on ainulaadne institutsiooniline seisund, laenab raha liikmesriikidele või raskustes olevatele riikidele. Selle tulemusel hindab EL krediitiriski ka kvalitatiivselt, jälgides raskustes olevate laenuvõtjate majanduslikku olukorda.

1. etapp – krediitirisk ei ole oluliselt suurenenud

Laene vastaspooltele, kellel on aruandepäeval investeerimisjärgu krediitireiting (see tähendab vahemikus AAA (Aaa) ja BBB– (Baa3) S&P/Fitchi (Moody'se) reitinguskaala või samaväärse välise või sisereitingu järgi), käsitatakse väikese krediitiriskiga laenudena ja seega hoitakse neid 1. etapis, välja arvatud juhul, kui nende tagasimaksmisel esineb rohkem kui 30-päevane viivitus (vt 2. etapp). Peale selle liigitatakse 1. etappi kõik laenud, mille puhul ei ole krediitirisk oluliselt suurenenud, nagu on määratletud allpool. 1. etapi finantsvarade puhul mõõdetakse väärtuse languse allahindlust 12 kuu eeldatava krediitrikahju tasandil.

2. etapp – krediitirisk on oluliselt suurenenud

Et teha kindlaks, kas krediitirisk on alates laenu andmisest oluliselt suurenenud ja seega kas see on üle viidud 2. etappi, kasutab EL kombinatsiooni kvantitatiivsest ja kvalitatiivsest hindamisest.

Kõik laenud, mille lepingujärgsete maksete viivitus jääb vahemikku 31–90 päeva, viiakse üle 2. etappi.

Vastaspooled, kelle krediitireiting jääb esmase kajastamise kuupäeval vahemikku AAA (Aaa) ja BB– (Ba3): kui ei ole tegemist väikese riskiga juhtumiga (1. etapp eespool), käsitatakse reitingu langemist olulisena siis, kui laenu andmise ajal kehtinud reitingu ja aruandepäeval kehtiva reitingu vahe on vähemalt kolm astet.

Vastaspooled, kelle krediitireiting on esmase kajastamise kuupäeval B+ (B1) või B (B2): reitingu langemist käsitatakse olulisena siis, kui algse reitingu ja praeguse reitingu vahe on vähemalt kaks astet.

Vastaspooled, kelle krediitireiting on B– (B3) või madalam (vahemikus CCC/Caa): reitingu langemist käsitatakse olulisena siis, kui algse reitingu ja praeguse, aruandepäeva reitingu vahe on vähemalt üks aste.

Laenud, mis anti enne läbivaadatud ELi raamatupidamiseskirjale nr 11 üleminekut (see tähendab 1. jaanuari 2021) ja mille krediitiriski kohta esmasel kajastamisel ei ole teave liigsete kulude ja jõupingutusteta kättesaadav, liigitatakse 2. etappi.

2. etapi laenude puhul mõõdetakse väärtuse languse allahindlust kogu eluea eeldatava krediitrikahju tasandil.

3. etapp – krediitiriski tõttu langenud väärtusega laenud

Laenud liigitatakse 3. etappi siis, kui viivitus nende tagasimaksmisel on üle 90 päeva või kui pärast laenu andmist toimub üks või mitu sündmust, millel on kahjulik mõju asjaomase finantsvara hinnangulistele tulevastele rahavoogudele. Näiteks liigitatakse laen 3. etappi järgmistel juhtudel:

- muutub tõenäoliseks, et laenuvõtjat ootab ees pankrot või muu rahaline ümberkorraldamine;
- laenuvõtja reitinguklass, mille on avaldanud väline reitinguagentuur, on D, ja
- laenuvõtjal esineb makseviivitusi seoses mis tahes rahaliste kohustustega ELi ees või finantsabiks antud laenude puhul esineb laenuvõtjal makseviivitusi mis tahes muu programmi rahastava rahvusvahelise organisatsiooni ees.

3. etapi laenude puhul mõõdetakse väärtuse languse allahindlust kogu eluea eeldatava krediitrikahju tasandil.

Krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostetud või tekkinud laenud

ELil on ka krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostetud või tekkinud laene. Need on makseviivitusega tagatud laenud, mille puhul EL on sissenõutud tagatise rakenduspartnerile välja maksnud. Selliste laenude puhul on kõik õigused ELile üle antud. EL kajastab neid oma bilansis esmasel kajastamisel õiglasel väärtuses. EL liigitab need laenud krediidiriski tõttu langenud väärtusega ostetud või tekkinud laenudeks ning arvutab väärtuse languse allahindluse kogu elua eeldatava krediidikahju põhjal. Vastavalt ELi ja rakenduspartnerite asjaomastele kokkulepetele viiakse sissenõudmine läbi ELi nimel eesmärgiga saada tagasi kõik võlgnetavad summad.

Antud laenud: eeldatava krediidikahju mõõtmine

Eeldatava krediidikahju mõõtmise näol on tegemist tõenäosusega kaalutud hinnanguga lepingupõhiste rahavoogude ja eeldatavate rahavoogude erinevuse kohta. Selle hinnangu tegemiseks kasutab EL järgmisi krediidiriski parameetreid:

- makseviivituse tõenäosus,
- makseviivitusest tingitud kahjumäär ja
- makseviivituses olev riskipositsioon.

Makseviivituse tõenäosus on protsendimäär, mis kajastab tõenäosust, et vastaspoolel tekib makseviivitus kas järgmise 12 kuu jooksul (seda kasutatakse 12 kuu eeldatava krediidikahju puhul) või kohustuse ülejäänud elua jooksul (seda kasutatakse kogu elua eeldatava krediidikahju puhul).

Makseviivitusest tingitud kahjumäär on protsendimäär, mis näitab raha eeldatavat puudujääki, see tähendab seda osa riskipositsioonist, mis pärast makseviivitust eelduste kohaselt kaotatakse, võttes arvesse sissenõutud summasid ja tagatise. Makseviivitustest tingitud kahjumäära arvutamiseks seoses riiginõuetega võtab EL arvesse oma *de facto* eelisvõlausaldaja staatust.

Makseviivituses olev riskipositsioon tähendab tagasimaksmata nõudeid (summat) makseviivituse ajal.

Hinnangulised rahavood kogu finantsvara eeldatava elua jooksul diskonteeritakse tegeliku intressimääraga.

EL võtab arvesse tulevikku suunatud mõistlikku ja põhjendatud teavet, mis on liigsete kulude ja jõupingutusteta kättesaadav, ning kohandab vajaduse korral mudeli parameetreid.

Raha ja raha ekvivalendid: krediitkvaliteet

	<i>(miljonites eurodes)</i>
	31. detsembri 2021. aasta seisuga
Krediidireiting	
<i>Kõrgeima ja kõrge kvaliteediga</i>	40 716
<i>Üle keskmise kvaliteediga</i>	3 650
<i>Alla keskmise kvaliteediga</i>	306
<i>Muud kui investeerimisjärgu võlakirjad</i>	189
Bilansiline brutomaksumus	44 860
<i>Miinus kahju allahindlus</i>	—
Bilansiline netomaksumus	44 860

Rahavoogude juhtimine

Eelmises tabelis esitatud raha ja raha ekvivalentide summad on peamiselt seotud komisjoni kassa hallatava rahaga. Enamikku komisjoni rahalistest vahenditest hoitakse omavahendeid käsitleva nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 (muudetud nõukogu määrusega nr 804/2016) kohaselt kontodel, mille liikmesriigid on avanud oma omavahendite (peamiselt kogurahvatulul põhinevate, käibemaksupõhiste ja traditsiooniliste omavahendite) osamaksete maksmiseks. Kõiki selliseid kontosid hoitakse liikmesriikide riigikassades või keskpankades. Nende institutsioonide krediidirisk (ja vastaspoole risk) on komisjoni jaoks madalaim, sest riskipositsioon seondub liikmesriikidega. Mis puutub maksete tegemiseks

kommertsbankades hoitavatesse komisjoni rahalistesse vahenditesse, siis neile kontodele täiendavate vahendite kandmisel juhitudakse täppisajastamise põhimõttest ja seda haldab rahavoogude juhtimise süsteem automaatselt. Igal kontrol hoitakse minimaalsel tasemel rahavarusid, võttes arvesse kontolt päeva jooksul tehtavate maksete keskmist summat. Selle tulemusel on neil kontodel üleöö hoitav kogusumma pidevalt väga väike (kokku keskmiselt alla 54 miljoni euro, mis jaguneb umbes 25 konto peale), millega tagatakse, et komisjoni riskipositsioon on piiratud. Kõnealuseid summasid tuleks vaadata koos sularahahalduse vahendite igapäevaste kogusaldodega, mis kõikusid 2021. aastal vahemikus 1–38 miljardit eurot, ning 2021. aastal komisjoni pangakontodelt tehtud maksete kogusummaga, mis ületas 170 miljardit eurot.

Lisaks sellele kohaldatakse kommertsbankade valiku suhtes erisuuniseid, et komisjoni vastaspoole riski veelgi minimeerida:

- kõik kommertsbankad valitakse välja pakkumismenetluse teel. Pakkumismenetluses osalemiseks nõutav minimaalne pikaajaline krediitireiting on A- (S&P) või sellega samaväärne. Teatavate nõuetekohaselt põhjendatud asjaolude korral võidakse aktsepteerida ka madalamat reitingut;
- nende kommertsbankade krediitireitinguid, kus komisjonil on kontod, jälgitakse korrapäraselt ja
- kolmandates riikides olevate delegatsioonide avansikontosid hoitakse kohalikes bankades, mis valitakse välja lihtsustatud pakkumismenetluse teel. Reitingunõuded olenevad kohalikust olukorrast ja võivad riikide lõikes märkimisväärselt erineda. Riskipositsiooni piiramiseks hoitakse nende kontode saldosid võimalikult madalal tasemel (võttes arvesse tegevusvajadusi), neile kantakse täiendavaid vahendeid regulaarselt ja kohaldatavad ülemmäärad vaadatakse igal aastal läbi.

Taasterahastu „NextGenerationEU“

Üldjuhul ei hoita finantsabiks laenude andmise ja võtmise vahendite puhul sularahajäärke, sest finantsabiks antavate laenude aluseks on samade tingimuste põhimõte. Taasterahastu „NextGenerationEU“ puhul rakendatakse aga mitmekesise rahastamise strateegiat, mille tõttu hoiab taasterahastu raha eesmärgiga tagada, et tema pangakontol hoitavad summad on piisavad kõikide eelseisvate väljamaksevajaduste täitmiseks ja kindlaksmääratud ohutusvaru säilitamiseks, vältides samal ajal ülemääraseid saldosid. Raha paigutatakse pangakontole EKPs, seega on krediidirisk väga väike.

Ajutiselt makstud trahvid: hoiused

Enne 2010. aastat ajutiselt makstud trahve hoiustavad pangad valitakse välja hankemenetluse teel kooskõlas riskijuhtimispoliitikaga, millega on kehtestatud krediitireitingule esitatavad nõuded ja proportsionaalselt vastaspoole omakapitalile hoiustatavate summade suurus.

Kommertsbankade puhul, mis on valitud välja spetsiaalselt selleks, et võtta hoiule ajutiselt makstavaid trahve, nõutakse üldjuhul ka pikaajalist krediitireitingut vähemalt A- (S&P või sellega võrdväärset) kahelt agentuurilt. Sellesse rühma kuuluvate bankade reitingu alandamise korral kohaldatakse erimeetmeid. Lisaks sellele on igas pangas hoiustatav summa piiratud teatava protsendiga tema omavahenditest ja sõltub iga panga reitingust. Selliste piirangute arutamisel võetakse arvesse ka kehtivaid tagatisi, mis sama asutus on komisjonile andnud. Hoiuse jäägi vastavust neist põhimõtetest tulenevalt kohaldatavatele nõuetele kontrollitakse regulaarselt.

Nõuded: krediitikvaliteet

(miljonites eurodes)

31. detsembri 2021. aasta seisuga

	Tähtaeg ei ole saabunud	Tähtajaks tasumata	Tähtajaks tasumata	Tähtajaks tasumata	Tähtajaks tasumata	Kokku
		0–30 päeva	31–90 päeva	91 päeva kuni 1 aasta	> 1 aasta	
Bilansiline brutomaksumus	2 785	15	9	578	1 453	4 840

(miljonites eurodes)

31. detsembri 2021. aasta seisuga

	Tähtaeg ei ole saabunud	Tähtajaks tasumata	Tähtajaks tasumata	Tähtajaks tasumata	Tähtajaks tasumata	Kokku
		0–30 päeva	31–90 päeva	91 päeva kuni 1 aasta	> 1 aasta	
Miinus kahju allahindlus	(2)	(1)	(4)	(18)	(147)	(173)
Bilansiline netomaksumus	2 783	14	5	560	1 305	4 667

Tabelis esitatud summad ei hõlma ettemakstud kulusid ega õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavate finantstagatiste lepingute nõuete poolt (vt lisade punkt 2.6.2), sest nende suhtes ei kehti väärtuse langust käsitlevad nõuded.

10. juulil 2020 ja 8. juulil 2021 otsustas komisjon muuta oma sisesätteid saadaolevate summade sissenõudmise kohta, et leevendada COVID-19 pandeemia mõju komisjoni võlgnikele. Otsustega pikendati ajutiselt uute võlgade maksetähtaegu ja loodi võimalus anda juba olemasolevate võlgade maksmiseks rohkem aega.

Finantsvarad õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina (võlaväärtpaberid): krediitkvaliteet

Ühine eraldisfond

Ühise eraldisfondi portfelli kaalutud keskmine krediitireiting on A– (S&P või samaväärne).

Ajutiselt makstud trahvid: BUFI portfelli

Ajutiselt makstud (alates 2010. aastast määratud) trahvidest tehtavate investeeringutega riigi võlakohustustesse võtab komisjon endale krediidiriski. Riski kontsentratsioon on suurim Hispaania puhul, kelle arvele langeb 10 % portfelist. Viie suurima riskipositsiooniga riigi (Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Saksamaa ja Madalmaad) arvele langeb kokku 30 % investeeringuportfelist. Portfelli kaalutud keskmine krediitireiting on A (S&P või samaväärne).

Saadud finantstagatised

Selle tagatiste aktsepteerimise suhtes kohaldatav riskijuhtimispoliitika tagab komisjonile kõrge krediitkvaliteedi. Selle poliitika raames määratletakse maksimaalne avatus krediidiriskile seoses konkreetse finantssektori üksusega, lähtuvalt selle krediitireitingust ja üksuse rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) kohastes raamatupidamise aastaaruannetes arvestatud kapitali tasemest. Kehtivate tagatiste vastavust neist põhimõtetest tulenevalt kohaldatavatele nõuetele kontrollitakse regulaarselt.

Likvideeritav ESTÜ

Varahaldussuuniste, riski ja investeerimisstrateegiatega määratletakse teatavad piirid ja piirangud, et piirata portfelli krediidiriski positsiooni, mis on piiratud investeerimisjärgu krediitireitinguga, välja arvatud ELi liikmesriikide positsiooni puhul. Portfelli kaalutud keskmine krediitireiting on BBB+ (S&P või samaväärne).

Finantsvarad õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina (tuletisinstrumentid): krediitkvaliteet

Tuletisinstrumentide varad on peamiselt seotud omakapitali investeeringute portfelli ja valuuta forvardlepingutega. Seega piirdub krediidirisk vastaspoole riskiga. Omakapitali investeeringute portfelli tagatised tasaarveldatakse ELi rakenduspartneri EIP grupiga, kelle reiting on AAA. 31. detsembri 2021. aasta seisuga on Prantsusmaa keskpank kõigi realiseerimata valuutaforvardite ainus vastaspool ja seega ei ole selle kuupäeva seisuga mingeid krediitkvaliteeti parandavaid kokkulepeid – tagatise, tasaarvestuslepinguid ega garantiisid.

Finantstagatiste lepingud: krediikvaliteet

(miljonites eurodes)

	31. detsembri 2021. aasta seisuga		
	1. etapp	2. etapp	Kokku
Pikaajaline krediireiting			
Kõrgeima ja kõrge kvaliteediga	0	1	1
Üle keskmise kvaliteediga	2	—	2
Alla keskmise kvaliteediga	219	—	219
Muud kui investeerimisjärgu võlakirjad	3 964	51 079	55 043
Kollektiivselt hallatavad / reitinguta	2	—	2
Kokku	4 187	51 080	55 267

Finantstagatiste lepingud: kahju allahindluse muutumine

(miljonites eurodes)

	1. etapp	2. etapp	Kokku
Kahju allahindlus seisuga 1.1.2021	859	5 143	6 002
Ülekandmine 2. etappi	(494)	494	0
Ülekandmine 1. etappi	—	—	—
Lisandumine	8	623	630
Tagatiste vabastamine	(0)	(0)	(0)
Ümberhindamine	112	789	900
Kahju allahindlus seisuga 31.12.2021	485	7 048	7 533
Finantstagatise kohustise bilansiline maksumus seisuga 31.12.2021	610	7 183	7 794

* Ülekandmise 1. etapist / 2. etapist või 1. etappi / 2. etappi hinnatakse väärtuse languse allahindluse algsaldona, samal ajal kui etapi muutmisest tulenevad summa muutused (see tähendab hindamist 12 kuu või kogu eluea eeldatava krediikahjuna) moodustavad osa ümberhindamisest.

Finantstagatiste lepingud: etappideks jagamise põhimõtted

Peamine riskinäitaja finantstagatiste lepingute etappideks jagamisel on tagatud võla krediireiting. Etappideks jagamise mudelis võrreldakse krediireitingut laenu andmise ajal ja krediireitingut aruandepäeval. Portfellidele antud tagatiste puhul võetakse arvesse tagatud portfelli kaalutud keskmist krediireitingut.

1. etapp – krediirisk ei ole oluliselt suurenenud

Finantstagatiste lepinguid, millel on aruandepäeval investeerimisjärgu krediireiting (see tähendab vahemikus AAA (Aaa) ja BBB– (Baa3) S&P/Fitchi (Moody'se) reitinguskaala või samaväärse välise või sisereitingu järgi), käsitatakse olenemata nende algsest reitingust väikese krediiriskiga lepingutena ja neid hoitakse 1. etapil. Peale selle liigitatakse 1. etappi kõik finantstagatiste lepingud, mille puhul ei ole krediirisk oluliselt suurenenud, nagu on määratletud allpool. 1. etapi finantstagatiste lepingute puhul hinnatakse väärtuse languse allahindlust 12 kuu eeldatava krediikahju tasandil.

2. etapp – krediidirisk on oluliselt suurenenud

Järgmisi krediidireitingu langusi käsitatakse olulisena ja nende tulemusel liigitatakse finantstagatiste leping ümber 2. etappi:

- tagatiste puhul, mille krediidireiting oli esmasel kajastamisel vahemikus AAA (Aa1) ja BB– (Ba3) S&P/Fitchi (Moody'se) reitinguskaala või samaväärse välise või sisereitingu järgi, käsitatakse reitingu langust olulisena, kui algse reitingu ja aruandepäeva reitingu vahe on ühe võlainstrumendiga seotud tagatiste puhul vähemalt kolm astet ja võlaportfelliga seotud tagatiste puhul vähemalt kaks astet;
- tagatiste puhul, mille krediidireiting oli esmasel kajastamisel vahemikus B+ (B1) ja B (B2), käsitatakse reitingu langust olulisena, kui algse reitingu ja aruandepäeva reitingu vahe on ühe võlainstrumendiga seotud tagatiste puhul vähemalt kaks astet ja võlaportfelliga seotud tagatiste puhul vähemalt üks aste, ja
- tagatiste puhul, mille krediidireiting oli esmasel kajastamisel B– (B3) või madalam, käsitatakse reitingu langust olulisena, kui algse reitingu ja aruandepäeva reitingu vahe on vähemalt üks aste (nii ühe võla kui ka portfelli puhul).

Kui teave krediidireitingu kohta ei ole kättesaadav, kuid esmasel kajastamisel on hinnatud eeldatavaid aastaseid nõudeid, peetakse krediidiriski olulise suurenemise hindamisel mõistlikuks riskinäitajaks ka nõuete tegelikku taset võrreldes algselt kavandatuga.

Lisaks eespool nimetatud kriteeriumidele võib EL hinnata krediidiriski olulist suurenemist kvalitatiivselt, tuginedes täiendavale mõistlikule ja põhjendatud kättesaadavale teabele.

Finantstagatiste lepingud, mis sõlmiti enne läbivaadatud ELi raamatupidamiseskirjale nr 11 üleminekut (see tähendab 1. jaanuari 2021) ja mille krediidiriski kohta esmasel kajastamisel ei ole teave liigsete kulude ja jõupingutusteta kättesaadav, liigitatakse 2. etappi.

2. etapi finantstagatiste lepingute puhul hinnatakse väärtuse languse allahindlust kogu eluea eeldatava krediidikahju tasandil.

Finantstagatiste lepinguid ei liigitata 3. etappi ega krediidiriski tõttu langenud väärtusega lepinguteks.

Eelarvelised tagatised

Liit on krediidiriskile avatud peamiselt nende toimingute kaudu, mida ta tagab. Kui aluseks olevate toimingute krediidikvaliteet langeb, suureneb makseviivituste ja seega ka ELi tagatiste realiseerimise tõenäosus.

Selle riski jälgimiseks ja juhtimiseks tugineb komisjon krediidiriski mudelile, et hinnata võimalikku kahju, kasutades muu hulgas rakenduspartnerite esitatud teavet. Nende mudelite kaudu saadud andmeid tõlgendatakse ja kombineeritakse eksperdihindangutega, et koostada riskihinnang, mis oleks vastavuses tehingu sisu ja asjaomaste majanduslike asjaoludega.

Krediidirisk seisuga 31. detsember 2020

Vähennemata väärtusega finantsvarade vanuse analüüs

(miljonites eurodes)

31.12.2020

	Kokku	Tähtajaks tasutud ja langemata väärtusega	Tähtajaks tasumata, kuid langemata väärtusega		
			< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta
Antud laenud	93 309	93 308	0	—	—
Nõuded ja sissenõutavad summad	74 493	59 702	505	14 030	257
Finantsvarad õiglasel väärtuses üle- või puudujäägina	199	199	—	—	—
Kokku seisuga 31.12.2020	168 001	153 209	505	14 030	257

Tähtajaks tasutud ja vähennemata väärtusega finantsvarade krediitkvaliteet

(miljonites eurodes)

31.12.2020

	Müügi- valmis ⁽¹⁾	Finantsvarad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses üle- või puudujäägina ⁽²⁾	Antud laenud	Nõuded ja sissenõutavad summad	Raha	Kokku
Vastaspooled, kellel on välisreiting						
Kõrgeima ja kõrge kvaliteediga	9 005	199	2 040	52 817	13 896	77 956
Üle keskmise kvaliteediga	3 415	—	35 040	1 535	1 011	41 001
Alla keskmise kvaliteediga	2 133	—	48 139	1 886	1 651	53 809
Muud kui investeerimisjärgu võlakirjad	310	—	7 964	142	165	8 580
	14 862	199	93 182	56 380	16 723	181 347
Vastaspooled, kellel puudub välisreiting						
Varasemate makseviivitusteta võlgnikud	—	—	126	3 318	19	3 463
Varasemate makseviivitustega võlgnikud	—	—	—	4	—	4
	—	—	126	3 322	19	3 466
Kokku	14 862	199	93 309	59 702	16 742	184 814

⁽¹⁾ Müügivalmis finantsvarad (v.a investeringud rahaturufondidesse ja omakapaliinstrumendid).⁽²⁾ Finantsvarad õiglasel väärtuses üle- või puudujäägina.

6.6. LIKVIIDSUSRISK

Likviidsusrisk seisuga 31. detsember 2021

Finantskohustiste (mitte-tuletisinstrumentid) jaotumine lepingulise lõpptähtpäevani jäänud tähtaegade kaupa

(miljonites eurodes)

31. detsembri 2021. aasta seisuga					
	Diskonteerimata lepingupõhised rahavood				Bilansiline maksumus
	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta	Kokku	
Võetud laenud	(23 769)	(45 030)	(180 660)	(249 459)	(236 720)
Võlgnevused	(46 372)	—	—	(46 372)	(46 372)
Muu	(218)	(830)	(890)	(1 938)	(1 605)
Kokku seisuga 31.12.2021	(70 358)	(45 860)	(181 550)	(297 769)	(284 697)

Finantskohustiste (tuletisinstrumentid) jaotumine lepingulise lõpptähtpäevani jäänud tähtaegade kaupa

(miljonites eurodes)

31. detsembri 2021. aasta seisuga					
	Diskonteerimata lepingupõhised rahavood				Bilansiline maksumus
	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta	Kokku	
Tuletisinstrumenti maksepool	(646)	(5)	—	(651)	
Tuletisinstrumenti laekumispool	648	—	—	648	
Netorahavood seisuga 31.12.2021	2	(5)	—	(3)	(3)

Sõlmitud finantstagatiste lepingute jaotumine tagatise realiseerimise varaseima võimaliku aja kaupa

(miljonites eurodes)

31. detsembri 2021. aasta seisuga					
	Tagatise maksimaalne summa				Bilansiline maksumus
	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta	Kokku	
Finantstagatiste lepingud	(55 381)	(878)	(1)	(56 259)	(7 794)
Kokku seisuga 31.12.2021	(55 381)	(878)	(1)	(56 259)	(7 794)

Laenude võtmine taasterahastu „NextGenerationEU“ jaoks ja finantsabi andmiseks

Esimene abinõu finantsabiks võetud laenude tagasimaksmise tagamisel on asjaomase finantsabi ja taasterahastu „NextGenerationEU“ raames antud seotud laenude tagasimaksete õigeaegne kogumine. Laenuvõtjate kohustuste täitmatajätmise või makseviivituse korral saab aga kohaldada täiendavaid kaitsemeetmeid.

Kolmandatele riikidele antavate makromajandusliku finantsabi ja Euratomi laenude puhul on ühise eraldisfondi välistegevuse tagatisfondi osaga ette nähtud likviidsusreserv. Seepärast kasutatakse asjaomaste võetud laenude tagasimaksamiseks kõigepealt tagatisfondi kasutatavaid varasid (kuid üksnes pärast seda, kui esimese abinõuna on pöördutud kolmandatest isikutest tagatise andjate poole, kes on andnud tagatise Euratomile, vt lisade punkt 6.4). Kui mis tahes ajal peaksid kasutatavad varad osutama tegelike kahjude katmiseks ebapiisavaks, võtab komisjon meetmed lisavahendite pakkumiseks (näiteks komisjoni kassa likviidsete vahendite ajutine kasutamine, ELi eelarvest ajutiste ülekannete ja/või lisakulutuste tegemine).

Taasterahastu „NextGenerationEU“ puhul võib komisjon kasutada ELi võlgade teenindamiseks ka aktiivset likviidsuse juhtimist ja lühiajaliste laenude võtmist, samal ajal kui TERA puhul võib komisjon pikendada liidu nimel võetud seotud laene.

Nii kõikide finantsabi andmiseks võetavate laenude kui ka taasterahastu „NextGenerationEU“ jaoks võetavate laenude puhul võib komisjon nõuda ELi võlgade teenindamiseks vahendeid kasutatava omavahendite varu ulatuses. Omavahendeid käsitlevate õigusaktidega on iga-aastaste maksete assigneeringute katmiseks kasutatavate omavahendite ülemmääraks kehtestatud 1,40 % liikmesriikide kogurahvatulust, mida on ajutiselt täiendavalt suurendatud 0,6 protsendipunkti võrra taasterahastu „NextGenerationEU“ jaoks. 2021. aasta eelarve sisaldas kulude katmiseks omavahendeid kokku 1,12 % kogurahvatulust. See tähendab, et 31. detsembri 2021. aasta seisuga jäi liidu kohustiste täitmiseks 0,88 % varu. Sel eesmärgil on ELil õigus nõuda liikmesriikidelt, et nad tagaksid ELi juriidiliste kohustuste täieliku täitmise laenuandjate ees.

Liikmesriikidele TERA alusel antud laenud põhinevad liikmesriikide vabatahtlikel tagatistel, mis moodustavad asjaomase finantsabi jaoks kättesaadavast ülemmäärast 25 %. Enne liikmesriikide antud tagatiste sissenõudmist peab komisjon uurima maksete assigneeringute omavahendite ülemmäära kohase varu kasutamise võimalusi sel määral, mil ta peab seda kestlikuks, võttes muu hulgas arvesse liidu tingimuslike kohustiste kogusummat ja liidu uldeelarve kestlikkust. Kõnealune uurimine ei mõjuta antud tagatiste tagasivõetamatut, tingimusteta ja nõudmisel realiseeritavat laadi.

Rahavoogude juhtimine

ELi eelarvepõhimõtted tagavad, et asjaomase eelarveaasta jaoks ettenähtud raha koguvarud on alati piisavad kõigi maksete tegemiseks. Liikmesriikide osamaksude kogusumma koos mitmesuguste tuludega on seega võrdne eelarveaasta maksete assigneeringute summaga. Liikmesriikide osamaksud laekuvad aga 12 igakuise maksena, mis on jaotatud kogu aasta peale ja põhinevad vastuvõetud eelarvel, samal ajal kui maksete puhul esineb teatav hooajalisus. Lisaks muutuvad vastavalt nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 609/2014 (omavahendite kättesaadavaks tegemise meetodite ja menetluste kohta; muudetud nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2016/804) liikmesriikide osamaksud, mis tulenevad paranduseelarvetest, mis kiidetakse heaks pärast asjaomasel kuul (N), kasutatavaks kas N+1 kuu esimesel tööpäeval (kui heakskiit saadakse enne asjaomase kuu 16. kuupäeva) või N+2 kuu esimesel tööpäeval (kui heakskiit saadakse pärast asjaomase kuu 16. kuupäeva), kuid nendega seotud maksete assigneeringuid saab kohe kasutada.

Selleks et kättesaadavad rahavarud oleksid alati piisavad mis tahes asjaomase kuu jooksul tehtavate maksete katmiseks, on kehtestatud regulaarsed rahavoogude prognoosimise menetlused. Vajaduse korral saab liikmesriikidelt ettemaksena nõuda omavahendite või täiendavate vahendite tasumist teatava piirini ja teatavatel tingimustel, mis on ette nähtud nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 (muudetud nõukogu määrusega (EL, Euratom) 2016/804) alusel. Tegevusvajaduste ja üldiste eelarveliste piirangute tõttu viimastel aastatel on tekkinud vajadus maksete sagedust aasta jooksul tihedamini kontrollida. Lisaks eelnevale tagavad komisjoni igapäevastes rahavoogude juhtimise toimingutes kasutatavad automatiseeritud likviidsusjuhtimise töövahendid, et igal komisjoni pangakontol oleks iga päev piisavalt likviidseid vahendeid.

Trahvid

BUFI fondi, kuhu esialgselt makstud trahvid investeeritakse, juhitakse põhimõttel, et varad peavad olema asjaomaste kohustuste täitmiseks piisavalt likviidsed ja kättesaadavad. Portfell koosneb peamiselt kõrge likviidsusega väärtpaberitest, mida saab lühiajaliste sularaha väljamaksete katteks ära müüa. Peale selle on raha, raha ekvivalentide ja alla üheaastase lõpptähtajaga väärtpaberite osakaal üle 50 %.

Eelarvelised tagatised

Finansttagatiste tähtaegade analüüsi esitamisel on lähtutud mõistlikkuse põhimõttest, mille kohaselt antud tagatise maksimaalne summa eraldatakse varaseimale perioodile, mil tagatise saab realiseerida. Kuna enamik ELi tagatiseid on nõudmisel realiseeritavad tagatised, eraldatakse oluline summa esimesele ajavahemikule. Tõenäosus, et ELilt kõikide tagatiste alusel kogu summa esimesel ajavahemikul sisse nõutakse, on aga väga väike. Peale selle on summa, mille EL

eelduste kohaselt kaotab, tagatise ülemmäärast sageli palju väiksem, seega tuleb likviidsusriski puhul võtta arvesse ka tagatisega seotud kohustiste bilansilist maksumust.

Tingimuslike kohustiste riskijuhtimisraamistiku põhieesmärk on tagada, et ELi eelarvest on igal ajal võimalik täita liidu kohustused, häirimata seejuures eelarve tavapärasest täitmist. See hõlmab ka eelarveliste tagatistega seotud likviidsusriski, see tähendab riski, et liidul on ebapiisavad vahendid kõikide oma tagatistega seotud maksekohustuste õigeaegseks täitmiseks (mille tulemuseks võib olla näiteks muude kulude tagaplaanile tõrjumine ja maksete edasilükkamine järgmistesse eelarveaastatesse), maandamist.

Sellega seoses on iga eelarveline tagatis tagatud ühisesse eraldisfondi makstavate piisavate eraldistega, et tagada igal ajal piisav likviidsus sissenõutavate tagatiste õigeaegseks maksmiseks.

EL jälgib regulaarselt iga eelarveliste tagatiste programmi eraldiste määra ja esitab igal aastal aruande⁽³⁶⁾ oma hinnangu kohta sellele, kas kindlaksmääratud kindlustundega võib väita, et need summad on piisavad riski katmiseks järgmise viie aasta jooksul.

Lisaks on piisavate likviidsete vahendite kättesaadavuse tagamiseks kehtestatud täiendavad kaitsemenetlused (ajutised ülekanded ühise eraldisfondi osade vahel ja keskkassa likviidsete vahendite kasutamine).

Ühine eraldisfond

Ühise eraldisfondi juhtimisel lähtutakse põhimõttest, et varad peavad olema asjaomaste kohustuste täitmiseks piisavalt likviidsed ja kättesaadavad. Portfell koosneb likviidsest varast, mida saab vajaduse korral lühiajaliste sularaha väljamaksete katteks ära müüa. Peale selle on raha, raha ekvivalentide ja alla üheaastase lõpptähtajaga väärtpaberite osakaal 26 %.

Tuletislepingutega arveldamine on kajastatud brutona ja põhineb nende lepingulisel lõpptähtajal. Kohustusi täidetakse USA dollarites nomineeritud varade müümise ja/või vahetustehingute abil, mille juures on võimalik raha väljamaksete tekkimine valuutakursi vahede tõttu. Seoses tagatisenõuetega ei ole likviidsusjuhtimist vaja, sest praegune valuutariski maandamise tehingute vastaspool on nõus töötama koos komisjoniga ilma lisatagatise nõudmata.

Likviidsusrisk seisuga 31. detsember 2020

Finantskohustiste jaotumine lepingulise lõpptähtpäevani jäänud tähtaegade kaupa

(miljonites eurodes)

31.12.2020				
	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta	Kokku
Võetud laenud	(10 410)	(20 230)	(62 553)	(93 192)
Võlgnevused	(32 408)	—	—	(32 408)
Finantstagatise kohustised	(90)	—	—	(90)
Muud finantskohustised	(149)	(665)	(947)	(1 761)
Kokku seisuga 31.12.2020	(43 057)	(20 895)	(63 500)	(127 451)

⁽³⁶⁾ Näiteks eelarveprojektile lisatud XI töödokument, milles on vastavalt finantsmääruse artikli 41 lõikele 5 esitatud teavet eelarveliste tagatiste ja ühise eraldisfondi kohta ning hinnang eelarvelistest tagatistest ja finantsabist tulenevate tingimuslike kohustiste kestlikkuse kohta.

Finantsinstrumendid õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina

(miljonites eurodes)

31.12.2020				
	< 1 aasta	1–5 aastat	> 5 aasta	Kokku
Tuletisinstrumendi maksepool	(417)	(4)	(1)	(421)
Tuletisinstrumendi laekumispool	423	—	—	423
Netorahavood seisuga 31.12.2020	5	(4)	(1)	1

6.7. MUU HINNARISK

31. detsembri 2021. aasta seisuga oli ELil riskipositsioon seoses muu hinnariskiga (aktsiariskiga), mis tulenes noteerimata omakapitaliinvesteeringutest (näiteks riskikapital ja muud investeerimisfondid), rahaturufondidest (näiteks EIP ühtne fond) ja investeeringutest ühistesse portfellidesse (vt lisade punkt 2.4.2.1), samuti tagatistest, millega kaetakse noteerimata omakapitali ja kvaasiomakapitali investeeringuid, mida käsitletakse õiglasest väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavate tuletisinstrumentidena (vt lisade punkt 2.4.2.2).

Omakapitali hinnarisk on risk, et omakapitaliinvesteeringu õiglane väärtus muutub aktsiahindade taseme ja/või tagatud omakapitaliinvesteeringute väärtuse kõikumise tõttu. Eespool nimetatud instrumentide väärtuse 10 % suurenemise või vähenemise mõju ülejäägile või puudujäägile oleks järgmine.

(miljonites eurodes)		
	10 %	(10) %
Omakapitaliinvesteeringud	238	(238)
Rahaturufondid ja investeeringud ühistesse portfellidesse	251	(251)
Tagatised omakapitali investeeringute portfellele ⁽¹⁾	415	(415)
Kokku seisuga 31.12.2021	905	(905)

⁽¹⁾ Omakapitali investeeringute portfelli tagatistega kaasnev risk põhineb tagatisega kaetud tinglikul summal.

EL investeerib noteerimata varadesse, mille väärtused ei ole avalikult kättesaadavad, või tagab neid. Enamikku neist finantsinstrumentidest rakendavad volitatud üksused, kes on oma valdkonna eksperdid ning hindavad ja jälgivad neid varasid regulaarselt.

7. SEOTUD OSAPOOLI KÄSITLEVAD ANDMED**7.1. SEOTUD OSAPOOLED**

ELi seotud osapooled on ELi konsolideeritud üksused, sidusettevõtted ja nende üksuste juhtivtöötajad. Kõnealuste üksuste vahelised tehingud on osa ELi tavapärasest toimimisest ning seetõttu ei ole ELi raamatupidamiseskirjade kohaselt nende tehingute puhul vaja kohaldada spetsiaalseid avalikustamisnõudeid.

7.2. JUHTIVTÖÖTAJATE PEAMISED RAHALISED ÕIGUSED

Kõrgematel juhtivatel ametikohtadel töötavaid ELi ametnikke käsitleva teabe esitamise eesmärgil on seotud osapooled jaotatud käesolevas aruandes viide kategooriasse:

kattegoria 1: Euroopa Ülemkogu eesistuja, komisjoni president ja Euroopa Kohtu president;

kattegoria 2: komisjoni asepresident ja ELi välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning komisjoni teised asepresidendid;

kategooria 3: nõukogu peasekretär, komisjoni liikmed, Euroopa Liidu Kohtu kohtunikud ja kohtujuristid, Üldkohtu president ja liikmed, ombudsman ja Euroopa andmekaitseinspektor;

kategooria 4: Euroopa Kontrollikoja president ja liikmed;

kategooria 5: institutsioonide ja ametite kõrgeima astme avalikud teenistujad.

Allpool on esitatud kokkuvõtte nende rahalistest õigustest. Täiendavat teavet saab ka Europa veebisaidil avaldatud personaleeskirjadest, mis on ametlik ELi ametnike õigusi ja kohustusi kirjeldav dokument. Juhtivtöötajad ei ole saanud ELilt ühtegi soodustingimustel laenu.

JUHTIVTÖÖTAJATE PEAMISED RAHALISED ÕIGUSED

Eurodes					
Rahaline õigus (töötaja kohta)	Kategooria 1	Kategooria 2	Kategooria 3	Kategooria 4	Kategooria 5
Põhipalk (kuupalk)	29 205,17	26 453,96 – 27 512,13	21 163,17 – 23 808,57	22 856,23 – 24 337,65	13 456,68 – 21 163,17
Eluasemetoetus / kodumaalt eemalviibimise toetus	15 %	15 %	15 %	15 %	0–4 % – 16 %
Peretoetused:					
Majapidamistoetus (% palgast)	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44
Ülalpeetava lapse toetus	429,24	429,24	429,24	429,24	429,24
Eelkooliealise lapse toetus	104,86	104,86	104,86	104,86	104,86
Õppetoetus	291,24	291,24	291,24	291,24	291,24
Töökohavälise koolituse toetus	582,48	582,48	582,48	582,48	582,48
Kohtu eesistuja toetus	—	—	668,22	—	—
Esindustasud	1 582,67	1 017,17	668,22	—	—
Iga-aastased sõidukulud	—	—	—	—	Hüvitatud
Ülekanded liikmesriikidesse:					
Õppetoetus (1)	jah	jah	jah	jah	jah
% palgast (1)	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% palgast ilma paranduskoefitsiendita	kuni 25 %	kuni 25 %	kuni 25 %	kuni 25 %	kuni 25 %
Esinduskulud	Hüvitatud	Hüvitatud	Hüvitatud	—	—
Ametisse asumine:					
Sisseseadmiskulud	58 410,36	52 907,93 –	42 326,35 –	45 712,46 –	Hüvitatud
(Kategooriad 1–4: kahe kuu põhipalk)		55 024,27	47 617,14	48 675,31	
Perekonna sõidukulud	Hüvitatud	Hüvitatud	Hüvitatud	Hüvitatud	Hüvitatud
Kolimiskulud	Hüvitatud	Hüvitatud	Hüvitatud	Hüvitatud	Hüvitatud
Ametist lahkumine:					
Ümberasumiskulud	29 205,17	26 453,96 –	21 163,17 –	22 856,23 –	Hüvitatud
(Kategooriad 1–4: ühe kuu põhipalk)		27 512,13	23 808,57	24 337,65	

Eurodes

Rahaline õigus (töötaja kohta)	Kategooria 1	Kategooria 2	Kategooria 3	Kategooria 4	Kategooria 5
Perekonna sõidukulud	Hüvitatud	Hüvitatud	Hüvitatud	Hüvitatud	Hüvitatud
Kolimiskulud	Hüvitatud	Hüvitatud	Hüvitatud	Hüvitatud	Hüvitatud
Üleminekutoetus (% palgast) ⁽²⁾	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	—
Ravikindlustus	Kaetud	Kaetud	Kaetud	Kaetud	Kaetud
Pension (% palgast, maksueelne)	kuni 70 %	kuni 70 %	kuni 70 %	kuni 70 %	kuni 70 %
Mahaarvamised:					
Ühenduse maks	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %
Ravikindlustus (% palgast)	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
Palkadele rakendatav erimaks	7 %	7 %	7 %	7 %	6-7 %
Pensioni mahaarvamine	—	—	—	—	10,1 %
Inimeste arv aastalõpu seisuga	3	8	93	27	118

⁽¹⁾ Kohaldatud on paranduskoefitsienti.⁽²⁾ Makstakse lahkumisele järgneva kolme aasta jooksul.

8. BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED

Käesoleva raamatupidamise aastaaruande allkirjutamise kuupäeva seisuga ei olnud komisjoni peaarvepidaja peale allpool selgitatud küsimuse teadlik ega olnud talle teada antud ühestki olulisest sündmusest, mille avaldamine oleks käesoleva punkti all nõutav. Raamatupidamisaruanne ja selle lisad on koostatud kõige hiljutisema kättesaadava teabe alusel ja see kajastub esitatud teabes.

Ukraina

Kooskõlas ELi raamatupidamiseeskirjaga nr 19 („Aruandekuupäeva järgsed sündmused“) käsitatakse 2022. aasta veebruaris Ukrainas alanud sõda mittekorrigeeriva sündmusena, seega ei nõua see mingite käesolevas raamatupidamise aastaaruandes 31. detsembri 2021. aasta seisuga esitatud summade kohandamist. Nagu on märgitud lisade punktis 2.4, oli ELi poolt Ukrainale makromajandusliku finantsabi ja Euratomi programmide raames antud laenude (mida rahastati võetud laenudega; vt lisade punkt 2.11) jääk 31. detsembri 2021. aasta seisuga 4,7 miljardit eurot (nimiväärtus).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. veebruari 2022. aasta otsuse (EL) 2022/313 alusel andis komisjon Ukrainale makromajandusliku finantsabi programmi raames veel 1,2 miljardi euro ulatuses laene, millest 600 miljonit eurot maksti välja märtsis ja 600 miljonit eurot mais 2022.

Lisaks on EIP andnud oma välislaenude andmise volituse raames Ukrainale 2,1 miljardi euro ulatuses laene (31. detsembri 2021. aasta seisuga väljamakstud põhiosa jääk), mis on tagatud ELi eelarvega (vt lisade punkt 4.1). Asjaomaseid summasid hinnatakse aasta lõpus, mitte käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamise ajal valitseva olukorra põhjal.

Käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamise ajal esinevate faktide ja asjaolude põhjal ning eelkõige muutuva olukorra tõttu ei saa Ukrainas toimuva sõja finantsmõju ELi rahalistele vahenditele usaldusväärselt hinnata.

9. KONSOLIDEERIMISE ULATUS

A. KONTROLLITAVAD ÜKSUSED (55)

1. Institutsioonid ja nõuandeorganid (11)

Euroopa Parlament

Euroopa Ülemkogu

Euroopa Komisjon

Euroopa Kontrollikoda

Euroopa Liidu Kohus

Euroopa välisteenistus

Euroopa Andmekaitseinspektor

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee

Euroopa Ombudsman

Euroopa Regioonide Komitee

Euroopa Liidu Nõukogu

2. ELi ametid (42)

2.1 Rakendusametid (7)

Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet (EACEA)

Tarbija-, Tervise-, Põllumajandus- ja Toiduküsimuste Rakendusamet (Chafea) (kuni 31. märtsini 2021)

Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet (HADEA) (alates 1. aprillist 2021)

Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet (REA)

Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEd Rakendusamet (Eismea)

Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet (ERCEA)

Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet (CINEA)

2.2 Detsentraliseeritud asutused (35)

Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA)

Euroopa Ravimiamet (EMA)

Euroopa Kemikaaliamet (ECHA)

Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE)

Euroopa Keskkonnaamet (EEA)

Euroopa Pangandusjärelvalve (EBA)

Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet (EASO)

Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet (ENISA)

Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet (CEPOL)

Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet (EUSPA)

Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet (Eurojust)

Euroopa Tööohutuse ja Töetervishoiu Amet (EU-OSHA)

Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC)

Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop)

Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet (ACER)

Elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ameti tugiamet (BERECi Büroo)

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex)

Euroopa Tööjõuamet (ELA) (alates 26. maist 2021)

Euroopa Toiduohutusamet (EFSA)

Euroopa Liidu Raudteeamet (ERA)

Ühenduse Sordiamet (CVPO)

Euroopa Kalanduskontrolli Amet (EFCA)

Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO)

Euroopa Liidu Lennundusohutusamet (EASA)

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA)

Euroopa Koolitusfond (ETF)

Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Sihtasutus (Eurofound)

Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus (EMCDDA)

Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet (Europol)

Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA)

Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA)

Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus (CdT)

ITERi ja tuumasünteensienergeetika arendamise Euroopa ühissetevõtte (ühissetevõtte Fusion for Energy)

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA)

Euroopa Prokuratuur (EPPO) (alates 24. juunist 2021)

3. Muud kontrollitavad üksused (2)

Likvideeritav Euroopa Sõe- ja Teraseühendus (likvideeritav ESTÜ)

Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut (EIT)

B. SIDUSETTEVÕTTED (1)

Euroopa Investeeringufond (EIF)

VÄIKSEMAD ÜKSUSED

Allpool loetletud üksusi ei ole ELi 2021. aasta raamatupidamise konsolideeritud aastaaruandes kapitaliosaluse meetodil konsolideeritud nende ebaolulisuse tõttu.

VÄIKSEMAD ÜKSUSED (8)

Bioressursipõhise Ringmajandusega Euroopa Ühissetevõtte (CBE JU) (biotoorainel põhinevate tööstusharude ühissetevõtte seaduslik ja ainus õigusjärglane)

Keskonnahoidliku Lennunduse Ühissetevõtte (CAJU) (ühissetevõtte Clean Sky 2 seaduslik ja ainus õigusjärglane)

Saastevaba Vesiniku Ühissetevõtte (Clean H2 JU) (kütuseelementide ja vesiniku valdkonna 2. ühissetevõtte seaduslik ja ainus õigusjärglane)

Euroopa Raudtee Ühissetevõtte (ühissetevõtte Shift2Rail seaduslik ja ainus õigusjärglane)

Innovatiivse Tervishoiu Algatuse Ühissetevõtte (IHI JU) (innovatiivsete ravimite algatuse 2. ühissetevõtte seaduslik ja ainus õigusjärglane)

Peamiste Digitehnoloogiatega Ühissetevõtte (KDT JU) (ühissetevõtte ECSEL seaduslik ja ainus õigusjärglane)

Euroopa Lennuliikluse Uue Põlvkonna Juhtimissüsteemi (SESAR) Arendav Kolmas Ühissetevõtte (SESAR 3 JU) (ühissetevõtte SESAR seaduslik ja ainus õigusjärglane)

Ühissetevõtte EuroHPC (EuroHPC)

Eelnimetatud üksuste majandusaasta aruanded on avaldatud nende vastavatel veebisaitidel.

EELARVE TÄITMISE ARUANDED JA NENDE LISAD ⁽³⁷⁾

SISUKORD

	<i>Lehekülg</i>
1. ELi EELARVE TÄITMISE TULEMUS	148
2. EELARVE- JA TEGELIKE SUMMADE VÕRDLUSE ARUANNE	149
3. EELARVE TÄITMISE ARUANNETE LISAD	153
3.1. ELi EELARVERAAMISTIK	153
3.2. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK 2021–2027	153
3.3. MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU RUBRIIKIDE ÜKSİKASJAD (PROGRAMMID)	155
3.4. Taasterahastu „NextGenerationEU“	155
3.5. AASTAEELARVE	156
3.6. TULUD	157
3.7. EELARVEAASTA TULEMI JA EELARVE TÄITMISE TULEMUSE VÕRDLUS	158
4. ELi 2021. AASTA EELARVE TÄITMINE	160
5. ELi EELARVE TULUDE LAEKUMINE	161
5.1. KOON DARUANNE ELi EELARVE TULUDE LAEKUMISE KOHTA	161
6. ELi EELARVEST KANTUD KULUD	162
6.1. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK: KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUTE JA MAKSETE ASSIGNEERINGUTE JAOTUMINE JA MUUTUSED	162
6.2. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK: KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUTE KASUTAMINE	163
6.3. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK: MAKSETE ASSIGNEERINGUTE KASUTAMINE	164
6.4. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK: TÄITMATA KULUKOHUSTUSTE MUUTUSED	165
6.5. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK: TÄITMATA KULUKOHUSTUSED NENDE TEKKIMISE AASTATE LÕIKES	166
6.6. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK: TÄITMATA KULUKOHUSTUSED ASSIGNEERINGUTE LIIGI KAUPA	167
6.7. MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU ÜKSİKASJAD: KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUTE JA MAKSETE ASSIGNEERINGUTE JAOTUMINE JA MUUTUSED	168
6.8. MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU ÜKSİKASJAD: KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUTE KASUTAMINE	178
6.9. MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU ÜKSİKASJAD: MAKSETE ASSIGNEERINGUTE KASUTAMINE	188
6.10. MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU ÜKSİKASJAD: TÄITMATA KULUKOHUSTUSTE MUUTUSED	198
6.11. MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU ÜKSİKASJAD: TÄITMATA KULUKOHUSTUSED NENDE TEKKIMISE AASTATE LÕIKES	207
6.12. MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU ÜKSİKASJAD: TÄITMATA KULUKOHUSTUSED ASSIGNEERINGUTE LIIGI KAUPA	213
7. EELARVE TÄITMINE INSTITUTSIOONIDE LÕIKES	222
7.1. EELARVE TULUDE LAEKUMINE	222

⁽³⁷⁾ Tuleb märkida, et arvude miljonitesse eurodesse ümardamise tõttu võib mõnedes järgnevatel tabelites esitatud finantsandmete liitmisel saadav summa tabelis esitatud kogusummast erineda.

	<i>Lehekülg</i>
7.2. KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUTE KASUTAMINE	224
7.3. MAKSETE ASSIGNEERINGUTE KASUTAMINE	225
8. AMETITE EELARVETE TÄITMINE	226
8.1. EELARVE TULUD	226
8.2. KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUTE JA MAKSETE ASSIGNEERINGUTE JAOTUMINE AMETITE LÕIKES	228

1. ELI EELARVE TÄITMISE TULEMUS

Lisade punkt	(miljonites eurodes)	
	2021	2020
a Eelarveaasta tulud	239 596	174 306
b Aruandeaasta assigneeringute alusel tehtud maksed	(226 175)	(171 721)
c Eelarveaastasse N+1 üle kantud maksete assigneeringud	(4 244)	(2 086)
d Eelarveaastast N-1 ülekantud kasutamata assigneeringute tühistamine	265	78
e Sihtotstarbelise tulu muutused (B)–(A)	(6 338)	1 398
<i>Kasutamata assigneeringud aruandeaasta lõpus (A)</i>	14 032	7 694
<i>Kasutamata assigneeringud eelmise aasta lõpus (B)</i>	7 694	9 092
f Aastased vahetuskursi erinevused	126	(207)
Eelarve täitmise tulemus	3 230	1 768

ELi eelarve täitmise tulemus tagastatakse liikmesriikidele nende 2021. aastal tasumisele kuuluvate summade vähendamise kaudu. See arvutatakse vastavalt nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 608/2014⁽³⁸⁾ (millega kehtestatakse omavahendite süsteemi rakendusmeetmed) artikli 1 lõikele 1. Lisateavet on esitatud punktis 1.5 „Eelarve täitmise tulemuse arvutamine“.

- a) Eelarveaasta tulud on esitatud tabeli 5.1 „Koondaruanne ELi eelarve tulude laekumise kohta“ veerus 8 „Tulud kokku“.
- b) Aruandeaasta assigneeringute alusel tehtud maksed on esitatud tabeli 6.3 „Mitmeaastane finantsraamistik – Maksete assigneeringute kasutamine“ veerus 2 „Vastuvõetud eelarvest tehtud maksed“ ja veerus 4 „Sihtotstarbelisest tulust tehtud maksed“.
- c) Eelarveaastasse N+1 üle kantud maksete assigneeringud on esitatud tabeli 6.3 „Mitmeaastane finantsraamistik – Maksete assigneeringute kasutamine“ veerus 7 „Automaatsed ülekandmised“ ja veerus 8 „Otsuse alusel ülekandmised“ kokku.
- d) Eelarveaastast N-1 ülekantud kasutamata maksete assigneeringute tühistamisel võetakse arvesse ülekantud maksete assigneeringute summat (automaatselt ja otsuse alusel) eelmise aasta lõpus ja aruandeaasta „Ülekandmistest tehtud makseid“, nagu need on tabeli 6.3 „Mitmeaastane finantsraamistik – maksete assigneeringute kasutamine“ veerus 3.
- e) Sihtotstarbelise tulu koguassigneeringute arengus aasta lõpu seisuga on arvutatud sihtotstarbelise tulu assigneeringute eelmise aasta lõpu (pluss) ja aruandeaasta lõpu summa (nagu see on tabeli 6.3 „Mitmeaastane finantsraamistik – maksete assigneeringute kasutamine“ veerus 9 – miinus) erinevus, et saada sihtotstarbelise tulu netomuutus aruandeaastal.
- f) Valuutakursi erinevused hõlmavad nii realiseerunud kui ka realiseerumata valuutakursi erinevusi.

⁽³⁸⁾ Nõukogu 26. mai 2014. aasta määrus (EL, Euratom) nr 608/2014, millega kehtestatakse Euroopa Liidu omavahendite süsteemi rakendusmeetmed (ELT L 168, 7.6.2014, lk 29).

2. EELARVE- JA TEGELIKE SUMMADE VÕRDLUSE ARUANNE

Eelarve tulud

(miljonites eurodes)

	Algne vastuvõetud eelarve	Lõplik vastuvõetud eelarve	Kindlaks-määratud nõuded	Tulud
1 Omavahendid	156 867	156 993	160 869	158 632
11 – Suhkrumaksupõhised	0	0	1	1
12 – Tollimaksupõhised	17 606	17 348	21 274	19 037
13 – Käibemaksupõhised	17 967	17 941	17 934	17 934
14 – Kogurahvatulupõhised	121 294	115 858	115 819	115 819
16 – Teatavatele liikmesriikidele võimaldatud kogurahvatulupõhise osamaksu vähendamine	0	—	11	11
17 – Plastpakendijäätmete põhised	0	5 847	5 831	5 831
2 Ülejäägid, saldod ja kohandused	0	1 769	1 779	1 772
3 Haldustulu	1 726	1 726	2 306	2 230
4 Finantstulu, viivised ja trahvid	119	515	18 494	1 633
5 Eelarvelised tagatised ja laenu tehingud	0	0	55 501	55 501
6 Liidu poliitika seotud tulu, sisse- ja tagasimaksud	7 348	7 008	26 114	19 827
Kokku	166 060	168 011	265 063	239 596
millest taasterahastu „NextGenerationEU“	—	—	55 501	55 501

Eelarvekulud: kulukohustused mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide lõikes

(miljonites eurodes)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Algne vastuvõetud eelarve	Lõplik vastuvõetud eelarve	Kasutada olevad assigneeringud kokku	Võetud kulukohustused
1 Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond	20 817	20 817	34 960	25 683
2 Ühtekuuluvus, vastupidavus ja väärtused	52 862	53 219	452 326	151 947
2a. Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus	48 191	48 191	106 413	48 468
2b. Vastupidavus ja väärtused	4 671	5 029	345 913	103 479
3 Loodusvarad ja keskkond	58 569	58 574	79 377	59 723
millest: turuga seotud kulud ja otsetoetused	40 368	40 371	41 518	40 818
4 Ränne ja piirihaldus	2 279	2 303	2 368	1 644
5 Julgeolek ja kaitse	1 709	1 706	1 741	1 625
6 Naabrus ja maailm	16 097	17 031	17 474	15 372
7 Euroopa avalik haldus	10 448	10 443	11 404	10 930
millest: institutsioonide halduskulud	4 313	4 307	4 879	4 590
O Väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku	—	—	3 922	199
S Solidaarsusmehhanismid liidus ja mujal (erivahendid)	1 471	2 739	2 759	1 223
Kokku	164 251	166 833	606 331	268 345
millest taasterahastu „NextGenerationEU“	—	—	421 070	143 525

Eelarvekulud: maksed mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide lõikes

(miljonites eurodes)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Algne vastuvõetud eelarve	Lõplik vastuvõetud eelarve	Kasutada olevad assigneeringud kokku	Tehtud maksed
1 Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond	17 192	16 670	22 478	18 532
2 Ühtekuuluvus, vastupidavus ja väärtused	66 154	67 614	131 414	126 454
2a. Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus	61 868	63 855	79 628	75 591
2b. Vastupidavus ja väärtused	4 286	3 758	51 787	50 863
3 Loodusvarad ja keskkond	56 804	56 021	58 310	56 831
millest: turuga seotud kulud ja otsetoetused	40 354	40 303	41 467	40 760
4 Ränne ja piirihaldus	2 686	2 519	2 734	2 547
5 Julgeolek ja kaitse	671	714	726	708
6 Naabrus ja maailm	10 811	11 455	12 258	10 935
7 Euroopa avalik haldus	10 450	10 444	12 368	10 705
millest: institutsioonide halduskulud	4 313	4 307	5 492	4 436
O Väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku	—	—	3 931	61
S Solidaarsusmehhanismid liidus ja mujal (erivahendid)	1 293	2 574	2 593	1 223
Kokku	166 060	168 011	246 812	227 996
millest taasterahastu „NextGenerationEU“	—	—	55 501	53 618

Eelarvekulud: täitmata kulukohustused mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide lõikes

(miljonites eurodes)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	2020. aastast ülekantud täitmata kulu-kohustused	2020. aastast ülekantud täitmata kulukohustuste täitmine	Uued täitmata kulu-kohustused 2021. aastast	Täitmata kulukohustused kokku
	1	2	3	4 = 1 + 2 + 3
1 Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond	42 361	(14 410)	20 766	48 717
2 Ühtekuuluvus, vastupidavus ja väärtused	183 747	(70 192)	95 478	209 033
2a. Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus	180 084	(68 550)	41 305	152 839
2b. Vastupanuvõime ja väärtused	3 662	(1 641)	54 174	56 195
3 Loodusvarad ja keskkond	40 860	(15 330)	18 161	43 691
millest: turuga seotud kulud ja otsetoetused	286	(86)	133	333
4 Ränne ja piirihaldus	4 950	(1 872)	901	3 980
5 Julgeolek ja kaitse	1 503	(521)	1 415	2 397
6 Naabrus ja maailm	28 785	(8 507)	12 257	32 535
7 Euroopa avalik haldus	981	(981)	1 075	1 076
millest: institutsioonide halduskulud	627	(627)	684	684
O Väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku	11	(4)	140	147
S Solidaarsusmehhanismid liidus ja mujal (erivahendid)	0	(0)	—	—
Kokku	303 197	(111 816)	150 194	341 575
millest taasterahastu „NextGenerationEU“	—	—	89 907	89 907
millest taasterahastu „NextGenerationEU“	303 197	(111 816)	60 287	251 668

3. EELARVE TÄITMISE ARUANNETE LISAD

3.1. ELi EELARVERAAMISTIK

Eelarve raamatupidamisarvestust peetakse vastavalt finantsmäärusele. Üldeelarve on vahend, millega igal aastal tagatakse ja kinnitatakse liidu tulud ja kulud ülemmäärade piires ja muude sätete kohaselt, mis on ette nähtud mitmeaastase finantsraamistikuga ja kooskõlas seadusandlike aktidega, mis reguleerivad selle raamistiku mitmeaastaseid programme.

3.2. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK 2021–2027

	(miljonites eurodes) (jooksevhindades)							
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Kokku
1. Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond	20 919	21 288	21 125	20 984	21 272	21 847	22 077	149 512
2. Ühtekuuluvus, vastupidavus ja väärtused	52 786	55 314	57 627	60 761	63 387	66 536	70 283	426 694
2a. Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus	48 191	49 739	51 333	53 077	54 873	56 725	58 639	372 577
2b. Vastupidavus ja väärtused	4 595	5 575	6 294	7 684	8 514	9 811	11 644	54 117
3. Loodusvarad ja keskkond	58 624	56 519	56 849	57 003	57 112	57 332	57 557	400 996
millest: turuga seotud kulud ja otsetoetused	40 368	41 257	41 518	41 649	41 782	41 913	42 047	290 534
4. Ränne ja piirihaldus	2 467	3 043	3 494	3 697	4 218	4 315	4 465	25 699
5. Julgeolek ja kaitse	1 805	1 868	1 918	1 976	2 215	2 435	2 705	14 922
6. Naabrus ja maailm	16 247	16 802	16 329	15 830	15 304	14 754	15 331	110 597
7. Euroopa avalik haldus	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
millest: institutsioonide halduskulud	8 216	8 528	9	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
Kulukohustuste assigneeringud	163 483	165 892	168 761	172 024	175 632	179 725	185 377	1 210 894
Maksete assigneeringud kokku	166 140	167 585	165 542	168 853	172 230	175 674	179 187	1 195 211

Nõukogu määrus (EL, Euratom) 2020/2093,⁽³⁹⁾ millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027, võeti vastu 17. detsembril 2020. 18. detsembril 2020 võttis komisjon vastu mitmeaastase finantsraamistiku tehnilise kohanduse 2021. aastaks⁽⁴⁰⁾. Eespool esitatud tabelis on mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärad kajastatud jooksevhindades vastavalt mitmeaastase finantsraamistiku määruse artikli 4 lõikes 2 kehtestatud kindlaksmääratud 2 % suurusele aastadeflaatorile. 2021 oli esimene mitmeaastase finantsraamistikuga 2021–2027 hõlmatud eelarveaasta. 2021. aasta kulukohustuste assigneeringute üldine ülemmäär on 163 483 miljonit eurot ja vastav maksete assigneeringute ülemmäär on 166 140 miljonit eurot.

⁽³⁹⁾ Nõukogu 17. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 11).

⁽⁴⁰⁾ Mitmeaastase finantsraamistiku tehniline kohandus 2021. aastaks kooskõlas nõukogu määruse (EL, Euratom) 2020/2093 (millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027) artikliga 4 (COM(2020) 848 final, 18. detsember 2020).

ELi toimimise lepingu artikli 312 lõike 3 kohaselt määratakse mitmeaastase finantsraamistikuga kindlaks kulukohustuste assigneeringute iga-aastased piirmäärad iga kululiigi kohta (rubriigid) ning maksete assigneeringute iga-aastane piirmäär. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid vastavad liidu peamistele tegevusvaldkondadele. Võrreldes eelmise mitmeaastase finantsraamistikuga 2014–2020 on rubriikide struktuur ja sisu oluliselt muutunud. Selgitused mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 eri rubriikide kohta on esitatud allpool.

Mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 vahendid moodustavad kokku 1 211 miljardit eurot (2018. aasta hindades 1 074 miljardit eurot), mis hõlmavad Euroopa Arengufondi (EAF). Lisaks on taasterahastust „NextGenerationEU“ ette nähtud veel 806,9 miljardi euro (2018. aasta hindades 750 miljardi euro) ulatuses täiendavaid kulukohustusi kuni 2023. aastani ja makseid kuni 2026. aastani.

Iga-aastase eelarvemenetluse jaoks on eelarve liigendust teemavaldkondade kaupa täiendavalt struktureeritud, mis annab suurema selguse selle kohta, kuidas üksikud kuluprogrammid liidu poliitikaeesmärke toetavad.

Rubriik 1. Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond

See rubriik hõlmab olulisi ELi programme, millega toetatakse teadusuuringute ja innovatsiooni, digipöörde, strateegilise taristu, ühtse turu tugevdamise ja strateegiliste kosmoseprojektide valdkondi. Selle rubriigi alla kuuluvad programmid hõlmavad programmi „Euroopa horisont“, InvestEU fondi, Euroopa ühendamise rahastut, ühtse turu programmi ja Euroopa kosmoseprogrammi.

Taasterahastust „NextGenerationEU“ (sihtotstarbeline välistulu) toetatakse selle rubriigi raames programmi „Euroopa horisont“ ja InvestEU fondi.

Rubriik 2. Jätksuutlik majanduskasv: loodusvarad

See rubriik on jagatud kaheks alamrubriigiks: majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus (2a) ning vastupidavus ja väärtused (2b).

Selle rubriigi raames tehtavate kulutuste eesmärk on tugevdada ELi liikmesriikide vastupidavust ja ühtekuuluvust. Rahalised vahendid aitavad vähendada ebavõrdsusi ELi piirkondades ja nende vahel ning liikmesriikides ja nende vahel ning soodustada kestlikku territoriaalset arengut (Euroopa Regionaalarengu Fond, Ühtekuuluvusfond, Euroopa Sotsiaalfond+). Samuti toetatakse sellega liidu solidaarsust ja koostööd katastroofideks valmisoleku ja neile reageerimise valdkonnas (liidu elanikkonnakaitse mehhanism ja rescEU). Lisaks püütakse selle rubriigi programmidega suurendada ELi vastupidavust praegustele ja tulevastele probleemidele, investeerides rohe- ja digipöördesse, noortes (Erasmus), tervisesse (programm „EL tervise heaks“) ning meetmetesse, millega kaitstakse ELi väärtusi (õiguse, õiguste ja väärtuste fond) ja edendatakse kultuurilist mitmekesisust (programm „Loov Euroopa“).

See rubriik hõlmab taaste- ja vastupidavusraha, mille kasutada on valdav osa taasterahastust „NextGenerationEU“ ajavahemikul 2021–2023 antavatest rahalistest vahenditest. Muud programmid, mida taasterahastust „NextGenerationEU“ (sihtotstarbeline välistulu) selle rubriigi raames toetatakse, on REACT-EU ja liidu elanikkonnakaitse mehhanism (rescEU).

(miljonites eurodes)

Mitmeaastase finantsraamistiku programm	Kulukohustuste assigneeringud	Võetud kulukohustused	Maksete assigneeringud	Tehtud maksed	Täitmata kulukohustused 2021. aasta lõpu seisuga
Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF)	31 458	24 038	6 058	4 926	19 112
Euroopa Sotsiaalfond (ESF)	19 161	15 435	2 267	2 081	13 354
REACT-EU pakett kokku	50 620	39 473	8 325	7 007	32 466

Rubriik 3. Loodusvarad ja keskkond

Selle rubriigi raames tehtavate kulutustega investeeritakse kestlikku põllumajandusse (ühine põllumajanduspoliitika) ning kalandus- ja merenduspoliitikasse (Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfond), samuti keskkonnakaitse- ja kliimameetmete programmidesse (programm LIFE, õiglase ülemineku fond).

Taasterahastust „NextGenerationEU“ (sihtotstarbeline välistulu) toetatakse selle rubriigi raames maaelu arengu programme ja õiglase ülemineku fondi.

Rubriik 4. Ränne ja piirihaldus

Selle rubriigi raames rahastatavate programmide (Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond, Integreeritud Piirihalduse Fond) ja detsentraliseeritud asutuste (näiteks Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex) ning Euroopa Liidu Varjupaigaamet) eesmärk on tulla toime rände ja ELi välispiiri haldamisega seotud probleemidega ning kaitsta varjupaigasüsteemi ELis.

Rubriik 5. Julgeolek ja kaitse

See rubriik kajastab suuremat vajadust liidu tasandi koostöö järele, et tulla toime julgeolekuohtudega ja suurendada liidu strateegilist autonoomiat. Siia kuuluvad programmid, mille eesmärk on parandada Euroopa kodanike julgeolekut ja turvalisust (Sisejulgeolekufond), tugevdada Euroopa kaitsevõimet (Euroopa Kaitsefond) ning pakkuda liidusisestele ja -välistele julgeolekuprobleemidele reageerimiseks vajalikke vahendeid.

Rubriik 6. Naabrus ja maailm

Selle rubriigi alla kuuluvate programmidega tugevdatakse ELi sotsiaal-majanduslikku mõju tema naabruses, arenguriikides ja ülejäänud maailmas. Uude naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumenti „Globaalne Euroopa“ on ühendatud mitu varasemat ELi välistegevuse rahastamisvahendit, muu hulgas Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikidega tehtava koostöö valdkonnas, mida varem rahastati Euroopa Arengufondist. Samuti hõlmab see rubriik abi riikidele, kes valmistuvad ELiga ühinema (ühinemiseelne abi), ja liidu humanitaarabi programmi.

Rubriik 7. Euroopa avalik haldus

See rubriik hõlmab kõigi institutsioonide halduskulusid, pensione ja Euroopa koole.

Rubriik 9. Erivahendid

ELi eelarves sisalduvad paindlikkuse mehhanismid võimaldavad ELil võtta kasutusele vajalikud vahendid reageerimiseks ettenägematutele sündmustele, nagu kriisid ja hädaolukorrad. Iga-aastases eelarve liigenduses ja eelarve täitmisel on need hõlmatud rubriiki 9, kuigi need võib kasutusele võtta väljaspool mitmeaastase finantsraamistiku kulude ülemmäärasid. Nende mehhanismide kohaldamisala, eraldised ja kasutamise üksikasjad on sätestatud mitmeaastase finantsraamistiku määruuses ja institutsioonidevahelises kokkuleppes. Need tagavad eelarvevahendite vastavuse muutuvatele prioriteetidele, nii et iga euro kulutatakse seal, kus seda enim vaja on.

3.3. MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU RUBRIIKIDE ÜKSİKASJAD (PROGRAMMID)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid jagunevad detailsemateks rubriikideks, mis vastavad peamistele rahastamisprogrammidele (nt Horisont 2020, Erasmus+ jne). Eelarve täitmise õiguslikud alused on võetud vastu sellel programmide tasandil. Programmid on tavapärase rakendamise- ja tulemusaruandluseks kasutatav struktuur. Tabelid programmide kaupa on esitatud eelarve täitmise aruannetes (vt tabelid 6.7–6.12 allpool).

3.4. Taasterahastu „NextGenerationEU“

Taasterahastul „NextGenerationEU“, mille eelarve tagastamatu toetuse andmiseks on 421,1 miljardit eurot, on oluline mõju ELi aastate 2021–2026 eelarvetele ja nende täitmisele. 2021. aastal on see summa täielikult eelarvesse kantud sihtotstarbelise tulu assigneeringutena. Kooskõlas Euroopa Liidu taasterahastu määruse⁽⁴¹⁾ artikli 3 lõigetega 4 ja 9 võetakse kõik tagastamatu toetust käsitlevad kulukohustused 31. detsembriks 2023 ja nendega seotud maksed tehakse 31. detsembriks 2026.

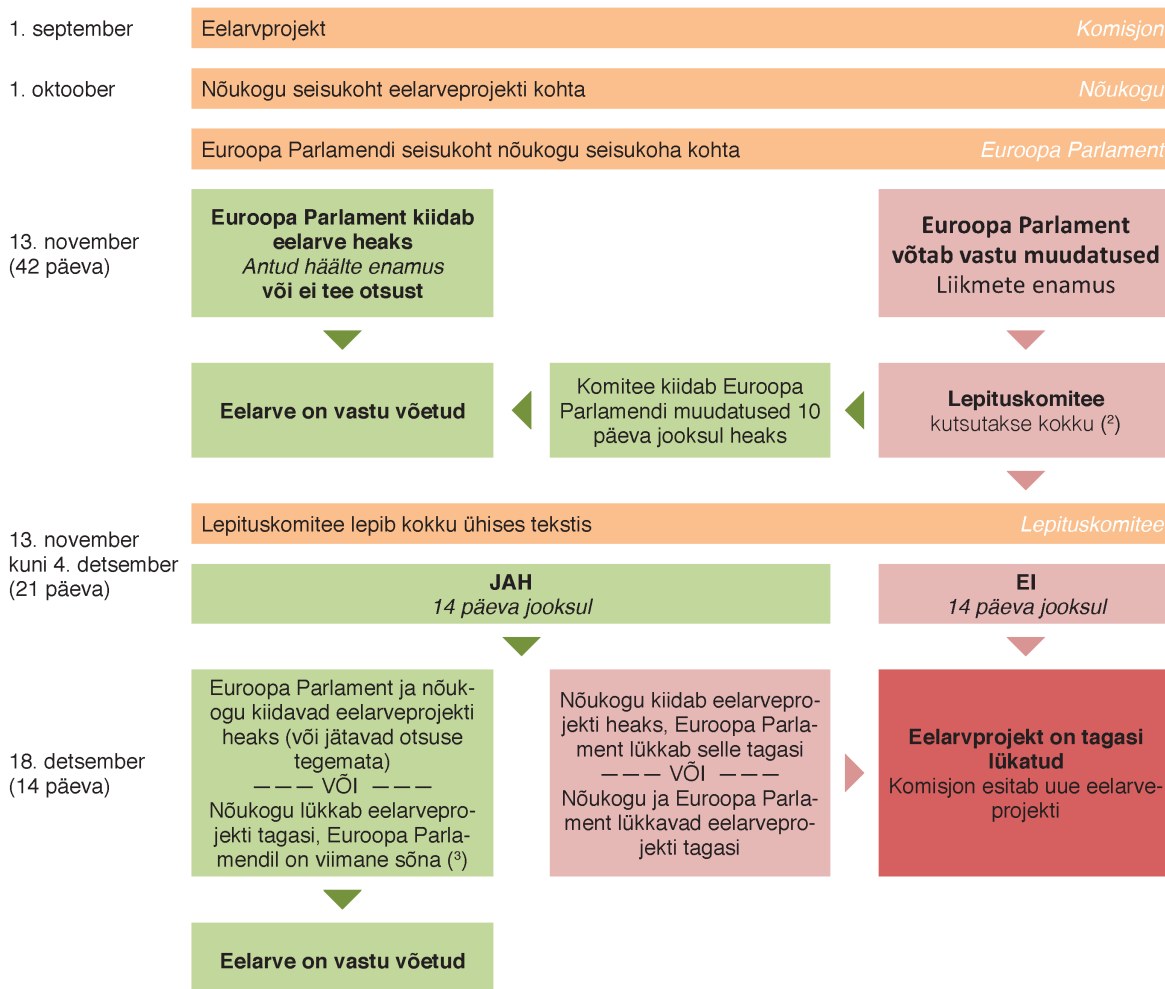
Põhjalik ülevaade taasterahastu „NextGenerationEU“ tegevusest on esitatud eelarveaasta tähtsamaid finantsündmusi käsitleva jao punktides 2.2 ja 2.3.

⁽⁴¹⁾ Nõukogu määrus (EL) 2020/2094.

3.5. AASTAEELARVE

Aastaeelarve vastuvõtmise menetlus on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 314. Alljärgneval diagrammil on esitatud nii eelarve vastuvõtmise tähtpäevad kui ka etapid.

Aluslepingu kohane ajakava ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Praktikas püüavad need kolm institutsiooni esitada oma vastavad dokumendid varem aasta jooksul, et protsess oleks sujuvam.

⁽²⁾ Lepituskomitee koosneb nõukogu liikmetest või nende esindajatest ja võrdsest arvust Euroopa Parlamendi esindavatest liikmetest. Komisjon võtab lepituskomitee menetlusest osa ning teeb kõik vajalikud algatused selleks, et lähendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu seisukohti.

⁽³⁾ Euroopa Parlament kiidab ühise teksti heaks ja otsustab siis 14 päeva jooksul alates selle tagasilükkamisest nõukogu poolt oma liikmete enamusega ja antud häälte kolmeviidikulise enamusega kõigi või mõnede selle muudatuste heakskiitmise.

Komisjoni eelarve jaguneb haldusassigneeringuteks ja tegevusassigneeringuteks. Muudel institutsioonidel on üksnes haldusassigneeringud. Lisaks eristatakse eelarves kahte liiki assigneeringuid: liigendamata ja liigendatud. Liigendamata assigneeringuid kasutatakse aastasuse põhimõttele vastava aastast laadi tegevuse rahastamiseks. Liigendatud assigneeringuid kasutatakse selleks, et viia aastasuse põhimõtte vastavusse vajadusega hallata mitmeaastast tegevust. Liigendatud assigneeringud jagunevad kulukohustuste assigneeringuteks ja maksete assigneeringuteks.

— **Kulukohustuste assigneeringud** hõlmavad aruandeaastasse kirjendatud juriidiliste kohustuste kogukulu mitme eelarveaasta vahel jagunevate meetmete puhul. Samas võib üle ühe eelarveaasta pikkuste meetmete eelarvelised kulukohustused jaotada mitme eelarveaasta peale, kui see on alusaktiga lubatud.

- **Maksete assigneeringud** hõlmavad kulusid, mis tulenevad aruandeaastal ja/või eelnevatel eelarveaastatel võetud kulukohustustest.

Aruandes on rahastamisviisid jagatud kahte peamisesse liiki:

- lõplikud vastuvõetud eelarveassigneeringud ja
- lisaassigneeringud, mis sisaldavad
 - ülekandmisi eelmisest aastast (finantsmäärus lubab kanda piiratud arvul juhtudel eelmise aasta kasutamata summad üle aruandeaastasse) ja
 - sihtotstarbelist tulu tagasimaksetest, kolmandate isikute/riikide osalust ELi programmides ja kolmandate isikute heaks tehtud tööd; need kantakse otse eelarve vastavatele kuluridadele ja need moodustavad rahastamise kolmanda samba.

Kõik rahastamisviisid kokku moodustavad kasutatavad assigneeringud.

3.6. TULUD

3.6.1. Tulu omavahenditest

Suur enamik tulust tuleb omavahenditest, mis koosneb järgmistest kategooriatest.

- 1) Traditsioonilised omavahendid moodustasid 2021. aastal ligikaudu 12 % omavahenditest saadud tulust.
- 2) Käibemaksupõhised omavahendid moodustasid 2021. aastal ligikaudu 11 % omavahenditest saadud tulust.
- 3) Ringlusse võtmata plastpakendijäätmetel põhinevad omavahendid moodustasid 2021. aastal ligikaudu 4 % omavahenditest saadud tulust.
- 4) Kogurahvatulul põhinevad omavahendid moodustasid 2021. aastal ligikaudu 73 % omavahenditest saadud tulust.

Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsuses (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi (2020. aasta omavahendite otsus), on täpsustatud omavahendite kategooriad ja sätestatud nende arvutamise meetodid. See otsus jõustus 1. juunil 2021 ja seda kohaldatakse tagasiulatuvalt 1. jaanuarist 2021.

2020. aasta omavahendite otsuses on sätestatud, et omavahendite kogusumma, mis eraldatakse liidule selleks, et katta iga-aastased maksete assigneeringud, ei või ületada 1,40 % kõikide liikmesriikide summaarsest kogurahvatulust. Peale selle antakse otsusega komisjonile erandkorras volitus laenata liidu nimel kapitaliturgudelt ajutiselt kuni 750 miljardit eurot (2018. aasta hindades), et tegeleda taasterahastu „NextGenerationEU“ kaudu COVID-19 pandeemia tagajärgedega. Maksete assigneeringuteks ettenähtud omavahendite ülemmäär suurendatakse ajutiselt 0,6 protsendipunkti, et katta kõik kõnealusest laenuvõtmisest tulenevad kohustised.

Alates 2021. aastast hõlmavad ELi eelarve muud tulud Ühendkuningriigi rahalisi osamakse, et katta tema kohustised ELi ees ja ELi kohustised Ühendkuningriigi ees, mis tulenevad perioodist 2014–2020.

3.6.2. Traditsioonilised omavahendid

Traditsioonilised omavahendid koosnevad (kolmandatest riikidest pärinevalt impordilt võetavatest) tollimaksudest, mida liikmesriigid koguvad ELi nimel. Neist 25 % jätavad liikmesriigid endale sissenõudmiskulude katteks. Kõik traditsiooniliste omavahendite kindlaksmääratud summad peab kandma ühte järgmisse pädevate ametiasutuste raamatupidamisarvestusse.

- Nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 609/2014 artikli 6 lõikes 3 sätestatud tavapärasesse raamatupidamisarvestusse kantakse kõik summad, mis on sisse nõutud või mille kohta on antud tagatis.
- Samas artiklis sätestatud eraldi raamatupidamisarvestusse kantakse kõik summad, mida ei ole veel sisse nõutud ja/või mille kohta ei ole antud tagatist; sellesse raamatupidamisarvestusse võib kanda ka summad, mille kohta on antud tagatis, kuid mis vaidlustatakse.

Liikmesriigid peavad kandma traditsioonilised omavahendid kas oma riigikassa või keskpanga kaudu komisjoni kontole hiljemalt esimesel tööpäeval pärast nõude kindlaksmääramise (või kui tegemist on eraldi raamatupidamisarvestusega, siis sissenõudmise) kuule järgneva teise kuu 19. kuupäeva.

3.6.3. Käibemaks

Käibemaksupõhiseid omavahendeid arvutatakse liikmesriikide käibemaksubaaside alusel, mis on selleks otstarbeks vastavalt ELi eeskirjadele ühtlustatud. Iga liikmesriigi laekunud käibemaksu kogusumma suhtes, mis on kogutud kõikidelt maksustatavatel kaubatarнетelt või teenuste osutamisel, jagatuna kaalutud keskmise käibemaksumääraga, kohaldatakse ühetaolist 0,3 % sissenõudmismäära. Käibemaksubaas on piiratud 50 %ga iga liikmesriigi kogurahvatulust.

3.6.4. Ringlusse võtmata plastpakendijäätmed

Liikmesriigis tekkinud, kuid ringlusse võtmata plastpakendijäätmete massi suhtes kohaldatakse ühtset sissenõudmismäära 0,80 eurot kilogrammi kohta. Asjaomasel aastal ringlusse võtmata plastpakendijäätmete mass arvutatakse liikmesriigis kõnealusel aastal tekkinud plastpakendijäätmete massi ja kõnealusel aastal ringlusse võetud plastpakendijäätmete massi vahena. Bulgaarial, Tšehhil, Eestil, Kreekal, Hispaanial, Horvaatial, Itaalia, Küprosel, Lätil, Leedul, Ungaril, Maltal, Poolal, Portugalil, Rumeenial, Sloveenial ja Slovakkial on õigus oma vastava plastpakendijäätmetel põhinevate omavahenditega seotud osamakse iga-aastasele kindlasummalisele vähendusele.

3.6.5. Kogurahvatulu

Kogurahvatulul põhinevaid omavahendeid kasutatakse eelarve selle osa rahastamiseks, mis ei ole kaetud muude tuluallikatega. Igalt liikmesriigilt nõutakse sisse ühtne, ELi eeskirjadega kehtestatud protsendimäär kogurahvatulust.

Käibemaksupõhised ja kogurahvatulul põhinevad omavahendid määratakse kindlaks asjaomaste arvestusbaaside prognooside alusel, mis tehakse eelarveprojekti koostamise ajal. Neid prognoose vaadatakse seejärel läbi ja ajakohastatakse asjaomase eelarveaasta jooksul paranduseelarve abil. Nende summade vahe, mis liikmesriigid tegelike arvestusbaaside alusel võlgnevad ja mis nad (läbivaadatud) prognooside alusel tegelikult maksavad, võib olla kas positiivne või negatiivne ning komisjon nõuab selle liikmesriikidelt sisse teise asjaomasele eelarveaastale järgneva aasta juuni esimeseks tööpäevaks. Käibemaksupõhiste ja kogurahvatulul põhinevate omavahendite tegelikke arvestusbaase võib korrigeerida veel nelja järgneva aasta jooksul, välja arvatud juhul, kui teatatakse reservatsioonidest. Kõnealused reservatsioonid kujutavad liikmesriikidele esitatavaid potentsiaalseid nõudeid, mille summa on kindlaks määrata, sest nende finantsmõju ei saa täpselt prognoosida. Kui täpse summa saab kindlaks määrata, nõutakse asjaomased käibemaksupõhised ja kogurahvatulul põhinevad omavahendid sisse kas koos käibemaksu ja kogurahvatulu saldodega või eraldi sissenõutavate vahenditena.

3.6.6. Brutomaksete vähendamine

Perioodil 2021–2027 kohaldatakse järgmiste liikmesriikide suhtes nende kogurahvatulul põhinevate iga-aastaste brutomaksete vähendamist: Austria (565 miljonit eurot), Taani (377 miljonit eurot), Saksamaa (3 671 miljonit eurot), Madalmaad (1 921 miljonit eurot) ja Rootsi (1 069 miljonit eurot). Neid brutomaksete vähendamisi mõõdetakse 2020. aasta hindades ja neid rahastavad kõik liikmesriigid.

3.7. EELARVEAASTA TULEMI JA EELARVE TÄITMISE TULEMUSE VÕRDLU

	(miljonites eurodes)	
	2021	2020
EELARVEAASTA TULEM	(42 100)	57 416
Tulud		
Aruandeaasta jooksul kindlaks määratud, kuid veel sisse nõudmata nõuded	(7 068)	(1 295)
Eelnevatel eelarveaastatel kindlaks määratud ja aruandeaastal sisse nõutud nõuded	64 356	3 886
Viitlaekumised (neto)	(5 434)	(48 762)
	51 854	(46 171)

	(miljonites eurodes)	
	2021	2020
Kulud		
Viitvõlad (neto)	53 108	8 258
Aruandeaastal makstud eelmise aasta kulud	(1 046)	(457)
Eelrahastamise netomõju	(47 608)	(17 547)
Järgmisse aastasse üle kantud maksete assigneeringud	(4 449)	(2 268)
Eelnevast eelarveaastast üle kantud summade ja tühistatud kasutamata maksete assigneeringute arvelt tehtud maksed	(4 047)	3 248
Eraldiste muutused	1 032	3 873
Muu	(3 577)	(4 441)
	(6 587)	(9 334)
Ametite ja likvideeritava ESTÜ eelarveaasta tulem	61	(142)
EELARVE TÄITMISE TULEMUS	3 230	1 768

Vastavalt finantsmäärusele arvutatakse eelarveaasta tulem tekkepõhise arvestuse põhimõtte ja ELi raamatupidamiseskirjade alusel, eelarve täitmise tulemus põhineb aga modifitseeritud kassapõhise raamatupidamisarvestuse eeskirjadel. Kuna nii eelarveaasta tulem kui ka eelarve täitmise tulemus on saadud samade raamatupidamisarvestuse aluseks olevate tehingute tulemusel – erand on ametite ja likvideeritava ESTÜ muud (elarvevälised) tulu- ja kuluallikad, mis sisalduvad ainult eelarveaasta tulemis –, on eelarveaasta tulemi ja eelarve täitmise tulemuse võrdlemine kasulik järjepidevuse kontrollimiseks.

Võrreldavad tuluartiklid

Eelarveaasta tegelikud eelarve tulud vastavad summadele, mis on sisse nõutud seoses eelarveaasta jooksul ja eelnevatel eelarveaastatel kindlaks määratud nõuetega. Seega tuleb aruandeaasta jooksul kindlaks määratud, kuid veel sisse nõudmata nõuded võrdlemise eesmärgil eelarveaasta tulemist maha arvata, sest need ei kuulu eelarve tulude hulka. Samal ajal tuleb võrdlemise eesmärgil eelarveaasta tulemile liita eelnevatel eelarveaastatel kindlaks määratud ja aruandeaastal sisse nõutud nõuded.

Viitlaekumiste summa koosneb peamiselt Ühendkuningriigi EList väljaastumise, finantskorrektsioonide, omavahendite, intresside ja dividendidega seotud viitlaekumistest. Arvesse võetakse ainult viitlaekumiste netomõju, st aruandeaasta viitlaekumisi, millest on maha arvatud eelnevate eelarveaastate viitlaekumiste vähenemine.

Võrreldavad kuluartiklid

Viitvõlgade summa koosneb peamiselt järgmisel eelarveaastasse ülekantud viitvõlgadest, st ELi vahenditest abi saajate kantud rahastamiskõlblikest kuludest, mille kohta abi saajad ei olnud komisjonile veel aruandeid esitanud. Arvesse võetakse ainult viitvõlgade netomõju, st aruandeaasta viitvõlgasid, millest on maha arvatud eelnevate eelarveaastate viitvõlgade vähenemine. Eelnevatel aastatel registreeritud arvete eest aruandeaastal tehtud maksed arvatakse aruandeaasta kulude hulka ja need tuleb seepärast kaasata võrdlemise eesmärgil eelarveaasta tulemisse.

Eelmaksete netomõju koosneb 1) aruandeaastal makstud ja eelarveaasta tuluna kajastatud uute eelmaksete summadest ja 2) eelmaksete tasaarvestamisest aruandeaastal heakskiidetud rahastamiskõlblike kuludega. Neist viimane on käsitatav kuluna tekkepõhises raamatupidamisarvestuses, kuid mitte eelarve raamatupidamisarvestuses, kus algne eelmakse kajastatakse eelarve kuluna juba makse tegemisel.

Lisaks eelarveaasta assigneeringute alusel tehtud maksetele tuleb aasta eelarve täitmise tulemuse arvutamisel (vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 608/2014 artikli 1 lõikele 1) arvesse võtta ka järgmisse eelarveaastasse üle kantavaid eelarveaasta assigneeringuid. Samuti tuleb arvesse võtta aruandeaastal eelarvest tehtud makseid, mis on tehtud eelnevatest eelarveaastatest üle kantud summade ja tühistatud kasutamata maksete assigneeringute arvelt.

Eraldiste muutused seonduvad raamatupidamise aastaaruandes eelarveaasta lõpu seisuga (peamiselt töötajahüvitiste kohta) tehtud prognoosidega, mis ei avalda mõju eelarve raamatupidamisarvestusele. Muude võrreldavate summade hulka kuuluvad mitmesugused rubriigid, nagu varade amortisatsioon, varade soetamine, kapitalirendi maksed ja osalused, mille käsitusviis on tekkepõhises raamatupidamisarvestuses ja eelarve raamatupidamisarvestuses erinev.

Ametite ja likvideeritava ESTÜ võrreldavad eelarveaasta tulemid

Eelarve täitmise tulemus on konsolideerimata näitaja, mis ei hõlma konsolideerimisega hõlmatud ametite ja likvideeritava ESTÜ muid (eelarvevälised) tulu- ja kuluallikaid (vt lisade punkt 6). Eelarveaasta tulemi (neid summasid hõlmav konsolideeritud näitaja) ja eelarve täitmise tulemuse võrdlemiseks on ametite ja likvideeritava ESTÜ kogu konsolideeritud eelarveaasta tulemi esitatud võrreldavate artiklitenäitajana.

4. ELI 2021. AASTA EELARVE TÄITMINE

Seoses 2021. aasta eelarve täitmist käsitlevate lisadega tulude ja kulude, täitmata kulukohustuste ja eelarve täitmise tulemuse kohta vt jao „Eelarveaasta tähtsamad finantssündmused“ punkt 4 („Ülevaade eelarve täitmisest“).

5. ELI EELARVE TULUDE LAEKUMINE

5.1. KOONDARUANNE ELI EELARVE TULUDE LAEKUMISE KOHTA

(miljonites eurodes)

Rubriik	Eelarvelised tulud		Kindlaksmääratud nõuded			Tulud			Laekumised % na eelarvest	Laekumata
	Algne vastu- võetud eelarve	Lõplik vastu- võetud eelarve	Aruande-aasta	Üle kantud	Kokku	Aruande-aasta nõuete alusel	Ülekantud nõuete alusel	Kokku		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
1 Omavahendid	156 867	156 993	158 629	2 241	160 869	158 624	8	158 632	101 %	2 237
11 – Suhkrumaksupõhised	0	0	1	—	1	1	—	1	—	(0)
12 – Tollimaksupõhised	17 606	17 348	19 033	2 241	21 274	19 028	8	19 037	110 %	2 237
13 – Käibemaksupõhised	17 967	17 941	17 934	—	17 934	17 934	—	17 934	100 %	—
14 – Kogurahvatulupõhised	121 294	115 858	115 819	—	115 819	115 819	—	115 819	100 %	—
16 – Teatavatele liikmesriikidele võimaldatud kogurahvatulupõhise osamaksu vähendamine	0	—	11	—	11	11	—	11	—	—
17 – Plastpakendijäätmete põhised	0	5 847	5 831	—	5 831	5 831	—	5 831	100 %	—
2 Ülejäägid, saldod ja kohandused	0	1 769	1 772	7	1 779	1 772	—	1 772	100 %	7
3 Haldustulu	1 726	1 726	2 254	52	2 306	2 195	35	2 230	129 %	76
4 Finantstulu, viivised ja trahvid	119	515	2 082	16 412	18 494	1 060	573	1 633	317 %	16 861
5 Eelarvelised tagatised ja laenutehingud	0	0	55 501	—	55 501	55 501	—	55 501	—	—
6 Liidu poliitikaga seotud tulu, sisse- ja tagasimaksud	7 348	7 008	25 403	711	26 114	19 359	468	19 827	283 %	6 287
Kokku	166 060	168 011	245 641	19 422	265 063	238 511	1 085	239 596	143 %	25 467

6. ELI EELARVEST KANTUD KULUD

6.1. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK: KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUTE JA MAKSETE ASSIGNEERINGUTE JAOTUMINE JA MUUTUSED

(miljonites eurodes)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Kulukohustuste assigneeringud						Maksete assigneeringud						
	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud			Olemasolevad assign. kokku	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku
	Algne vastuvõetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihotstarbeline tulu	Algne vastuvõetud eelarve		Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihotstarbeline tulu		
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11	
1 Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond	20 817	1	20 817	33	14 110	34 960	17 192	(521)	16 670	137	5 671	22 478	
2 Ühtekuuluvus, vastupidavus ja väärtused	52 862	358	53 219	9	399 098	452 326	66 154	1 460	67 614	426	63 375	131 414	
2a. Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus	48 191	0	48 191	8	58 215	106 413	61 868	1 987	63 855	13	15 760	79 628	
2b. Vastupidavus ja väärtused	4 671	358	5 029	1	340 883	345 913	4 286	(527)	3 758	413	47 615	51 787	
3 Loodusvarad ja keskkond	58 569	5	58 574	475	20 328	79 377	56 804	(783)	56 021	499	1 790	58 310	
millest: turuga seotud kulud ja otsetoetused	40 368	4	40 371	475	672	41 518	40 354	(51)	40 303	493	672	41 467	
4 Ränne ja piirihaldus	2 279	24	2 303	—	65	2 368	2 686	(167)	2 519	4	210	2 734	
5 Julgeolek ja kaitse	1 709	(3)	1 706	—	35	1 741	671	43	714	0	12	726	
6 Naabus ja maailm	16 097	934	17 031	—	443	17 474	10 811	644	11 455	37	766	12 258	
7 Euroopa avalik haldus	10 448	(5)	10 443	85	876	11 404	10 450	(5)	10 444	1 045	879	12 368	
millest: institutsioonide halduskulud	4 313	(6)	4 307	85	488	4 879	4 313	(6)	4 307	695	489	5 492	
O Väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku	—	—	—	—	3 922	3 922	—	—	—	—	3 931	3 931	
S Solidaarsusmehhanismid liidus ja mujal (erivahendid)	1 471	1 269	2 739	—	20	2 759	1 293	1 280	2 574	0	20	2 593	
Kokku	164 251	2 582	166 833	602	438 896	606 331	166 060	1 951	168 011	2 149	76 653	246 812	

6.2. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK: KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUTE KASUTAMINE

(miljonites eurodes)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Olemasolevad assigneeringud kokku	Võetud kulukohustused					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond	34 960	20 700	33	4 950	25 683	73 %	113	9 160	9 273	4	—	1	4
2 Ühtekuuluvus, vastupidavus ja väärtused	452 326	6 760	9	145 178	151 947	34 %	0	253 653	253 653	46 460	—	267	46 726
2a. Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus	106 413	1 751	8	46 709	48 468	46 %	—	11 240	11 240	46 439	—	265	46 705
2b. Vastupidavus ja väärtused	345 913	5 009	1	98 469	103 479	30 %	0	242 413	242 413	20	—	1	22
3 Loodusvarad ja keskkond	79 377	56 094	470	3 160	59 723	75 %	686	16 779	17 466	1 794	5	389	2 188
millest: turuga seotud kulud ja otsetoetused	41 518	39 679	470	669	40 818	98 %	686	2	689	6	5	0	11
4 Ränne ja piirihaldus	2 368	1 626	—	19	1 644	69 %	—	47	47	677	—	0	677
5 Julgeolek ja kaitse	1 741	1 597	—	28	1 625	93 %	—	7	7	109	—	0	109
6 Naabrus ja maailm	17 474	15 130	—	242	15 372	88 %	1 900	200	2 100	2	—	1	2
7 Euroopa avalik haldus	11 404	10 286	85	559	10 930	96 %	22	315	337	135	—	2	137
millest: institutsioonide halduskulud	4 879	4 171	85	335	4 590	94 %	22	153	175	114	—	1	115
O Väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku	3 922	—	—	199	199	5 %	—	3 723	3 723	—	—	—	—
S Solidaarsusmehhanismid liidus ja mujal (erivahendid)	2 759	1 223	—	—	1 223	44 %	1 343	7	1 350	173	—	13	186
Kokku	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

6.3. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK: MAKSETE ASSIGNEERINGUTE KASUTAMINE

(miljonites eurodes)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Olemasolevad assigneeringud kokku	Tehtud maksed					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond	22 478	16 495	115	1 922	18 532	82 %	151	3 744	3 895	25	22	5	51
2 Ühtekuuluvus, vastupidavus ja väärtused	131 414	67 577	239	58 639	126 454	96 %	27	4 733	4 760	10	187	3	200
2a. Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus	79 628	63 849	11	11 731	75 591	95 %	3	4 029	4 032	3	2	0	5
2b. Vastupidavus ja väärtused	51 787	3 728	228	46 908	50 863	98 %	24	704	728	7	185	3	195
3 Loodusvarad ja keskkond	58 310	55 312	492	1 027	56 831	97 %	693	762	1 455	17	7	0	24
millest: turuga seotud kulud ja otsetoetused	41 467	39 605	486	669	40 760	98 %	687	2	689	11	7	0	18
4 Ränne ja piirihaldus	2 734	2 515	3	29	2 547	93 %	3	181	184	2	1	0	3
5 Julgeolek ja kaitse	726	703	0	4	708	97 %	5	7	12	6	0	0	6
6 Naabrus ja maailm	12 258	10 443	34	458	10 935	89 %	1 008	308	1 317	3	3	0	6
7 Euroopa avalik haldus	12 368	9 316	938	452	10 705	87 %	991	422	1 412	138	108	5	251
millest: institutsioonide halduskulud	5 492	3 537	618	281	4 436	81 %	653	205	858	117	77	3	198
O Väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku	3 931	—	—	61	61	2 %	—	3 870	3 870	—	—	—	—
S Solidaarsusmehhanismid liidus ja mujal (erivahendid)	2 593	1 208	0	14	1 223	47 %	1 365	5	1 371	—	—	—	—
Kokku	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

6.4. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK: TÄITMATA KULUKOHUSTUSTE MUUTUSED

(miljonites eurodes)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Täitmata kulukohustused eelneva eelarveaasta lõpus				Eelarveaasta kulukohustused				Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga kokku
	Eelnevast eelarveaastast üle kantud kulukohustused	Vabastamised/ümberhindlused/tühistamised	Maksed	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	Eelarveaasta jooksul võetud kulukohustused	Maksed	Kulukohustuste tühistamine, mida ei saa üle kanda	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
1 Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond	42 361	(777)	(13 632)	27 951	25 683	(4 900)	(17)	20 766	48 717
2 Ühtekuuluvus, vastupidavus ja väärtused	183 747	(205)	(69 986)	113 555	151 947	(56 468)	(1)	95 478	209 033
2a. Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus	180 084	(123)	(68 428)	111 534	48 468	(7 163)	(0)	41 305	152 839
2b. Vastupidavus ja väärtused	3 662	(82)	(1 559)	2 021	103 479	(49 305)	(0)	54 174	56 195
3 Loodusvarad ja keskkond	40 860	(61)	(15 269)	25 530	59 723	(41 562)	(0)	18 161	43 691
millest: turuga seotud kulud ja otsetoetused	286	(10)	(76)	200	40 818	(40 685)	—	133	333
4 Ränne ja piirihaldus	4 950	(68)	(1 804)	3 078	1 644	(743)	—	901	3 980
5 Julgeolek ja kaitse	1 503	(23)	(498)	981	1 625	(209)	(0)	1 415	2 397
6 Naabus ja maailm	28 785	(687)	(7 821)	20 278	15 372	(3 115)	(0)	12 257	32 535
7 Euroopa avalik haldus	981	(124)	(857)	0	10 930	(9 848)	(6)	1 075	1 076
millest: institutsioonide halduskulud	627	(92)	(535)	—	4 590	(3 901)	(6)	684	684
O Väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku	11	(2)	(3)	6	199	(58)	—	140	147
S Solidaarsusmehhanismid liidus ja mujal (erivahendid)	0	—	(0)	—	1 223	(1 223)	—	—	—
Kokku	303 197	(1 946)	(109 870)	191 381	268 345	(118 126)	(24)	150 194	341 575

6.5. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK: TÄITMATA KULUKOHUSTUSED NENDE TEKKIMISE AASTATE LÕIKES

(miljonites eurodes)

	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kokku
1 Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond	579	497	1 020	2 025	3 632	8 014	11 812	21 138	48 717
2 Ühtekuuluvus, vastupidavus ja väärtused	2 546	404	911	8 637	16 907	33 036	51 058	95 534	209 033
3 Loodusvarad ja keskkond	328	1 222	1 128	1 065	2 486	7 231	12 071	18 161	43 691
4 Ränne ja piirihaldus	17	2	66	195	517	865	1 414	904	3 980
5 Julgeolek ja kaitse	37	4	47	129	159	241	364	1 415	2 397
6 Naabrus ja maailm	1 258	642	1 185	2 139	3 458	5 493	6 041	12 319	32 535
7 Euroopa avalik haldus	—	—	—	0	—	0	0	1 075	1 076
O Väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku	—	—	—	—	—	1	6	140	147
S Solidaarsusmehhanismid liidus ja mujal (erivahendid)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	4 765	2 771	4 357	14 190	27 158	54 881	82 766	150 687	341 575

Uue komisjoni moodustamisega kaasnes teenuste sisemine ümberkorraldamine. Seotud tehingute ümberpaigutamise tulemusel toimus täitmata kulukohustuste summa üleviimine aastate lõikes. Täitmata kulukohustuste kogusumma ei ole muutunud.

6.6. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK: TÄITMATA KULUKOHUSTUSED ASSIGNEERINGUTE LIIGI KAUPA

(miljonites eurodes)

	Eelarve assigneeringutest					Sihtotstarbelise tulu assigneeringutest					Täitmata kulukohustused 2021. aasta lõpu seisuga kokku	
	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohandused	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksimisele kuuluv summa	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohandused	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksimisele kuuluv summa		
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9		11=5+10
1	Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond	37 889	(580)	20 733	16 702	41 340	4 472	(215)	4 950	1 830	7 377	48 717
2	Ühtekuuluvus, vastupidavus ja väärtused	160 278	(198)	6 769	71 281	95 569	23 468	(8)	145 178	55 174	113 465	209 033
	<i>2a. Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus</i>	157 017	(123)	1 759	67 174	91 479	23 067	(0)	46 709	8 416	61 360	152 839
	<i>2b. Vastupidavus ja väärtused</i>	3 261	(75)	5 009	4 106	4 090	401	(8)	98 469	46 757	52 105	56 195
3	Loodusvarad ja keskkond	40 438	(61)	56 563	56 086	40 854	423	(0)	3 160	745	2 837	43 691
	<i>millest: turuga seotud kulud ja otsetoetused</i>	286	(10)	40 149	40 091	333	—	—	669	669	—	333
4	Ränne ja piirihaldus	4 679	(64)	1 626	2 480	3 760	271	(3)	19	67	219	3 980
5	Julgeolek ja kaitse	1 489	(22)	1 597	700	2 364	13	(1)	28	8	33	2 397
6	Naabus ja maailm	27 712	(670)	15 130	10 506	31 666	1 074	(17)	242	429	869	32 535
7	Euroopa avalik haldus	901	(92)	10 371	10 215	964	80	(37)	559	490	111	1 076
	<i>millest: institutsioonide halduskulud</i>	591	(66)	4 256	4 155	626	36	(32)	335	281	57	684
O	Väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku			—	—	—	11	(2)	199	61	147	147
S	Solidaarsusmehhanismid liidus ja mujal (erivahendid)	0	—	1 223	1 223	—						—
	Kokku	273 386	(1 687)	114 011	169 192	216 518	29 811	(283)	154 334	58 805	125 057	341 575

6.7. MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU ÜKSIKASJAD: KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUTE JA MAKSETE ASSIGNEERINGUTE JAOTUMINE JA MUUTUSED

(miljonites eurodes)

Programm	Kulukohustuste assigneeringud						Maksete assigneeringud					
	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku
	Algne vastuvõetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihtotstarbeline tulu		Algne vastuvõetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihtotstarbeline tulu	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
1 Programm „Euroopa horisont“	11 507	1	11 508	20	6 750	18 278	9 835	(905)	8 930	81	3 926	12 937
Euratom	266	(1)	265	12	73	349	254	18	272	45	127	444
Rahvusvaheline katsetermotuumareaktor (ITER)	864	—	864	—	17	881	614	—	614	0	45	659
Muud meetmed	—	—	—	—	490	490	—	—	—	—	377	377
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	10	(0)	10	—	—	10	14	(2)	12	—	—	12
InvestEU fond	654	3	657	—	6 511	7 168	1 081	(142)	939	—	724	1 662
Euroopa ühendamise rahastu, transport	1 785	0	1 786	—	21	1 807	1 428	(49)	1 380	1	18	1 398
Euroopa ühendamise rahastu, energeetika	785	—	785	—	9	794	471	71	543	1	12	556
Euroopa ühendamise rahastu, digitaalvaldkond	277	—	277	—	1	279	207	(50)	158	1	6	164
Programm „Digitaalne Euroopa“	1 130	1	1 130	—	31	1 161	159	(69)	90	0	4	94
Detsentraliseeritud asutused	188	1	189	—	13	203	188	1	189	—	13	203
Muud meetmed	375	(3)	372	—	—	372	375	(3)	372	—	—	372
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	17	—	17	1	—	18	23	(6)	18	0	—	18
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	26	(1)	25	—	8	33	21	6	27	—	0	27
Ühtse turu programm	575	8	583	—	44	627	547	(121)	427	4	57	488

(miljonites eurodes)

Programm	Kulukohustuste assigneeringud						Maksete assigneeringud					
	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku
	Algne vastu võetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihtotstarbeline tulu		Algne vastu võetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihtotstarbeline tulu	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
ELi pettustevastase võitluse programm	24	—	24	—	1	25	24	(8)	16	—	1	17
Maksustamisalase koostöö programm	36	(1)	35	—	1	36	33	3	36	0	3	38
Tollialane tegevusprogramm	127	(1)	126	—	4	130	86	6	93	0	8	100
Detsentraliseeritud asutused	121	(3)	118	—	10	128	121	(3)	118	—	10	128
Muud meetmed	8	1	9	—	0	9	8	(1)	7	—	0	7
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	8	(3)	5	—	—	5	14	(5)	9	—	—	9
Euroopa kosmoseprogramm	1 997	(20)	1 977	—	125	2 102	1 652	728	2 379	4	339	2 722
Detsentraliseeritud asutused	36	20	56	—	1	57	36	7	43	—	1	44
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	1	(1)	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—	—
Rubriik 1. „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“ kokku	20 817	1	20 817	33	14 110	34 960	17 192	(521)	16 670	137	5 671	22 478
2 Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF) ⁽¹⁾	29 240	(0)	29 240	—	35 562	64 803	33 871	3 505	37 376	5	10 076	47 457
Ühtekuuluvusfond	4 696	0	4 696	—	1 363	6 059	10 595	(2 097)	8 498	2	1 351	9 852
Ühtekuuluvusfondi sisse-makse Euroopa ühendamise rahastusse (transport)	1 442	—	1 442	—	12	1 455	1 250	(228)	1 022	—	13	1 035

17.10.2022

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 399/169

(miljonites eurodes)

Programm	Kulukohustuste assigneeringud						Maksete assigneeringud					
	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku
	Algne vastuvõetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihtotstarbeline tulu		Algne vastuvõetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihtotstarbeline tulu	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	0	0	4	(1)	3	—	0	3
Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) (1)	12 812	0	12 812	8	21 277	34 097	16 147	809	16 956	6	4 319	21 280
Toetus Küprose türgi kogukonnale	32	—	32	—	2	34	35	4	39	0	1	40
Euroopa taaste- ja vastupidavusrahastu	116	—	116	—	337 969	338 086	109	(27)	82	1	46 386	46 469
Programm „Perikles IV“	1	—	1	—	0	1	1	(0)	0	—	0	0
ELi taastekava	40	(35)	5	—	—	5	40	(35)	5	—	—	5
rescEU	90	92	183	—	2 085	2 267	194	(29)	165	17	23	204
Programm „EL tervise heaks“	327	2	329	—	10	339	128	(68)	60	1	4	66
Erakorralise toetuse rahastamisvahend	—	232	232	—	439	671	90	224	314	379	439	1 132
Detsentraliseeritud asutused	258	67	324	—	18	343	248	68	316	—	18	334
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	3
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	11	—	11	—	1	13	10	(0)	10	—	2	12
Tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm	102	0	103	—	12	114	85	(30)	55	1	13	69
Programm „Erasmus+“	2 663	0	2 663	—	305	2 968	2 408	(419)	1 989	7	680	2 676
Euroopa solidaarsuskorpus	136	—	136	—	12	147	127	(30)	96	2	17	115

(miljonites eurodes)

Programm	Kulukohustuste assigneeringud						Maksete assigneeringud					
	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku
	Algne vastu võetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihtotstarbeline tulu		Algne vastu võetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihtotstarbeline tulu	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Programm „Loov Euroopa“	306	—	306	—	14	320	237	(104)	133	2	16	151
Õigusküsimused	46	0	47	—	6	53	45	(10)	35	0	6	42
Õiguste ja väärtuste programm	97	2	99	—	2	101	88	(27)	60	1	2	63
Detsentraliseeritud asutused	220	(1)	220	1	4	225	220	(17)	203	2	5	210
Muud meetmed	9	—	9	—	1	10	7	(1)	7	—	1	8
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	32	(2)	30	—	0	30	51	(23)	28	—	0	28
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	184	—	184	—	2	185	162	(4)	158	—	2	160
Rubriik 2. „Ühtekuuluvus, vastupidavus ja väärtused“ kokku	52 862	358	53 219	9	399 098	452 326	66 154	1 460	67 614	426	63 375	131 414
3 Põllumajandusega seotud tagatised	40 368	4	40 371	475	672	41 518	40 354	(51)	40 303	493	672	41 467
Muud loodusvarade ja keskkonnaprogrammid	75	(75)	—	—	—	—	72	(72)	—	—	—	—
Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond	15 345	(4)	15 341	—	8 492	23 833	15 022	(673)	14 349	2	817	15 168
Merendus- ja kalandusvaldkond	761	(2)	759	—	239	998	829	(134)	695	1	151	847
Kalandusvaldkond (kalandusalane partnerlusleping ja piirkondlikud kalandusorganisatsioonid)	74	78	152	—	—	152	73	77	150	—	—	150
Detsentraliseeritud asutused	17	4	21	—	1	22	17	4	21	—	1	22
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	—	—	6	(3)	3	—	—	3

17.10.2022

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 399/171

Programm	Kulukohustuste assigneeringud						Maksete assigneeringud					
	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku
	Algne vastu võetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihotstarbeline tulu		Algne vastu võetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihotstarbeline tulu	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Keskkonna ja kliimameetmete programm (LIFE)	739	0	739	—	3	742	371	72	443	4	2	449
Õiglase ülemineku fond	1 137	(0)	1 137	—	10 868	12 005	0	1	1	—	94	96
Laenurahastu õiglase ülemineku mehhanismi raames	—	—	—	—	46	46	—	—	—	—	46	46
Detsentraliseeritud asutused	51	(0)	50	—	7	57	51	(0)	50	—	7	57
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	4	(0)	4	—	—	4	9	(4)	5	—	—	5
Rubriik 3. „Loodusvarad ja keskkond“ kokku	58 569	5	58 574	475	20 328	79 377	56 804	(783)	56 021	499	1 790	58 310
4 Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond	873	22	895	—	8	903	1 301	(76)	1 225	2	9	1 236
Detsentraliseeritud asutused	138	—	138	—	22	160	138	—	138	—	22	160
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	0	0	—	0	0	—	0	0
Piirihaldus (Integreeritud Piirihalduse Fond) – piirihaldus- ja viisaküsimused	398	34	432	—	9	442	488	(86)	402	2	154	558
Piirihaldus (Integreeritud Piirihalduse Fond) – tolliseadmed	135	—	135	—	—	135	33	(33)	0	—	—	0

(miljonites eurodes)

Programm	Kulukohustuste assigneeringud						Maksete assigneeringud					
	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku
	Algne vastu võetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihtotstarbeline tulu		Algne vastu võetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihtotstarbeline tulu	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
Detsentraliseeritud asutused	734	(32)	703	—	25	728	726	28	754	—	25	779
Rubriik 4. „Ränne ja piirihaldus“ kokku	2 279	24	2 303	—	65	2 368	2 686	(167)	2 519	4	210	2 734
5 Sisejulgeolekufond	176	2	178	—	3	182	181	(15)	165	0	4	169
Dekomisjoneerimine	73	—	73	—	—	73	50	(4)	46	—	—	46
Tuumaohutus ja dekomisjoneerimine	69	—	69	—	1	70	78	3	81	—	1	82
Detsentraliseeritud asutused	198	(5)	193	—	7	200	198	(5)	193	—	7	200
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	22	(1)	21	—	0	21	21	—	21	—	0	21
Euroopa kaitseküsimused (teadusuuringud)	283	40	323	—	7	330	13	(12)	1	—	0	2
Euroopa kaitseküsimused (muu kui teadusuuringud)	662	(40)	623	—	17	639	109	90	199	0	0	199
Sõjaväeline liikuvus	227	—	227	—	—	227	17	(15)	2	—	—	2

Programm	Kulukohustuste assigneeringud						Maksete assigneeringud					
	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku
	Algne vastu võetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihtotstarbeline tulu		Algne vastu võetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihtotstarbeline tulu	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	—	—	5	0	5	—	0	5
Rubriik 5. „Julgeolek ja kaitse“ kokku	1 709	(3)	1 706	—	35	1 741	671	43	714	0	12	726
6 Naabuspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument	12 071	340	12 411	—	216	12 627	6 514	167	6 681	24	234	6 939
Euroopa tuumaohutuse rahastamisvahend	38	—	38	—	3	40	33	(16)	17	1	3	20
Humanitaarabi rahastamisvahend	1 503	665	2 168	—	39	2 207	1 900	507	2 407	5	61	2 473
Ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP)	352	0	352	—	57	409	329	18	346	0	41	388
Ülemeremaad ja -territooriumid (ÜMT)	67	—	67	—	—	67	33	(26)	8	—	—	8
Muud meetmed	72	(53)	19	—	0	19	42	(24)	17	—	0	17
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	0	(0)	—	—	0	0	0	2	2	—	0	2
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	93	(1)	92	—	1	94	78	(7)	71	—	1	72
Ühinemiseelne abi (IPA III)	1 901	(18)	1 884	—	127	2 011	1 882	22	1 905	7	427	2 338

Programm	Kulukohustuste assigneeringud						Maksete assigneeringud					
	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku
	Algne vastuvõetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihtotstarbeline tulu		Algne vastuvõetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihtotstarbeline tulu	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rubriik 6. „Naabrus ja maailm“ kokku	16 097	934	17 031	—	443	17 474	10 811	644	11 455	37	766	12 258
7 Töötajate pensionid	2 179	—	2 179	—	—	2 179	2 179	—	2 179	—	—	2 179
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Parlament	11	—	11	—	—	11	11	—	11	—	—	11
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Ülemkogu ja nõukogu	1	0	1	—	—	1	1	0	1	—	—	1
(Endiste töötajate pensionid) – komisjon	7	—	7	—	—	7	7	—	7	—	—	7
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Liidu Kohus	12	(1)	12	—	—	12	12	(1)	12	—	—	12
(Endiste töötajate pensionid) – kontrollikoda	5	0	5	—	—	5	5	0	5	—	—	5
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Ombudsman	0	—	0	—	—	0	0	—	0	—	—	0
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Andmekaitseinspektor	0	0	0	—	—	0	0	0	0	—	—	0
Euroopa koolid	197	—	197	—	20	216	197	—	197	1	20	217

Programm	Kulukohustuste assigneeringud						Maksete assigneeringud					
	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku
	Algne vastuvõetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihotstarbeline tulu		Algne vastuvõetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihotstarbeline tulu	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
Koosseisulise personali töötasud	2 509	(14)	2 495	—	67	2 561	2 509	(14)	2 495	0	67	2 561
Koosseisuvälise personali töötasud	242	6	248	—	64	312	242	6	248	38	64	350
Töötajad – palgad ja toetused	15	—	15	—	0	15	15	—	15	0	0	15
Töötajad – ajutised toetused	3	—	3	—	—	3	3	—	3	—	—	3
Värbamiskulud	29	(3)	26	—	1	27	29	(3)	26	3	1	31
Teenistuse lõpetamine	8	—	8	—	—	8	8	—	8	—	—	8
Koolituskulud	18	(0)	17	—	5	23	18	(0)	17	11	5	34
Sotsiaalküsimused ja liikuvus	22	2	24	—	28	52	22	2	24	12	29	64
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia	242	55	298	—	84	381	242	55	298	142	84	523
Rentimine ja ostud	302	16	318	—	39	357	302	16	318	5	39	361
Seotud hoonetega	100	(13)	86	—	28	114	100	(13)	86	51	28	165
Turvalisus	63	(0)	63	—	11	75	63	(0)	63	26	11	100
Missioonid ja esindamine	61	(36)	25	—	3	28	61	(36)	25	7	3	35
Kohtumised, komiteed, konverentsid	31	(25)	6	—	4	9	31	(25)	6	6	4	16
Euroopa Liidu Teataja	3	(0)	2	—	0	2	3	(0)	2	1	0	3
Väljaanded	10	3	13	—	4	17	10	3	13	7	4	24
Teabe hankimine	4	(0)	4	—	0	4	4	(0)	4	1	0	5

Programm	Kulukohustuste assigneeringud						Maksete assigneeringud					
	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku
	Algne vastu võetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihotstarbeline tulu		Algne vastu võetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihotstarbeline tulu	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Uuringud ja uurimised	4	2	6	—	0	6	4	2	6	11	0	17
Üldised seadmed, sõidukid, mööbel	11	13	24	—	8	32	11	13	24	16	8	48
Välised keeleteenused	28	(3)	24	—	17	41	28	(3)	24	3	17	44
Muud halduskulud	20	(2)	18	—	7	25	20	(2)	18	8	7	33
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	—	—	1	0	1	0	—	1
Muude institutsioonide halduskulud	4 313	(6)	4 307	85	488	4 879	4 313	(6)	4 307	695	489	5 492
Rubriik 7. „Euroopa avalik haldus“ kokku	10 448	(6)	10 443	85	876	11 404	10 450	(5)	10 444	1 045	879	12 368
O Innovatsioonifond	—	—	—	—	3 816	3 816	—	—	—	—	3 819	3 819
Muud meetmed	—	—	—	—	106	106	—	—	—	—	112	112
Rubriik O. „Väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku“ kokku	—	—	—	—	3 922	3 922	—	—	—	—	3 931	3 931
S Solidaarsus- ja hädaabireserv	1 273	(429)	844	—	—	844	1 273	(408)	866	—	—	866
Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond (EGF)	197	—	197	—	20	217	20	(10)	10	0	20	30

(miljonites eurodes)

Programm	Kulukohustuste assigneeringud						Maksete assigneeringud					
	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku	Eelarve assigneeringud			Lisaassigneeringud		Olemasolevad assign. kokku
	Algne vastu võetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihotstarbeline tulu		Algne vastu võetud eelarve	Paranduseelarved ja ümberpaigutused	Lõplik vastuvõetud eelarve	Ülekandmised	Sihotstarbeline tulu	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Brexitiga kohanemise reserv	—	1 698	1 698	—	—	1 698	—	1 698	1 698	—	—	1 698
Rubriik S. „Solidaarsusmehhanismid liidus ja mujal (erivaendid)“ kokku	1 471	1 269	2 739	—	20	2 759	1 293	1 280	2 574	0	20	2 593
Kokku	164 251	2 582	166 833	602	438 896	606 331	166 060	1 951	168 011	2 149	76 653	246 812

(¹) See mitmeaastase finantsraamistiku programm hõlmab täiendavat rahastamispaketti taasterahastust „NextGenerationEU“ REACT-EU paketi tarbeks. Vt eelarve täitmise aruannete lisade punkt 1.1 „Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027“. Rubriiki 2 käsitlevas lõigus on esitatud üksikasjalikud andmed selle mitmeaastase finantsraamistiku programmi toetusest REACT-EU paketele.

6.8. MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU ÜSIKASJAD: KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUTE KASUTAMINE

(miljonites eurodes)

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Võetud kulukohustused					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 Programm „Euroopa horisont“	18 278	11 394	20	2 484	13 897	76 %	113	4 263	4 376	1	—	0	1
Euratom	349	265	12	11	288	82 %	—	61	61	0	—	0	0

(miljonites eurodes)

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Võetud kulukohustused					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Rahvusvaheline katsetermotuumareaktor (ITER)	881	864	—	1	865	98 %	—	16	16	0	—	—	0
Muud meetmed	490	—	—	82	82	17 %	—	408	408	—	—	0	0
Katseprojektid ja ettevalmistatavad meetmed	10	10	—	—	10	100 %	—	—	—	—	—	—	—
InvestEU fond	7 168	657	—	2 176	2 833	40 %	—	4 338	4 338	0	—	0	0
Euroopa ühendamise rahastu, transport	1 807	1 786	—	20	1 806	100 %	—	1	1	0	—	(0)	0
Euroopa ühendamise rahastu, energetika	794	784	—	5	789	99 %	—	4	4	1	—	—	1
Euroopa ühendamise rahastu, digitaalvaldkond	279	277	—	0	277	100 %	—	1	1	0	—	—	0
Programm „Digitaalne Euroopa“	1 161	1 129	—	31	1 160	100 %	—	0	0	1	—	0	1
Detsentraliseeritud asutused	203	189	—	8	197	97 %	—	5	5	—	—	—	—
Muud meetmed	372	372	—	—	372	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Katseprojektid ja ettevalmistatavad meetmed	18	17	1	—	18	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	33	25	—	6	31	96 %	—	1	1	—	—	(0)	(0)
Ühtse turu programm	627	582	—	17	600	96 %	—	26	26	1	—	0	1
ELi pettustevastase võitluse programm	25	24	—	—	24	98 %	—	1	1	0	—	0	0
Maksustamisalase koostöö programm	36	35	—	0	35	97 %	—	1	1	0	—	—	0
Tollialane tegevusprogramm	130	126	—	0	126	97 %	—	4	4	—	—	—	—
Detsentraliseeritud asutused	128	118	—	5	123	96 %	—	5	5	0	—	—	0

17.10.2022

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 399/179

(miljonites eurodes)

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Võetud kulukohustused					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Muud meetmed	9	9	—	0	9	100 %	—	0	0	0	—	—	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Euroopa kosmoseprogramm	2 102	1 977	—	102	2 079	99 %	—	23	23	0	—	(0)	0
Detsentraliseeritud asutused	57	56	—	1	57	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rubriik 1. „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“ kokku	34 960	20 700	33	4 950	25 683	73 %	113	9 160	9 273	4	—	1	4
2 Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF) ⁽¹⁾	64 803	238	—	28 028	28 266	44 %	—	7 449	7 449	29 002	—	86	29 088
Ühtekuuluvusfond	6 059	16	—	1 307	1 323	22 %	—	44	44	4 679	—	12	4 691
Ühtekuuluvusfondi sissemakse Euroopa ühendamise rahastusse (transport)	1 455	1 442	—	0	1 442	99 %	—	12	12	0	—	—	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	0	—	—	—	—	—	—	0	0	—	—	0	0
Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ⁽¹⁾	34 097	54	8	17 374	17 437	51 %	—	3 735	3 735	12 758	—	168	12 925
Toetus Küprose türgi kogukonnale	34	32	—	1	33	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Euroopa taaste- ja vastupidamisrahastu	338 086	116	—	98 034	98 150	29 %	—	239 935	239 935	0	—	—	0

(miljonites eurodes)

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Võetud kulukohustused					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Programm „Perikles IV“	1	1	—	0	1	96 %	—	0	0	—	—	—	—
ELi taastekava	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	—	—	—	—
rescEU	2 267	183	—	153	336	15 %	0	1 932	1 932	0	—	0	0
Programm „EL tervise heaks“	339	329	—	9	338	100 %	—	0	0	0	—	0	0
Erakorralise toetuse rahastamisvahend	671	232	—	70	301	45 %	—	370	370	0	—	—	0
Detsentraliseeritud asutused	343	324	—	10	335	98 %	—	8	8	—	—	—	—
Katseprojektid ja ettevalmistatavad meetmed	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	13	11	—	1	12	94 %	—	—	—	1	—	0	1
Tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm	114	89	—	6	95	83 %	—	6	6	14	—	0	14
Programm „Erasmus+“	2 968	2 663	—	169	2 832	95 %	—	135	135	0	—	1	1
Euroopa solidaarsuskorpus	147	136	—	0	136	92 %	—	11	11	0	—	0	0
Programm „Loov Euroopa“	320	306	—	9	316	99 %	—	5	5	0	—	—	0
Õigusküsimused	53	47	—	1	47	89 %	—	6	6	0	—	0	0
Õiguste ja väärtuste programm	101	99	—	1	100	99 %	—	1	1	0	—	—	0
Detsentraliseeritud asutused	225	220	1	3	223	99 %	—	2	2	—	—	0	0

17.10.2022

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 399/181

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Võetud kulukohustused					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Muud meetmed	10	6	—	0	6	65 %	—	1	1	3	—	—	3
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	30	30	—	0	30	99 %	—	—	—	—	—	0	0
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	185	181	—	1	182	98 %	—	1	1	2	—	0	2
Rubriik 2. „Ühtekuuluvus, vastupidavus ja väärtused“ kokku	452 326	6 760	9	145 178	151 947	34 %	0	253 653	253 653	46 460	—	267	46 726
3 Põllumajandusega seotud tagatised	41 518	39 679	470	669	40 818	98 %	686	2	689	6	5	0	11
Muud loodusvarade ja keskkonnaprogrammid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond	23 833	15 339	—	2 366	17 705	74 %	—	5 866	5 866	2	—	260	262
Merendus- ja kalandusvaldkond	998	107	—	110	217	22 %	—	0	0	652	—	129	781
Kalandusvaldkond (kalandusala partnerlusleping ja piirkondlikud kalandusorganisatsioonid)	152	152	—	—	152	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Detsentraliseeritud asutused	22	21	—	0	21	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Keskkonna ja kliimameetmete programm (LIFE)	742	739	—	3	741	100 %	—	1	1	0	—	0	0
Õiglase ülemineku fond	12 005	4	—	5	9	0 %	—	10 863	10 863	1 133	—	—	1 133
Laenurahastu õiglase ülemineku mehhanismi raames	46	—	—	0	0	0 %	—	46	46	—	—	—	—

(miljonites eurodes)

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Võetud kulukohustused					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Detsentraliseeritud asutused	57	50	—	6	57	99 %	—	0	0	—	—	0	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	4	4	—	—	4	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Rubriik 3. „Loodusvarad ja keskkond“ kokku	79 377	56 094	470	3 160	59 723	75 %	686	16 779	17 466	1 794	5	389	2 188
4 Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond	903	497	—	2	499	55 %	—	6	6	398	—	—	398
Detsentraliseeritud asutused	160	138	—	4	142	89 %	—	18	18	—	—	0	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	0	—	—	—	—	—	—	0	0	—	—	—	—
Piirihaldus (Integreeritud Piirihalduse Fond) – piirihaldus- ja viisaküsimused	442	153	—	3	156	35 %	—	7	7	279	—	—	279
Piirihaldus (Integreeritud Piirihalduse Fond) – tolliseadmed	135	135	—	—	135	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Detsentraliseeritud asutused	728	703	—	10	712	98 %	—	16	16	—	—	—	—
Rubriik 4. „Ränne ja piirihaldus“ kokku	2 368	1 626	—	19	1 644	69 %	—	47	47	677	—	0	677
5 Sisejulgeolekufond	182	70	—	1	71	39 %	—	2	2	108	—	—	108
Dekomisjoneerimine	73	73	—	—	73	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Tuumaohutus ja dekomisjoneerimine	70	69	—	0	69	99 %	—	0	0	0	—	0	0

17.10.2022

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 399/183

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Võetud kulukohustused					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Detsentraliseeritud asutused	200	193	—	3	196	98 %	—	4	4	—	—	0	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	21	20	—	0	20	96 %	—	0	0	1	—	—	1
Euroopa kaitseküsimused (teadusuuringud)	330	323	—	7	330	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Euroopa kaitseküsimused (muu kui teadusuuringud)	639	623	—	17	639	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Sõjaväeline liikuvus	227	227	—	—	227	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rubriik 5. „Julgeolek ja kaitse“ kokku	1 741	1 597	—	28	1 625	93 %	—	7	7	109	—	0	109
6 Naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument	12 627	10 833	—	127	10 960	87 %	1 578	89	1 667	—	—	0	0
Euroopa tuumaohutuse rahastamisvahend	40	38	—	0	38	94 %	0	2	2	—	—	—	—
Humanitaarabi rahastamisvahend	2 207	2 168	—	28	2 196	100 %	—	11	11	—	—	0	0
Ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP)	409	352	—	56	408	100 %	—	1	1	0	—	0	0
Ülemeremaad ja -territooriumid (ÜMT)	67	63	—	—	63	94 %	4	—	4	—	—	—	—
Muud meetmed	19	17	—	—	17	94 %	—	0	0	1	—	—	1

(miljonites eurodes)

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Võetud kulukohustused					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	94	92	—	1	93	99 %	—	0	0	0	—	—	0
Ühinemiseelne abi (IPA III)	2 011	1 566	—	30	1 596	79 %	318	97	415	(0)	—	0	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rubriik 6. „Naabrus ja maailm“ kokku	17 474	15 130	—	242	15 372	88 %	1 900	200	2 100	2	—	1	2
7 Töötajate pensionid	2 179	2 173	—	—	2 173	100 %	—	—	—	5	—	—	5
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Parlament	11	11	—	—	11	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Ülemkogu ja nõukogu	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Endiste töötajate pensionid) – komisjon	7	7	—	—	7	98 %	—	—	—	0	—	—	0
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Liidu Kohus	12	12	—	—	12	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Endiste töötajate pensionid) – kontrollikoda	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Ombudsman	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Andmekaitseinspektor	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0
Euroopa koolid	216	197	—	15	212	98 %	—	5	5	0	—	—	0

(miljonites eurodes)

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Võetud kulukohustused					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Koosseisulise personali töötasud	2 561	2 494	—	31	2 526	99 %	—	35	35	1	—	0	1
Koosseisuvälise personali töötasud	312	238	—	33	271	87 %	—	31	31	10	—	0	10
Töötajad – palgad ja toetused	15	15	—	0	15	98 %	—	0	0	0	—	—	0
Töötajad – ajutised toetused	3	3	—	—	3	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Värbamiskulud	27	26	—	1	27	98 %	—	0	0	0	—	—	0
Teenistuse lõpetamine	8	8	—	—	8	99 %	—	—	—	0	—	—	0
Koolituskulud	23	17	—	3	20	87 %	—	3	3	0	—	0	0
Sotsiaalküsimused ja liikuvus	52	24	—	17	41	79 %	—	11	11	0	—	0	0
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia	381	298	—	50	347	91 %	—	34	34	0	—	0	0
Rentimine ja ostud	357	318	—	27	345	97 %	—	12	12	0	—	0	0
Seotud hoonetega	114	86	—	19	105	92 %	—	9	9	0	—	0	0
Turvalisus	75	63	—	6	69	92 %	—	6	6	0	—	0	0
Missioonid ja esindamine	28	24	—	1	25	88 %	—	2	2	1	—	1	2
Kohtumised, komiteed, konverentsid	9	5	—	1	6	66 %	—	2	2	1	—	0	2
Euroopa Liidu Teataja	2	2	—	0	2	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Väljaanded	17	13	—	3	16	93 %	—	1	1	0	—	—	0
Teabe hankimine	4	4	—	0	4	100 %	—	0	0	0	—	0	0

(miljonites eurodes)

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Võetud kulukohustused					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Uuringud ja uurimised	6	5	—	0	5	88 %	—	0	0	1	—	0	1
Üldised seadmed, sõidukid, mööbel	32	24	—	3	27	86 %	—	4	4	0	—	0	0
Välised keeleteenused	41	24	—	10	35	85 %	—	6	6	—	—	—	—
Muud halduskulud	25	18	—	4	22	88 %	—	3	3	0	—	0	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muude institutsioonide halduskulud	4 879	4 171	85	335	4 590	94 %	22	153	175	114	—	1	115
Rubriik 7. „Euroopa avalik haldus“ kokku	11 404	10 286	85	559	10 930	96 %	22	315	337	135	—	2	137
O Innovatsioonifond	3 816	—	—	147	147	4 %	—	3 670	3 670	—	—	—	—
Muud meetmed	106	—	—	52	52	49 %	—	53	53	—	—	—	—
Rubriik O. „Väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku“ kokku	3 922	—	—	199	199	5 %	—	3 723	3 723	—	—	—	—
S Solidaarsus- ja hädaabireserv	844	791	—	—	791	94 %	53	—	53	—	—	—	—
Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond (EGF)	217	24	—	—	24	11 %	—	7	7	173	—	13	186

(miljonites eurodes)

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Võetud kulukohustused					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Brexitiga kohanemise reserv	1 698	407	—	—	407	24 %	1 291	—	1 291	—	—	—	—
RubriikS., „Solidaarsusmehhanismid liidus ja mujal (erivahendid)“ kokku	2 759	1 223	—	—	1 223	44 %	1 343	7	1 350	173	—	13	186
Kokku	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

(¹) See mitmeaastase finantsraamistiku programm hõlmab täiendavat rahastamispaketti taasterahastust „NextGenerationEU“ REACT-EU paketi tarbeks. Vt eelarve täitmise aruannete lisade punkt 1.1 „Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027“. Rubriiki 2 käsitlevas lõigus on esitatud üksikasjalikud andmed selle mitmeaastase finantsraamistiku programmi toetusest REACT-EU paketele.

6.9. MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU ÜKSIKASJAD: MAKSETE ASSIGNEERINGUTE KASUTAMINE

(miljonites eurodes)

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Tehtud maksed					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 Programm „Euroopa horisont“	12 937	8 818	73	997	9 888	76 %	110	2 926	3 036	2	8	4	14
Euratom	444	256	33	13	301	68 %	16	115	130	0	12	—	13
Rahvusvaheline katsetermotuumareaktor (ITER)	659	612	0	1	613	93 %	1	45	46	0	0	—	0

(miljonites eurodes)

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Tehtud maksed					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Muud meetmed	377	—	—	74	74	20 %	—	303	303	—	—	0	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	12	12	—	—	12	98 %	—	—	—	0	—	—	0
InvestEU fond	1 662	938	—	574	1 512	91 %	1	149	150	0	—	0	0
Euroopa ühendamise rahastu, transport	1 398	1 377	1	13	1 391	99 %	1	4	5	2	0	—	2
Euroopa ühendamise rahastu, energeetika	556	540	1	12	552	99 %	1	0	2	1	1	(0)	2
Euroopa ühendamise rahastu, digitaalvaldkond	164	157	1	5	162	99 %	1	1	2	0	0	—	0
Programm „Digitaalne Euroopa“	94	80	0	4	84	89 %	6	0	6	3	0	0	4
Detsentraliseeritud asutused	203	189	—	8	197	97 %	—	5	5	—	—	—	—
Muud meetmed	372	372	—	—	372	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	18	11	0	—	12	66 %	—	—	—	6	—	—	6
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	27	25	—	0	25	90 %	—	0	0	3	—	0	3
Ühtse turu programm	488	413	4	16	432	89 %	8	41	49	6	0	0	7
ELi pettustevastase võitluse programm	17	15	—	0	15	91 %	—	1	1	1	—	—	1
Maksustamisalase koostöö programm	38	35	0	1	37	96 %	0	1	2	0	0	—	0
Tollialane tegevusprogramm	100	92	0	4	97	96 %	0	4	4	0	—	—	0
Detsentraliseeritud asutused	128	118	—	5	123	96 %	—	5	5	0	—	—	0

17.10.2022

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 399/189

(miljonites eurodes)

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Tehtud maksed					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Muud meetmed	7	7	—	0	7	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	9	9	—	—	9	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Euroopa kosmoseprogramm	2 722	2 374	4	195	2 573	95 %	5	143	148	0	0	0	0
Detsentraliseeritud asutused	44	43	—	1	44	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rubriik 1. „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“ kokku	22 478	16 495	115	1 922	18 532	82 %	151	3 744	3 895	25	22	5	51
2 Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF) ⁽¹⁾	47 457	37 374	5	8 034	45 412	96 %	2	2 043	2 044	1	0	(0)	1
Ühtekuuluvusfond	9 852	8 498	2	1 219	9 719	99 %	0	133	133	0	0	0	0
Ühtekuuluvusfondi sissemakse Euroopa ühendamise rahastusse (transport)	1 035	1 022	—	9	1 031	100 %	—	4	4	—	—	—	—
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	3	3	—	—	3	99 %	—	0	0	—	—	—	—
Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ⁽¹⁾	21 280	16 952	4	2 470	19 426	91 %	2	1 849	1 850	2	2	0	4
Toetus Küprose türgi kogukonnale	40	38	0	1	40	98 %	1	0	1	(0)	0	(0)	0
Euroopa taaste- ja vastupidamisrahastu	46 469	79	1	46 375	46 455	100 %	2	11	13	2	0	(0)	2

(miljonites eurodes)

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Tehtud maksed					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Programm „Perikles IV“	0	0	—	0	0	90 %	—	0	0	0	—	—	0
ELi taastekava	5	3	—	—	3	66 %	2	—	2	—	—	—	—
rescEU	204	165	17	15	196	96 %	—	8	8	0	—	0	0
Programm „EL tervise heaks“	66	57	1	4	61	93 %	3	0	4	0	0	0	1
Erakorralise toetuse rahastamisvahend	1 132	314	195	70	579	51 %	—	370	370	—	183	—	183
Detsentraliseeritud asutused	334	316	—	10	326	98 %	—	8	8	0	—	—	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	3	3	—	—	3	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	12	9	—	2	11	93 %	—	—	—	1	—	—	1
Tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm	69	52	1	6	59	85 %	2	6	8	2	1	0	2
Programm „Erasmus+“	2 676	1 981	7	409	2 397	90 %	7	268	276	0	0	2	3
Euroopa solidaarsuskorpus	115	93	2	3	97	84 %	4	14	18	0	0	0	0
Programm „Loov Euroopa“	151	131	2	8	141	93 %	2	8	10	0	0	0	0
Õigusküsimused	42	35	0	0	35	83 %	1	6	7	0	0	0	0
Õiguste ja väärtuste programm	63	59	0	1	61	96 %	1	1	2	0	0	—	0
Detsentraliseeritud asutused	210	203	2	3	208	99 %	—	2	2	—	—	0	0

17.10.2022

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 399/191

(miljonites eurodes)

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Tehtud maksed					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Muud meetmed	8	6	—	0	6	84 %	—	1	1	0	—	—	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	28	28	—	0	28	97 %	—	—	—	1	—	0	1
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	160	157	—	1	158	99 %	—	1	1	1	—	0	1
Rubriik 2. „Ühtekuuluvus, vastupidavus ja väärtused“ kokku	131 414	67 577	239	58 639	126 454	96 %	27	4 733	4 760	10	187	3	200
3 Põllumajandusega seotud tagatised	41 467	39 605	486	669	40 760	98 %	687	2	689	11	7	0	18
Muud loodusvarade ja keskkonnaprogrammid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond	15 168	14 345	2	306	14 652	97 %	0	512	512	4	0	—	4
Merendus- ja kalandusvaldkond	847	693	1	44	739	87 %	1	107	108	1	0	0	1
Kalandusvaldkond (kalandusala partnerlusleping ja piirkondlikud kalandusorganisatsioonid)	150	150	—	—	150	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Detsentraliseeritud asutused	22	21	—	0	21	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	3	3	—	—	3	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Keskkonna ja kliimameetmete programm (LIFE)	449	437	4	2	442	99 %	5	1	6	1	0	0	1
Õiglase ülemineku fond	96	1	—	0	1	1 %	—	94	94	0	—	—	0
Laenurahastu õiglase ülemineku mehhanismi raames	46	—	—	0	0	0 %	—	46	46	—	—	—	—

(miljonites eurodes)

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Tehtud maksed					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Detsentraliseeritud asutused	57	50	—	6	57	99 %	—	0	0	—	—	0	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Rubriik 3. „Loodusvarad ja keskkond“ kokku	58 310	55 312	492	1 027	56 831	97 %	693	762	1 455	17	7	0	24
4 Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond	1 236	1 223	2	3	1 228	99 %	2	5	7	1	0	—	1
Detsentraliseeritud asutused	160	138	—	4	142	89 %	—	18	18	—	—	0	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	0	0	—	—	0	57 %	—	0	0	—	—	—	—
Piirihaldus (Integreeritud Piirihalduse Fond) – piirihaldus- ja viisaküsimused	558	400	1	12	414	74 %	1	142	143	1	1	—	1
Piirihaldus (Integreeritud Piirihalduse Fond) – tolliseadmed	0	—	—	—	—	—	0	—	0	—	—	—	—
Detsentraliseeritud asutused	779	754	—	10	764	98 %	—	16	16	0	—	—	0
Rubriik 4. „Ränne ja piirihaldus“ kokku	2 734	2 515	3	29	2 547	93 %	3	181	184	2	1	0	3
5 Sisejulgeolekufond	169	164	0	2	166	98 %	1	2	3	0	0	—	0
Dekomisjoneerimine	46	46	—	—	46	100 %	—	—	—	0	—	—	0

17.10.2022

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 399/193

(miljonites eurodes)

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Tehtud maksed					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Tuumaohutus ja dekomisjoneerimine	82	76	—	0	76	92 %	2	1	3	4	—	—	4
Detsentraliseeritud asutused	200	193	—	3	196	98 %	—	4	4	—	—	0	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	21	19	—	0	19	91 %	—	0	0	2	—	—	2
Euroopa kaitseküsimused (teadusuuringud)	2	1	—	0	1	43 %	1	—	1	0	—	0	0
Euroopa kaitseküsimused (muu kui teadusuuringud)	199	198	0	0	199	100 %	1	—	1	0	0	0	0
Sõjaväeline liikuvus	2	1	—	—	1	58 %	1	—	1	0	—	—	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	5	5	—	0	5	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Rubriik 5. „Julgeolek ja kaitse“ kokku	726	703	0	4	708	97 %	5	7	12	6	0	0	6
6 Naabrusspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument	6 939	5 690	22	78	5 789	83 %	989	156	1 145	3	2	0	5
Euroopa tuumaohutuse rahastamisvahend	20	16	1	1	17	87 %	1	2	2	0	0	0	0
Humanitaarabi rahastamisvahend	2 473	2 400	5	45	2 451	99 %	6	15	22	0	0	0	0
Ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP)	388	346	0	41	387	100 %	0	1	1	0	—	0	0
Ülemeremaad ja -territooriumid (ÜMT)	8	7	—	—	7	86 %	1	—	1	—	—	—	—

(miljonites eurodes)

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Tehtud maksed					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Muud meetmed	17	17	—	—	17	100 %	—	0	0	0	—	—	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	2	2	—	—	2	99 %	—	—	—	—	—	0	0
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	72	71	—	1	72	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Ühinemiseelne abi (IPA III)	2 338	1 894	6	292	2 192	94 %	11	135	145	0	1	0	1
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rubriik 6. „Naabrus ja maailm“ kokku	12 258	10 443	34	458	10 935	89 %	1 008	308	1 317	3	3	0	6
7 Töötajate pensionid	2 179	2 173	—	—	2 173	100 %	—	—	—	5	—	—	5
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Parlament	11	11	—	—	11	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Ülemkogu ja nõukogu	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Endiste töötajate pensionid) – komisjon	7	7	—	—	7	98 %	—	—	—	0	—	—	0
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Liidu Kohus	12	12	—	—	12	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Endiste töötajate pensionid) – kontrollikoda	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Ombudsman	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Andmekaitseinspektor	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0

17.10.2022

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 399/195

(miljonites eurodes)

Programm	Olemas-olevad assigneeringud kokku	Tehtud maksed					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Euroopa koolid	217	196	1	13	210	97 %	0	6	7	0	—	—	0
Koosseisulise personali töötasud	2 561	2 494	—	31	2 526	99 %	0	35	35	1	0	0	1
Koosseisuvälise personali töötasud	350	200	32	32	264	75 %	38	32	70	10	6	0	16
Töötajad – palgad ja toetused	15	13	0	0	13	83 %	2	0	2	0	0	—	0
Töötajad – ajutised toetused	3	3	—	—	3	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Värbamiskulud	31	24	2	0	27	88 %	2	1	2	0	1	—	1
Teenistuse lõpetamine	8	8	—	—	8	99 %	—	—	—	0	—	—	0
Koolituskulud	34	6	10	2	17	51 %	11	4	15	0	2	0	2
Sotsiaalküsimused ja liikuvus	64	15	10	11	36	56 %	8	18	26	0	2	0	2
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia	523	155	139	30	323	62 %	143	54	197	0	2	0	2
Rentimine ja ostud	361	300	5	26	331	92 %	18	12	30	0	0	0	0
Seotud hoonetega	165	47	50	7	104	63 %	39	20	60	0	1	0	2
Turvalisus	100	36	25	2	62	61 %	28	10	37	0	1	0	1
Missioonid ja esindamine	35	12	1	0	14	39 %	11	2	13	1	6	1	8
Kohtumised, komiteed, konverentsid	16	1	1	1	3	17 %	3	2	6	1	6	1	7
Euroopa Liidu Teataja	3	2	1	0	3	79 %	1	—	1	—	0	—	0

(miljonites eurodes)

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Tehtud maksed					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Väljaanded	24	7	6	1	15	62 %	6	2	9	0	0	—	0
Teabe hankimine	5	2	1	0	4	68 %	2	0	2	0	0	0	0
Uuringud ja uurimised	17	1	11	—	12	70 %	4	0	4	1	0	0	1
Üldised seadmed, sõidukid, mööbel	48	13	15	2	30	63 %	11	6	17	0	1	0	1
Välised keeleteenused	44	21	3	10	33	75 %	4	7	11	—	0	—	0
Muud halduskulud	33	12	7	3	22	65 %	6	4	11	0	1	0	1
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	1	1	0	—	1	98 %	—	—	—	0	0	—	0
Muude institutsioonide halduskulud	5 492	3 537	618	281	4 436	81 %	653	205	858	117	77	3	198
Rubriik 7. „Euroopa avalik haldus“ kokku	12 368	9 316	938	452	10 705	87 %	991	422	1 412	138	108	5	251
O Innovatsioonifond	3 819	—	—	11	11	0 %	—	3 808	3 808	—	—	—	—
Muud meetmed	112	—	—	50	50	45 %	—	62	62	—	—	—	—
Rubriik O. „Väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku“ kokku	3 931	—	—	61	61	2 %	—	3 870	3 870	—	—	—	—
S Solidaarsus- ja hädaabireserv	866	791	—	—	791	91 %	75	—	75	—	—	—	—
Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond (EGF)	30	10	0	14	24	81 %	—	5	5	—	—	—	—

(miljonites eurodes)

Programm	Olemasolevad assigneeringud kokku	Tehtud maksed					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Brexitiga kohanemise reserv	1 698	407	—	—	407	24 %	1 291	—	1 291	—	—	—	—
RubriikS., „Solidaarsusmehhanismid liidus ja mujal (erivahendid)“ kokku	2 593	1 208	0	14	1 223	47 %	1 365	5	1 371	—	—	—	—
Kokku	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

(¹) See mitmeaastase finantsraamistiku programm hõlmab täiendavat rahastamispaketti taasterahastust „NextGenerationEU“ REACT-EU paketi tarbeks. Vt eelarve täitmise aruannete lisade punkt 1.1 „Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027“. Rubriiki 2 käsitlevas lõigus on esitatud üksikasjalikud andmed selle mitmeaastase finantsraamistiku programmi toetusest REACT-EU paketele.

6.10. MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU ÜSIKASJAD: TÄITMATA KULUKOHUSTUSTE MUUTUSED

(miljonites eurodes)

Programm	Täitmata kulukohustused eelneva eelarveaasta lõpus				Eelarveaasta kulukohustused				Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga kokku
	Eelnevast eelarveaastast üle kantud kulukohustused	Vabastamised/ ümberhindlused/ tühistamised	Maksed	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	Eelarveaasta jooksul võetud kulukohustused	Maksed	Kulukohustuste tühistamine, mida ei saa üle kanda	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
1 Programm „Euroopa horisont“	24 186	(608)	(8 526)	15 052	13 897	(1 361)	(17)	12 519	27 571
Euratom	338	(7)	(98)	233	288	(203)	(0)	85	317
Rahvusvaheline katsetermotuumareaktor (ITER)	1 062	(0)	(350)	712	865	(263)	(0)	601	1 313

(miljonites eurodes)

Programm	Täitmata kulukohustused eelneva eelarveaasta lõpus				Eelarveaasta kulukohustused				Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga kokku
	Eelnevast eelarveaastast üle kantud kulukohustused	Vabastamised/ümberhindlused/ tühistamised	Maksed	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	Eelarveaasta jooksul võetud kulukohustused	Maksed	Kulukohustuste tühistamine, mida ei saa üle kanda	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Muud meetmed	109	(11)	(40)	58	82	(34)	—	48	106
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	26	(2)	(12)	12	10	(0)	—	10	22
InvestEU fond	2 753	(20)	(923)	1 810	2 833	(590)	—	2 243	4 053
Euroopa ühendamise rahastu, transport	6 807	(39)	(1 380)	5 388	1 806	(11)	—	1 795	7 183
Euroopa ühendamise rahastu, energeetika	3 692	(25)	(552)	3 115	789	(0)	—	789	3 904
Euroopa ühendamise rahastu, digitaalvaldkond	328	(8)	(160)	161	277	(2)	—	275	436
Programm „Digitaalne Euroopa“	65	(1)	(58)	6	1 160	(26)	—	1 133	1 140
Detsentraliseeritud asutused	36	(0)	(36)	—	197	(162)	—	36	36
Muud meetmed	—	—	—	—	372	(372)	—	—	—
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	45	(0)	(10)	35	18	(1)	—	17	52
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	36	(1)	(20)	15	31	(5)	—	26	41
Ühtse turu programm	827	(45)	(344)	438	600	(88)	—	512	950
ELi pettustevastase võitluse programm	28	(4)	(13)	11	24	(3)	—	21	33
Maksustamisalase koostöö programm	36	(1)	(26)	8	35	(10)	—	25	33
Tollialane tegevusprogramm	95	(2)	(75)	18	126	(22)	—	104	122
Detsentraliseeritud asutused	0	(0)	—	—	123	(123)	—	—	—
Muud meetmed	4	(0)	(4)	0	9	(3)	—	5	6
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	22	(2)	(9)	11	5	(0)	—	4	16

17.10.2022

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 399/199

(miljonites eurodes)

Programm	Täitmata kulukohustused eelneva eelarveaasta lõpus				Eelarveaasta kulukohustused				Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga kokku
	Eelnevast eelarveaastast üle kantud kulukohustused	Vabastamised/ ümberhindlused/ tühistamised	Maksed	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	Eelarveaasta jooksul võetud kulukohustused	Maksed	Kulukohustuste tühistamine, mida ei saa üle kanda	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Euroopa kosmoseprogramm	1 865	(2)	(996)	867	2 079	(1 577)	—	502	1 369
Detsentraliseeritud asutused	2	—	(2)	—	57	(42)	—	15	15
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rubriik 1. „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“ kokku	42 361	(777)	(13 632)	27 951	25 683	(4 900)	(17)	20 766	48 717
2 Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF)*	101 349	(53)	(40 365)	60 931	28 266	(5 047)	(0)	23 219	84 149
Ühtekuuluvusfond	26 838	(42)	(9 714)	17 083	1 323	(4)	(0)	1 319	18 402
Ühtekuuluvusfondi sissemakse Euroopa ühendamise rahastusse (transport)	6 635	(21)	(1 020)	5 594	1 442	(11)	—	1 431	7 026
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	9	(1)	(3)	5	—	—	—	—	5
Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) (!)	45 252	(7)	(17 325)	27 921	17 437	(2 101)	—	15 336	43 257
Toetus Küprose türgi kogukonnale	129	(5)	(36)	88	33	(4)	(0)	29	117
Euroopa taaste- ja vastupidavusraha	108	(2)	(54)	52	98 150	(46 401)	—	51 749	51 801
Programmi „Perikles IV“	1	(0)	—	0	1	(0)	—	0	1
ELi taastekava	—	—	—	—	5	(3)	—	2	2
resCEU	464	(7)	(149)	308	336	(47)	—	288	596
Programmi „EL tervise heaks“	144	(9)	(49)	86	338	(12)	—	327	412
Erakorralise toetuse rahastamisvahend	469	—	(375)	94	301	(204)	—	97	191
Detsentraliseeritud asutused	11	(0)	—	11	335	(326)	—	9	20

(miljonites eurodes)

Programm	Täitmata kulukohustused eelneva eelarveaasta lõpus				Eelarveaasta kulukohustused				Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga kokku
	Eelnevast eelarveaastast üle kantud kulukohustused	Vabastamised/ümberhindlused/ tühistamised	Maksed	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	Eelarveaasta jooksul võetud kulukohustused	Maksed	Kulukohustuste tühistamine, mida ei saa üle kanda	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	4	(0)	(3)	1	—	—	—	—	1
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	9	(1)	(7)	1	12	(4)	—	8	9
Tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm	165	(14)	(58)	93	95	(1)	—	94	187
Programm „Erasmus+“	1 346	(16)	(531)	798	2 832	(1 866)	—	966	1 765
Euroopa solidaarsuskorpus	113	(4)	(22)	87	136	(75)	—	61	148
Programm „Loov Euroopa“	236	(11)	(80)	145	316	(60)	—	255	400
Õigusküsimused	64	(1)	(14)	49	47	(21)	—	26	75
Õiguste ja väärtuste programm	121	(4)	(41)	76	100	(20)	—	80	156
Detsentraliseeritud asutused	18	(0)	(4)	13	223	(204)	—	19	33
Muud meetmed	11	(0)	(6)	4	6	(0)	—	6	10
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	87	(5)	(26)	56	30	(1)	—	28	85
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	165	(2)	(104)	59	182	(54)	—	128	187
Rubriik 2. „Ühtekuuluvus, vastupidavus ja väärtused“ kokku	183 747	(205)	(69 986)	113 555	151 947	(56 468)	(1)	95 478	209 033
3 Põllumajandusega seotud tagatised	286	(10)	(76)	200	40 818	(40 685)	—	133	333
Muud loodusvarade ja keskkonnaprogrammid	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond	35 164	(2)	(14 023)	21 139	17 705	(630)	(0)	17 075	38 215
Merendus- ja kalandusvaldkond	3 459	(15)	(727)	2 716	217	(11)	(0)	206	2 922

17.10.2022

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 399/201

(miljonites eurodes)

Programm	Täitmata kulukohustused eelneva eelarveaasta lõpus				Eelarveaasta kulukohustused				Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga kokku
	Eelnevast eelarveaastast üle kantud kulukohustused	Vabastamised/ ümberhindlused/ tühistamised	Maksed	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	Eelarveaasta jooksul võetud kulukohustused	Maksed	Kulukohustuste tühistamine, mida ei saa üle kanda	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Kalandusvaldkond (kalandusalane partnerlusleping ja piirkondlikud kalandusorganisatsioonid)	21	—	(12)	9	152	(137)	—	14	23
Detsentraliseeritud asutused	—	—	—	—	21	(21)	—	—	—
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	12	(0)	(3)	9	—	—	—	—	9
Keskonna ja kliimameetmete programm (LIFE)	1 888	(34)	(419)	1 435	741	(23)	—	718	2 154
Õiglase ülemineku fond	—	—	—	—	9	(1)	—	8	8
Laenurahastu õiglase ülemineku mehhanismi raames	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
Detsentraliseeritud asutused	3	—	(3)	—	57	(54)	—	3	3
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	26	—	(5)	21	4	(1)	—	3	24
Rubriik 3. „Loodusvarad ja keskkond“ kokku	40 860	(61)	(15 269)	25 530	59 723	(41 562)	(0)	18 161	43 691
4 Varjupaiga-, Rände- ja Integratsiooni-fond	3 122	(30)	(1 182)	1 909	499	(45)	—	453	2 363
Detsentraliseeritud asutused	20	—	—	20	142	(142)	—	—	20
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	0	—	(0)	0	—	—	—	—	0
Piirihaldus (Integreeritud Piirihalduse Fond) – piirihaldus- ja viisaküsimused	1 436	(37)	(413)	985	156	(0)	—	155	1 141
Piirihaldus (Integreeritud Piirihalduse Fond) – tolliseadmed	—	—	—	—	135	—	—	135	135

(miljonites eurodes)

Programm	Täitmata kulukohustused eelneva eelarveaasta lõpus				Eelarveaasta kulukohustused				Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga kokku
	Eelnevast eelarveaastast üle kantud kulukohustused	Vabastamised/ümberhindlused/ tühistamised	Maksed	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	Eelarveaasta jooksul võetud kulukohustused	Maksed	Kulukohustuste tühistamine, mida ei saa üle kanda	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Detsentraliseeritud asutused	372	—	(208)	164	712	(555)	—	157	321
Rubriik 4. „Ränne ja piirihaldus“ kokku	4 950	(68)	(1 804)	3 078	1 644	(743)	—	901	3 980
5 Sisejulgeolekufond	471	(16)	(166)	290	71	(0)	—	71	360
Dekomisjoneerimine	351	(0)	(46)	305	73	—	—	73	377
Tuumaohutus ja dekomisjoneerimine	324	(3)	(70)	251	69	(6)	—	64	315
Detsentraliseeritud asutused	0	(0)	—	0	196	(196)	—	—	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	2	—	(1)	1	—	—	—	—	1
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	26	(3)	(14)	9	20	(5)	—	15	24
Euroopa kaitseküsimused (teadusuuringud)	—	—	—	—	330	(1)	(0)	329	329
Euroopa kaitseküsimused (muu kui teadusuuringud)	322	(0)	(198)	124	639	(1)	—	639	762
Sõjaväeline liikuvus	—	—	—	—	227	(1)	—	226	226
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	7	(0)	(5)	2	—	—	—	—	2
Rubriik 5. „Julgeolek ja kaitse“ kokku	1 503	(23)	(498)	981	1 625	(209)	(0)	1 415	2 397
6 Naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument	18 739	(456)	(4 511)	13 772	10 960	(1 278)	—	9 682	23 453
Euroopa tuumaohutuse rahastamisvahend	117	(9)	(16)	91	38	(1)	—	37	128
Humanitaarabi rahastamisvahend	1 354	(16)	(1 058)	280	2 196	(1 393)	(0)	804	1 084

(miljonites eurodes)

Programm	Täitmata kulukohustused eelneva eelarveaasta lõpus				Eelarveaasta kulukohustused				Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga kokku
	Eelnevast eelarveaastast üle kantud kulukohustused	Vabastamised/ ümberhindlused/ tühistamised	Maksed	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	Eelarveaasta jooksul võetud kulukohustused	Maksed	Kulukohustuste tühistamine, mida ei saa üle kanda	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP)	160	(3)	(86)	70	408	(301)	—	107	178
Ülemeremaad ja -territooriumid (ÜMT)	9	—	(6)	3	63	(1)	—	63	65
Muud meetmed	1	(0)	(0)	0	17	(17)	—	0	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	4	(0)	(2)	2	—	—	—	—	2
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	153	(20)	(47)	86	93	(25)	—	68	154
Ühinemiseelne abi (IPA III)	8 249	(182)	(2 093)	5 974	1 596	(99)	—	1 497	7 471
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	0	(0)	—	—	—	—	—	—	—
Rubriik 6. „Naabrus ja maailm“ kokku	28 785	(687)	(7 821)	20 278	15 372	(3 115)	(0)	12 257	32 535
7 Töötajate pensionid	—	—	—	—	2 173	(2 173)	—	—	—
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Parlament	—	—	—	—	11	(11)	—	—	—
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Ülemkogu ja nõukogu	—	—	—	—	1	(1)	—	—	—
(Endiste töötajate pensionid) – komisjon	—	—	—	—	7	(7)	—	—	—
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Liidu Kohus	—	—	—	—	12	(12)	—	—	—
(Endiste töötajate pensionid) – kontrollikoda	—	—	—	—	5	(5)	—	—	—
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Ombudsman	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Andmekaitseinspektor	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
Euroopa koolid	1	—	(1)	—	212	(210)	—	2	2

(miljonites eurodes)

Programm	Täitmata kulukohustused eelneva eelarveaasta lõpus				Eelarveaasta kulukohustused				Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga kokku
	Eelnevast eelarveaastast üle kantud kulukohustused	Vabastamised/ümberhindlused/ tühistamised	Maksed	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	Eelarveaasta jooksul võetud kulukohustused	Maksed	Kulukohustuste tühistamine, mida ei saa üle kanda	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Koosseisulise personali töötasud	0	(0)	—	—	2 526	(2 526)	(0)	0	0
Koosseisuvälise personali töötasud	38	(6)	(32)	—	271	(232)	(0)	39	39
Töötajad – palgad ja toetused	0	(0)	(0)	—	15	(13)	—	2	2
Töötajad – ajutised toetused	—	—	—	—	3	(3)	—	—	—
Värbamiskulud	3	(1)	(2)	—	27	(25)	—	2	2
Teenistuse lõpetamine	—	—	—	—	8	(8)	—	—	—
Koolituskulud	11	(2)	(10)	—	20	(7)	—	12	12
Sotsiaalküsimused ja liikuvus	14	(4)	(10)	0	41	(26)	—	15	15
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia	142	(2)	(139)	—	347	(184)	—	163	163
Rentimine ja ostud	5	(0)	(5)	—	345	(327)	—	18	18
Seotud hoonetega	51	(1)	(50)	—	105	(54)	—	51	51
Turvalisus	26	(1)	(25)	—	69	(37)	—	32	32
Missioonid ja esindamine	7	(6)	(1)	—	25	(13)	—	12	12
Kohtumised, komiteed, konverentsid	6	(6)	(1)	—	6	(2)	—	4	4
Euroopa Liidu Teataja	1	(0)	(1)	—	2	(2)	—	1	1
Väljaanded	7	(0)	(6)	—	16	(9)	—	7	7
Teabe hankimine	1	(0)	(1)	—	4	(2)	—	2	2
Uuringud ja uurimised	11	(0)	(11)	—	5	(1)	—	4	4
Üldised seadmed, sõidukid, mööbel	16	(1)	(15)	—	27	(15)	—	13	13
Välised keeleteenused	3	(0)	(3)	—	35	(30)	—	4	4

17.10.2022

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 399/205

(miljonites eurodes)

Programm	Täitmata kulukohustused eelneva eelarveaasta lõpus				Eelarveaasta kulukohustused				Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga kokku
	Eelnevast eelarveaastast üle kantud kulukohustused	Vabastamised/ümberhindlused/ tühistamised	Maksed	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	Eelarveaasta jooksul võetud kulukohustused	Maksed	Kulukohustuste tühistamine, mida ei saa üle kanda	Täitmata kulukohustused aasta lõpu seisuga	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Muud halduskulud	8	(1)	(7)	—	22	(14)	—	8	8
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	2	(0)	(1)	0	—	—	—	—	0
Muude institutsioonide halduskulud	627	(92)	(535)	—	4 590	(3 901)	(6)	684	684
Rubriik 7. „Euroopa avalik haldus“ kokku	981	(124)	(857)	0	10 930	(9 848)	(6)	1 075	1 076
O Innovatsioonifond	4	(1)	(3)	0	147	(9)	—	138	138
Muud meetmed	7	(1)	(0)	6	52	(50)	—	2	8
Rubriik O. „Väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku“ kokku	11	(2)	(3)	6	199	(58)	—	140	147
S Solidaarsus- ja hädaabireserv	—	—	—	—	791	(791)	—	—	—
Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond (EGF)	0	—	(0)	—	24	(24)	—	—	—
Brexitiga kohanemise reserv	—	—	—	—	407	(407)	—	—	—
Rubriik S. „Solidaarsusmehhanismid liidus ja mujal (erivahendid)“ kokku	0	—	(0)	—	1 223	(1 223)	—	—	—
Kokku	303 197	(1 946)	(109 870)	191 381	268 345	(118 126)	(24)	150 194	341 575

(¹) See mitmeaastase finantsraamistiku programm hõlmab täiendavat rahastamispaketti taasterahastust „NextGenerationEU“ REACT-EU paketi tarbeks. Vt eelarve täitmise aruannete lisade punkt 1.1 „Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027“. Rubriiki 2 käsitlevas lõigus on esitatud üksikasjalikud andmed selle mitmeaastase finantsraamistiku programmi toetusest REACT-EU paketele.

6.11. MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU ÜSIKASJAD: TÄITMATA KULUKOHUSTUSED NENDE TEKKIMISE AASTATE LÕIKES

(miljonites eurodes)

Programm	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kokku
1 Programm „Euroopa horisont“	355	381	663	1 173	2 129	3 710	6 279	12 881	27 571
Euratom	8	16	6	5	32	57	109	85	317
Rahvusvaheline katsetermotuumareaktor (ITER)	—	—	—	—	6	369	336	601	1 313
Muud meetmed	0	2	1	4	11	13	28	48	106
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	0	0	2	6	4	10	22
InvestEU fond	141	20	144	195	207	444	659	2 243	4 053
Euroopa ühendamise rahastu, transport	6	6	170	166	635	2 162	2 244	1 795	7 183
Euroopa ühendamise rahastu, energeetika	46	60	23	446	460	938	1 132	800	3 904
Euroopa ühendamise rahastu, digitaalvaldkond	0	5	2	9	42	37	67	275	436
Programm „Digitaalne Euroopa“	—	—	0	0	0	1	5	1 133	1 140
Detsentraliseeritud asutused	—	—	—	—	—	—	—	36	36
Muud meetmed	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	0	1	5	28	17	52
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	—	—	0	0	1	4	9	26	41
Ühtse turu programm	21	8	10	24	44	117	213	512	950
ELi pettustevastase võitluse programm	—	0	—	0	1	3	7	21	33
Maksustamisalase koostöö programm	—	—	—	—	1	1	6	25	33
Tollialane tegevusprogramm	—	0	0	0	1	5	11	104	122
Detsentraliseeritud asutused	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muud meetmed	—	—	—	—	—	0	0	5	6
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	0	3	3	6	4	16

(miljonites eurodes)

Programm	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kokku
Euroopa kosmoseprogramm	0	0	1	2	57	139	668	502	1 369
Detsentraliseeritud asutused	—	—	—	—	—	—	—	15	15
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rubriik 1. „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“ kokku	579	497	1 020	2 025	3 632	8 014	11 812	21 138	48 717
2 Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF)	1 822	61	76	4 266	9 416	18 213	27 076	23 219	84 149
Ühtekuuluvusfond	172	11	0	1 422	2 787	5 051	7 639	1 319	18 402
Ühtekuuluvusfondi sissemakse Euroopa ühendamise rahastusse (transport)	120	225	498	759	917	1 376	1 700	1 431	7 026
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	1	1	—	3	—	5
Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+)	423	93	299	2 125	3 617	7 981	13 382	15 336	43 257
Toetus Küprose türgi kogukonnale	4	4	22	8	9	15	26	29	117
Euroopa taaste- ja vastupidavusrahastu	—	—	—	0	2	14	35	51 749	51 801
Programm „Perikles IV“	—	—	—	—	—	0	0	0	1
ELi taastekava	—	—	—	—	—	—	—	2	2
rescEU	—	—	0	1	6	30	271	288	596
Programm „EL tervise heaks“	0	3	2	9	12	25	36	327	412
Erakorralise toetuse rahastamisvahend	—	—	—	—	—	—	49	142	191
Detsentraliseeritud asutused	—	—	—	1	4	1	4	9	20
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	0	0	1	—	0	0	—	—	1
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	—	—	—	0	—	0	1	8	9
Tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm	1	0	1	2	7	29	52	94	187
Programm „Erasmus+“	1	1	3	22	78	179	516	966	1 765
Euroopa solidaarsuskorpus	2	—	—	1	11	33	41	61	148

(miljonites eurodes)

Programm	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kokku
Programm „Loov Euroopa“	—	—	—	4	11	38	92	255	400
Õigusküsimused	—	4	6	8	8	10	13	26	75
Õiguste ja väärtuste programm	0	2	5	6	11	20	33	80	156
Detsentraliseeritud asutused	—	—	—	—	—	—	3	30	33
Muud meetmed	—	0	—	—	0	0	4	6	10
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	0	0	3	10	43	28	85
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	0	0	0	2	6	13	37	129	187
Rubriik 2. „Ühtekuuluvus, vastupidavus ja väärtused“ kokku	2 546	404	911	8 637	16 907	33 036	51 058	95 534	209 033
3 Põllumajandusega seotud tagatised	—	—	—	2	25	83	91	133	333
Muud loodusvarade ja keskkonnaprogrammid	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond	198	1 134	1 042	794	1 416	5 874	10 682	17 075	38 215
Merendus- ja kalandusvaldkond	56	1	1	144	648	958	909	206	2 922
Kalandusvaldkond (kalandusalane partnerlusleping ja piirkondlikud kalandusorganisatsioonid)	—	—	—	1	1	—	7	14	23
Detsentraliseeritud asutused	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	0	—	—	—	2	5	2	—	9
Keskkonna ja kliimameetmete programm (LIFE)	74	86	85	124	391	310	365	718	2 154
Õiglase ülemineku fond	—	—	—	—	—	—	—	8	8
Laenurahastu õiglase ülemineku mehhanismi raames	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Detsentraliseeritud asutused	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	0	—	0	0	3	2	15	3	24
Rubriik 3. „Loodusvarad ja keskkond“ kokku	328	1 222	1 128	1 065	2 486	7 231	12 071	18 161	43 691

(miljonites eurodes)

Programm	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kokku
4 Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond	0	1	52	168	371	488	827	456	2 363
Detsentraliseeritud asutused	—	—	—	—	—	—	20	—	20
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	0	—	—	—	—	—	—	—	0
Piirihaldus (Integreeritud Piirihalduse Fond) – piirihaldus- ja viisaküsimused	17	1	13	27	146	377	404	155	1 141
Piirihaldus (Integreeritud Piirihalduse Fond) – tolliseadmed	—	—	—	—	—	—	—	135	135
Detsentraliseeritud asutused	—	—	—	—	—	—	164	157	321
Rubriik 4. „Ränne ja piirihaldus“ kokku	17	2	66	195	517	865	1 414	904	3 980
5 Sisejulgeolekufond	2	1	1	37	49	73	126	71	360
Dekomisjoneerimine	1	1	45	63	64	64	66	73	377
Tuumaohutus ja dekomisjoneerimine	34	1	1	29	44	50	93	64	315
Detsentraliseeritud asutused	—	—	—	—	—	—	0	—	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	—	0	0	1	1	1	6	15	24
Euroopa kaitseküsimused (teadusuuringud)	—	—	—	—	—	—	—	329	329
Euroopa kaitseküsimused (muu kui teadusuuringud)	—	—	—	—	—	51	72	639	762
Sõjaväeline liikuvus	—	—	—	—	—	—	—	226	226
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	0	1	—	—	2
Rubriik 5. „Julgeolek ja kaitse“ kokku	37	4	47	129	159	241	364	1 415	2 397

(miljonites eurodes)

Programm	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kokku
6 Naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument	875	446	860	1 480	2 374	3 267	4 466	9 684	23 453
Euroopa tuumaohutuse rahastamisvahend	1	5	7	11	23	17	27	37	128
Humanitaarabi rahastamisvahend	—	0	0	1	6	75	198	804	1 084
Ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP)	0	—	1	2	4	35	28	107	178
Ülemeremaad ja -territooriumid (ÜMT)	—	—	—	—	—	3	—	63	65
Muud meetmed	—	—	—	—	0	—	—	0	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	1	0	0	0	0	0	—	—	2
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	0	0	3	5	5	22	51	68	154
Ühinemiseelne abi (IPA III)	381	191	315	639	1 044	2 073	1 272	1 556	7 471
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rubriik 6. „Naabrus ja maailm“ kokku	1 258	642	1 185	2 139	3 458	5 493	6 041	12 319	32 535
7 Töötajate pensionid	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Parlament	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Ülemkogu ja nõukogu	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Endiste töötajate pensionid) – komisjon	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Liidu Kohus	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Endiste töötajate pensionid) – kontrollikoda	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Ombudsman	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Andmekaitseinspektor	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Euroopa koolid	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Kooseisulise personali töötasud	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Kooseisuvälise personali töötasud	—	—	—	—	—	—	—	39	39
Töötajad – palgad ja toetused	—	—	—	—	—	—	—	2	2

(miljonites eurodes)

Programm	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kokku
Töötajad – ajutised toetused	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Värbamiskulud	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Teenistuse lõpetamine	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Koolituskulud	—	—	—	—	—	—	—	12	12
Sotsiaalküsimused ja liikuvus	—	—	—	—	—	0	0	15	15
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia	—	—	—	—	—	—	—	163	163
Rentimine ja ostud	—	—	—	—	—	—	—	18	18
Seotud hoonetega	—	—	—	—	—	—	—	51	51
Turvalisus	—	—	—	—	—	—	—	32	32
Missioonid ja esindamine	—	—	—	—	—	—	—	12	12
Kohtumised, komiteed, konverentsid	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Euroopa Liidu Teataja	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Väljaanded	—	—	—	—	—	—	—	7	7
Teabe hankimine	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Uuringud ja uurimised	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Üldised seadmed, sõidukid, mööbel	—	—	—	—	—	—	—	13	13
Välised keeleteenused	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Muud halduskulud	—	—	—	—	—	—	—	8	8
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	—	—	—	0	—	0	—	—	0
Muude institutsioonide halduskulud	0	0	0	0	0	0	0	684	684
Rubriik 7. „Euroopa avalik haldus“ kokku	—	—	—	0	—	0	0	1 075	1 076
O Innovatsioonifond	—	—	—	—	—	—	0	138	138
Muud meetmed	—	—	—	—	—	1	5	2	8
Rubriik O. „Väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku“ kokku	—	—	—	—	—	1	6	140	147

(miljonites eurodes)

Programm	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Kokku
S Solidaarsus- ja hädaabireserv	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond (EGF)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brexitiga kohanemise reserv	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rubriik S. „Solidaarsusmehhanismid liidus ja mujal (erivahendid)“ kokku	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku	4 765	2 771	4 357	14 190	27 158	54 881	82 766	150 687	341 575

Uue komisjoni moodustamisega kaasnes teenuste sisemine ümberkorraldamine. Seotud tehingute ümberpaigutamise tulemusel toimus täitmata kulukohustuste summa üleviimine aastate lõikes. Täitmata kulukohustuste kogusumma ei ole muutunud.

6.12. MITMEAASTASE FINANTSRAAMISTIKU ÜSIKASJAD: TÄITMATA KULUKOHUSTUSED ASSIGNEERINGUTE LIIGI KAUPA

(miljonites eurodes)

Rubriik	Eelarve assigneeringutest					Sihtotstarbelise tulu assigneeringutest					Täitmata kulukohustused 2021. aasta lõpu seisuga kokku
	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan- dused	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan- dused	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
1 Programm „Euroopa horisont“	20 834	(427)	11 414	8 972	22 848	3 353	(198)	2 484	915	4 723	27 571
Euratom	276	(4)	277	288	261	62	(4)	11	13	57	317
Rahvusvaheline katsetermotuumareaktor (ITER)	1 017	(0)	864	612	1 268	45	—	1	1	45	1 313
Muud meetmed	0	0	—	—	—	109	(11)	82	74	106	106
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	26	(2)	10	12	22	0	0	0	0	0	22
InvestEU fond	2 332	(20)	657	962	2 006	421	—	2 176	550	2 048	4 053

(miljonites eurodes)

Rubriik	Eelarve assigneeringutest					Sihtotstarbelise tulu assigneeringutest					Täitmata kulukohustused 2021. aasta lõpu seisuga kokku
	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan-	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan-	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Euroopa ühendamise rahastu, transport	6 674	(38)	1 786	1 371	7 050	133	(1)	20	20	132	7 183
Euroopa ühendamise rahastu, energetika	3 644	(25)	784	551	3 852	48	—	5	1	52	3 904
Euroopa ühendamise rahastu, digitaalvaldkond	321	(7)	277	158	433	7	(0)	0	4	3	436
Programm „Digitaalne Euroopa“	63	(1)	1 129	82	1 109	2	(0)	31	2	30	1 140
Detsentraliseeritud asutused	35	—	189	189	36	1	(0)	8	9	—	36
Muud meetmed	—	—	372	372	—	0	0	0	0	0	—
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	45	(0)	18	12	52	0	0	0	0	0	52
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	34	(1)	25	22	36	2	(0)	6	3	5	41
Ühtse turu programm	805	(44)	582	420	924	22	(1)	17	12	26	950
ELi pettustevastase võitluse programm	28	(4)	24	15	33	0	(0)	—	0	0	33
Maksustamisalase koostöö programm	31	(1)	35	33	31	5	(0)	0	3	2	33
Tollialane tegevusprogramm	86	(2)	126	90	121	8	(0)	0	7	1	122
Detsentraliseeritud asutused	0	(0)	118	118	—	—	—	5	5	—	—
Muud meetmed	4	(0)	9	7	6	0	(0)	0	0	0	6
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	22	(2)	5	9	16	0	0	0	0	0	16
Euroopa kosmoseprogramm	1 610	(1)	1 977	2 363	1 222	255	(0)	102	210	147	1 369

(miljonites eurodes)

Rubriik	Eelarve assigneeringutest					Sihtotstarbelise tulu assigneeringutest					Täitmata kulukohustused 2021. aasta lõpu seisuga kokku
	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan- dused	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan- dused	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Detsentraliseeritud asutused	2	—	56	43	15	—	—	1	1	—	15
Rubriik 1. „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“ kokku	37 889	(580)	20 733	16 702	41 340	4 472	(215)	4 950	1 830	7 377	48 717
2 Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF)	88 758	(53)	238	39 843	49 100	12 591	(0)	28 028	5 569	35 049	84 149
Ühtekuuluvusfond	22 668	(42)	16	9 222	13 421	4 170	(0)	1 307	496	4 981	18 402
Ühtekuuluvusfondi sissemakse Euroopa ühendamise rahastusse (transport)	6 632	(21)	1 442	1 031	7 023	3	—	0	0	3	7 026
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	9	(1)	—	3	5	0	0	0	0	0	5
Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+)	38 950	(7)	63	17 076	21 930	6 302	—	17 374	2 350	21 326	43 257
Toetus Küprose türgi kogukonnale	126	(5)	32	40	113	3	(0)	1	0	4	117
Euroopa taaste- ja vastupidavusraha	108	(2)	116	80	141	0	—	98 034	46 375	51 660	51 801
Programm „Perikles IV“	1	(0)	1	0	1	—	—	0	—	0	1
ELi taastekava	—	—	5	3	2	0	0	0	0	0	2
rescEU	448	(7)	183	191	432	17	(0)	153	5	164	596
Programm „EL tervise heaks“	141	(9)	329	59	402	2	(0)	9	2	10	412
Erakorralise toetuse rahastamisvahend	469	0	232	509	191	0	—	70	70	0	191
Detsentraliseeritud asutused	11	(0)	324	316	19	—	—	10	10	0	20
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	4	(0)	—	3	1	0	0	0	0	0	1

(miljonites eurodes)

Rubriik	Eelarve assigneeringutest					Sihtotstarbelise tulu assigneeringutest					Täitmata kulukohustused 2021. aasta lõpu seisuga kokku
	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan-	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan-	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	8	(1)	11	10	9	0	—	1	1	0	9
Tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm	160	(12)	89	57	180	4	(2)	6	2	7	187
Programm „Erasmus+“	990	(13)	2 663	2 114	1 526	356	(4)	169	283	239	1 765
Euroopa solidaarsuskorpus	107	(4)	136	95	144	5	(0)	0	2	4	148
Programm „Loov Euroopa“	227	(10)	306	137	386	9	(1)	9	4	14	400
Õigusküsimused	63	(1)	47	35	74	0	(0)	1	0	0	75
Õiguste ja väärtuste programm	120	(4)	99	60	156	1	(0)	1	1	1	156
Detsentraliseeritud asutused	17	(0)	220	206	31	1	(0)	3	2	1	33
Muud meetmed	10	(0)	6	6	10	0	(0)	0	0	0	10
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	87	(5)	30	28	85	—	—	0	0	0	85
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	164	(2)	181	157	186	1	(0)	1	1	1	187
Rubriik 2. „Ühtekuuluvus, vastupidavus ja väärtused“ kokku	160 278	(198)	6 769	71 281	95 569	23 468	(8)	145 178	55 174	113 465	209 033
3 Põllumajandusega seotud tagatiseid	286	(10)	40 149	40 091	333	—	—	669	669	—	333
Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond	35 164	(2)	15 339	14 587	35 914	0	—	2 366	65	2 300	38 215
Merendus- ja kalandusvaldkond	3 043	(15)	107	738	2 397	416	(0)	110	1	525	2 922
Kalandusvaldkond (kalandusala partnerlusleping ja piirkondlikud kalandusorganisatsioonid)	21	—	152	150	23	0	0	0	0	0	23

(miljonites eurodes)

Rubriik	Eelarve assigneeringutest					Sihtotstarbelise tulu assigneeringutest					Täitmata kulukohustused 2021. aasta lõpu seisuga kokku
	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan- dused	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan- dused	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Detsentraliseeritud asutused	—	—	21	21	—	—	—	0	0	—	—
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	12	(0)	—	3	9	0	0	0	0	0	9
Keskkonna ja kliimameetmete programm (LIFE)	1 882	(34)	739	439	2 148	7	(0)	3	3	6	2 154
Õiglase ülemineku fond	—	—	4	1	3	—	—	5	0	5	8
Laenurahastu õiglase ülemineku mehhanismi raames	0	0	—	—	—	—	—	0	0	—	—
Detsentraliseeritud asutused	3	—	50	51	3	—	—	6	6	0	3
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	26	—	4	5	24	0	0	0	0	0	24
Rubriik 3. „Loodusvarad ja keskkond“ kokku	40 438	(61)	56 563	56 086	40 854	423	(0)	3 160	745	2 837	43 691
4 Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond	3 068	(29)	497	1 200	2 335	54	(1)	2	28	28	2 363
Detsentraliseeritud asutused	20	—	138	138	20	—	—	4	4	—	20
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	0	—	—	0	0	0	0	0	0	0	0
Piirihaldus (Integreeritud Piirihalduse Fond) – piirihaldus- ja viisaküsimused	1 219	(35)	153	388	949	217	(2)	3	26	192	1 141
Piirihaldus (Integreeritud Piirihalduse Fond) – tolliseadmed	—	—	135	—	135	0	0	0	0	0	135

17.10.2022

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 399/217

(miljonites eurodes)

Rubriik	Eelarve assigneeringutest					Sihtotstarbelise tulu assigneeringutest					Täitmata kulukohustused 2021. aasta lõpu seisuga kokku
	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan- dused	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan- dused	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Detsentraliseeritud asutused	372	—	703	754	321	—	—	10	10	0	321
Rubriik 4. „Ränne ja piirihaldus“ kokku	4 679	(64)	1 626	2 480	3 760	271	(3)	19	67	219	3 980
5 Sisejulgeolekufond	457	(15)	70	161	352	13	(1)	1	5	9	360
Dekomisjoneerimine	351	(0)	73	46	377	0	0	0	0	0	377
Tuumaohutus ja dekomisjoneerimine	324	(3)	69	75	315	0	(0)	0	0	0	315
Detsentraliseeritud asutused	0	—	193	193	0	0	(0)	3	3	—	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	2	—	—	1	1	0	0	0	0	0	1
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	26	(3)	20	19	24	—	—	0	—	0	24
Euroopa kaitseküsimused (teadusuuringud)	—	(0)	323	1	322	—	—	7	0	7	329
Euroopa kaitseküsimused (muu kui teadusuuringud)	322	(0)	623	198	746	0	—	17	0	17	762
Sõjaväeline liikuvus	—	—	227	1	226	0	0	0	0	0	226
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	7	(0)	—	5	2	0	—	—	0	—	2
Rubriik 5. „Julgeolek ja kaitse“ kokku	1 489	(22)	1 597	700	2 364	13	(1)	28	8	33	2 397

(miljonites eurodes)

Rubriik	Eelarve assigneeringutest					Sihtotstarbelise tulu assigneeringutest					Täitmata kulukohustused 2021. aasta lõpu seisuga kokku
	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan- dused	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan- dused	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
6 Naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument	18 527	(444)	10 833	5 656	23 259	213	(12)	127	134	194	23 453
Euroopa tuumaohutuse rahastamisvahend	116	(9)	38	17	127	1	—	0	—	1	128
Humanitaarabi rahastamisvahend	1 301	(12)	2 168	2 405	1 052	53	(4)	28	46	31	1 084
Ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP)	137	(2)	352	341	146	22	(1)	56	46	32	178
Ülemeremaad ja -territooriumid (ÜMT)	9	—	63	7	65	0	0	0	0	0	65
Muud meetmed	1	(0)	17	17	0	0	0	0	0	0	0
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	4	(0)	—	2	2	0	0	0	0	0	2
Komisjoni eelisõigusega hõlmatud meetmed	153	(20)	92	72	154	0	(0)	1	0	0	154
Ühinemiseelne abi (IPA III)	7 464	(182)	1 566	1 988	6 860	785	(0)	30	204	610	7 471
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	0	(0)	—	—	—	0	0	0	0	0	—
Rubriik 6. „Naabrus ja maailm“ kokku	27 712	(670)	15 130	10 506	31 666	1 074	(17)	242	429	869	32 535
7 Töötajate pensionid	—	—	2 173	2 173	—	—	—	—	—	—	—
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Parlament	—	—	11	11	—	0	0	0	0	0	—
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Ülemkogu ja nõukogu	—	—	1	1	—	0	0	0	0	0	—
(Endiste töötajate pensionid) – komisjon	—	—	7	7	—	0	0	0	0	0	—

17.10.2022

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 399/219

(miljonites eurodes)

Rubriik	Eelarve assigneeringutest					Sihtotstarbelise tulu assigneeringutest					Täitmata kulukohustused 2021. aasta lõpu seisuga kokku
	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan-	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan-	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	
	1	dused	3	4	5=1+2+3-4	6	dused	8	9	10=6+7+8-9	
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Liidu Kohus	—	—	12	12	—	0	0	0	0	0	—
(Endiste töötajate pensionid) – kontrollikoda	—	—	5	5	—	0	0	0	0	0	—
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Ombudsman	—	—	0	0	—	0	0	0	0	0	—
(Endiste töötajate pensionid) – Euroopa Andmekaitseinspektor	—	—	0	0	—	0	0	0	0	0	—
Euroopa koolid	0	—	197	197	0	1	—	15	14	2	2
Koosseisulise personali töötasud	0	(0)	2 494	2 494	0	—	—	31	31	—	0
Koosseisuvälise personali töötasud	35	(4)	238	231	38	3	(2)	33	33	2	39
Töötajad – palgad ja toetused	0	(0)	15	13	2	—	—	0	0	—	2
Töötajad – ajutised toetused	—	—	3	3	—	0	0	0	0	0	—
Värbamiskulud	3	(1)	26	27	2	0	—	1	0	0	2
Teenistuse lõpetamine	—	—	8	8	—	0	0	0	0	0	—
Koolituskulud	10	(1)	17	15	11	1	(0)	3	3	1	12
Sotsiaalküsimused ja liikuvus	8	(1)	24	21	8	7	(2)	17	15	7	15
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia	122	(2)	298	274	143	20	(0)	50	49	20	163
Rentimine ja ostud	3	(0)	318	303	18	2	—	27	28	0	18
Seotud hoonetega	49	(1)	86	95	39	2	(0)	19	9	12	51
Turvalisus	24	(1)	63	58	28	2	(0)	6	3	4	32
Missioonid ja esindamine	7	(6)	24	13	11	0	(0)	1	0	0	12

(miljonites eurodes)

Rubriik	Eelarve assigneeringutest					Sihtotstarbelise tulu assigneeringutest					Täitmata kulukohustused 2021. aasta lõpu seisuga kokku
	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan- dused	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan- dused	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Kohtumised, komiteed, konverentsid	6	(5)	5	2	3	0	(0)	1	1	1	4
Euroopa Liidu Teataja	1	(0)	2	3	1	0	—	0	0	—	1
Väljaanded	5	(0)	13	12	6	2	(0)	3	3	1	7
Teabe hankimine	1	(0)	4	3	2	—	—	0	0	0	2
Uuringud ja uurimised	11	(0)	5	12	4	0	—	0	0	0	4
Üldised seadmed, sõidukid, mööbel	13	(1)	24	25	11	3	(0)	3	5	2	13
Välised keeleteenused	3	(0)	24	23	4	0	(0)	10	10	1	4
Muud halduskulud	7	(1)	18	18	6	1	(0)	4	4	2	8
Katseprojektid ja ettevalmistavad meetmed	2	(0)	—	1	0	0	(0)	—	—	—	0
Muude institutsioonide halduskulud	591	(66)	4 256	4 155	626	36	(32)	335	281	57	684
Rubriik 7. „Euroopa avalik haldus“ kokku	901	(92)	10 371	10 215	964	80	(37)	559	490	111	1 076
O Innovatsioonifond	0	0	—	—	—	4	(1)	147	11	138	138
Muud meetmed	0	0	—	—	—	7	(1)	52	50	8	8
Rubriik O. „Väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku“ kokku	0	0	—	—	—	11	(2)	199	61	147	147
S Solidaarsus- ja hädaabireserv	—	—	791	791	—	0	0	0	0	0	—
Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond (EGF)	0	—	24	24	—	0	0	0	0	0	—

17.10.2022

ET

Euroopa Liidu Teataja

C 399/221

(miljonites eurodes)

Rubriik	Eelarve assigneeringutest					Sihtotstarbelise tulu assigneeringutest					Täitmata kulukohustused 2021. aasta lõpu seisuga kokku
	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan- dused	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	2020. aastast üle kantud kulukohustused	Kohan- dused	Võetud kulukohustused	Tehtud maksed	Väljamaksmisele kuuluv summa	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Brexitiga kohanemise reserv	—	—	407	407	—	0	0	0	0	0	—
RubriikS„Solidaarsusmehhanismid liidus ja mujal (erivahendid)“ kokku	0	—	1 223	1 223	—	0	0	0	0	0	—
Kokku	273 386	(1 687)	114 011	169 192	216 518	29 811	(283)	154 334	58 805	125 057	341 575

7. EELARVE TÄITMINE INSTITUTSIOONIDE LÕIKES

7.1. EELARVE TULUDE LAEKUMINE

(miljonites eurodes)

Institutsioon	Eelarvelised tulud		Kindlaksmääratud nõuded			Tulud			Laekumised % na eelarvest	Lae- kumata
	Algne vastu- võetud eelarve	Lõplik vastu- võetud eelarve	Aruande-aasta	Üle kantud	Kokku	Aruandeaasta nõuetest	Ülekantud nõuetest	Kokku		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
Euroopa Parlament	176	176	236	7	243	212	3	215	122 %	28
Euroopa Ülemkogu ja nõukogu	59	59	103	1	104	102	1	102	173 %	2
Komisjon	165 665	167 616	244 942	19 411	264 354	237 838	1 078	238 916	143 %	25 437
Euroopa Kohus	60	60	59	0	59	59	0	59	99 %	0
Kontrollikoda	23	23	24	0	24	24	0	24	102 %	0

(miljonites eurodes)

Institutsioon	Eelarvelised tulud		Kindlaksmääratud nõuded			Tulud			Laekumised % na eelarvest	Lae- kumata
	Algne vastu- võetud eelarve	Lõplik vastu- võetud eelarve	Aruande-aasta	Üle kantud	Kokku	Aruandeaasta nõuetest	Ülekantud nõuetest	Kokku		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
Majandus- ja Sotsiaalkomitee	13	13	22	0	22	22	0	22	171 %	0
Regioonide Komitee	10	10	11	0	12	11	0	12	112 %	—
Euroopa Ombudsman	1	1	1	0	1	1	0	1	93 %	—
Euroopa Andmekaitseinspektor	2	2	2	0	2	2	0	2	96 %	—
Euroopa välisteenistus	51	51	241	3	244	240	3	243	480 %	0
Kokku	166 060	168 011	245 641	19 422	265 063	238 511	1 085	239 596	143 %	25 467

Nagu varasematelgi aastatel, on ELi üldeelarve täitmise kohta koostatud konsolideeritud aruannetes kajastatud eelarve täitmist kõigis institutsioonides, sest ELi eelarve raames koostatakse iga institutsiooni jaoks eraldi eelarve.

Ametite eelarved ja nende täitmine ei ole ELi eelarves konsolideeritud ega ELi eelarvet käsitlevatesse aruannetesse hõlmatud. Toetus, mida komisjon ametitele maksab, on aga osa ELi eelarvest. Majandusaasta aruande käesolevas eelarvet käsitlevas osas võetakse arvesse ainult komisjoni eelarvest ametitele makstud toetust.

Euroopa välisteenistuse puhul tuleb märkida, et välisteenistus saab lisaks oma eelarvele rahalist toetust ka komisjonilt (193,6 miljonit eurot, 2020. aastal 148,1 miljonit eurot, 2020. aastal ei hõlmanud aga naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi vahendid EAFi, millest on tingitud kasv 2021. aastal). EAFi allesjäänud vahenditest ja usaldusfondidelt saadi 18,7 miljonit eurot (2020. aastal 64,4 miljonit eurot). Need maksed, sealhulgas aasta jooksul nendest maksetest tekkinud sihtotstarbeline tulu, katavad EAFi ja usaldusfondide rahastatavad komisjoni töötajatega seotud kulud.

7.2. KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUTE KASUTAMINE

(miljonites eurodes)

Institutsioon	Olemasolevad assign. kokku	Võetud kulukohustused					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	ülekantud assign.-test	sihtotstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Euroopa Parlament	2 215	2 033	75	46	2 154	97 %	22	30	52	8	—	0	9
Euroopa Ülemkogu ja nõukogu	679	523	0	43	566	83 %	0	41	41	71	0	0	71
Komisjon	601 452	109 244	511	153 999	263 755	44 %	4 043	283 739	287 781	49 239	5	671	49 916
Euroopa Kohus	445	438	0	1	439	98 %	0	1	1	6	0	0	6
Kontrollikoda	154	149	0	0	149	97 %	0	0	0	5	0	0	5
Majandus- ja Sotsiaalkomitee	155	132	0	4	136	88 %	0	5	5	13	0	0	13
Regioonide Komitee	108	106	0	1	106	99 %	0	0	0	1	0	0	1
Euroopa Ombudsman	13	11	0	—	11	89 %	0	—	—	1	0	—	1
Euroopa Andmekaitseinspektor	19	17	0	—	17	86 %	0	—	—	3	0	—	3
Euroopa välisteenistus	1 091	763	10	239	1 012	93 %	0	75	75	5	—	0	5
Kokku	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

7.3. MAKSETE ASSIGNEERINGUTE KASUTAMINE

(miljonites eurodes)

Institutsioon	Olemas-olevad assign. kokku	Tehtud maksed					2022. eelarveaastasse üle kantud assigneeringud			Tühistatavad assigneeringud			
		lõplikust vastuvõetud eelarvest	üle-kanne-test	siht-otstarbelisest tulust	Kokku	%	lõplikust vastuvõetud eelarvest	sihtotstarbelisest tulust	Kokku	lõplikust vastuvõetud eelarvest	üle-kanne-test	siht-otstarbelisest tulust	Kokku
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Euroopa Parlament	2 571	1 650	393	35	2 078	81 %	402	40	442	12	38	2	52
Euroopa Ülemkogu ja nõukogu	749	461	60	43	564	75 %	62	42	104	71	10	1	82
Komisjon	241 321	160 032	1 203	62 326	223 561	93 %	3 591	13 827	17 417	82	250	11	343
Euroopa Kohus	479	408	30	0	438	92 %	30	1	31	6	3	0	9
Kontrollikoda	163	140	8	0	148	91 %	8	0	8	5	1	0	6
Majandus- ja Sotsiaalkomitee	168	113	10	3	126	75 %	19	7	25	13	3	0	16
Regioonide Komitee	119	91	10	1	101	85 %	15	1	15	1	1	0	2
Euroopa Ombudsman	13	9	0	—	10	76 %	2	—	2	1	0	—	1
Euroopa Andmekaitseinspektor	21	16	1	—	17	80 %	1	—	1	3	0	—	3
Euroopa välisteenus	1 209	648	106	199	954	79 %	114	115	230	5	21	0	26
Kokku	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

8. AMETITE EELARVETE TÄITMINE

Nagu kajastavad allpool punktides 8.1 ja 8.2 esitatud aruanded, ei ole ametite tulud ja kulud ELi eelarves konsolideeritud. Majandusaasta aruande käesolevas eelarvet käsitlevas osas võetakse arvesse ainult komisjoni eelarvest ametitele makstud toetust.

ELi eelarve täitmise aruanded sisaldavad ELi eelarvest ametitele makstud toetust kulukohustuste või maksete assigneeringutena, kui see on asjakohane.

Allpool esitatud ametite aruannetega antakse ülevaade nii detsentraliseeritud ehk traditsioonilistest ametitest kui ka rakendusametitest ning nende tuludest (punkt 8.1) ja kuludest (punkt 8.2).

Muud tuluallikad ja nendega seotud kulud ei ole ELi eelarve täitmise aruandesse lisatud. Iga amet esitab oma majandusaasta aruande.

8.1. EELARVE TULUD

<i>(miljonites eurodes)</i>			
Amet	Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik, kust rahastamine toimub	Lõplik vastuvõetud eelarve	Saadud tulud
Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet	4	264	268
Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet	1	24	24
Elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste amet	1	7	7
Ühenduse Sordiamet	—	19	19
Tarbija-, Tervise-, Põllumajandus- ja Toiduküsimuste Rakendusamet	1, 2b	11	3
Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Amet	2b	16	15
Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet	4	142	153
Euroopa Lennundusohutusamet	1	204	168
Euroopa Pangandusjärelevalve	1	49	50
Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet	4	535	545
Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus	2b	58	173
Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus	2b	19	19
Euroopa Kemikaaliamet	1	108	115
Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet	1, 2a, 3, 5	45	45
Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet	2b, 6	54	54
Euroopa Keskkonnaamet	3	52	67
Euroopa Kalanduskontrolli Amet	3	21	22
Euroopa Toiduohutusamet	2b	119	121
Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Sihtasutus	2b	22	23

<i>(miljonites eurodes)</i>			
Amet	Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik, kust rahastamine toimub	Lõplik vastuvõetud eelarve	Saadud tulud
Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet	1, 2b	27	27
Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusamet	1, 2a	49	43
Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut	2b	9	9
Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve	1	33	33
Euroopa Tööjõuamet	2b	22	14
Euroopa Meresõiduohutuse Amet	1	85	106
Euroopa Ravimiamet	2b	379	408
Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus	5	17	19
Euroopa Prokuratuur	2b	26	27
Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet	1	55	56
Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet	1, 3	88	88
Euroopa Väärtpaperiturujärelevalve	1	59	61
Euroopa Koolitusfond	2b	21	22
Euroopa Liidu Kriminaalõiguslase Koostöö Amet	2b	44	46
Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet	1	23	23
Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet	5	178	177
Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet	5	10	8
Euroopa Liidu Raudteeamet	1	31	33
Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet	1	44	1 870
Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet	2b	24	25
Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet	—	534	313
Ühisettevõtte Fusion for Energy	1	614	750
Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus	7	52	46
Kokku		4 195	6 092

(miljonites eurodes)

Ametite tulu liik	Laekunud summad
Komisjoni toetus	4 155
Tasudest saadud tulu	842
Muu tulu	1 095
Kokku	6 092

8.2. KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUTE JA MAKSETE ASSIGNEERINGUTE JAOTUMINE AMETITE LÕIKES

(miljonites eurodes)

Amet	Kulukohustuste assigneeringud		Maksete assigneeringud	
	Olemasolevad assign. kokku	Võetud kulukohustused	Olemasolevad assign. kokku	Tehtud maksed
Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet	286	269	291	260
Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet	24	22	27	19
Elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste amet	7	7	10	8
Ühenduse Sordiamet	20	18	20	17
Tarbija-, Tervise-, Põllumajandus- ja Toiduküsimuste Rakendusamet	11	2	12	2
Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Amet	16	16	22	15
Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet	169	139	177	136
Euroopa Lennundusohutusamet	278	183	286	149
Euroopa Pangandusjärelevalve	50	49	54	46
Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet	557	523	725	421
Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus	182	169	195	122
Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus	19	19	20	19
Euroopa Kemikaaliamet	116	110	129	109
Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet	45	44	47	42

(miljonites eurodes)

Amet	Kulukohustuste assigneeringud		Maksete assigneeringud	
	Olemasolevad assign. kokku	Võetud kulukohustused	Olemasolevad assign. kokku	Tehtud maksed
Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet	54	53	58	50
Euroopa Keskkonnaamet	68	61	92	64
Euroopa Kalanduskontrolli Amet	22	21	25	18
Euroopa Toiduohutusamet	130	130	133	118
Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Sihtasutus	23	22	28	23
Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet	27	26	27	20
Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusamet	45	43	48	42
Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut	9	9	11	8
Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve	33	33	38	31
Euroopa Tööjõuamet	23	22	26	10
Euroopa Meresõiduohutuse Amet	114	107	125	102
Euroopa Ravimiamet	408	386	480	365
Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus	20	19	21	19
Euroopa Prokuratuur	26	25	27	19
Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet	55	55	57	54
Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet	88	88	96	88
Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve	61	60	69	61
Euroopa Koolitusfond	22	21	23	21
Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet	60	57	57	45
Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet	23	23	29	24
Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet	186	176	210	167

(miljonites eurodes)

Amet	Kulukohustuste assigneeringud		Maksete assigneeringud	
	Olemasolevad assign. kokku	Võetud kulukohustused	Olemasolevad assign. kokku	Tehtud maksed
Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet	26	12	30	12
Euroopa Liidu Raudteeamet	38	37	37	33
Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet	10 102	6 419	2 666	1 614
Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet	26	25	33	25
Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet	558	286	18	282
Ühisettevõtte Fusion for Energy	1 070	1 066	765	745
Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus	53	44	56	43
Kokku	15 151	10 897	7 301	5 470

(miljonites eurodes)

Kulu liik	Kulukohustuste assigneeringud		Maksete assigneeringud	
	Olemasolevad assign. kokku	Võetud kulukohustused	Olemasolevad assign. kokku	Tehtud maksed
Personal	1 749	1 478	1 417	1 462
Halduskulud	472	439	498	412
Tegevuskulud	12 930	8 980	5 385	3 596
Kokku	15 151	10 897	7 301	5 470

SÕNASTIK

Aasta tegevusaruanne

Iga-aastastes tegevusaruannetes kajastatakse tegevuse tulemusi mh vastavalt võetud eesmärkidele, asjaomastele riskidele ja sisekontrolli vormile. Komisjoni puhul alates 2001. eelarveaastast ja kõigi Euroopa Liidu institutsioonide puhul alates 2003. eelarveaastast peab volitatud eelarvevahendite käsutaja esitama oma institutsioonile oma ülesannete täitmise kohta aasta tegevusaruande koos finants- ja haldusteabega.

Aktuaarne kasum ja kahjum

Määratud väljamaksega skeemi aktuaarse puudu- või ülejäägi muutused. Need tulenevad varasemate aktuaarsete eelduste ja tegelike sündmuste erinevustest ning aktuaarsete eelduste muutumise mõjust.

Aktuaarsed eeldused

Pensionikohustisi mõjutavate tulevaste sündmuste kulude arvutamisel kasutatud eeldused.

Assigneeringud

Eelarve rahastamine. Eelarves esitatakse kulukohustuste ja maksete (saajatele sularaha maksmine või pangaülekannete tegemine) prognoos. Kulukohustuste ja maksete assigneeringud on sageli erinevad (liigendatud assigneeringud), sest mitmeaastased programmid ja projektid seotakse tavaliselt täielikult kulukohustustega nende kinnitamise aastal, makseid aga tehakse nende rakendamisaaja jooksul vastavalt nende edenemisele. Liigendamata assigneeringud on halduskulude ja põllumajandusturutoetuste ja otsetoetuste assigneeringud ning nende puhul võrduvad kulukohustuste assigneeringud maksete assigneeringutega.

Assigneeringute tühistamine

Kasutamata assigneeringud, mida ei tohi enam kasutada.

Assigneeringute ülekandmine

Erand aastase põhimõttest, kui assigneeringud, mida asjaomasel eelarveaastal kasutada ei saanud, kantakse erandkorras üle kasutamiseks järgmisel aastal.

Diskontomäär

Raha ajaväärtuse kohandamiseks kasutatav määr. Diskonteerimine on meetod, mida kasutatakse erinevatel ajavahemikel tekkivate kulude ja tulude võrdlemiseks.

Eelarverida

Tulud ja kulud on eelarves kajastatud eelarvepädevate institutsioonide kehtestatud kohustusliku liigenduse kohaselt, mis peegeldab iga punkti sisu ja otstarvet. Eelarverea nimetuses (jaotis, peatükk, artikkel või rida) sisaldub liigendusühiku formaalne kirjeldus.

Eelmaksed

Makse, mille eesmärk on pakkuda makse saajale käibevahendeid. See võib olla kooskõlas asjaomase lepingu, otsuse, kokkuleppe või alusakti sätetega jagatud mitmeks osamakseks. Käibevahendid või ettemaksed kasutatakse lepingus kindlaks määratud perioodi jooksul sel eesmärgil, milleks need anti, või makstakse tagasi.

Ennetusmeede

Ennetusmeetmed, mis on komisjoni käsutuses ELi eelarve kaitseks, kui ta avastab võimalikke puudusi, hõlmavad ELi eelarvest rakenduskavadele tehtavate maksete peatamist või katkestamist.

Finantskorrektsioon

Finantskorrektsioonide eesmärk on kaitsta ELi eelarvet põhjendamatute kulutuste eest. Jagatud eelarve täitmisel tekkivate kulude puhul on alusetute maksete sissenõudmine peamiselt liikmesriigi kohustus.

„Kinnitatud“ finantskorrektsioon on finantskorrektsioon, millega on nõustunud asjaomane liikmesriik. „Otsustatud“ finantskorrektsioon on võetud vastu komisjoni otsusega ja on alati netokorrektsioon, mille puhul liikmesriik peab tagastama õigusnormidevastaselt saadud vahendid ELi eelarvesse, mis vähendab pöördumatult asjaomase liikmesriigi eraldatud rahastamispaketti. Kinnitatud ja otsustatud finantskorrektsioonid on kajastatud käesolevas väljaandes ühe kategooriana.

„Rakendatud“ finantskorrektsioon on finantskorrektsioon, millega täheldatud rikkumine on parandanud.

Finantsvarad ja -kohustised amortiseeritud väärtuses

Kõik finantsvarad ja -kohustised, mida mõõdetakse vastavalt rahvusvahelistele avaliku sektori raamatupidamise standarditele amortiseeritud väärtuses.

Finantsvarad või -kohustised õiglasel väärtuses üle- või puudujäägina

Kõik finantsvarad ja -kohustised, mida mõõdetakse vastavalt rahvusvahelistele avaliku sektori raamatupidamise standarditele õiglasel väärtuses ja mille õiglase väärtuse muutused tuleb kajastada perioodi üle- või puudujäägis (st tuletisinstrumentid).

Haldusassigneeringud

Haldusassigneeringutest kaetakse institutsioonide ja üksuste jooksvad kulud (isikkoosseisule, hoonetele, bürooseadmetele).

Jagatud eelarve täitmine

Eelarve täitmise viis. Selle eelarve täitmise viisi korral delegeeritakse eelarve täitmine liikmesriikidele. Selle täitmisviisi raames kantakse umbes kolmveerand kuludest.

Jooksvad teenistuskulud

Pensioniskeemi kohustiste kasv tulenevalt teenistusest jooksval eelarveaastal.

Kaudne eelarve täitmine

Eelarve täitmise viis. Eelarve kaudse täitmise raames delegeerib komisjon eelarve täitmise ülesanded liidu õiguse või siseriikliku õiguse alusel loodud asutustele.

Kulukohustused

Juriidiline kohustus tagada rahastamine teatavatel tingimustel. EL kohustub hüvitama oma osa ELi poolt rahastatava projekti kuludest. Tänapäevased kulukohustused on homsed maksed. Tänapäevased maksed on eilsed kulukohustused.

Kulukohustuste assigneering

Kulukohustuste assigneeringutest kaetakse jooksval eelarveaastal võetavate juriidiliste kohustuste (lepingud, toetuslepingud/otsused) kogukulud.

Kulukohustustest vabastamine

Õigusakt, millega tühistatakse varasem kulukohustus (või osa sellest).

Liikmesriikidelt sissenõutavad summad

Need kujutavad endast aruandeperioodil tekkinud kulusid, mida tuleb rahastada tulevatest eelarvetest, s.t ELi liikmesriikide poolt. See on tekkepõhiste raamatupidamise aastaaruannete ja kassapõhise eelarve koosseksiteerimise tagajärg.

Maksete assigneeringud

Maksete assigneeringutega kaetakse kulusid, mis tulenevad aruandeaastal ja/või eelnevatel eelarveaastatel võetud kulukohustustest.

Maksete katkestamine ja peatamine

Kui komisjon oma töö või auditeerimisasutuste edastatud teabe alusel leiab, et liikmesriik ei ole juhtimis- ja kontrollisüsteemide tõsiseid puudusi kõrvaldanud ja/või tühistanud deklareeritud ja kinnitatud kulusid, mis on tehtud õigusnormidevastaselt, võib ta maksete tegemise katkestada või peatada.

Määratud väljamaksega pensioniskeem

Pensioniskeem, mille hüvitised on reguleerivate normidega määratletud makstud panusest sõltumatult ja ei ole otseselt seotud skeemi investeringutega. Skeem võib olla rahastatav või mitterahastatav.

Müügivalmis finantsvarad

Kõik finantsvarad (peale tuletisinstrumentide), mida mõõdetakse vastavalt rahvusvaheliste avaliku sektori raamatupidamise standarditele õiglasel väärtusel ja mille õiglase väärtuse muutused tuleb kajastada kuni kajastamise lõpetamiseni (või väärtuse languseni) netovara reservis.

Omavahendid

Omavahendid on ELi eelarve peamine tuluallikas. Eri omavahendid on loetletud kohaldatavas omavahendeid käsitlevas otsuses (nõukogu otsus (EL, Euratom) 2020/2053) ning need hõlmavad traditsioonilisi omavahendeid, käibemaksupõhiseid omavahendeid, kogurahvatulul põhinevaid omavahendeid ja ringluses võtmata plastpakendijäätmetel põhinevaid omavahendeid.

Otsene eelarve täitmine

Eelarve täitmise viis. Otsese eelarve täitmise puhul täidavad eelarvet vahetult komisjoni talitused, rakendusametid ja usaldusfondid.

Paranduseelarve

Eelarveaasta kestel vastu võetud otsus muuta (suurendada, vähendada, ümber paigutada) jooksva aasta vastuvõetud eelarve erinevaid aspekte.

Reste à Liquider (RAL, täitmata kulukohustused)

Sarnaselt täitmata kulukohustustele tähendab see summat, mille kohta eelarveline kulukohustus on võetud, kuid mille alusel makseid ei ole veel tehtud. Need on ELi tulevaste aastate maksekohustused, mis tulenevad otseselt mitmeaastaste programmide olemasolust ning kulukohustuste ja maksete assigneeringute lahususest.

Sihotstarbeline tulu

Spetsiaalne tulu, mis on ette nähtud konkreetsete kuluartiklite rahastamiseks. Sihotstarbelise välistulu peamine allikas on kolmandate riikide rahaline osalus liidu poolt rahastatavates programmides. Sihotstarbelise sisetulu peamine allikas on tulu kolmandatelt isikutelt nende soovil tarnitud kaupade ja teenuste või tehtud töö eest; ebaõigesti makstud summade tagastamisest tekkiv tulu ning tulu väljaannete ja filmide müügist.

Tegelik intressimäär

Määr, millega diskonteeritakse prognoositavaid tulevasi laekumisi või makseid finantsvara või -kohustise eeldatava eluaja jooksul vara või kohustise bilansilise jääkmaksumuseni.

Traditsioonilised omavahendid

Traditsioonilised omavahendid on määratletud kohaldatavas omavahendeid käsitlevas otsuses (nõukogu otsus (EL, Euratom) 2020/2053) ning need koosnevad eelkõige tolli- ja suhkrumaksudest.

Tuletisinstrumentid

Finantsinstrumentid, mille väärtus on seotud muu finantsinstrumendi, näitaja või kauba väärtuse muutustega. Erinevalt esmase finantsinstrumendi (nt riigivõlakiri) omanikust, kellel on tingimusteta õigus saada tulevikus raha (või muud majanduslikku kasu), on tuletisinstrumendi omanikul üksnes piiratud õigus sellist kasu saada. Tuletisinstrument on näiteks valuuta forvardleping.

Täitmata kulukohustused

Sarnaselt *Reste à Liquider*le (RAL) tähendab see summat, mille kohta eelarveline kulukohustus on võetud, kuid mille alusel makseid ei ole veel tehtud. Need on ELi tulevaste aastate maksekohustused, mis tulenevad otseselt mitmeaastaste programmide olemasolust ning kulukohustuste ja maksete assigneeringute lahususest.

Tühistatavad assigneeringud

Kasutamata assigneeringud, mis tuleb eelarveaasta lõpus tühistada. See tähendab assigneeringust tulenevate kulutamise ja/või kohustiste võtmise volituste täielikku või osalist tühistamist. Vaid ühissetevõtete puhul võib nende suhtes kohaldatavate finantseeskirjade kohaselt lisada kõik kasutamata assigneeringud kuni kolme järgmise aasta tulude ja kulude eelarvestusse (nn „N+3“ reegel). Seega saab ühissetevõtete tühistatavad assigneeringud uuesti kättesaadavaks teha kuni eelarveaastani „N+3“.

Vastuvõetud eelarve

Eelarveprojekt muutub vastuvõetud eelarveks niipea, kui eelarvepädevad institutsioonid on selle heaks kiitnud ja Euroopa Parlamendi president on selle lõplikult vastuvõetuks kuulutanud.

Õigusnormide rikkumine

Õigusnormide rikkumine on kohaldatavate ELi või liikmesriigi õigusnormide vastane tegu, mis võib kahjulikult mõjutada ELi finantshuve. Õigusnormide rikkumine võib tuleneda vahendeid taotlevate toetusesaajate või maksete tegemise eest vastutavate ametiasutuste tegevusest. Õigusnormide rikkumise mõiste on laiem kui pettus, millega osutatakse käitumisele, mis võidakse liigitada süüteks.

Ümberpaigutused (eelarveridade vahel)

Ümberpaigutused eelarveridade vahel on assigneeringute viimine ühelt eelarvereaalt teisele eelarveaasta jooksul, moodustades erandi eelarve sihtotstarbelisuse põhimõttest. Need on siiski Euroopa Liidu toimimise lepinguga sõnaselgelt lubatud finantsmääruses sätestatud tingimustel. Finantsmääruses on nimetatud erinevaid ümberpaigutamiste liike, sõltuvalt sellest, kas need toimuvad eelarve jaotiste, peatükkide, artiklite või rubriikide piires, ja need nõuavad erineva tasandi kinnitust.

LÜHENDITE LOETELU

AAR	Iga-aastane tegevusaruanne
AC	Amortiseeritud soetusmaksumus
AFS	Müügivalmis
AMIF	Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond
AOD	Volitatud eelarvehendite käsutaja
ATM	Lennuliikluse korraldamine
BUFI fond	Eelarve trahvide fond
CCS LGF	Kultuuri- ja loomesektorite tagatisrahastu
CEF	Euroopa ühendamise rahastu
CEF DI	Euroopa ühendamise rahastu võlainstrument
CIP	Konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm
COM	Euroopa Komisjon
COSME	Ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programm
COSO	Treadway Komisjoni Sponsororganisatsioonide Komitee
CPF	Ühine eraldisfond
CPR	Ühissätete määrus
CRII+	Koroonaviirusele reageerimise investeerimisalgatus+
D&WM	Dekomisjoneerimine ja jäätmekäitlus
EAD	Makseviivituses olev riskipositsioon
EAF	Euroopa Arengufond
EAFRD	Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond
EAGF	Euroopa Põllumajanduse Tagatisfond
EAR	ELi raamatupidamiseeskiri
EaSI	Tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm (EaSI)
EBRD	Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank
ECA	Euroopa Kontrollikoda

ECL	Eeldatav krediidikahju
ECOFIN	Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu
EDIF	Lääne-Balkani riikide tagatisrahastu
EEAS	Euroopa välisteenistus
EFSD	Euroopa Säästva Arengu Fond
EFSE	Euroopa Kagu-Euroopa Fond
EFSF	Euroopa Finantsstabiilsuse Fond
EFSI	Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond
EFSM	Euroopa finantsstabiilsusmehhanism
EFTA	Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon
EGNOS	Euroopa Geostatsionaarne Navigatsioonilisüsteem
EIF	Euroopa Investeeringufond
EIP	Euroopa Investeeringupank
EKP	Euroopa Keskpank
ElectriFi	Elektrifitseerimiserahastamise algatus
EMP	Euroopa Majanduspiirkond
EL	Euroopa Liit
ELM	Välislaenu andmise volitus
ELTL	Euroopa Liidu toimimise leping
EMKF	Euroopa Merendus- ja Kalandusfond
EMU	Majandus- ja rahaliit
ENEF	Ettevõtete laenufond
ENIF	Ettevõtete innovatsioonifond
ENPI	Euroopa naabus- ja partnerlusinstrument
EP	Euroopa Parlament
ERF	Euroopa Regionaalarengu Fond

ERI	EIP vastupanuvõime ja taastuvuse algatus
ESA	Euroopa Kosmoseagentuur
ESF	Euroopa Sotsiaalfond
ESIF	Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid
ESM	Euroopa stabiilsusmehhanism
ETF	Euroopa tehnoloogia käivitusprogramm 1998
EUMETSAT	Euroopa Meteoroloogiliste Satelliitide Kasutamise Organisatsioon
Euratom	Euroopa Aatomienergiaühendus
FIFO	Lihtjärjekord
FP7	Teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmes raamprogramm
FR	ELi finantsmäärus
FSDA	Raamatupidamise aastaaruande põhjendus ja analüüs
FVNA	Õiglasest väärtusest netovara/omakapitalina kajastatavad finantsvarad
GNI	Kogurahvatulu
GNSS	Ülemaailmne satelliitnavigatsioonisüsteem
H2020	Horisont 2020
IF	Innovatsioonifond
IIW	Taristu- ja innovatsioonikomponent
IMF	Rahvusvaheline Valuutafond
IPSAS	Rahvusvahelise avaliku sektori raamatupidamise standardite nõukogu
IT	Infotehnoloogia
ITER	Rahvusvaheline katsetermotuumareaktor
JRC	Teadusuuringute Ühiskeskus
JU	Ühisettevõte
KM	Käibemaks
LGD	Makseviivitusest tingitud kahjumäär
LGTT	TEN-T projektide laenu tagamisvahend
Likvideeritav ESTÜ	Likvideeritav Euroopa Söe- ja Traseühendus
Maksebilansi toetamise mehhanism	Maksebilansi tasakaalustamine
MAP	Mitmeaastane programm – keskmise suurusega ettevõtete finantsalasele kaasamise programm
MEP	Euroopa Parlamendi liige

MFA	Makromajanduslik finantsabi
MFF	Mitmeaastane finantsraamistik
MSME	Mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted
NDICI	Naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument
NGEU	Taasterahastu „NextGenerationEU“
ORD	Omavahendite otsus
PBI	Projektivõlakirjade algatus
PD	Makseviivituse tõenäosus
PF4EE	Energiatõhususe erasektoripoolse rahastamise vahend
PGF	Osalejate tagatisfond
PPP	Avaliku ja erasektori partnerlus
PSEO	Euroopa Liidu ametnike pensioniskeem
RAL	<i>Reste à Liquidier</i> (täitmata kulukohustused)
RRF	Taaste- ja vastupidavusrahadu
RSFF	Riskijagamisrahastu
RTD	Teadus-, arendus- ja tutvustamistegevus
S&P	Standard & Poor's Financial Services LLC
SANAD	Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika VKEda Fond
SAPARD	Põllumajanduse ja maaelu arendamise ühinemiseelne programm.
SEMED	Vahemere lõuna- ja idapiirkonna mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete finantsalasele kaasamise programm
SICR	Krediidiriski oluline suurenemine

SIUGI	VKEsid käsitleva algatuse piiristamata garantii vahend
SKP	Sisemajanduse koguprodukt
SMEW	VKEde komponent
TERA	Eriolukorras töötuseriski leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu
TOR	Traditsioonilised omavahendid
TRDI	Maaelu arengu ajutine rahastamisvahend
VKEd	Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad
Õiglas väärtuses üle- või puudujäägina kajastatud finantsvarad	Õiglas väärtuses üle- või puudujäägina kajastatavad finantsvarad
ÜF	Ühtekuuluvusfond
ÜPP	Ühine põllumajanduspoliitika

Kontrollikoja kinnitav avaldus Euroopa Parlamendile ja nõukogule – sõltumatu audiitori aruanne

(2022/C 399/02)

Arvamus**I. Auditeerisime**

- a) Euroopa Liidu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis koosneb konsolideeritud finantsaruannetest ⁽¹⁾ ja eelarve täitmise aruannetest ⁽²⁾ 31. detsembril 2021 lõppenud eelarveaasta kohta, mille komisjon kiitis heaks 28. juunil 2022;
- b) *alustehingute* seaduslikkust ja korrektsust vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 287 sätestatud nõuetele.

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus**Arvamus raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse kohta**

II. Meie hinnangul annab Euroopa Liidu (EL) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2021 lõppenud eelarveaasta kohta kõikides olulistest aspektides tõepärase pildi ELi finantsolukorrast 31. detsembri 2021. aasta seisuga, tehingute *finantstulemustest*, rahavoogudest ja netovara muutustest lõppenud aastal, vastavalt finantsmäärusele ja rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel põhinevatele raamatupidamiseeskirjadele.

Raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkus ja korrektsus**Tulud****Arvamus tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta**

III. Meie hinnangul on 31. detsembril 2021 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Kulutused

IV. 2021. aasta kohta esitame kaks eraldi arvamust kulutuste seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. See kajastab asjaolu, et *taaste- ja vastupidavusraha* on ajutine instrument, mida rakendatakse ja rahastatakse viisil, mis erineb põhimõtteliselt mitmeaastase finantsraamistiku tavapärasest eelarvekulutustest.

Vastupidine arvamus eelarvekulutuste seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

V. Nende asjaolude tähtsuse tõttu, mida on kirjeldatud punktis „Alus vastupidise arvamuse esitamiseks eelarvekulutuste seaduslikkuse ja korrektsuse kohta“, on 2021. aasta 31. detsembril lõppenud aasta raamatupidamise aastaaruandes kajastatud heaks kiidetud kulutused meie hinnangul olulisel määral vigadest mõjutatud.

⁽¹⁾ Konsolideeritud finantsaruanded sisaldavad bilanssi, tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet, tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat teavet (sealhulgas segmendiaruandlust).

⁽²⁾ Eelarve täitmise aruanded sisaldavad ka selgitavaid lisasid.

Arvamus taaste- ja vastupidavusrahastu kulutuste seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

VI. Meie hinnangul on 31. detsembril 2021 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruandes heaks kiidetud taaste- ja vastupidavusrahastu kulutused kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Alus arvamuse esitamiseks

VII. Viisime auditi läbi kooskõlas Rahvusvaheline Arvestusekspertide Föderatsiooni (IFAC) rahvusvaheliste auditistandardite (ISAd) ja eetikanormidega ning INTOSAI kõrgeimate kontrolliasutuste rahvusvaheliste standarditega (ISSAId). Meie kohustusi seoses nimetatud standardite ja normidega kirjeldatakse täpsemalt käesoleva aruande audiitori kohustusi käsitlevas osas. Nimetatud osas esitame ka rohkem teavet tulude (vt punkt **XXXV**) ja taaste- ja vastupidavusrahastu kulutuste (vt punkt **XXXVII**) kohta koostatava arvamuse alusel. Kooskõlas rahvusvahelise arvestusekspertide eetikakoodeksi nõukogu (IESBA) eetikakoodeksiga oleme sõltumatu ning täitnud oma eetikaalased kohustused. Oleme seisukohal, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuste esitamiseks.

Alus vastupidise arvamuse esitamiseks eelarvekulutuste seaduslikkuse ja korrektsuse kohta

VIII. 31. detsembril 2021 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate eelarvekulutuste üldine hinnanguline veamäär on 3,0%. Suur osa kulutustest on olulisel määral vigadest mõjutatud. See puudutab peamiselt kulude hüvitamisel põhinevaid kulutusi, mille hinnanguline veamäär on 4,7%. Sellised kulutused suurenesid 2021. aastal 90,1 miljardi euron, mis moodustab meie auditi andmekogumist 63,2%⁽³⁾. Meie leitud vigade mõju on seetõttu aasta kohta heakskiidetud kulutustele oluline ja läbiva iseloomuga.

Peamised audititeemad

Hindasime pensionide ja töötajatele makstavate muude hüvitiste kohustust

IX. ELi bilanss sisaldas 2021. aasta lõpus pensionide ja töötajatele makstavate muude hüvitiste kohustust summas 122,5 miljardit eurot (2020. aastal 116,0 miljardit eurot), mis moodustab peaaegu veerandi 2021. aasta kohustuste kogusummast 496,4 miljardit eurot (2020. aastal 313,5 miljardit eurot).

X. Kõige suurem osa pensionide ja töötajatele makstavate muude hüvitiste eraldisest (109,7 miljardit eurot) on seotud Euroopa Liidu ametnike ja muude teenistujate pensioniskeemiga (PSEO) (2020. aastal 100,7 miljardit eurot). Raamatupidamise aastaaruandes kirjendatud kohustus on prognoos nende tulevaste eeldatavate maksete nüüdisväärtuse kohta, mida EL peab tegema oma pensionikohustuste täitmiseks.

XI. Pensioniskeemist tulenevaid hüvitisi makstakse ELi eelarvest. Kuigi EL ei ole loonud sihtotstarbelist pensionifondi tulevaste pensionikohustustega seotud kulude katmiseks, tagavad liikmesriigid hüvitiste maksmise ühiselt ja ametnikud maksavad ühe kolmandiku pensioniskeemi rahastamisest. Eurostat arvutab selle kohustuse igal aastal komisjoni peaarvpidaja nimel, kasutades selliseid parameetreid nagu ELi ametnike vanuseprofiil ja oodatav eluiga ning oletused tulevaste majandustingimuste kohta. Neid parameetreid ja eeldusi hindavad ka komisjoni kindlustusmatemaatilised nõustajad.

XII. Pensionikohustuse suurenemine 2021. aastal tuleneb peamiselt nominaalse diskontomäära vähenemisest, mida mõjutab üldine intressimäärade langus⁽⁴⁾.

⁽³⁾ Täiendav teave on esitatud meie 2021. aasta aastaaruande punktides 1.22–1.27.

⁽⁴⁾ ELi 2021. aasta raamatupidamise aastaaruande lisa 2.9.

XIII. Suuruselt teise osa pensionide ja töötajatele makstavate muude hüvitiste kohustusest moodustavad ELi hinnangulised kohustused ühise ravikindlustuskeemi (JSIS) ees ning selle suurus oli 2021. aasta lõpus 10,3 miljardit eurot (2020. aastal 12,9 miljardit eurot). Nimetatud kohustus on seotud ELi töötajate tervishoiukuludega, mis tuleb tasuda peale teenistusest lahkunud töötajate eest (summast on maha arvestatud nende sissemaksed).

XIV. Auditi raames hindame nende skeemide kohta tehtud kindlustusmatemaatilisi eeldusi ja neil põhinevat väärtuse hindamist. Meie hinnang põhineb sõltumatute väliste kindlustusmatemaatiliste ekspertide tehtud tööel. Kontrollime arvutuste aluseks olevaid põhiaandmeid, kindlustusmatemaatilisi parameetreid ja kohustuse arvutamist. Kontrollime ka kohustuste esitamist konsolideeritud bilansis ja konsolideeritud finantsaruannete lisades.

XV. Järeldame, et konsolideeritud bilansis kajastatud hinnang kogu pensionide ja töötajatele makstavate muude hüvitiste kohustuse kohta on esitatud õiglaselt ja usaldusväärset.

Hindasime raamatupidamise aastaaruandes esitatud olulisi aasta lõpu seisuga koostatud hinnanguid

XVI. 2021. aasta lõpu seisuga kuulus toetusesaajatele väljamaksmisele hinnanguliselt 129,9 miljardit eurot kantud rahastamiskõlblikke kulusid, mille kohta ei olnud veel maksetaotlusi esitatud (2020. aastal 107,8 miljardit eurot). Komisjon kajastas need summad viitkuludena ⁽⁵⁾.

XVII. Selle hinnangu suurenemine on peamiselt seotud taaste- ja vastupidavusrahaastuga, mis on *Euroopa taasterahastu* (NGEU) (COVID-19 pandeemia põhjustatud vahetu majandusliku ja sotsiaalse kahju korvamiseks mõeldud ajutise taasterahastu) keskmes. Sellest rahastust liikmesriikidele kuni 2026. aastani tehtavate maksete puhul järgitakse eelnevalt kindlaks määratud maksekava. 2021. aasta lõpus ulatusid taaste- ja vastupidavusrahaastu viitkulud 12,3 miljardi euroni.

XVIII. Selleks et hinnata nende hinnangulist mahtu aasta lõpus, uurisime komisjoni loodud kulude periodiseerimise süsteemi, et tagada selle korrektsus ja täielikkus peadirektoraahtides, kus enamik kulutusi tehti. Lisaks kontrollisime arvete ja eelmaksete valimit uurides asjaomaseid periodiseerimisarvutusi, et käsitleda viitkulude väärkajastamise riski. Kõisisime komisjoni raamatupidamistalustelt selgitusi nende hinnangute koostamise üldise meetodika kohta.

XIX. Järeldame, et konsolideeritud bilansis kajastatud viitvõlgade ja liikmesriikidele tehtud muude eelmaksete hinnanguline kogusumma on esitatud õiglaselt.

Vaatasime läbi Ühendkuningriigi väljaastumisprotsessi käigus loodud vara

XX. Alates 1. veebruarist 2020 ei ole Ühendkuningriik enam ELi liikmesriik. Väljaastumislepingu kohaselt kohustus Ühendkuningriik täitma kõik eelmise mitmeaastase finantsraamistiku kohased rahalised kohustused, mis tulenevad tema ELi liikmesusest. Üleminekuperioodil, mis lõppes 31. detsembril 2020, jätkas Ühendkuningriik ELi eelarvesse panustamist ja sellest kasu saamist, nagu ta oleks liikmesriik.

XXI. Pärast üleminekuperioodi lõppu tekitavad ELi ja Ühendkuningriigi täiendavad vastastikused kohustused ELile teatavaid kohustusi ja nõudeid. Need kohustused peavad kajastuma ELi raamatupidamise aastaaruandes. Komisjoni hinnangul näitasid ELi kontod bilansipäeva seisuga, et Ühendkuningriigi võlgnetav netosumma oli 41,8 miljardit eurot (2020. aastal 47,5 miljardit eurot), millest hinnanguliselt 10,9 miljardit eurot makstakse välja aruandekuupäevale järgneva 12 kuu jooksul.

⁽⁵⁾ Need hõlmasid bilansi passiva poolel kajastatud viitvõlgasid summas 77,8 miljardit eurot ja aktiva poolel kajastatud 52,1 miljardit eurot, mis vähendasid eelarvastamise mahtu.

XXII. Väljaastumislepingust tulenevate vastastikuste kohustuste suhtes kohaldatav maksemehhanism on sätestatud lepingu artiklis 148 („2020. aasta järgsed maksed“). 2021. aastal oli artikli 136 ja artiklite 140–147 kohaselt Ühendkuningriigi võlgnetav summa 11,9 miljardit eurot. Ühendkuningriigilt 2021. aastal saadud maksete kogusumma oli 6,8 miljardit eurot. Aasta lõpu seisuga oli jääk 5,1 miljardit eurot, mis kuulus tasumisele viie võrdse kuumaksena 2022. aasta jaanuarist maini (k. a) kooskõlas väljaastumislepingu artiklis 148 sätestatud mehhanismiga.

XXIII. Oma tavapäraste auditiprotseduuride raames arutasime komisjoniga kajastatud vara ja tehtud maksete ajastust, täpsust ja täielikkust. Arvutasime asjaomased summad üle, võrdlesime neid alusdokumentidega ja kontrollisime kasutatud eelduste asjakohasust.

XXIV. Järeldame, et Ühendkuningriigi väljaastumise protsessiga seoses kajastatud koguvara hinnang on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud õiglaselt.

Hindasime, kuidas Venemaa sissetung Ukrainasse mõjutas raamatupidamise aastaaruannet

XXV. 24. veebruaril 2022 tungis Venemaa Ukrainasse. Kuna EL annab Ukrainale abi laenude ja tagastamatute toetuste vormis, hindasime komisjoni arutusi ELi finantsriski positsiooni kohta ja nende aluseks olevaid andmeid, et tagada selle olulise sündmuse tagajärgede asjakohane kajastamine ELi raamatupidamise aastaaruandes. Hindasime komisjoni arutusi meie enda ja sellekohaste olemasolevate andmete põhjal.

XXVI. Järeldame, et Venemaa sissetungi Ukrainasse on asjakohane käsitleda bilansijärgse mittekorrigeeriva sündmusena. Selle mõju on asjakohaselt avalikustatud ja kajastatud õiglaselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes.

Hindasime COVID-19-ga seotud meetmete mõju raamatupidamise aastaaruandele

XXVII. COVID-19 pandeemia mõjutas tõsiselt liikmesriikide majandust ja riikide rahandust. Euroopa Komisjon võttis olulisi meetmeid, et tugevdada liikmesriikide tervishoiusektorit ja leevendada pandeemia sotsiaal-majanduslikku mõju ELis. Kõnealused meetmed hõlmasid kiireloomuliste meditsiinitarvete rahastamist, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest antava rahalise toetuse paindlikumaks muutmist ja liikmesriikidele soodsatel tingimustel laenude andmist. Nendel algatustel oli finantsaruannetele märkimisväärne mõju.

XXVIII. Oma tavapäraste auditiprotseduuride osana auditeerisime varasid, kohustusi, tulusid ja kulusid, sealhulgas neid, mis olid seotud komisjoni võetud meetmetega. Järeldame, et need on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes õiglaselt esitatud.

Muud asjaolud

XXIX. Juhtkond vastutab muu teabe esitamise eest. Nimetatud mõiste hõlmab aasta olulisimaid finantsandmeid, kuid ei sisalda konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega selle kohta koostatud kontrollikoja aruannet. Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud teavet ja me ei esita selle kohta mingit kindlustandvat järeldust. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi raames on meie ülesanne tutvuda muu teabega ja otsustada, kas see erineb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie auditi käigus hangitud teabest või tundub muul viisil oluliselt väärkajastatud. Kui me järeldame, et muu teave on oluliselt väärkajastatud, peame seda oma aruandes käsitlema. Meil ei ole sellekohaseid tähelepanekuid.

Juhtkonna kohustused

XXX. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 310–325 ja finantsmäärusele vastutab juhtkond rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandardite kohase ELi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja esitamise ning raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse eest. Juhtkonna kohustused hõlmavad finantsaruannete koostamiseks ja esitamiseks vajalike sisekontrollimehhanismide kavandamist, rakendamist ja käigushoidmist nii, et neis ei esineks *pettusest* või vigadest tingitud olulist väärkajastamist. Juhtkond vastutab ka selle eest, et finantsaruannetes kajastatud tegevus, finantstehingud ja teave oleksid kooskõlas vastavate õigusnormidega (õigusaktid, eeskirjad, põhimõtted, reeglid ja standardid). Komisjonil on lõplik vastutus ELi raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse eest (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 317).

XXXI. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkonna ülesanne hinnata ELi vastavust tegevuse jätkuvuse põhimõttele, avaldades asjakohased tegevuse jätkuvusega seotud küsimused ja lähtudes raamatupidamises tegevuse jätkuvuse põhimõttest, välja arvatud juhul, kui ta kavatseb üksuse likvideerida või tegevuse lõpetada või kui tal puuduvad muud realistlikud alternatiivid.

XXXII. Komisjon vastutab ELi finantsaruandluse üle järelevalve tegemise eest.

XXXIII. Finantsmääruse kohaselt (XIII jaotis) peab komisjoni peaarvepidaja esitama ELi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimiseks esmalt esialgsena (aruandeaastale järgneva aasta 31. märtsiks) ja lõplikul kujul 31. juuliks. Esialgne raamatupidamise aastaaruanne peaks juba andma ELi finantsolukorrast õige ja õiglase pildi. Seetõttu on ülimalt oluline, et esialgse raamatupidamise aastaaruande kõik kontod esitataks lõplike arvutustena, mis võimaldavad meil täita oma ülesandeid vastavalt finantsmäärusele (XIII jaotis) ja selleks ette nähtud tähtaegade piires. Esialgse ja lõpliku raamatupidamise aastaaruande vahelised erinevused peaksid tavaliselt tulenema üksnes meie tähelepanekutest.

Auditi kohustused konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute auditeerimisel

XXXIV. Meie eesmärk on saada piisav kindlus selle kohta, et ELi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi ning selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed, ning esitada oma auditi põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule kinnitav avaldus, mis kinnitab raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsust ning selle aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust. Piisav kindlus on väga suurt tõenäosust tähistav kindlus, kuid see ei taga, et kõik olulise väärkajastamise või nõuete mittejärgimise juhtumid auditi käigus alati avastatakse. Need võivad tuleneda pettusest või vigadest ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majandusotsuseid, mida tehakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel.

XXXV. Tulude puhul lähtume käibemaksul ja kogurahvatulul põhinevate omavahendite auditeerimisel makromajanduslikest agregeeritud andmetest, mida omavahendite arvutamiseks kasutatakse; seejärel hindame komisjoni andmetöötlussüsteeme kuni liikmesriikide osamaksete laekumiseni ja nende konsolideeritud raamatupidamisarvestusse kandmiseni. Traditsiooniliste omavahendite auditeerimisel kontrollime tolliasutuste arvepidamist ja analüüsime tollimaksude voogu kuni summade komisjonile laekumiseni ja raamatupidamisarvestusse kandmiseni. Tollimaksude puhul on oht, et importijad ei deklareeri neid või deklareerivad need liikmesriikide tolliasutustele valesti. Tegelikult kogutud imporditollimaksud on siis väiksemad kui teoreetiliselt laekuma pidanud maksumulu. Seda erinevust nimetatakse tollimaksude alalaekumiseks. Need kogumata jäänud summad ei kajastu liikmesriikide traditsiooniliste omavahendite arvestussüsteemides ning me ei võta neid arvesse oma tulude kohta esitatavas auditiarvamuses.

XXXVI. Kulutuste puhul auditeerime maksetehinguid, kui kulud on kantud, kirjendatud ja heaks kiidetud. Auditeerimine hõlmab kõiki maksete kategooriaid nende tegemise hetkel, välja arvatud eelmaksed. Eelmakseid auditeerime siis, kui vahendite saaja on nende korra kohast kasutamist tõendanud ning institutsioon või asutus on need tasaarvestuse tegemisega heaks kiitnud (see võib juhtuda järgneval aastal).

XXXVII. Sel aastal kontrollisime esimest korda taaste- ja vastupidavusrahastu kulutusi. Erinevalt muudest eelarvekulutustest, mis põhinevad kulude hüvitamisel ja/või tingimuste täitmisel, on taaste- ja vastupidavusrahastu puhul makse tegemise tingimuseks eelnevalt kindlaks määratud vahe-eesmärkide või sihtide rahuldav saavutamine. Seetõttu uurisime, kas komisjon on kogunud piisavaid ja asjakohaseid tõendeid, mis toetaksid tema hinnangut sellele tingimusele. See hindamine ei hõlma vastavust muudele ELi ja liikmesriikide eeskirjadele.

XXXVIII. Tugineme kogu auditi vältel oma professionaalsusele ja kutsealasele skeptitsismile. Meie ülesandeks on ka

- a) teha kindlaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes pettusest või vigadest põhjustatud oluliste väärkajastamiste ja selle aluseks olevate tehingute ELi õiguse olulise nõuetele mittevastavuse riskid ning neid riske hinnata. Töötame välja ja rakendame auditiprotseduure nende riskide käsitlemiseks ning hangime auditi tõendusmaterjali, mis annaksid meie arvamusel piisava ja nõuetekohase aluse. Pettustest tuleneva olulise väärkajastamise või nõuete täitmata jätmise juhtumeid on keerulisem avastada kui vigadest tulenevaid juhtumeid, sest pettus võib hõlmata keelatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, andmete moonutamist või sisekontrolli eiramist. Seetõttu on ka suurem oht, et selliseid juhtumeid ei avastata;
- b) teha endale selgeks auditi seisukohast oluline sisekontrollisüsteem asjakohaste auditiprotseduuride kavandamiseks (kuid mitte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta arvamus esitamiseks);
- c) hinnata juhtkonna kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna koostatud arvestushinnangute ja nendega seotud avalduste põhjendatust;
- d) teha järeldus selle kohta, kas juhtkond lähtub raamatupidamises tegevuse jätkuvuse põhimõttest, ning hinnata saadud auditi tõendusmaterjali põhjal, kas esineb olulist ebakindlust, mis tuleneb sündmustest või tingimustest, mis võivad üksuse tegevuse jätkuvuse tõsise kahtluse alla seada. Kui meie arvates oluline ebakindlus eksisteerib, siis peame oma audiitori aruandes tähelepanu juhtima konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes avaldatud asjaomastele andmetele, või kui need on puudulikud, siis muutma oma arvamus. Meie järeldused põhinevad enne oma aruande valmimise kuupäeva saadud auditi tõendusmaterjalil. Edaspidised sündmused või tingimused võivad aga põhjustada olukorra, kus üksusel ei ole võimalik oma tegevust jätkata;
- e) hinnata konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, ülesehitust ja sisu, sealhulgas kogu avalikustatud teavet, samuti seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kajastab selle aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi õiglaselt;
- f) hankida piisavat asjakohast auditi tõendusmaterjali ELi konsolideeritavate üksuste finantsteabe kohta, et esitada arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ja selle aluseks olevate tehingute kohta. Vastutame auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest; samuti oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

XXXIX. Vahetame juhtkonnaga teavet muu hulgas auditi kavandatud ulatuse ja ajakava ning oluliste auditileidude, sh sisekontrollis avastatud oluliste puuduste kohta.

XL. Komisjoni ja teiste auditeeritud üksustega arutatud teemade seast valime välja need, mis olid konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimisel kõige olulisemad ja mis on seetõttu vaatlusaluse perioodi peamised audititeemad. Nimetatud teemasid kirjeldatakse meie aruandes, välja arvatud juhul, kui teabe avalikustamine on õigusaktiga keelatud või kui (mida juhtub äärmiselt harva) me otsustame, et teemat ei tohi meie aruandes käsitleda, kuna vastasel juhul võib see tõenäoliselt avaliku huviga saadava kasu üles kaaluda.

14. juuli 2022

president

Klaus-Heiner LEHNE

Euroopa Kontrollikoda

12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxembourg

ISSN 1977-0898 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET